

САРА ДЖІО

Остання Камелія

БЕСТСЕЛЕР THE NEW YORK TIMES

The Last Camellia

SARAH JIO

NOVEL

Остання Камелія

САРА ДЖІО

РОМАН

Харків

Vivat
ВИДАВНИЦТВО

2019

УДК 821.111
ББК 84(7Спо)
Д41

Перекладено за виданням:
Jio S. The Last Camellia / Sarah Jio. — London : Plume, 2013. — 320 p.

Переклад з англійської *Тетяни Скрипник*

Джіо С.

Д41 Остання камелія / Сара Джіо ; пер. з англ. Т. Скрипник. — Х. : Віват, 2019. — 320 с. — (Серія «Художня література», ISBN 978-966-942-826-4).

ISBN 978-966-942-120-3 (укр.)

ISBN 978-0-452-29839-2 (англ.)

Англія, 1940 рік. Останній у всьому світі екземпляр камелії сорту «міддлберійська рожева» росте на території сільського маєтку. Американка Флора напередодні Другої світової війни укладає угоду зі злочинцем. Її завдання — проникнути в маєток і відшукати камелію. Шлях до цієї мети виявляється сповненим одночасно радості й страху...

Нью-Йорк, наш час. Еддісон, яка працює ландшафтним дизайнером, разом із чоловіком Рексом приїжджає до того самого маєтку, тепер це власність Рексових батьків. Знайшовши в старовинному будинку альбом із засушеними квітками камелій, подружжя вирішує провести розслідування. Але ж раптом небезпека, з якою колись зіткнулася Флора, іще не минула? Чи спіткає Еддісон така сама доля, як і ту дівчину?

УДК 821.111
ББК 84(7Спо)

ISBN 978-966-942-826-4 (серія)

ISBN 978-966-942-120-3 (укр.)

ISBN 978-0-452-29839-2 (англ.)

© Sarah Jio, 2013

© ТОВ «Видавництво «Віват», видання українською мовою, 2019

*Моїй матері Карен Мітчелл,
завдяки якій мене змалечку оточувала
дивовижна краса камелій
та інших незвичайних садових квітів*

ВІД АВТОРА

Камелії не з тих квітів, що мають особливу популярність. Їх не обожнюють так, як троянди. Вони не викликають у людей такої ностальгії, як тюльпани чи лілії. Нема в них ні аромату гардений, ні шику жоржин. Букети з камелій — річ недовговічна: пелюстки швидко в'януть і осипаються. І все-таки мене завжди притягувала, зачаровувала їхня мовчазна загадковість.

Навіть не можу пригадати, коли вперше побачила камелію. Вони (одна — біла, друга — рожева) росли в бабусиному саду — просто біля дверей будинку, де я жила в дитинстві. І тендітні пелюстки камелій, що злегка тріпочуть від подиху лагідного вітерцю, стали невіддільною частиною всього мого життя.

Ці квіти (ростуть вони насправді на деревах) давно вже не в моді. У Сіеттлі, де я мешкаю, старі дерева камелій прикрашають подвір'я будинків, зведених на межі дев'ятнадцятого й двадцятого століть. Власне, камелія росла в саду тієї оселі, що стала першим сімейним гніздечком у Сіеттлі для нас із чоловіком (будинок цей, споруджений 1902 року, належить до вікторіанського стилю). Я досі пам'ятаю, яким величезним було це дерево: стовбур — товстий-товстий, і гілки зазирають у вікно нашої спальні на другому поверсі.

Якщо ці чудові дерева й можна знайти в сучасних садах, то аж ніяк не на видноті. Мода змінюється, і тепер серед садових рослин популярні азалії, японські клени, лаванда й декоративні трави. А от я завжди була — і є — прихильною саме до камелій.

Коли я задумала написати цей роман, у моїй уяві виник образ дерева камелії: квітки завбільшки як блюдце, листки сяють смарагдовою

зеленню. А потім я зрозуміла, що це лише частина всієї картини: ряди й ряди таких дерев. *Цілий сад.*

Я подумала: чи не може бути в цьому саду камелії, що є представницею якогось рідкісного різновиду... ба навіть не просто рідкісного, а такого, що вже обмежується одним-єдиним деревом на світі? І з'ясувала, що такі надзвичайно рідкісні камелії справді існують — у приватних садах або ж оранжереях, відкритих для публіки. А найбільше таких місць — в Англії.

Минули вже місяці, відтоді як я закінчила писати цей роман. Але тільки-но заплющую очі — і знову бачу Лівінгстон-Менор із його розкішними садами. Мушу визнати: мене трохи засмучує те, що цього місця насправді не існує. Адже саме туди мене тягнуло б більше, ніж будь-куди у світі. Якби я потрапила до того саду — сіла б серед камелій так, щоб бачити кам'яного ангела й каретний сарай, розташований за ним. І милувалася б чудовими квітами...

Сподіваюся, ця історія допоможе вам пізнати ближче ваш особистий прекрасний сад. І немає значення, де він росте — біля вашого будинку чи в глибинах вашої душі.

С. Дж.

Моя доля — у твоїх руках.

Ось що означає квітка камелії
згідно з вікторіанською мовою квітів.

ПРОЛОГ

*Сільський будиночок в Англії,
18 квітня 1803 року*

Стара жінка тремтливою рукою взяла чашку. І, все ще важко дихаючи, заходилася ретельно вимивати бруд з-під своїх нігтів. А тоді стала над пічкою, чекаючи, поки засвистить чайник, і розглядаючи перев'язаний палець: через власну недбалість порізалася садовими ножицями. Рана ще кровоточить і нагадує про себе пульсаційним болем, але про неї можна як слід подбати й пізніше. Зараз треба хоч трохи прийти до тями.

Наливши окропу в білий керамічний чайничок із тоненькою тріщинкою вздовж краю, жінка стала чекати, поки завариться чай. *Невже таке можливо?* Дерево зацвіло — вона бачила це на власні очі! Квітка — біла з рожевим кантом. І це камелія, що зветься «міддлберійською рожевою». Вона точно знає. Її чоловік — царство йому небесне — доглядав це дерево двадцять років: коли наставала весна — співав йому пісень, коли бралися морози — укривав його ковдрою, щоб захистити чудове темно-смарадове листя. Він завжди казав, що це особливе дерево. А вона, його дружина, ніяк не могла збагнути, чого він так упадає біля цієї чахлої рослини, забуваючи навіть про те, що поля чекають оранки, або про те, що картопля сама із землі не повистрибує.

Якби він тільки бачив своє дерево нині, коли воно розцвіло! *А що, як хтось із нашого села дізнається?* Ні — вона цього не дозволить. Це її обов'язок.

Багато років тому її чоловік віддав шестипенсовика за це дерево, яке тоді було ще пагінцем у керамічному горщику. Мандрівний торговець переконав фермера, що пагінчик цей є не чим іншим, як гілочкою дерева «міддлберійської рожевої» — найпрекраснішого сорту камелії в усій Англії, а може — і в усьому світі. І єдина представниця цього сорту — камелія, що цвіте найбільшими, найрозкішнішими білими з рожевим кантом квітами, — затьмарює своєю красою всі інші рослини розташованого в палаці королеви розарію. Звісно ж, тоді жінка не повірила в балачки торговця. І лаяла свого чоловіка за дурість: мовляв, віддав такі гроші за пагінець, що може виявитися звичайнісіньким бур'яном. Але в глибині душі вона завжди раділа, коли бачила щасливу усмішку на чоловіковому обличчі. А він завжди так усміхався, милуючись своєю камелією.

— Що ж, це все-таки краще, ніж якби ти пропив того шестипенсовика, — мовила тоді жінка. — До того ж, якщо дерево цвістиме, ми, може, ще й матимемо додатковий прибуток, продаючи квіти на ринку.

Але цвісти дерево й не думало. Минув один рік, потім — другий, третій, четвертий... А після десяти років марних очікувань жінка остаточно махнула рукою на це пропаше діло. І злилася дедалі дужче, коли чула, як її чоловік щоранку щось нашіптує дереву. Коли фермер прочитав у якійсь книжці з садівництва про те, як доглядати за камеліями, і взявся окроплювати рослину сумішшю води та найкращого натурального мила із запасів дружини — їй мало не урвався терпець. Жінці вже було начхати на те, що такий догляд, за словами чоловіка, допомагає захистити дерево від шкідників. Були й такі моменти, коли вона бажала тільки одного — щоб камелія розчахнулася навпіл від удару блискавки і її чоловік припинив нарешті коло неї отак упадати. І неодноразово закрадалася до її голови думка, що добре було б узяти сокиру та й увігнати її в стовбур камелії. Чудово було б випустити нарешті свою злість у такий спосіб... Та все ж вона стримувалася. І після чоловікової смерті дерево далі росло в її саду. Роки минали, і навколо камелії виросла густа висока трава, а стовбур обвив плющ. Жінка не звертала уваги на занедбане дерево, аж поки одного

ранку не вгледіла на ньому щось рожеве. Підійшовши ближче, вона побачила одну-єдину квітку... але яку! Завбільшки як блюдце! Вона й не уявляла собі, що на світі буває така незвичайна краса: жодна троянда не могла зрівнятися із цією дивовижною квіткою. Її тендітні біло-рожеві пелюстки поколихувалися від подиху ранкового вітерцю з такою величчю, що стара подумала, чи не зробити їй — як ото перед королевою — реверанс.

Ну ось — уже можна попити чаю. А таки це просто неймовірний збіг обставин. Усього-на-всього кілька днів тому королева видала указ, де повідомлялося, що рідкісне дерево камелії з її саду звалила буря і це стало для неї надзвичайно великою втратою. Проте королева дізналася, що колишній садівник, відрізавши гілочку від того дерева й посадивши її в землю, продав цей саджанець фермерові з якогось села. Тож тепер її слуги шукають дерево, що виросло з пагінця, по всій країні. А людину, яка всі ці роки переховувала дорогоцінну камелію в себе, їм наказано заарештувати.

Від таких думок жінку, яка до цього дивилася просто перед собою, відвернув далекий ще тупіт кінських копит. Вона кинулася до вікна... За якусь мить у двері постукали (аж сколихнувся чай у чашці). Стара пригладила сиві прядки, що вибилися із закрученого у вузол волосся, та глибоко зітхнула. А тоді відчинила.

— Доброго дня, — чемним, але дещо нетерплячим тоном вимовив охайно вдягнений чоловік. — Згідно з указом її величності, ми обшукуємо кожне англійське село, щоб знайти дерево, котре належить до дуже цінного сорту камелії.

Жінка уважно подивилася на вбрання незваного гостя. Звичайний собі цивільний... Самозванець, шахрай — навіть їй це ясно. Чоловік частенько розповідав їй про таких людей — звуться вони квіткови́ми злодіями. Звісно ж, усе збігається! Якщо злодії доберуться до камелії раніше за слуг королеви, то вимагатимуть потім за неї величезних грошей... Тим часом гість уже обережненько розгортав аркуш паперу, скручений у тугу трубочку. Там була намальована квітка камелії — біла з рожевим кантом.

Серце старої закалатало так, що вона майже перестала чути решту звуків.

— Чи не підкажете, де її шукати? — спитав чоловік.

Не чекаючи відповіді, він розвернувся й подався оглядати сад.

Непроханий гість пройшов садовою доріжкою повз грядки з овочами й зеленню, топчучи морквиння, що вже встигло пробитися крізь ґрунт, який іще нещодавно був твердим від заморозків. А біля тюльпанів (вони теж тільки-но вистромили свої голівки з пухкої чорної землі) зупинився. І, нахилившись, зірвав один бутон — звичайно, ще зовсім зелений — і якусь хвилю уважно обдивлявся його.

— Якщо натрапите на ту камелію, — мовив він, покрутивши тюльпан у пальцях і викинувши його геть, — повідомте мені. Моє прізвище — Гаррінгтон.

Стара слухняно кивнула. І чоловік, показавши на північ, пояснив, що зупинився в маєтку Лівінгстон-Менор. Мовляв, господиня люб'язно дозволила пожити в старому будиночку біля каретного сараю, а за це належить доглядати її город.

— Тільки якщо прийдете до маєтку — нікому не кажіть, що я сюди навідувався.

— Так, сер, — квапливо відповіла жінка.

Вона залишилася стояти на тому самому місці, спостерігаючи, як він виходить із її саду й сідає на скакуна. А коли «цок-цок» кінських копит стихло — попрямувала до камелії. Треба ще трохи пройти доріжкою, тоді — повз грушу, яка росте коло паркана... а ось і дерево, прикрашене однією-єдиною, але сповненою незвичайної, величної краси квіткою.

Стара злегка торкнулася ніжних пелюсток. Ні, вона нікому не дозволить знайти цю камелію. Нехай навіть королева обшукає всі сади в країні, а квіткові злодії обмацають пальцями кожнісіньку пелюстку на сільських подвір'ях.

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Еддісон

Нью-Йорк, 1 червня 2000 року

З кухні пролунало настирливе, пронизливе дзеленчання телефону. Подіяло воно на мене так, ніби на тому гранітному столі от-от мав вибухнути динаміт. Ще б пак — якщо я не зніму слухавку після третього дзвінка, то ввімкнеться автовідповідач. *Я не можу цього допустити.*

— Візьмеш? — мовив із дивана мій чоловік Рекс, відірвавши погляд від блокнота.

Його захоплення старомодними приладами — наприклад програвачами для платівок чи друкарськими машинками — зазвичай зворушувало мене. Але в той момент я бажала тільки одного: щоб у нас замість допотопного телефонного апарата з автовідповідачем (здається, 1987 року випуску) був сучасний — з голосовою поштою. Ну чому в нас немає голосової пошти?

— Візьму! — відгукнулася я, зірвавшись із місця (я сиділа за столом, сервірованим до сніданку) і боляче вдарившись пальцем ноги об ніжку стільця.

Здригаюся... Один дзвінок. Другий...

Відчуваю, як стає дибки кожна тоненька волосинка в мене на руках. Це може бути *він!* Уже два тижні — відколи почалися його дзвінки — мене переслідує звичне вже відчуття жаху. Щойно телефон задзвонить...

Заспокойся. Глибоко вдихни...

Може, це всього-на-всього хтось із моїх клієнтів. Наприклад, ця нестерпна місіс Отуелл, яка змусила мене тричі переробити її розарій. А може, податкова служба. Нехай це буде податкова служба. Будь-кому з них я зараз зрадію більше, ніж тому, чий голос так боюся почути в слухавці.

Якщо я вимкну автовідповідач, ця людина зателефонує знову, мов акула, яка відчуває кров у воді: кружлятиме й кружлятиме на одному місці, аж поки не отримає те, чого хоче. Тож я мушу відповісти на дзвінок.

— Алло, — безтурботним тоном сказала я в слухавку.

Рекс, підвівши голову, всміхнувся до мене, а тоді знову зосередився на блокноті.

— І знову здрастуй, Еддісон...

Цей голос змусив мене затрептіти. Звісно, я не могла бачити обличчя цього чоловіка. Та воно надто добре було мені відоме: на підборідді — колюча щетина, в очах — зловтіха.

— Щоб ти знала, мені начхати, як там тебе тепер звуть. *Аманда* — ось ім'я, що найбільше тобі пасує.

Не відповідаючи, я поспіхом відчинила французькі двері та вийшла у патію, звідки виднів крихітний клаптик зелені. Це рідкість у таких великих містах, але ми з Рексом були володарями справжнісінького саду. Торік — на честь першої річниці нашого весілля — ми посадили камелію. Спостерігаючи за пташкою, яка, всівшись на гілку цього деревця, весело зацвірінькала, я сповнилася люті від того, що *він* отак вдирається в мій приватний простір, у моє святилище.

— Припини мені телефонувати, — зашепотіла я. — Чуєш? Припини!

Я підвела погляд на висотний житловий будинок, розташований за нашим таунхаусом. А що як він зараз стоїть коло якогось із тих вікон і стежить за мною?

— Амандо, Амандо... — прозвучав тим часом у слухавці зловтішний голос.

— Не називай мене так.

— Ой, я ж забув... Ти тепер вишукана дамочка. Про твоє весілля в газетах писали, — покладав він язиком на знак несхвалення. — Гепі-енд — ну точнісінько як у казочках! А я вважав, що такого не трапляється з дівчатами, які...

— Будь ласка...

Сам лише тембр його голосу ніби повертав мене в минуле, і це було просто нестерпно.

— Ну чому ти не даси мені, нарешті, спокій? — благально вимовила я.

— Невже ти не *сумуєш* за мною? Згадай лишень ті чудові дні, коли ми з тобою разом...

— Припини... — пробелькотіла я, зіщулившись від страху.

— Он ти нині яка... Задираєш носа так, неначе вийшла заміж за *англійського короля*! Не нашого пера тепер пташка, еге ж? А що, як я тебе питаю: чи знає твій чоловік, *ким ти є насправді*? Чи знає він про твій *вчинок*?

Мені аж голова запаморочилася.

— Будь ласка... благаю тебе... дай мені спокій! — простогнала я, відчуваючи, як у горлі ніби грудочка застрягла.

У слухавці пролунав злорадий сміх.

— На жаль, не могу, — вів далі чоловік. — Ніяк... Розумієш, я десять років у в'язниці просидів. За такий довгий час яких тільки дум не передумав... І майже не було такого дня, Амандо, коли я не думав про тебе.

Ці слова змусили мене затремтіти від жаху. Поки він перебував за ґратами, я почувалася в безпеці (яке оманливе відчуття...). Його посадили одразу за два злочини — відмивання грошей і розбещення

неповнолітньої дівчини; за друге закон карає м'якше, ніж за перше. Завдяки цьому вирок у я була ніби загорнута в теплу, пухнасту ковдру. Вийшовши з в'язниці, він неначе стягнув цю ковдру, залишивши мене голою. Ось чому мені було так страшно.

— Річ ось у чому, лялю, — говорив він далі. — Я володію дуже цінною інформацією... розумієш, про що йдеться? Я бажаю собі такого самого безтурботного життя, як і в тебе. І ти не маєш права звинувачувати мене в цьому.

— Я зараз покладу слухавку.

Мій палець уже націлився на потрібну кнопку.

— Усе це може закінчитися щасливо, — мовив він. — Ти ж знаєш, чого я від тебе хочу.

— Я вже казала, що не маю таких грошей.

— Ти — може, і ні. А от рідня твого чоловіка...

— Ні, не треба. Не вплутуй їх у це!

— Що ж — ти не залишаєш мені іншого виходу.

У слухавці почулося дзеленькання фургончика з морозивом. Коли я була малою — завжди бігала за такими, наївно сподіваючись поласувати морозивом. Та моє улюблене — у ріжку — коштувало цілий долар, а грошей ніколи не вистачало... Не знаю чому, але мене досі заворожують ці фургончики.

Я відняла слухавку від вуха, зачувши це саме дзеленькання, що лунало зовсім поряд — максимум за один квартал від мого дому. І мелодія ця відгукнулася в мені жахом. Фургончик був близько. Надто близько.

— Де ти є? — вереснула я в слухавку, охоплена раптовим нападом паніки.

— А навіщо це тобі? Хочеш мене побачити?

Ця мерзотна зловтішна посмішка... Я хоч і не бачила її, але уявляла надзвичайно чітко.

— Будь ласка, дай мені спокій... — насилу вимовила я, моє підборіддя тремтіло. — Ну чому ти не можеш просто відчепитися від мене?

— Це вже сталося б, якби ти не комизилася. А мені вже терпець уривається... Затям собі: якщо я не отримаю грошей до кінця цього тижня — розкажу про все твоєму чоловікові. А якщо я кажу «все» — це означає *все*.

— Ні! — вигукнула я. — Благаю!..

Обійшовши будинок і зазирнувши за паркан, я впилася поглядом у бічне подвір'я. І побачила дітей, які, весело галасуючи, бігли за фургончиком із морозивом, що неквапно їхав собі. Мелодійне дзелькання, яке так радувало їх, наповнювало мене (з кожною ногою — дедалі більше) жахом, що сковував моє тіло, наче параліч.

— Маєш п'ять днів, Амандо, — почувлося у слухавці. — До речі, у цій сукні ти просто неперевершена. Блакитний колір тобі пасує.

Він поклав слухавку, а я витріщилася на свою блакитну лляну сукню. І вже потім знову стала уважно роздивлятися вулицю. Он де — недалечко від великого волоського горіха — припаркована стара «хонда» з тонованими вікнами та вкритим іржею капотом. На тротуарі — нерівна тінь від автобусної зупинки.

Убігши до будинку, я зачинила французькі двері на ключ.

— Чому б нам не вирушити до Англії? — сказала я Рексові та, чекаючи відповіді, аж дихати перестала.

Мій чоловік, посунувши трохи вище свої окуляри в темній оправі, спантеличено глянув на мене з-під них. І мовив:

— Ти серйозно? А я гадав, що ти не захочеш поїхати... Цікаво — що спричинило таку зміну настрою?

Мої свекор і свекруха — Джеймс і Лідія — нещодавно придбали старовинний англійський маєток у сільській місцевості. Вони запропонували нам із Рексом приїхати туди й залишитися на все літо, тобто на час їхнього перебування в Азії, де працював Джеймс. Мій чоловік, який саме писав роман про мешканців сільського маєтку в Англії, вважав цю пропозицію чудовою нагодою, щоб зібрати матеріал. До того ж ми обидва просто обожнювали старовинні будинки. Ще й Лідія по телефону розповідала, що цей маєток аж просякнутий духом давнини.

От тільки час для поїздки був зовсім непідхожий. Мій бізнес — я жила з ландшафтної дизайну — стрімко йшов угору. Нещодавно в мене з'явилося аж четверо нових клієнтів, один із яких бажав виростити сад на даху хмарочоса в Мангеттені. Поїхати до Англії для мене означало пустити все це собаці під хвіст. Але я не мала вибору. Шонові про той маєток нічого не відомо, тож він ніколи не дістане мене там. До того ж у мене з'явиться час, щоб усе як слід обдумати.

Я нервово зиркала по всій вітальні.

— Ну... я захотіла... тобто й раніше хотіла, — глибоко зітхнула я, намагаючись опанувати себе. — Просто обмірковувала все це, а ніні — дійшла висновку, що нам дійсно не завадило б на якийсь час кудись гайнути. Та й наша річниця вже скоро.

Умостившись на диван поряд із Рексом, я стала крутити в пальцях пасмо його чудового темного волосся. І проказала:

— Я могла б роздивитися англійські сади — у Нью-Йорку ж усі ними захоплюються! І запам'ятала б щось корисне для себе.

Говорила я швидко — як і завжди, коли хвилююся. І мій чоловік, як я відчула, це зрозумів — узяв-бо мене за руку.

— Ти нервуєшся через те, що доведеться летіти літаком? — мовив він. — Правда ж, люба моя?

Так, я дійсно трохи боялася цих перельотів, і мій лікар для таких випадків виписав мені ксанакс. Але Рекс нічогісінько не знав про справжню причину мого страху. І я не могла допустити, щоб він про це довідався.

Був такий час, коли я справді вважала, що зможу розповісти йому всю правду про себе. Але... що довше я зволікала — то більше втрачала віру в те, що здатна вимовити при ньому вголос це болісне зізнання. Тож я так нічого йому й не сказала. Вирішила-бо сховатися за вигаданою — і до найменших дрібниць продуманою — історією. Мовляв, я дочка багатіїв із Нью-Гемпшира, які загинули в автокатастрофі багато років тому. А гроші свої я втратила через те, що стала жертвою шахраїв. І Рекс повірив у все це — бо вірив

у мене. Він ніколи не допитувався, чому я не отримую ні від кого листівок на Різдво, і чому в день мого народження мені зовсім ніхто не телефонує, і чому я ще жодного разу не висловила бажання навідати дім, де жила в дитинстві. Чоловік завжди захоплювався моєю силою духу: мовляв, я — жінка, яка живе теперішнім, не даючи тузи за минулим заволодіти собою. *Якби ти тільки знав...*

Я міцно стисла його руку у своїй долоні.

— Зі мною все буде гаразд, — мовила я. — А ти зможеш нарешті поринути в атмосферу, що пануватиме у твоєму романі. Якщо той маєток справді ідеально підходить для цього — чого ми чекаємо, Рексе? Час вирушати до Англії!

Він із лагідною усмішкою торкнувся моєї щоки.

— Ти ж знаєш, для мене ця подорож буде справжньою втіхою. А от для тебе... Ти впевнена у своєму рішенні?

— Упевнена.

Звернувши погляд на вікно, я побачила надворі припарковану машину з іржавим капотом. Підвівшись, я запнула штори.

— Сонце сьогодні надто яскраве, — сказала Рексові, беручись за телефон. — Б'юся об заклад, що зможу просто зараз забронювати нам два квитки на завтра.

— Справді? Так швидко?

Я вичавила із себе посмішку.

— А чому б ні? Ми майже все літо зможемо провести там.

— Ну, тоді... — мовив він, відкладаючи блокнот убік. — Тоді я зателефоную батькам і про все домовлюся. Стривай! А як же твої клієнти?

У мені все аж скулилося, коли я згадала хитромудрий дизайн внутрішнього дворика (він має бути обсаджений самшитом) для однієї з моїх клієнток. А я ще обіцяла їй, що до кінця наступного тижня завершу роботу над садом метеликів, який прилягатиме до дворика, — якраз до дня народження однієї з двох її маленьких донечок. Що ж, доведеться довірити це завдання моїй помічниці Карі. Вона впорається з ним добре, хоча не так, як упоралася б я.

Астільби не будуть розсажені в тих місцях, де потрібно. Хебе не підстрижуть так, як я цього хотіла — щоб вони перетворилися на акуратні зелені кулі. Я зітхнула. Ну, не можна мені залишатися — надто вже зловісна ота чорна хмара, що нависла наді мною. Треба тільки подбати про те, щоб не потягнути її за собою в Англію.

— Готова? — спитав Рекс наступного вечора, чекаючи мене біля дверей. Я спромоглася роздобути для нас два квитки на прямий рейс до Лондона.

— Авжеж, — відказала я з порога, щільніше обмотуючи шию шарфиком.

Я попрямувала була до таксі, що чекало на нас біля тротуару, і... залякла.

Рекс обернувся до мене й мовив:

— Це що — телефон дзвонить?

Я аж затремтіла, поглянувши назад, на наш будинок. Це дзеленчання — хоч воно й було приглушене — ні з чим не переплутаєш.

— Може, мені повернутися й відповісти? — запропонував чоловік.

— Ні-ні! — заперечила я, підбігаючи до таксі. — Не гаймо часу — а то ще на літак спізнимося.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

Флора

Нью-Йорк, 9 квітня 1940 року

— *Н*евже ти забула взяти своє твідове пальто? — запитала мене мама.

Дув сильний вітер; вона прибрала зі своїх очей пасма сивого волосся рукавом, що був запошений борошном.

— Воно мені не знадобиться, матусю, — мовила я, поправляючи на собі сіру курточку. — Хіба ось цього не досить?

— Ні, ця куртка надто легка, Флоро. Ти змерзнеш там, в *Англії*.

— Зі мною все буде гаразд, — запевнила я її.

Звичайно, мама переймалася через дещо більше, ніж те твідове пальто. Я ж бачила, що вона ледве стримується, щоб не розплакатися.

— Матусю, не хвилюйся так. Ну, будь ласка, — попрохала я, міцно обіймаючи її однією рукою.

— Якби ти тільки могла залишитися... — схлипнула вона, сховавши обличчя в долонях.

— Мамуню... — лагідно вимовила я, дістаючи з кишені сукні носову хустинку.

Мої ініціали, «Ф. А. Л.», були акуратно вишиті червоною ниткою в правому кутку квадратного шматка тканини. Усього за кілька годин до того, як ми вийшли з дому, мама закінчила із цим вишиванням і дала мені кілька таких хустинок, складених в акуратні щільні квадратики.

— Ні-ні, не треба витратити її на мене, — мовила вона, шморгнувши носом. Тоді тато подав їй свою хустинку. — Подивися — я ж тримаюся.

Мама взяла мене за обидві руки й потримала їх перед собою.

— Моя крихітка вже зовсім-зовсім виросла... — зітхнула вона.

Я була їхньою єдиною дитиною; вони, мабуть, воліли б, щоб мое перебування поряд із ними тривало вічно. Щодня я прокидалася вдосвіта й квапилася до нашої пекарні (вона містилася просто під нашою квартирою в Бронксі). Я замішувала тісто, коли ще тільки розвиднялося. А коли наставав час сніданку — готові батони й булочки я розкладала по тацях в очікуванні численних ранкових покупців. І справи в пекарні йшли як по маслу.

І як тільки вони без мене житимуть? Мамині руки та плечі уже не такі міцні, як колись, а довгі роки, проведені над дошкою для замішування тіста, ще й згорбили її. Ну а татове невміння вести бізнес — іще один привід для хвилювання. Минулого тижня, наприклад, якийсь хлопчак поцупив із нашої каси сім доларів та й побіг собі геть. Тато й не подумав за ним гнатися: загледів-бо його діряве взуття. Усе це було б чудово, якби в нас не протікав дах і ми не мусили платити за електроенергію. Мама завжди казала, що тато, якби міг, роздавав би весь наш хліб задурно. Такою вже людиною він був.

Але ж хтось та й мусив пильнувати за нашим бюджетом — хоча б тому, що за оренду житла теж треба було платити, а гроші на нас із неба не звалювалися. Минулого місяця приходив хазяїн квартири, містер Джонсон. Його обличчя мало не перекошилося від злості — ми-бо заборгували йому аж за три місяці. Та мені все-таки вдалося втихомирити його буханкою свіжого хліба з корицею й словами: «Ви неодмінно отримаєте свої гроші найближчим часом».

Я кинула тривожний погляд на корабель.

— Я так пишаюся тобою! — піднесено вимовив тато, притиснувши свої долоні до моїх щік.

— Наша крихітка працюватиме ботаніком у Лондонській оранжереї, — додала мама.

Я насилу підвела на них очі — так тяжко було мені тримати в собі таємницю. Отак їх обманювати... Це було просто нестерпно.

— Флора зробить там блискавичну кар'єру, — підсумував тато.

Вичавила із себе посмішку — хоча мої щоки аж палали. Не було для мене ніякої роботи в Лондонській оранжереї, мене туди навіть стажером не брали. Цю казочку я вигадала й детально продумала, аби приховати справжню мету подорожі до Англії. Так, я дійсно все своє життя мріяла стати ботаніком: заплітаючи тісто для хали, усе думала й думала про різноманітні види клена й рододендрона; посадила у великий горщик лозу гліцинії, що прийнялася й згодом оплела навіс нашої пекарні. А вечорами, коли наша крамниця вже була зачинена, я ходила до Нью-Йоркського ботанічного саду, де працювала за спасибі. Але прибирання опалого листя та обрізків гілочок я, власне, і за роботу не вважала: мені давали можливість милуватися такими чудовими квітами, як півонія сорту «білий фенікс» або троянда «леді Гіллінгдон» (її пелюстки за кольором схожі на абрикосове варення).

Так, моєю палкою пристрастю було садівництво, а не випікання хліба та булок. Найпевніше, містер Прайс добре це знав, коли два місяці тому прийшов до нашої пекарні, щоб зробити мені ту пропозицію.

— Мене звати Філіп, — сказав він тоді й поклав на прилавок білу візитну картку, посунувши її до мене. — Філіп Прайс. Як мені відомо, вечорами ви працюєте в ботанічному саду?

— Так. Але як ви...

— Я шукаю людину, яка добре розуміється на квітах, — мовив він, швиденько кинувши собі до рота шматок булочки, що лежала на вітрині. — І саме вам я можу запропонувати дуже серйозну роботу.

Мама попереджала мене про людей, подібних до нього — з прилизаним волоссям, що аж блищать у світлі ламп. Тож я рішуче захитала головою, не давши йому доказати, і квапливо мовила:

— Ні, дякую.

Я упаковала його замовлення — шість пончиків. І чоловік протягнув мені хрустку доларову банкноту, устигнувши перед тим надкусити один пончик.

— Це пекарня моїх батьків, — додала я. — І моя робота — допомагати їм.

Містер Прайс покрутив головою, розглядаючи нашу маленьку пекарню. Він зупинив погляд спочатку на тріснутій стільниці, а тоді на одвірку, звідки вже стала обсипатися фарба.

— І що — багато ви на цьому заробляєте?

Мені аж ніяк не подобався його тон — зверхній і настирливий.

— Ну... ми не Рокфеллери, якщо ви це маєте на увазі, — спохмурніла я. — Мої мама й тато відкрили цю пекарню двадцять три роки тому. Я виросла тут.

— Ясно, — з неприхованою зневагою мовив чоловік. — Як зворушливо.

Щоб приховати своє роздратування, я розвернулася обличчям до полиць із булками.

— Послухайте мене, — знову заговорив він. — Я добре знаю, що ваші батьки переживають нині дуже важкі часи.

Я знову подивилася йому в очі.

— Мені відомо, що в цій частині міста орендна плата за житло досить висока, — вимовив чоловік, обтрушуючи злегка запорошені цукровою пудрою вуса. — І ви, певно, дуже непокоїтеся за батьків.

Так воно й було: мій тато через свої принципи аж ніяк не збирався підвищувати ціни. Але ж... якщо ми не отримуватимемо прибутку — пекарню просто доведеться закрити. І я це усвідомлювала. Та все ж зосередила свою увагу на таці з коржиками (це було замовлення одного з покупців, і мені треба було запакувати їх у коробку) і мовила:

— Це все, що ви хотіли, містере Прайс?

Хай би там що — а наші фінансові проблеми його не стосуються.

— Я пропоную вам допомогу.

— Ми її не потребуємо. Не ображайтеся, — вичавила я із себе посмішку.

— Я можу забезпечити вас роботою, — торочив він своє. — Дуже хорошою роботою. І ви просто ідеально могли б із нею впоратися.

— Хіба я вам щойно не казала, що працюю *тут*?

Дзвіночки над вхідними дверима задзеленчали.

— Учорашній цільнозерновий хліб іще залишився, Флоро? — проскрипіла стара місіс Медісон.

Ця вдова, якій платили мізерні копійки замість пенсії, була однією з наших постійних покупців. Тато дав мені вказівку ніколи не брати з неї грошей за хліб. А також — давати не вчорашній, а свіжий.

— Авжеж, мем, — усміхнувшись до неї, сказала я. — Для вас — тільки найкраще.

Коли я простягла їй іще теплу хлібину цільнозернового, вона кинулася була копирсатися у своєму гаманці.

— Нічого не треба, — далі привітно всміхаючись, мовила я. — Тато вас пригощає.

Жінка самими очима всміхнулася мені у відповідь.

— Щиро дякую, любонько моя, — проказала вона, кладучи хлібину в кошик для покупок.

Коли вдова пішла, містер Прайс ізнову підійшов до прилавка.

— Хіба не чудово було б робити отакі подарунки знову й знову, — з посмішкою мовив він, — і знати, що ви не збіднієте від цього?

— Послухайте, сер, — саркастично розсміявшись, відповіла я. — Мені не зовсім зрозуміло, до чого ви хилите... та чи не здається вам, що наша бесіда дещо затягнулася?

Діставши з кишені піджака товстий конверт, чоловік поклав його на прилавок. Конверт був відкритий, і я побачила, що там — сила-силенна грошей. Містер Прайс посунув його до мене.

— Якщо виконаєте ту роботу — заплачу вдсятеро більше, — запевнив він.

Я аж рота роззявила.

— Картку мою ви вже маєте, — мовив містер Прайс наостанок. — Зателефонуєте мені, коли будете готові стати до роботи.

Я взялася рахувати купюри, і мої очі дедалі ширшали від подиву. У конверті-бо грошей було навіть більше, ніж ми заборгували за оренду квартири!.. Містер Прайс, на прощання злегка здійнявши капелюха, попрямував до дверей.

Зателефонувала я йому після того, як у провулку за пекарнею агент зі стягнення боргів розбив до крові обличчя моєму татові (від дня тієї розмови про роботу минув тиждень).

— Містере Прайс, це Флора Льюїс, — тремтливим голосом показала я. — Хочу поговорити з вами про ту справу.

— От і добре, — відповів він. — Я передчував, що ви зателефонуєте.

Вітер подув мені просто в обличчя, миттю повертаючи в теперішнє — на пристань, до моїх батьків. Ні, вони нізащо не повинні дізнатися, навіщо я насправді вирушаю до Англії!

— Я так пишаюся тобою, — мовила мама, витираючи сльозу, що набігла їй на очі.

Я поцілувала в щоку її, а тоді й тата. І, дійшовши до сходнів, віддала свій квиток контролерові. Востаннє глянувши на тата з його добродушним круглим обличчям і маму з її спотвореними артритом руками, я відчула муки совісті. *Як же вони житимуть далі без мене?* Але разом із цим я усвідомлювала: якщо залишуся з ними — ніколи не позбудуся борошна під нігтями. А мені ж так не терпілося вибратися за межі своєї пекарні й побачити світ! Хоча б для того, щоб упевнитися, що він справді існує.

— Пообіцяй, що берегтимеш себе! — гукнула з пристані мама (а тато попрямував до мене). — Пообіцяй, що не будеш там надто довго!

Я кивнула. Знову подув вітер, плеснувши на моє обличчя великі краплі дощу.

— До побачення! — вигукнула я. — Коли прибуду туди — напишу!

— Поквапся, серденько, — мовив тато, кладучи до моєї кишені булочку з корицею, загорнуту у вощений папір. — А то ще корабель без тебе відпливе...

Я помахала їм рукою та попростувала далі — уже не озираючись.

— Пливете до Англії — сама-самісінька?

Озирнувшись на голос, я вгледіла молодого, може, на кілька років старшого за мене, чоловіка, який стояв, спираючись на поруччя верхньої палуби, за кілька футів від мене. На ньому був сірий костюм і капелюх із візерунком «ялинка» (цього капелюха незнайомиць напнув собі на лоба). Я кивнула й уже пішла була далі... Але він так приязно всміхнувся.

— Пам'ятаю, як я вперше плавав на кораблі Атлантикою самодин, — мовив хлопець із приємним англійським акцентом, підходячи до мене так близько, ніби ми були давніми друзями (цікаво — що він робив у Нью-Йорку?). — Мені тоді було дев'ять років, і від переляку в мене мало серце з грудей не вистрибувало.

— Ну... — клякнучи, промимрила я. Хоч би він не помітив, що насправді я почуваюся, немов мале дівча, яке раптом опинилося далеко від своїх тата й мами. — Я... ніскілечки не боюся.

Хлопець кивнув, розглядаючи мою валізу; та я швидко поставила її в себе за спиною. Стара валіза мого тата була не вельми вишуканою, але ми, крім неї, нічого не мали. Аплікація на тканині вже затерлася й була подерта, а мідні петлі так забруднилися, що стали темно-коричневими.

— То що змусило вас вирушити до Англії? — поцікавився хлопець, зняв капелюха й узявся крутити його на вказівному пальці.

Мій погляд забігав по всій палубі. *Що йому відповісти?*

— Мені... — забелькотіла я. — Мені... запропонували роботу в Лондонській оранжереї.

— Ова! — вигукнув незнайомиць, глянувши на мене розширеними цікавими очима. — То ви — ботанік?

— Ну... — промимрила я, усе ще сподіваючись, що він не помічає моєї збентеженості. — Я...

— Моя мати так любила ходити до Лондонської оранжереї! Це справді чудове місце.

— Авжеж. То я, мабуть, уже...

— А де ви працюватимете? — не вгавав він, підступаючи на крок ближче. — У якій саме теплиці?

— Ну... — затнулася я. — Гадаю, що в усіх.

Хлопець кивнув і простяг мені руку, а в його зелених очах спалахнули теплі іскорки.

— Я Десмонд.

— А я Флора.

Потискаючи йому руку, я впустила на палубу свій квиток. Він нахилився й підняв його.

— То ваша каюта — під номером... — Десмонд узявся розглядати квиток.

— Дякую. — Я швиденько вихопила з його руки папірець, де було зазначено номер моєї жалюгідної кімнатки, розташованої точно не поблизу його шикарної каюти. — Я вже піду.

Аж тут нагодився стюард.

— Допомогти вам знайти вашу каюту, міс? — спитав він.

Я лишень кивнула, обводячи очима величезний океанський лайнер.

— Ще побачимося, — сказав Десмонд, надіваючи капелюха, а коли вже піднімався найближчими сходами на верхню палубу — припідняв його на прощання.

— У вас каюта першого класу? — скептичним тоном запитав стюард, кинувши погляд на сходи, де вже не було Десмонда.

— Ні... ем-м... третього класу.

І той, кречнувши, подав знак другому — дещо молодшому — стюардові, який повів мене сходами вниз. Один прогін, другий... і так — щодалі глибше, до самісінького нутра корабля. А далі ми пішли брудним, погано освітленим коридором.

І стюард нарешті зупинився перед дверима без номера.

— Ваша каюта, — мовив він безбарвним голосом.

Усередині я побачила ліжко з потертою стьобаною ковдрою та невеличкий столик, де стояла скляна ваза, наповнена каламутною водою. Єдина квітка, що була у вазі — жовта хризантема, — уже встигла зів'янути й засохнути. Кімнатка була завбільшки як комора в нашій пекарні. Та все ж я могла втішати себе тим, що це мій перший у житті власний простір, де я почуватимуся не гірше, ніж у пентхаусі. І тому я задоволено (можливо, занадто задоволено) видихнула:

— Дякую!

І стюард, кивнувши мені, пішов.

Я притислася носом до крихітного ілюмінатора, та перед цим мені довелося витерти запотіле скло рукавом сукні. Протягом якогось часу я спостерігала за пристанню. Потім пролунав гудок, і машина корабля, задрижавши-загуркотівши, запрацювала. Судно виходило з гавані повільно — наче йому не хотілося вирушати в подорож. Та ось уже воно набрало швидкість, і я побачила, як пелена морського туману поглинула місто одним повільним глибоким ковтком.

Що там казала мені мама? «Завжди тримай свого гаманця при собі. На пасажирських кораблях — повно злодіїв!» Якби вона тільки знала...

Свого часу я пообіцяла містерові Прайсу, що зустрінуся з ним цього дня, по обіді. Тож, наважившись вийти за двері каюти, попрямувала коридором, застеленим синьою килимовою доріжкою. Один прогін, другий...

— Даруйте, сер... — несміливо звернулася я до одного із членів корабельної команди. — Ви не могли б мені показати, як дістатися палуби для прогулянок?

— Подобається гуляти там, де кращі каюти? — з цікавістю глянувши на мене, вимовив він.

Я почервоніла.

— Ну... так... тобто ні, — плутаючись від хвилювання, відповіла я. — Просто мені там призначили зустріч.

— Ваше діло, — стенив плечима чоловік, вказуючи мені на сходи.

Піднявшись на палубу для прогулянок, я відшукала містера Прайса, який сидів за столиком.

— Сядьте поряд зі мною, — мовив він, розглядаючи мене з ніг до голови. — Радий, що ви прийшли. І сподіваюся, що ваші батьки про нашу домовленість нічого не знають.

— Звісно, не знають, — запевнила його я, і мені стало моторошно від того лишень, що він згадав моїх маму й тата.

— От і добре, — сказав містер Прайс перед тим, як відпити довгий ковток мартіні. Кілька крапель хлюпнуло через край келиха, коли він ставив його на столик. — А комусь ще ви про це казали?

Я подумала про хлопця на ім'я Десмонд, якого недавно зустріла. Але вирішила нічого про нього не говорити. Тож мовила:

— Ні, нікому.

— Отже, — схвально кивнув містер Прайс, — я вже казав вам, що ви працюватимете нянею в маєтку, що розташований у сільській місцевості. Але я ще не пояснив, у чому полягає ваше завдання.

Я мовчки чекала, що він скаже далі.

— Ви зараз розмовляєте з керівником міжнародного об'єднання квіткових злодіїв.

Від цих його слів мені аж дух перехопило. Я відчула себе героїнею пригодницького роману: поряд зі мною, самовдоволено посміхаючись, сидів справжнісінький ватажок банди!

— Звісно ж, ми не дуже любимо називати себе *злодіями*, — мовив він з ангельською посмішкою, помітивши, як я вражена. — Ми просто *посередники*. Наприклад, деякі цінні екземпляри квітів у вашому улюбленому Нью-Йоркському ботанічному саду опинилися там завдяки людям, з якими я працюю. Річ у тім, що красиві рідкісні квіти є дорогим товаром — як і всяка коштовна річ. Якщо хтось

готовий заплатити гроші за те, щоб ми доставили йому цей товар, — ми охоче його доставляємо.

Я несміливо кивнула. Мені раптом так чітко уявилися троянди, лілії та рідкісна гарденія, що ростуть у східному крилі того ботанічного саду... Невже вони всі — добуті й доставлені туди нечесним способом? Невже їх викопали посеред ночі з чиєїсь приватної клумби? Як несправедливо, як гірко! У мене аж запалали щоки.

— Містере Прайс, та як же ви можете!..

— Вдаватися в усі ці подробиці нам немає ніякого сенсу, — вів далі він. — Уся брудна робота на мені. А ви лише маєте знати, що один із моїх клієнтів накинув оком на рідкісне дерево, що росте, як він гадає, десь на території того маєтку. Це камелія. І клієнт готовий віддати за неї величезну купу грошей. А ваше завдання — відшукати її.

— Не розумію... — проказала я. — Ви доручаєте мені знайти *дерево*? Хіба ж із цим не впорається будь-хто інший?

— Ні. Росте ця камелія в приватному володінні. Проникнути туди надзвичайно важко... але не для тих, хто там працює та заслужив довіру господарів.

Я кивнула — навіть попри те що відчула, як усередині все холодне.

— Ось, — мовив чоловік, дістаючи з кишені пом'ятий конверт, де зберігалася фотографія.

Навіть на чорно-білому знімку камелія мала просто приголомшливий вигляд. Перевернувши фотографію, я прочитала: «міддлберійська рожева».

— Таке дерево колись росло в саду Букінгемського палацу, — говорив містер Прайс. — Але сталося так, що воно загинуло, і жодної насінини не збереглося. Тож протягом довгих років цей вид вважається стертим із лиця землі. Однак, згідно з інформацією від одного з моїх людей, останнє дерево цього виду може рости в маєтку Лівінгстон-Менор.

— А чому ваш клієнт не може просто поїхати туди й забрати дерево? — вимовила я, не відриваючи погляду від фотографії.

— Це зовсім не так просто, як вам здається, — із задоволеним виглядом відповів він, дістаючи з кишені сигарету й сірника. — На території маєтку росте як мінімум сто різних видів камелії. І, найпевніше, наше дерево цвіте дуже рідко, а відцвітає — дуже швидко. Але ви — няня дітей лорда Лівінгстона — зможете дочекатися, поки воно зацвіте. Це бездоганно продумана хитрість: няню ніхто не запідозрить. До того ж, коли дерево зникне з маєтку — вас там уже давно не буде.

— Але ж мені ще ніколи не доводилося наглядати за дітьми! — заперечила я, відчуваючи, як від панічного страху дедалі частіше калатає моє серце. — Як я зможу із цим упоратися?

— Дуже просто — завоювавши їхню довіру й дізнавшись від них про камелію. А коли знайдете її — напишіть мені. — Він простягнув картку зі своєю лондонською адресою. — Не телефонуйте — розмову можуть підслухати.

Кивнувши, я мовила:

— Я не розумію ще одного: що ця людина збирається робити з деревом?

Його очі звузилися, а потім він знизав плечима.

— Яка, к бісу, різниця... Можу й сказати. — Містер Прайс позіхнув. — Якесь велике цабе з Третього рейху бажає піднести отакий подарунок своїй коханці.

— З *Третього рейху!* — видихнула я, відчуваючи, як мій шлунок від жаху немовби зав'язується у вузол. — Але... як ви можете... і як я... Ні, не можу!

— Послухайте мене, міс Льюїс, — суворим тоном вимовив він. — З юридичної точки зору — ніякого злочину ви не скоїте. Від вас вимагається розшукати це дерево й повідомити мене. І це все. Ви одразу ж отримаєте свої гроші. Раз-два — і готово. А решту справи я виконаю сам.

— Але...

Містер Прайс поставив келих на столик і заходився виловлювати оливку, що лежала на дні.

— Вам же не байдуже, яка доля чекає на ваших батьків? — спитав він.

Я лишень кивнула, згадавши той день, коли агент зі стягнення боргів до крові розбив обличчя моєму татові.

— І ви хотіли б, щоб вони не мали боргів? І більше відпочивали... чи не так?

— Так, — промимрила я, витираючи сльозу, що набігла на очі, носовою хустинкою.

— *То знайдіть цю камелію.*

Помарудившись трохи в каюті, я вирішила прогулятися кораблем. Піднялася нагору й відчула холодний подих вітру, але спускатися за курткою не захотіла — надто далеко йти. Тож, відшукавши затишну лавку в західній частині корабля, куди вітер так сильно не задував, я сіла й дістала із сумочки блокнот і олівець. З моєї-бо голови все не йшли думки про ту камелію. Тому я й стала малювати в блокноті її великі-великі круглі листки та квітку з ніжними пелюстками. *Невже я справді зможу пройти крізь усе це?*

— І знову здрастуйте!

Підвівши голову, я побачила Десмонда, який прямував до мене. І швиденько сховала блокнот у сумочку.

— Здрастуйте, — квапливо відповіла я.

— Та ви ж тут, певно, змерзли! — мовив він, сідаючи поруч зі мною та скидаючи своє пальто. — Ось, надягніть це.

— Зі мною все гаразд — я люблю свіже й прохолодне повітря. Справді.

— Усе одно, — наполегливо проказав він, укриваючи пальтом мої плечі. — Не для того мене мама ростила, щоб я сидів собі спокійно, коли дівчина поруч зі мною тремтить від холоду.

Відчувши, що зігріваюся, я вдячно поглянула на Десмонда. А тоді відновила рівновагу, адже корабель накренився вправо.

— Хитавиця дошкулятиме вам перші кілька днів, — мовив хлопець. — Але потім ви до неї звикнете.

Я лише кивнула.

— Що це був за чоловік, з яким ви розмовляли сьогодні на палубі для прогулянок? — спитав він. — Ваш кавалер?

— Ні. — Я рішуче похитала головою. Мені залишалося тільки сподіватися, що він не розчув нічого з того, про що ми говорили з містером Прайсом. — Він... ем-м...

— Я, звичайно, розумію... — затнувся Десмонд. — Це зовсім не моя справа, але...

— Він мій колега.

— Он як, — протяг хлопець. — То він працює в оранжереї?

— Так-так, — квапливо відповіла я.

Сонце, поволі сідаючи, забарвлювало небокрай у персиковий відтінок.

— Ви завжди жили в Лондоні?

Знявши капелюха, Десмонд почухав маківку й мовив:

— Еге ж. От тільки не в самому Лондоні — хоча мій батько має там будинок, — а за містом.

Кивнувши, я спробувала уявити його рідний світ — світ, зовсім-зовсім не схожий на мій. І запитала:

— А що ви робили в Америці?

— Треба було владнати деякі справи, — відповів хлопець, пригладивши своє світле (піщаного відтінку) волосся.

Я знову кивнула. Чого б йому докладно розповідати мені про своє життя, якщо я не розмовляю з ним відверто про своє?

Кілька секунд ми просиділи мовчки, вслухаючись у плюскотіння морських хвиль об борти корабля, що похитувався на воді плавно, мов колиска.

— Чи можу я в дечому вам зізнатися? — проказав нарешті Десмонд.

Я зазирнула йому в очі й кивнула.

— Коли я був у Нью-Йорку, — вдивляючись у небокрай, стиха мовив хлопець, — то мало не вирішив залишитися там.

— А чому ви не залишилися?

— Служба... — стенив плечима він. — Півроку тому я вступив до лав британської армії. Скоро мене відправлять на фронт.

— Ой... — видихнула я, відчуваючи, як моє серце стискається від тривоги.

Там, у пекарні, я мала можливість відгородитися од війни — для мене-бо вона існувала тільки на сторінках газет. Але тепер... війна постала просто переді мною в образі цього хлопця, вдягненого в сирій костюм, із крапельками дощу на піджаку.

— У Нью-Йорку я відчував себе таким вільним, на душі було так легко. І тому мало не піддався спокусі спалити за собою всі мости й залишитися, — усміхнувся Десмонд. — Щоб... розумієте... почати все спочатку, ось що.

Після цих слів він похитав головою й додав:

— Але ж я мушу довести до кінця те, що розпочав.

Я кивнула, подумавши про камелію та всю брехню, що змушена буду казати через неї. А вголос промовила:

— Я розумію, про що ви.

І — почула звуки музики, що тільки-но стали доноситися з верхньої палуби.

— Я ж мало не забув! — сказав хлопець. — Сьогодні капітан влаштовує бал на честь початку плавання. Вам, я гадаю, теж підклали під двері запрошення?

У мене спалахнули щоки. Певна річ, пасажири кают третього класу ніяких запрошень не отримали.

— Авжеж, — відповіла я, тієї ж миті відчувши сором.

Аж тут Десмонд узяв мене за руку, і всі мої тривоги де й поділися.

— Ходімо на бал, — сказав він. — Разом.

— Але ж моє вбрання... — промимрила я, кинувши погляд на поділ свого простенького блакитного плаття. — А вечірньої сукні я із собою не брала.

— Пусте. Ви маєте прекрасний вигляд. До того ж, якщо не хочете, ми всередину не заходитимемо. Музику й у коридорі чути, а шампанське я роздобуду.

— Ну... я...

— От і славно!

Спостерігаючи за дамами у вечірніх сукнях, які квапилися на бал разом із джентльменами в шикарних костюмах, я почувалася ні в сих ні в тих. У голові крутилося питання: що б подумав містер Прайс, якби побачив мене тут? Я роззирнулася, сподіваючись, що він на бал не прийшов.

— Доброго вечора, сер, — мовив до Десмонда стюард, перш ніж привітатися зі мною. У руках він тримав тацю з келихами, наповненими шампанським. На його обличчі було написано здивування, та я вирішила вдавати, ніби не помічаю цього.

— Доброго вечора, мадам, — проказав він. — Шампанського?

— Так, дякую, — відповів стюардові Десмонд, беручи з таці два келихи та простягаючи один мені.

Я втупилася поглядом у шампанське, спостерігаючи, як у ньому вистрибують-витанцюють бульбашки. А Десмонд відпив зі свого келиха, і тоді вже я зробила те саме; це вперше я скуштувала шампанського, і воно мені сподобалося. Коли мій келих спорожнів — з'явився стюард і подав мені ще один. Я нарешті зігрілася, і тому, коли Десмонд вивів мене на свіже повітря, холодний вітер уже здавався мені геть не таким пронизливим, як раніше (тим паче на моїх плечах був піджак).

Оркестр заграв якусь повільну мелодію.

— Потанцюємо? — усміхнувся мені Десмонд.

— Авжеж, — відповіла я, почувавши себе легко й невимушено.

А все-таки — що подумав би про мене містер Прайс, якби тут побачив?.. Але я просто відігнала цю думку.

Десмонд обхопив мене за талію, і ми закружляли в танці. А потім він подивився вгору — на небо, рясно вкрите зірками.

— Погляньте-но, — мовив хлопець, показуючи на одну з них. — Вона хоче нам щось сказати!

— Справді? — осміхнулася я.

— Справді-справді. Щоб ви знали, у зірок — своя власна мова. І якщо ви будете дуже уважною — навчитесь її розуміти.

— Ну, гаразд, Арістотелю. Що вона каже?

Десмонд кілька секунд простояв мовчки, вдивляючись у зірку, що виблискувала на небосхилі.

— Та ти що?! — проказав він і, кивнувши сам собі, знову поглянув на мене. — Так я і знав...

— То ви так нічого мені й не скажете?

— Не можу, — хитро всміхаючись, відповів він.

— Ну й чудило ж ви, — кинувши на його обличчя швидкий непомітний погляд, мовила я.

Та й притулилася головою до його грудей. І ми знову закружляли в танці... аж тут я відчула, як мене хтось плескає по плечу.

Це був не хто інший, як містер Прайс.

— Даруйте, міс Льюїс, — мовив він тоном суворого начальника. — Чи не здається вам, що в таку пізню годину ви вже мали б спускатися до своєї каюти?

Опустивши руки по швах, я відступила на крок. І пробелькотіла:

— Я ж... лише...

— Міс Льюїс... — проказав містер Прайс, дуже суворо подивившись мені в очі.

Я перевела погляд на спантеличене, занепокоєне обличчя Десмонда.

— Він має рацію, — сказала я хлопцеві. — Уже пізно... Дякую вам за цей чудовий вечір.

Десмонд кивнув на знак згоди, хоч на обличчі в нього читалося розчарування. І я, розвернувшись до нього спиною, попрямувала за містером Прайсом до сходів, застелених синьою килимовою доріжкою.

— Дуже попрошу вас, міс Льюїс, — мовив чоловік, довівши мене до дверей каюти, — до кінця цієї подорожі уникати спілкування будь із ким.

— Так, сер.

Коли він, пройшовши довгим коридором до повороту, зник із моїх очей, я встромила ключа в замкову щілину. Але наступної миті — різко обернулася, почувши за своєю спиною чиєсь тихеньке «міс!».

Як виявилось, це була жінка (певно, на кілька років старша за мене), яка виткнула голову з каюти, що була навпроти моєї.

— Даруйте, міс, — мовила вона. — Чи можу я з вами поговорити? Це буде недовго.

— Зі мною? — перепитала я, дещо збита з пантелику.

Жінка вийшла в коридор і зачинила двері своєї каюти.

— Так, із вами. Це дуже важливо.

— Гарзд, — кивнула я.

Вона підійшла ближче до мене. І проказала:

— Не в коридорі. Зайдімо до вашої каюти.

Тож ми прослизнули до моєї кімнатки, і я зачинила за собою двері.

— Ви працюєте на містера Прайса? — спитала жінка. — Правда ж?

— Не розумію, про що ви, — захитала я головою.

— Вам нема чого прикидатися, — мовила вона. — Я про містера Прайса все знаю — працювала-бо на нього.

— Сп-п-рав-ді? — мені аж дух перехопило.

— Справді. А сьогодні я бачила, як ви з ним на верхній палубі розмовляли. І зрозуміла, що він вас нещодавно найняв.

— Ну, я... власне... Так, це правда, — зізналася зрештою я. — Але ви не розумієте — я змушена була погодитися. Заради своєї родини.

— Ви міркуєте точнісінько так, як колись і я. — Жінка кивнула з розумінням. — Але існують інші способи.

— Я вже вплуталася в це, і дороги назад немає.

— Є. Просто обміркуйте все як слід. Повірте вже мені — колись ви пожалкуєте, що мали справу із цим чоловіком. Я, наприклад, і досі намагаюся з усього цього виплутатися.

Я лишень кивнула.

— Мене звуть Джорджія.

— А я — Флора.

— Рада знайомству, Флоро. — Жінка розвернулася до дверей, а потім ненадовго озирнулася. — Раджу вам залишатися в цій каюті до кінця подорожі. Стюардові скажіть, що захворіли, тож нехай він приносить вам їжу сюди. Що менше бачитиметеся з містером Прайсом — то краще. А коли ми причалимо — ви зможете змішатися з натовпом лондонців. А потім я влаштую якимось, щоб вам було за що купити квиток додому.

Я подумала про Десмонда, а ще про свого батька й того агента, який погрожував йому. План Джорджії здався мені нездійсненим, але я все-таки кивнула.

— І... ще одне, — мовила жінка наостанок. — Дуже вас прошу: хай би що ви вирішили — не кажіть містерові Прайсу, що бачилися зі мною.

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ

Eggison

Я прокинулася від того, що хтось обережно торсав мене за плече.

— Серденько, — прошепотів Рекс мені на вухо. — Ми приїхали.

Розплющивши очі, я почекала, поки зможу краще розгледіти картину, що відкривалася за вікном таксі.

— Чому ти не сказав мені, що твої батьки купили *Букінгемський палац*?! — пробелькотіла я, витріщившись на маєток.

— Величенький, еге ж? — осміхнувся Рекс.

— *Величенький* — це навряд чи влучне слово, — відповіла я, усе ще заморожено вдивляючись у будинок. — Він... *величезний*!

Над нами височіла триповерхова кам'яна будівля хитромудрої конструкції, обвита світло-зеленим плющем (його явно направляли туди, куди треба, людські руки). Перш ніж знову зустрітися поглядом із Рексом, я помітила — принаймні мені так здалося, — як поворухнулася штора, що затуляла слухове вікно на третьому поверсі.

— Хіба ти не казав, що цей будинок порожній?

— Ну... так воно і є, — відповів чоловік, виходячи з таксі на засипану гравієм під'їзну доріжку й хитрувато посміхаючись. — Там нікого немає, крім економки. Батько сказав, що вона невіддільна частина маєтку.

— Он як... — протягла я, посунувшись на сидінні ближче до дверцят, щоб узятися за Рексову руку й теж вийти.

Під моїми ногами заскрипів гравій.

— То що — ходімо в будинок? — обернувся до мене чоловік.

Водій подав йому наші валізи, і Рекс попрямував із ними до входу.

— Кхм... — почулося в мене за спиною.

— Ой, вибачте! — мовила я, обернувшись до таксиста. — Невже Рекс вам не заплатив?

— Та ні, мем, — квапливо проказав він, пересуваючи капелюха на потилицю й нервово потираючи лоба. — Просто... ви ж... усе знаєте про цей старий маєток?

— Що «все»? — спохмурніла я.

Рекс тим часом відійшов уже так далеко, що не міг чути цієї розмови.

— Моя мама — дуже забобонна людина, — мовив таксист, підступаючи на крок ближче до мене та з цікавістю розглядаючи фасад будинку. — Вона каже, що це єдине місце на весь Клайвбрук, куди їй страшно було б зайти.

Він злегка похитав головою, не відриваючи погляду від будівлі, а тоді підняв капелюха на прощання. І додав із нервовим смішком:

— Тільки не подумайте, що я намагаюся вас налякати.

Щойно я наздогнала Рекса, він спитав:

— Про що ви розмовляли?

— Його мати вважає, що це будинок із привидами, — відповіла я, розглядаючи двох кам'яних левів, розташованих обабіч парадних сходів.

— З привидами, кажеш?..

Він піднявся сходами, а потім зненацька озирнувся й вигукнув:

— Гав!

— Припини! — вереснула я, аж відскочивши назад із переляку.

Поставивши валізи, Рекс міцно обійняв мене за плечі. Вираз його обличчя знову став серйозним.

— З тобою все гаразд, Едді? — проказав він, пильно подивившись на мене.

— Звісно, гаразд, — відповіла я, та в моєму голосі прозвучало набагато більше невпевненості, ніж я очікувала. — А чому ти питаєш?

— Бо ти, мені здається, останніми днями стала якоюсь... нервовою.

— Пробач, — дещо зняковіло мовила я. — Гадаю, ця подорож просто перенаситила мене враженнями.

Мій чоловік притиснувся носом до мого носа. Він завжди наче бачив мене наскрізь — як, приміром, того дня, коли я повернулася з роботи, почувачись кепсько.

— У тебе мігрень починається, — сказав він тоді.

— Звідки ти знаєш?

— Твої очі перед мігренню змінюються, — відповів Рекс, знизавши плечима.

А зараз — я кивнула, згадуючи телефонні дзвінки від *нього* й відчуваючи, як стискається від цих думок серце. Але все одно вичавила із себе посмішку й мовила:

— Ти такий турботливий, але зі мною все гаразд — справді. Я б ніде не могла почуватися такою щасливою, як тут, — міцно взялася я за його руку, — з тобою.

Він ніжно поцілував мій зап'ясток, але занепокоєння в його очах нікуди не зникло.

Аж тут ми помітили стару жінку, яка наче виросла перед нами з-під землі. Її тонке, коротеньке сиве волосся було зачесане за вуха, тож ми могли добре розгледіти видовжене обличчя з глибоко посадженими карими очима та блідими запалими щоками. Вдягнена економка була в темно-синю сукню з невеличкими буфами на плечах і накрохмалений білий фартух, зав'язаний на талії. Міцно зчеплені руки вона тримала перед собою.

— Ласкаво прошу до маєтку Лівінгстон-Менор, — дуже ввічливим тоном вимовила стара.

На якусь мить вона силувано всміхнулася. А потім кутики її тонких вуст ізнову опустилися.

— Дякую, — відповів мій чоловік, простягаючи їй руку. — Я Рекс Сінклер, а це моя дружина Еддісон. А ви місіс Ділловей, чи не так? Мій батько казав, що ви тут іще з 1930-х років працюєте. Це просто вражає.

— Саме так, — без жодної емоції вимовила жінка.

Перехопивши її цікавий погляд, я подумала про всіх тих жінок, які навідувалися до цього маєтку багато років тому. Це були, певно, розкішно вдягнені дами з вишуканим макіяжем... а я?

«Ти хоч би губи в таксі підфарбувала...» — подумки сказала я сама до себе, відкушуючи кутикулу біля нігтя лівого великого пальця.

— То ви тут сама порякуєте? — тим часом спитав, кивнувши на будинок, Рекс.

— Крім мене є ще кухарка — місіс Клейн. І хлопець, який час від часу наводить лад у саду. Ну, і дівчина, яка щосуботи допомагає мені з пранням, — відповіла економка, кинувши на мене суворий погляд.

Мій чоловік, покопирсавшись носком черевика в гравії та наступивши на мураху, знову з цікавістю поглянув на економку й мовив:

— Батько казав мені, що ви залишаєтеся тут з власного бажання. І це чудово. Та я хочу, щоб ви знали: ми з дружиною зможемо як слід подбати про будинок і самі. Тобто... якщо ви захочете цілісньке літо відпочивати — ми залюбки надамо вам таку можливість.

Я розуміла, до чого хилить Рекс. Місіс Ділловей давно вже час припинити перестилати хазяйське ліжко. Вона заслуговує на відпочинок.

— Містере Сінклер, — натягнуто вимовила вона. — Лівінгстон-Менор — це мій дім. І завжди ним буде. Тож, з усією повагою до вас, прошу з належною шаную поставитися до мого бажання працювати тут і надалі.

— Тоді — нема питань, — кивнув Рекс.

— Проходьте, будь ласка, — видихнувши з полегшенням, сказала стара.

У моїй кишені задзижчав мобільний, та я не стала його витягати.

РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ

Флора

11 квітня 1940 року

На початку другого дня подорожі — коли моє обличчя вже позеленіло від морської хвороби — я почула стукіт у двері.

— Хто там? — озвалася я, не встаючи з ліжка — надто вже погано почувалася.

Мабуть, це був усього лише стюард зі сніданком (нехай би він краще викинув тацю за борт). Якою ж розбитою я почувалася! Зі мною такого ніколи в житті не було, та ще й дедалі більше докучало хвилювання через роботу, що чекала на мене попереду.

— Флоро?

Голос з-за дверей був приглушений, та я впізнала його: це була Джорджія. Щойно я сіла на ліжку — перед очима одразу ж усе попливло. Для відновлення рівноваги я схопилася за столик, що стояв поряд, а затим швиденько пригладила волосся.

— Флоро, ви тут?

Я подивилася в овальне дзеркало, що висіло на стіні. На блідому обличчі так ясно все написано... А вдягтися я ще не спромоглася. Тим часом Джорджія постукала гучніше, з більшою рішучістю.

— Хвилинку! — відгукнулась я, знімаючи з гачка біля дверей рожевий халат.

Повернувши дверну ручку, я вистромила носа в щілину.

— Чудово! — мовила Джорджія, швиденько прослизнувши в каюту. — А то я вже захвилювалася.

Жінка витріщилася на мене так, ніби бачила вперше. І спитала:

— З вами все гаразд?

— Ні, — роздратовано відповіла я.

— Може, хочете книжку почитати?

— Не відмовлюся. Мені вже набридло лежати, втупившись поглядом у стіну.

— От і добре, — кивнула вона, простягаючи мені книжку в розкішній темно-синій шкіряній палітурці.

На обкладинці було написано «Роки», автор — Вірджинія Вулф¹.

— Гадаю, вона вам сподобається, — мовила Джорджія. — Я читала її, коли вперше подорожувала з Нью-Йорка до Лондона.

— Так чи інакше, це допоможе не думати про морську хворобу.

Розгорнувши книжку на першій сторінці, я прочитала перший рядок: «Ця весна була сповнена невизначеності». *Те, що треба.*

14 квітня 1940 року

Інших занять, крім читання, до кінця подорожі я не мала і тому дочитала роман якраз останнього дня. І тільки тоді помітила, знову розгорнувши книжку на початку, рядки, що їх написала Джорджія на форзаці: «Флоро, запам'ятайте просту істину: ми завжди знаємо, який вчинок є правильним. А от вчинити саме так — це найважче. Щиро ваша, Джорджія».

¹ «Роки» — один із найвідоміших романів англійської письменниці Вірджинії Вулф, написаний 1937 року. (Тут і далі прим. ред.)

Запаковуючи книжку разом з іншими речами у валізу, я думала про те, як сильно змінився мій світогляд упродовж цієї швидкоплинної подорожі. У Нью-Йорку для мене існувало тільки хороше й погане. А тепер? Навіть попри те, у чому мене переконувала Джорджія, я дійшла висновку: іноді буває не лише чорне та біле, але й сіре. Так, мені ненависне було все, у що я вплуталася заради мами й тата. Але я вже зайшла надто далеко, і вороття справді не було — хай би у що вірила Джорджія.

Перш ніж наважитися вийти з каюти, я напнула капелюха собі на лоба. В адміністратора пасажирської служби я забрала свій квиток на поїзд і пішла шукати палубу, де проходила висадка. Містер Прайс задалегідь потурбувався про те, щоб до вокзалу, де я мала сісти на поїзд до Лондона, мене привезло таксі. Уже в Лондоні я мусила сама спіймати таксі до Клайвбрука (саме там був Лівінгстон-Менор). Якась частина мене сподівалася ще раз побачити Десмонда. Та я добре пам'ятала слова містера Прайса про те, що мені слід уникати спілкування з людьми до кінця подорожі. Цікаво — чи розшукував мене Десмонд? Але думати про нього вже не було ніякого сенсу — ми з ним більше не побачимося. Про що я повинна була думати — так це про своє завдання.

На щастя для мене, Джорджію в поїзді з Ліверпуля до Лондона я не зустріла. Усе вирішено... За вікном усе миготіли пейзажі — оповиті туманом сільські околиці. Навпроти мене сиділа молода жінка із сином — ще зовсім маленьким, у комбінезончику й шапочці. Я всміхнулася їй якраз перед тим, як вона дістала з валізи хлібину і, відламавши краєць, віддала хлопчикові. Той швиденько запхав його в рота. І мати, відламавши ще одну скибку, простягла її мені зі словами:

— Хочете хліба, міс?

Помітивши латку на рукаві її сукні, я з усмішкою похитала головою й відповіла:

— Ні, дякую. Це дуже люб'язно з вашого боку, але я на кораблі добре поснідала.

Хлопчик, визирнувши з-за мами, усміхнувся до мене. *Що вони подумали б, якби знали, що я за людина? Що сказали б, якби довідалися,*

що я приїхала до Англії допомагати злочинцям? Я аж губу прикусила... Власне, я нічого не крастиму. Містер Прайс казав, що мені треба лишень знайти в маєтку рідкісну камелію та повідомити його. І я заспокоювала себе думкою про те, що це інша річ. Та почуття провини все одно росло в мені, наче ракова пухлина.

Коли поїзд прибув до Лондона, я взяла свої валізи й вийшла на вулицю — так повільно, немовби мої ноги налилися свинцем. Витягла із сумочки картку з адресою: «Лівінгстон-Менор, будинок № 11, Вестленд-Драйв, Клайвбрук». *Ось і все.*

До мене підїхало таксі.

— Вас підвезти, міс? — гукнув водій, визираючи у вікно.

Поглянувши на нього, я вичавила із себе посмішку, а тоді знову перевела погляд на картку й відповіла:

— Так. До Клайвбрука.

— Сідайте, міс, — мовив він, швиденько виходячи з машини, щоб забрати в мене валізу.

Умостившись на сидінні, я притулилася до спинки головою й зітхнула. Далі дістала із сумочки конверт і витягла звідти фотографію рідкісної камелії.

Водій завів двигун і вже розвернув машину в потрібному напрямку, аж тут зненацька загальмував.

— Ви його знаєте, міс? — мовив він, уважно дивлячись у дзеркало заднього виду.

— Кого? — Я озирнулася.

На тротуарі стояв Десмонд, розмахуючи руками — мовляв, зупиніться. Мабуть, він бачив, як я сідала в таксі. Вигляд у нього був трохи засмучений. Мені захотілося вискочити з машини й побігти до нього, але що я йому сказала б? Правду? А як він на це відреагував би?

— Мені розвернутися, міс? — запитав водій.

Я міцніше стиснула в руці фотографію. І помахала другою рукою Десмонду, безгучно вимовивши «пробач». А вголос проказала:

— Ні. Будь ласка, їдьмо далі.

— Так, мем. — Водій кивнув, натискаючи на газ.

РОЗДІЛ П'ЯТИЙ

Еддісон

Місіс Ділловей привела нас до шикарної, дуже просторої кімнати, що вікнами виходила в сад.

— Коли лорд Лівінгстон був живий, — пояснювала вона, — це була його кімната. Потім тут усе переробили — щоб догодити лордові Ебботту. Він-бо протягом років, проведених тут після смерті батька, займав саме цю кімнату.

Економка провела долонею по темному оздобленню, її погляд наповнився спогадами. І майже одразу прибрала руку.

— Рушники — у ванній кімнаті, — знову заговорила місіс Ділловей. — Сказати місіс Клейн, щоб приготувала вам ланч?

— Ні, дякую, — відповів Рекс. — Ми в Лондоні перекусили.

Підійшовши до бокового вікна, я вгледіла цілий гай дерев зі смарагдово-зеленим листям. І крізь це листя де-не-де пробивалися рожеві, червоні й білі (білих було найменше) квітки. Ефект був просто дивовижний.

— Що ж, тоді... — тим часом озвалася економка, уже розвертаючись до дверей.

— Стривайте! — зупинила її я. — Цей сад... просто чудовий. Це ж камелії, чи не так?

— Саме так, — міцно стулила губи місіс Ділловей.

— Я ніколи не бачила, щоб їх стільки разом росло... — вимовила я, а тоді змовкла, щоб ще трохи помилуватися квітами.

Звісно, сезон їхнього цвітіння вже минув. Деякі камелії квітнуть пізніше, деякі — раніше. Але переважна більшість має найпрекрасніший вигляд на початку весни — коли повітря наповнене свіжістю й прохолодою. І все-таки я, тільки глянувши на ті кілька квіток, які ще залишилися, дуже чітко уявила собі цей сад навесні, коли він увесь бує розкішними квітами — мов ті троянди, що їх розфарбовували в саду Чирвової Королеви з «Аліси в Країні Чудес».

— Це все, що ви хотіли? — коротко спитала місіс Ділловей, яка, певно, взагалі не звикла до довгих розмов.

Я тільки кивнула, знову розвернувшись до вікна.

Рекс підійшов і, обійнявши мене за талію, із грайливою усмішкою показав на ліжку з червоного дерева, надзвичайно акуратно застелене пуховою ковдрою.

— Ми тепер — господар і господиня цього дому, — мовив він.

— Не зараз, любий. — Я швиденько випручалася з його обіймів. — Нам треба ще стільки всього розпакувати!

— Он як... — прикро вразився Рекс.

Сівши на ліжку, він став торсати комірць своєї сорочки.

Хоч би якими щасливими й закоханими одне в одного ми були — між нами, хоч би куди ми переселилися, завжди поставала велетенська, мов слон, перепона. Річ у тім, що Рекс хотів дітей, а я — аж ніяк.

— Нам краще почекати до вечора, — вичавивши із себе посмішку й поцьомавши чоловіка в щоку, заговорила я. — Удень-бо ця економка нишпорить будинком.

Рекс знову заусміхався.

— Цей маєток — ідеальне місце, щоб збирати матеріал для роману, — мовила я, змінюючи тему. — Ти ж бачив оті моторошні сходи, що ведуть до чорного ходу?

— Ти про сходи для слуг?

— Еге ж. У старих детективних романах убивця, коли тікає з будинку, завжди пробігає такими сходами.

— Тут дійсно відчувається особлива атмосфера, правда ж? — Він повісив свій піджак на спинку крісла без підлокітників. — Щось у стилі Альфреда Гічкока. Я й досі не можу збагнути, як батькам вдалося купити такий будинок — повністю вмебльований! — за таку сміхотворну ціну.

— Розкажи мені історію маєтку, — попросила я, роздивляючись портрет, що висів на стіні, — чоловіка із суворим, але красивим обличчям. — Це дуже дивно, коли хтось отак просто продає всі родинні коштовності.

— Моя мама казала, — знизав плечима Рекс, — що лорд Лівінгстон помер у шістдесятих роках. А місіс Ділловей залишилася тут, щоб дбати про одного з його синів. Бідолаха мучився від ускладнень після якоїсь дитячої хвороби, і його стан дедалі погіршувався й погіршувався.

— То він помер?

— Так — минулого року. І тоді родина Лівінгстонів одразу виставила цей маєток на продаж. Мама казала, що юрист, який вів цю справу, наполіг на тому, щоб усі меблі й твори мистецтва були куплені разом із будинком. Їй це здалося напрочуд дивним.

— І справді дивно... — протягла я, проводячи пальцем по краю приставного столика з червоного дерева. — Гадаєш, ця родина була дещо схильною до сентиментальності?

— Навряд чи. Батько казав щось про одного зі спадкоємців лорда Лівінгстона. — Рекс почухав маківку, намагаючись, певно, пригадати подробиці. — Він не розмовляв зі своїм батьком протягом кількох років — аж поки той не помер. Певно, родинні чвари.

Мені згадалися слова таксиста про цей будинок.

— Рекс, а раптом тут щось *трапилось*?

— Хтозна, що за птиця наша економка, — з хитруватою посмішкою відповів він. — Може, тут у підвалі — ціла гора скелетів.

— Ш-ш-ш! Що, як вона тебе почує? — прошепотіла я, перш ніж узятися розпаковувати валізу й вішати одяг у шафу, що стояла біля

протилежної стіни. — Ти знаєш, мені її трохи шкода. Уяви лишень собі — працює економкою, розмінявши дев'ятий десяток!

— Батько, купуючи будинок, пропонував їй дуже щедру вихідну допомогу, — стенив він плечима. — Та вона відмовилася — мовляв, хочу й далі працювати.

Я роззирнулася, оглядаючи антикварні меблі навколо та кришталеву люстру над головою, і мовила:

— Місіс Ділловей, певно, відчуває потребу дбати про цей будинок. Рекс, задумливо нахиливши голову вправо, відповів:

— Може, і так. А може, вона щось приховує. — Він витяг блокнот, щоб швиденько щось записати. — Якщо так, усе збігається. Інакше навіщо їй було залишатися тут працювати більш ніж на півстоліття, незважаючи на те що всі Лівінгстони вже повмирили чи познаходили собі інше житло? І це вже матеріал для роману...

— Оце — інша річ! — схвально вимовила я.

Цікавість Рекса передалася й мені. Підійшовши до вікна, я стала розглядати невисокі пагорби, де росли дерева й квіти. Погляд зупинився на камелієвому саду. На мене накопилася хвиля туги за домом. Як же я скучила за люпинами, айстрами й рідкісними сортами маку з мого нью-йоркського садочка! Кілька місяців тому я стала вирощувати їх із насінин. А тепер вони буяють, неначе симфонія вишуканих барв... для білок.

Сівши за туалетний столик, я взяла гребінець і заходилася розчісувати своє світло-каштанове волосся. Скільки ж зусиль я доклала, щоб моє минуле залишалось для всіх таємницею! А нині це минуле гарчало й погрозово шкірилося, мов скажений звір, замкнений у клітку. Я покрутила туди-сюди свою обручку, надіту на палець.

— Мабуть, сходжу в душ, — мовив Рекс, копірсаючись у валізі. — Ти мою бритву не бачила?

— Вибач... я забула покласти її у валізу.

— Нічого, зараз з'їжджу до міста й куплю нову. Тобі щось потрібно?

— Ні, нічого. Стривай! Купи мені шоколаду.

Рекс, осміхнувшись, узяв із приставного столика пальто.

— Скоро повернуся, — сказав він.

Щойно чоловік пішов, я поглянула на своє відображення у величезному дзеркалі з позолоченою рамкою. Цікаво, скільки графінь та інших благородних дам дивилися на себе в це дзеркало епохи короля Едуарда? Звісно, усі вони носили вишукані зачіски, корсети й сукні, прикрашені мереживом. А на мені що? Задрипаний сірий кардиган із магазину «Геп» та чорні бавовняні лосини. Я аж здригнулася — відчула-бо знову оту суміш сорому й страху, що переслідувала мене із самісінького дитинства. Знову немовби почула чиєсь нашіптування: «Ти їхньої п'яти не варта».

Щоб відігнати подалі ці думки, я взяла пульт і ввімкнула телевізор. Що там передають по «Сі-ен-ен»? В Ізраїлі — чергова сутичка. В Іраку — упав гелікоптер. І я швиденько його вимкнула та підійшла до вікна з роздільними стулками, з якого було видно сади. Розсунула гофровані тюлеві штори — жовті з білим. Дизайнер Лідії, який нещодавно декорував лондонську квартиру Найджелли Ловсон¹, умовив свекруху зберегти інтер'єр цього старовинного будинку. І я була дуже рада, що Лідія послухалася цієї поради. Вона ж бо як дочка проєктувальника спочатку хотіла переробити все на свій смак, щоб потім приїжджати сюди на вік-енди. Але ця її ідея — перевернути все нутро споруди, збудованої кілька століть тому, і декорувати її в стилі відвертого мінімалізму — аж ніяк не здавалася мені правильною. Це було б усе одно що обгородити білим парканом зі штахету котресь із творинь Френка Ллойда Райта². Дяка Богові, її відмовили від запровадження таких різючих змін в інтер'єрі будинку. Але, як казав Рекс, без реконструкції тут усе-таки не обійдеться — архітектор уже працює над кресленнями. Мені залишалося тільки сподіватися, що цілісність цього маєтку — у тому числі й садів — буде збережено.

¹ Найджелла Ловсон (нар. 1960 р.) — британська журналістка та телеведуча.

² Френк Ллойд Райт (1867–1959) — американський архітектор-новатор, який розвивав концепцію «органічної архітектури» — гармонійного поєднання споруд і будівель із навколишнім ландшафтом.

За вікном я побачила Рекса, який стояв на під'їзній доріжці біля старомодного авто — певно, це був «роллс-ройс». Мій свекор колекціонував такі машини, і одна з них, на радість Рексові, знайшлася в гаражі цього маєтку. Аж тут до нього підійшла якась жінка в темних окулярах, і я нахилилася вперед, щоб краще її розгледіти. Світле волосся незнайомки було зібране в недбалій вузол; я нахилилася ще ближче до вікна, коли вона заговорила до Рекса. *Хто ж це така?* Мій чоловік, озирнувшись на будинок, похитав головою. Вони перемовилися ще кількома словами, а потім жінка простягла Рексові великий конверт, після чого пішла до синього кабриолета, припаркованого на доріжці. А мій чоловік сів у старий «роллс-ройс». Поклавши долоню на віконне скло, я спостерігала, як дві машини спочатку одночасно завелися, а тоді поїхали геть. *Ця жінка, напевно, всього-на-всього працює тут.*

Минуло півгодини, і мені набридло чекати повернення Рекса, тож я наважилася вийти й спуститися сходами. Місіс Діллоуей казала, що може влаштувати нам екскурсію маєтком. І де ж вона ходить? Благопристойну тишу, що сповнювала будинок, порушувало лише цокання старовинного настінного годинника. Я пройшла вестибюлем, розглядаючи хитромудру панельну обшивку на стінах, вишукану ліпнину й картини, де було зображено пасторальні сцени з англійського життя. А тоді зайшла до кімнати в східному крилі. Там мою увагу привернув шифоньєр біля вікна. На його дверцятах із твердої деревини були вирізьблені надзвичайно виразні квіткові візерунки. Узявшись за одну зі скляних ручок, я потягла дверцята на себе, та їх заклинило. Я потягла знову, цього разу трохи дужче — і ручка опинилася в моїй руці.

— Кхм... — сказав хтось за моєю спиною.

Розвернувшись, я зустрілася поглядом із місіс Діллоуей і відчула, як запалали мої щоки.

— Ой... здрастуйте, — винувато пробелькотіла я. — Мені так сподобався цей шифоньєр, але я, на жаль, зламала ручку. Мені дуже прикро, але я точно зможу все випра...

— Дайте її мені, — безбарвним голосом урвала мою мову економка. Підступивши ближче, вона забрала в мене ручку, поклала до кишені своєї сукні й додала: — Я подбаю, щоб ручку полагодили.

— Мені так шкода... — знову промимрила я.

— Пусте, — відповіла місіс Ділловей.

Однак у її очах читалося зовсім інше.

Вона мені не довіряла. І аж ніяк не хотіла, щоб я вешталася маєтком і зазірала в шафи, що мають залишатися зачиненими, хай би там що.

— А тепер, — знову заговорила економка, кидаючи погляд на сходи, — чи не хочете оглянути решту будинку?

— Хочу, але... краще нам Рекса дочекатися. Він хотів, щоб ви все-все тут йому показали. — Трохи дратуючись, я розвернулася до вікна. — І чому його досі немає? Він же всього-на-всього по британу поїхав.

— Ой, я геть забула... Ваш чоловік телефонував і просив передати, що затримається в місті години на дві. У нього там, як він сказав, *невідкладні справи*.

— Справи? — розгублено похитала я головою, не уявляючи, що йому знадобилося такого важливого в місті одразу після нашого приїзду. — Не розумію. Може, він іще щось казав?

— Ні, нічого, — протягла місіс Ділловей, зупинивши на мені цікавий погляд. Руки вона тримала зчепленими на животі — як і тоді, коли зустрічала нас біля входу.

— Безглуздя якесь, — пробурмотіла я собі під ніс. — Чому він не зателефонував мені на мобільний?

На це запитання я отримала відповідь, витягнувши телефон із кишені: батарея повністю розрядилася.

Я попрямувала була слідом за економкою до дверей, та мою увагу раптом привернула книжкова шафа. І цієї самої миті до мене дійшло, що моя книжка лишилася в літаку.

— Мабуть, візьму щось почитати, — мовила я, зустрівшись очима з місіс Ділловей. — Тобто... якщо ви не заперечуєте.

— Звісно, ні, — відповіла економка, хоча, судячи з виразу її обличчя, вона була таки проти — можливо, навіть дуже.

Я витягла із шафи книжку в синій шкіряній палітурці. Це був роман «Роки» Вірджинії Вулф.

— Це ж треба... — мовила я. — Моя помічниця Кара нещодавно казала, що мені слід обов'язково прочитати цю книжку під час перебування в Англії. Мовляв, персонажі — якраз із таких людей, що жили в маєтках, дуже схожих на цей.

Я подалася за місіс Ділловей до вестибюля, і там ми знову зирнулися. Я встигла помітити на її обличчі легку усмішку, що тривала якусь мить — потім вона міцно стулила губи.

— Щось не так? — спитала я, сподіваючись, що нічим її не образила.

— Ні, усе гаразд... — задумливо протягла стара. — Я просто вже забула, як звучить американський акцент.

На якусь секунду в очах економки промайнула весела цікавість, і вона додала:

— Ви нагадуєте мені одну людину, яка приїжджала сюди жити багато років тому.

РОЗДІЛ ШОСТИЙ

Флора

— **О**сь і Клайвбрук, — мовив таксист, в'їжджаючи до містечка. — Нагадайте-но мені адресу, міс.

Клайвбрук виявився меншим, ніж я його уявляла: лише кілька крамниць на головній вулиці й фонтан у центрі. Мою увагу привернув будиночок із зеленим навісом і табличкою на дверях, де великими літерами написано: «Гаролдова пекарня». Мій шлунок одразу забурчав.

— Якщо ви не проти, — сказала я, — мені б хотілося зайти туди й перекусити.

— Як скажете, міс, — закивав таксист.

Заплативши за проїзд, я несміливо зайшла до пекарні, трохи затримавшись перед цим біля вітрини з незнайомою мені випічкою.

— Доброго дня, — мовила літня жінка, яка стояла за прилавком.

— Здрастуйте.

— Приїхали з іншого міста?

— Еге ж. З Нью-Йорка.

— Це ж треба! — вигукнула жінка, розвертаючись до підсобки. — Гаролде! Ходи-но сюди!

За мить до нас вийшов кремезний товстопузий чоловік. І лагідно всміхнувся мені.

— Це гостя з Нью-Йорка, — мовила господиня до нього. — Якби лишень Елсі була тут! Вона ж так мріяла побачити Нью-Йорк...

Жінка показала мені на фотографію в рамці, що висіла на стіні просто над діжкою з льодом. Потім стала розповідати:

— Це наша донька. Зникла безвісти чотири роки тому. У поліції сказали, що Елсі, найімовірніше, втекла до Лондона з якимсь хлопцем, — скрушно похитала вона головою. — Але наша донечка так би не вчинила. Тільки не Елсі.

— Дуже співчуваю вашій втраті, — мовила я.

Господиня за прилавком знову заусміхалася. І, з любов'ю поглянувши на чоловіка, показала:

— І знову я розговорилася про неї, Гаролде, хоча й обіцяла, що не буду так більше. Який сенс ятрити старі рани? Елсі б цього не схвалила.

Вона знову перевела погляд на фото дочки — молодій дівчини з ніжним хвилястим волоссям золотистого кольору (наче в херувимів).

— То що вас привело до Клайвбрука, міс? — запитала жінка.

— Просто... у гості приїхала, — нервово посміхнулась я.

— Що ж, — мовила вона, простягаючи мені перепічку з абрикосовою начинкою, — сподіваюся, вам тут сподобається.

Усміхнувшись, я подякувала їй. А коли вийшла — швиденько застібнула верхній гудзик пальто, бо саме здійнявся вітер. Мені дуже не вистачало мами й тата. *Якщо зі мною щось станеться — чи повісять вони отак мою фотографію в нашій пекарні?*

Я попрямувала тротуаром до станції, де стояв таксист у чорному костюмі й твідовому кашкеті. Притулившись спиною до автомобіля, він крутив на ланцюжку кишеньковий годинник.

— Куди ідете? — спитав водій, коли я підійшла.

Мій погляд зупинився на папірці з адресою, що його дав мені містер Прайс.

Навіть зайшовши так далеко, я все ж ніяк не могла набратися рішучості, щоб діяти за планом.

— Лівінгстон-Менор.

Слова, що зірвалися нарешті з моїх вуст, прозвучали якось почувужому холодно.

Таксист, від здивування звівши брови, з цікавістю глянув на мене й вимовив:

— До отого величезного будинку?

— Так.

— Американка? — ще жвавішим тоном спитав він.

— Еге ж.

— І що привело таку вродливу дівчину, як ви, до маєтку Лівінгстон-Менор?

— Робота, — без емоцій відповіла я.

Його зверхній тон аж ніяк мені не подобався.

— Що ж, сподіваюся, вони вам добре платитимуть, — пирхнувши, мовив чоловік. — Щоб умовити мене там працювати, їм знадобилася б величезна купа грошей. Особливо після, ем-м... усіх останніх подій.

— Ви про що?

Таксист нахилився ближче до мене й притишив голос до шепоту:

— Господиня маєтку померла минулого року. Там щось нечисто... — похитав він головою. — Мій брат — а він у нас і швець, і жнець, і на дуді грець — наймається до людей на різноманітну роботу. Так от, він у лютому лагодив у тому маєтку вікно на другому поверсі. І почув, як десь нагорі заплакала жінка. Ну просто як...

— Щоб ви знали, — урвала я його мову, відчуваючи, як по спині пробігає неприємний холодок, — я у привидів не вірю.

— Побачите цей маєток — повірите. Але — діло ваше, — піднявши мою валізу, водій знову змірив мене цікавим поглядом. — А яка, ви казали, у вас там буде робота?

— Я їхня нова няня.

Таксист обдарував мене дещо дурнуватою посмішкою.

— Що тут кумедного?

— Нічого — я просто здивований, і все.

- Чого це? — Я схрестила руки на грудях.
- Не зважайте, — відповів він, далі посміхаючись.

Коли машина неквапно під'їхала до маєтку, її двигун, чмихнувши, заглух — наче не бажав просуватися ближче до будинку. Лише глянувши на цю споруду, я мало не забула, як дихати. Кам'яний фасад із мальовничими карнизами й плющем, що обвивав усю хитромудру конструкцію, здався мені живою ілюстрацією до підручника з історії.

Триповерховий будинок із п'ятьма масивними димарями виявився таким величезним, що я, здається, просто не могла собі такого уявити. Тільки-но я ступила крок до входу — і моє серце шалено закалатало від поганого передчуття.

- Мені почекати тут? — спитав таксист.
- Почекати? — Я похитала головою. — Навіщо?

У його погляді можна було ясно прочитати: «Ну й дурепа ти!»

- На той випадок, якщо ви передумаєте, — вимовив він уголос.

А тоді, видобувши з багажника мою валізу, з глухим стуком поставив її на кілька кроків попереду (здавалося, чоловік побоювався цього маєтку) і мовив:

- Далі ви вже якось самі. Нехай вам пощастить, міс.

Кивнувши, я простягла йому кілька купюр — усі гроші, що в мене ще залишалися, — і відповіла:

- Дякую. Але я сама творитиму свою долю.

Так, напевно, сказала б йому моя мама.

Коли машина завелася й поїхала геть, я підняла валізу, аж тут — почула за спиною хрускотіння гравію. І поквапилася озирнутися.

До мене підійшов літній (може, років шістдесяті) чоловік з обличчям аристократа. Високий, у чорному костюмі, з ледь помітним животом, він із цікавістю поглянув на мене, а тоді мовив:

- Доброго дня, міс. Ви...

— Флора. Флора Льюїс, — відказала я, пригадуючи, що велів мені говорити містер Прайс. — Мене направила до вас агенція...

Інтонація вийшла така, ніби я виправдовуюся: мовляв, не нишпорю приватним володінням, а приїхала у справах. Помітивши, що чоловік розглядає мене з голови до ніг, я розправила складку на платті. Його обличчя раптом засяяло приязною усмішкою.

— Ну, звичайно ж, ви — нова няня! — мовив він, простягаючи мені руку. — Я містер Бердслі, дворецький. Як ви?

— Чудово, дякую, — дещо напружено відповіла я.

— Мушу вибачитися, — проказав він, беручи з моєї руки валізу, — за стан наших садів.

— Не зовсім розумію, про що ви.

— Річ у тім, — став говорити дворецький, кинувши погляд на валізу (тільки б не помітив латки, поставленої на неї мамою!), — що ми на цей момент маємо недостатньо прислуги. Боюся, що в найближчому майбутньому все так і залишатиметься.

— Справді? — протягла я.

— Стався такий *інцидент*, — кахикнувши, говорив він далі, — що ми змушені були звільнити нашого садівника. І тому наші сади мають отакий вигляд. Особисто мене надзвичайно засмучує безлад, що відтоді запанував.

— Дозволю собі сказати, — кивнувши, мовила я, — що ваші сади мають не такий уже й поганий вигляд.

Так, азалії розрослися надміру. І, можливо, самшит слід було б підстригти. Але скрізь — ця нестримна розкіш зелені. Обабіч доріжки росли рододендрони з багряними квітами. У повітрі, прогрітому променями денного сонця, відчувався легкий аромат їхньої деревини.

— Дуже люб'язно з вашого боку, міс Льюїс, — мовив містер Бердслі. — Але вони нині — геть не такі доглянуті, як тоді, коли про це дбала її світлість.

Далі дворецький перейшов майже на шепіт — немов боявся, що лавровий живопліт має вуха.

— Вона піклувалася про кожну квітку, кожну пелюсточку. А вони — про неї, — зітхнув чоловік. — А торік її не стало, і сади відтоді — уже

не такі. Ось ця доріжка веде до будинку. Дозвольте вас провести всередину.

Містер Бердслі зробив паузу, щоб знову взяти в руку мою валізу, і додав:

— Мушу вам сказати, що не очікував приїзду *американки*.

— А-а... — здивовано протягла я. — хіба вас... ем-м... агенція не повідомила?

— Боюся, що вони не вказували таких подробиць.

— Сподіваюся, це не проблема, сер.

— Ні-ні, — мовив він зі щирою добротою в погляді, якої мені не вистачало, мов спраглому води. — Дозвольте вам показати вашу кімнату. Там ви зможете привести себе до ладу перед зустріччю з його світлістю й дітьми.

Я пішла слідом за ним повз квадратну клумбу із самшитом. Його не завадило б підстригти як слід. Дворецький, побачивши велику рожеву квітку, що лежала просто на доріжці, нахилився й підняв її. А тоді трошечки помилувався нею, та й поклав собі до кишені.

Мені захотілося довше побути в цих садах, щоб увібрати в себе їхню дивовижну красу. Та я мусила йти далі за містером Бердслі, який завів мене до будинку крізь чорний хід, і ми стали спускатися сходами.

— Звісно ж, — заговорив він, коли ми подолали один прогін, — ви не проводитимете тут, унизу, багато часу, якщо не рахувати сну. Такі вже у вас обов'язки. Але, будь ласка, пам'ятайте, що в будинку є зал для прислуги.

Не встигла я кивнути — як до нас підійшла огрядна дівчина, на вигляд їй було щонайбільше вісімнадцять. Її хвилясте руде волосся неслухняно вибивалося з-під білого чепчика, обрамляючи круглі рум'яні щоки.

— Даруйте, містере Бердслі, — мовила вона, нервово торсаючи білий фартушок; на ньому — біля кишені — я помітила пляму від сажі. — Можна вас на кілька слів?

— Слухаю тебе, Сейді.

— Річ у тім... розумієте, сер...

— Що таке?

— Та... містер Ніколас знову поцупив у коморі мішок борошна.

— Знову? — спохмурнів дворецький.

— Саме так, сер. І розсипав борошно по всій бібліотеці — ніби хурделиця там погуляла. — Захихотівши, вона квапливо прикрила рота рукою. — Місіс Ділловей каже, що улюблений шекспірівський томик лорда Лівінгстона тепер безнадійно зіпсовано. Боюся, що їй зараз не варто під гарячу руку потрапляти. «Не знаю, — каже, — що й робити із цим хлопчаком — скоро добереться до сірників і будинок підпалить...»

— На щастя для всіх нас, щойно приїхала нова няня. Сейді, познайомся, будь ласка, з міс Льюїс.

— Дуже рада знайомству, міс, — приязно всміхнулася дівчина.

— Навзаєм. Будь ласка, називайте мене Флорою.

— Гаразд! А зараз я побіжу. — Дівчина підняла кошик із білизною для прання, що стояв біля її ніг.

— Сейді, — зупинила я служницю, у той час як містер Бердслі вже рушив уперед. — То діти тут — справді такі... хуліганісті?

— Авжеж. Від початку цього року ми вже наймали трьох нянь, — пильно вдивляючись у моє обличчя, зашепотіла вона і знову широко всміхнулася. — Сподіваюся, ви залишитеся надовго. Ви мені сподобалися.

— Дякую, — осміхнулась я.

І, наздогнавши дворецького, попрямувала за ним далі коридором, що вів, як виявилось, до кухні. Там я побачила дебелу жінку з похмурим, непривітним обличчям, яка, сидячи за столом біля плити, зосереджено чистила картоплю.

— Це наша куховарка місіс Марден, — мовив містер Бердслі. — Місіс Марден, це міс Льюїс, нова няня.

— Ще одна? — пробурчала жінка, не відриваючи погляду від картоплі.

— Так. Міс Льюїс направила сюди агенція, за що ми всі надзвичайно вдячні.

— От що я скажу, — глянула таки на мене куховарка, кидаючи щойно почищену картоплину в казан, де вже кипіла вода, а я різко відхилилася, щоб не обпектися бризками окропу. — Не дуже-то й розслабляйтеся тут. Вас рано чи пізно дістануть до живих печінок — це лише справа часу. — Жінка роздивилася мене з ніг до голови й додала: — Не ображайтеся, але я здивуюся, якщо ви протримаєтеся в маєтці до кінця сьогоднішньої вечери.

— Так, працювати тут — не надто легко, — кахикнувши, мовив дворецький. — Але я певен, що місіс Марден не зможе не визнати: робота ця має й певні переваги. Кращого дому, ніж цей, не знайдеш, хіба що за багато миль звідси. А приготовані місіс Марден страви, без сумніву, є додатковою винагородою за наші старання.

Куховарка, яка саме взялася нарізати овочі, самовдоволено всміхнулася. А тоді продемонструвала містерові Бердслі тонесеньку морквинку зі скрюченим кінчиком.

— Ця морква гірка, — показала вона. — Не розумію, яких страв ви від мене очікуєте, даючи отакі інгредієнти. Відколи містер Блайт пішов, наш город перебуває в жалюгідному стані. А хто винуватий? Куховарка! Це не є чесно, мушу вам сказати. Пристойної кухні без пристойного городу не буває. Це не є справедливо!

— Дякую за те, що розказали про свої проблеми, місіс Марден, — відповів дворецький. — Ми обговорюватимемо їх пізніше.

Жінка, знову розвернувшись до столу з овочами, ображено пробурчала щось собі під ніс.

Містер Бердслі повів мене іншим коридором. І показав на двері праворуч.

— Це ваша кімната, — мовив він. — Сподіваюся, вас там усе влаштує.

Усередині було просте односпальне ліжко, а також туалетний столик, комод і шафа для одягу. Визирнувши з вікна, я побачила імпозантного чоловіка, який стояв на терасі обличчям до садів.

— Хто це? — показавши на нього дворецькому, спитала я.

— Це ж треба, — заговорив він, схвильовано поправляючи краватку. — Його світлість, виходить, повернулися з Лондона раніше. Що ж, я мушу йти. Будь ласка, приведіть себе до ладу й будьте готові зустрітись з дітьми за годину. Місіс Ділловей, економка, чекає тиме на вас у вітальні о другій.

Я кивнула, і містер Бердслі уже обернувся до дверей.

— Стривайте! — вимовила я, не відриваючи погляду від розкішного пейзажу за вікном. — Он ті дерева, із квітами, це ж... камелії?

Моє серце забилося частіше, перш ніж я вимовила останнє слово. Згадалися слова містера Прайса: «Знайдіть “міддлберійську рожеву” та й вирушайте собі додому. Раз — і все».

І я побачила, що очі містера Бердслі на якусь мить сповнилися смутку.

— Так, це камелії леді Анни, — зітхнувши, відповів він. — Найдорожчі її серцю дерева.

— Вони просто чудові, — мовила я, знову розвертаючись до вікна.

Так багато камелій... *Чи зможу я взагалі знайти «міддлберійську рожеву»?*

— Повністю з вами згоден, — заусміхався дворецький. — Що ж, я вже піду. Побачимося о другій.

Коли за ним зачинилися двері, я все розглядала й розглядала крізь вікно ряди вишуканих дерев із розкішними квітами різноманітних відтінків рожевого, білого та пурпурового. Холодний вітер зі зловісним, пронизливим свистом проникав у кімнату крізь щільні навколо віконної рами. Я здригнулася, подумавши про камелії та їхні таємниці.

РОЗДІЛ СЬОМИЙ

Еддісон

На сходовій клітці нас перестріла куховарка, місіс Клейн. Її щоки густо почервоніли, коли вона підійшла до економки.

— Вибачте, що турбую вас обох, — показала жінка, — але... місіс Ділловей, вас до телефону.

— Боюся, ми тут дещо відстали від життя, — мовила економка, глянувши на мене. — На другому поверсі у нас узагалі не проведено телефонну лінію. Тож я мушу йти до кухні.

— Усе гаразд, — відповіла я.

Я спустилася вслід за нею сходами та сіла на оббитий синім оксамитом диван у вітальні. Його різьблені ніжки з червоного дерева нагадали мені про стару ванну на лев'ячих лапах, що стояла в орендованій квартирі, де я жила після закінчення коледжу. А невдовзі я познайомилася з Рексом — завдяки заходу, присвяченому збору коштів для Нью-Йоркського ботанічного саду. Життя моє було тоді не таким складним, як тепер. Я зітхнула, перевівши погляд на затиснуту в моїй руці книжку «Роки». А тоді сперлася ліктем на валик дивана та й розгорнула її. І вона — певно, після довгих десятиріч, проведених у шафі, — заскрипіла, неначе зітхнула. Я вдихнула її запах — затхлість, змішану з якимсь приємним квітковим ароматом. І, перегорнувши тоненьку титульну сторінку, що на ній були

плями від води, прочитала нехитромудру назву першого розділу: «1880». А тоді — і перший рядок: «Ця весна була сповнена невизначеності». І... ще раз перший рядок.

Моя душа відгукнулася на ці слова так, ніби я вже тисячу разів читала їх, — але ж не читала! І я подумки перенеслася до Нью-Йорка, де мене переслідувала зловісна тінь. І враз я помітила два рядки, написані на форзаці. Синє чорнило дещо розповзлося, та все ж я змогла розібрати слова: «Флоро, запам'ятайте просту істину: ми завжди знаємо, який вчинок є правильним. А от вчинити саме так — це найважче. Щиро ваша, Джорджія». Що б це означало?

Хто була ця Флора? І Джорджія? І що вона хотіла сказати цими словами? Я зашелестіла сторінками книжки — наче відповіді на мої запитання були сховані всередині. І звідти справді щось випало — просто мені на коліна. Я взяла в руку цю дорогоцінну знахідку — невеличкий паперовий квадратик. І, перевернувши його, побачила чорно-білу фотографію строкатої квітки камелії. Квітка ця була такою дивовижною, що в мене вихопився захоплений шепіт: «Ах!» До фотографії прилипла ще одна — я помітила її, коли вже збиралася покласти квадратик назад у книжку. Обережно роз'єднавши шматочки паперу, я побачила портрет молодого вродливого чоловіка у військовій формі. Він стояв біля підніжжя сходів, і його обличчя світилося усмішкою, що наче промовляла «я тебе дуже-дуже люблю!» до людини, яка тримала фотоапарат. А оздоблення стін на задньому плані... Вестибюль цього будинку!

Почувши за спиною кроки, я швиденько поклала обидві фотографії в книжку.

— Дяка Богові, це ти! — вихопився в мене вигук полеглий.

— Я прогавив щось цікаве? — мовив Рекс, цілючи мене в маківку.

— Еге ж. Подивись лише, що я знайшла.

Він узяв книжку з моїх рук, а тоді знизав плечима.

— Зазирни всередину, — сказала я. — Там напис.

— А хто це — Флора?

— От і мені цікаво.

— Може, так звали дружину лорда Лівінгстона?

— Може... Або його доньку. — Я знову витягла з книжки фотографію квітки камелії, щоб уважно її роздивитися. — Як гадаєш — чому цей знімок тут залишили?

— Ну, користувалися ним як закладкою.

Я похитала головою, подумавши про фотографію троянди, що висіла над моїм домашнім письмовим столом. А вголос мовила:

— Ні-ні. Гадаю, що ця квітка означала для неї щось важливе.

— Може, і так, — відповів Рекс, сідаючи на диван.

Я кивнула, милуючись його темним волоссям і засмаглим обличчям, осяяним промінчиками світла, що просочувалося в кімнату крізь вікно. А його очі горіхового кольору! Він справді вродливий. І, що мене інколи бентежило, — аж занадто вродливий.

— Ти бритву собі купив?

Мій чоловік якось мить мовчав зі спантеличеним виглядом. А тоді кивнув.

— Так-так, — потер він щетину на підборідді. — Звісно, купив.

— А чому тебе так довго не було? — спитала я, встаючи з дивана. — Місіс Ділловей казала, ти там у якихось справах затримався...

— Довелося покопирсатися в паперах — батько мене попросив. З Китаю ці документи не зареєструєш, і тому довелося нести їх до нотаріуса, щоб завірив. — Він показав на під'їзну доріжку, що виднілася з вікна. — Кур'єрка привезла їх якраз перед тим, як я поїхав.

— Ясно. — Я згадала жінку, що приїжджала на синьому кабриолеті.

Аж тут перед нами немовби з-під землі виросла місіс Ділловей.

— Вибачте, що потурбувала, — мовила вона церемонним тоном, що не вписувався не те що в теперішнє десятиліття, а, можливо, і в століття. — Якщо бажаєте оглянути будинок — прошу йти за мною.

Коли жінка повела нас угору сходами, я задивилася на чудову кришталеву люстру. Мені стало аж лячно, коли я поглянула на ланцюг, що тримав її величезну вагу: надто вже тоненький. Сходи поскрипували під ногами, поки ми піднімалися на другий поверх.

А коли ми дісталися сходової клітки, я побачила на стіні картину. Це був портрет красуні з хвилястим золотавим волоссям, що обрамляло її бліде обличчя, мов янгольський німб. Трошки нижче ямочки на її шиї я вгледіла медальйон у формі квітки — цієї дрібної деталі в іншій ситуації я могла б і не помітити. Підійшовши ближче, щоб роздивитися цей медальйон, я відчула, ніби красуня... дивиться на мене. Мов жива! Мені був таким зрозумілим вираз її очей... Самотність. Збентеженість. Розпач істоти, яку загнали в пастку. Я відвернулася була від картини, та одразу ж кинула на неї ще один несміливий погляд. І помітила квітку, затиснуту в жінчиній руці. Це була рожева камелія — з уже знайомою мені формою пелюсток і листків. Я примружилася — світло-бо тут було неяскравим. А що це в неї під нігтями? Невже кров? Я мимоволі протерла власні нігті. *Та ні — напевно, просто світлотінь.*

— Ти йдеш, Еддісон? — почувся Рексів голос із коридору.

— Зараз іду... — відгукнулась я, намагаючись опанувати себе, та все ж не в змозі відірвати погляд від картини. — Стривайте! Місіс Ділловей, чий це портрет?

Економка неохоче підійшла до мене.

— Леді Анна була дружиною лорда Лівінгстона, — вимовила на решті жінка, а після цих слів міцно заплющила очі й знову розплющила. — Їй було всього-на-всього вісімнадцять, коли вона прийшла до цього маєтку.

Місіс Ділловей стала розглядати картину так уважно, ніби протягом довгого часу не дозволяла собі дивитися на неї.

— Усе змінилося від того дня, коли вона... — Економка різко відвернулася від портрета. — Ходімо далі.

Леді Анна. Я відчула незвичайну атмосферу цього будинку тієї самої миті, коли ступила на поріг кілька годин тому. У кожному скрипі дверей, у кожному подиху вітру, що зі свистом проникав сюди із садів крізь віконні рами, чітко відчувалася чиясь присутність. А тепер я уявила собі цю жінку, яка, стоячи в кінці довгого коридору, спостерігає за нами — чудними сучасними людьми, які зазирають

у всі кутки її дому та роздивляються її портрет. Що подумала про нас ця леді з медальйоном на шії та квіткою камелії в руці? І чому вона здалася мені такою засмученою?

— Це крило займали діти лорда Лівінгстона, — мовила місіс Ділловей, показуючи на темний коридор.

— Діти? — спитала я. — А скільки їх було?

— П'ятеро... — відповіла вона, та наступної миті похитала головою. — Тобто четверо.

Я кинула Рексові здивований погляд.

Економка зупинилася перед двостулковими дверима в кінці коридору й відчинила їх, заскрипіли петлі. А тоді вона обернулася до Рекса зі словами:

— Отой бридкий дизайнер вашої матері ще не добрався до цієї кімнати. І тому все тут — точнісінько так, як було за присутності дітей. — Обличчя місіс Ділловей на якусь мить освітілося лагідним теплом і радістю. Вона додала: — Скільки ж щасливих годин провели вони тут...

Підійшовши до книжкової шафи, я побачила там збірки казок. У дитинстві я мріяла ось про таку шафу, наповнену дивовижними історіями. Це ж бо дверцята в інший світ, де можна сховатися від холодної, похмурої дійсності. Тому я й ходила щодня після школи до бібліотеки. А ще тому, що знала: удома, напевно, ніхто мене не чекає.

Я зітхнула, провівши рукою по книжкових палітурках. Але, відчувши на собі тривожний погляд економки, відійшла од шафи. І подумала, що цей будинок схожий на музей, який належить місіс Ділловей. Їй і тільки їй.

— То що — ходімо далі? — спитала я, помалу наближаючись до дверей.

— Ти лишень поглянь! — вигукнув Рекс.

Він саме витяг із ящика, що стояв біля протилежної стіни, жерстяний літачок. Колись він був червоним, але майже вся фарба давно обсіпалася.

— Це ж стара заводна модель! — мовив чоловік. — Один мій друг такі колекціонує. Вони — уже рідкість. Оцей, мабуть, цілу купу грошей коштує.

Економка не зводила погляду з літачка, і погляд цей ніби промовляв: «Швидше б ти вже руки свої прибрав!» — аж поки Рекс не поклав його назад у ящик.

— Ця іграшка належала лордові Ебботту, — мовила стара, — одному із синів лорда Лівінгстона.

Розвернувшись до нас спиною, вона мовчки попрямувала до дверей, що означало «ходімо далі».

— Я щось не те сказав? — прошепотів до мене Рекс.

Я лишень знизала плечима, і ми поквапилися слідом за місіс Ділловей, яка повела нас далі коридором.

— Он там — кімнати для гостей, яких запрошували господарі, — мовила вона. — А тепер я мушу перевірити штори на третьому поверсі. Отой гаспидський дизайнер повісив їх там минулого тижня. А вони ж такі тоненькі, що я боюся за картини лорда Лівінгстона. Занадто яскраве світло згубне для них.

Узявшись за поруччя, я зібралася підніматися сходами за економкою. Аж тут вона поклала холодну мов лід руку на мою й мовила:

— Там немає нічого важливого.

— Ясно, — швидко промимрила я.

— Побачимося ввечері, — зверхнім тоном проказала місіс Ділловей.

Коли вона зникла з наших очей, Рекс обернувся до мене.

— Дивно це... — протяг він.

Я лишень кивнула.

— Едді, — пошепки додав мій чоловік, — вона говорить про лорда Лівінгстона так, ніби він досі *живий*.

РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ

Флора

З місис Ділловей я зустрілася у вітальні о першій годині.

— Вітаю, міс Льюїс, — мовила вона, тільки-но зайшовши до кімнати.

Невже це справді економка? На вигляд жінка, може, трошки старша за мене.

Світло-каштанове волосся зібране в акуратний вузол, тож жодна волосинка з нього не вибивається. Сповнене мудрості обличчя з високими вилицями й тонкими аристократичними вустами додає місис Ділловей років. У її погляді — суміш церемонності й доброти. Цікаво, чи зможемо ми з нею подружитися?

— Здрастуйте, — відповіла я.

— Ви уявляли мене іншою, правда ж? — проказала вона, з цікавістю глянувши на мене й усміхнувшись.

— Та ні. — Я затнулася. — Просто... розумієте...

— Я знаю, про що ви думаєте. — На якусь мить жінка всміхнулася. — Економки у величезних будинках, подібних до цього, не бувають такими молодими. Але можу вас запевнити, що я на своєму місці. Її світлість, царство їй небесне, вважала, що ніхто не впорається із цими обов'язками краще за мене.

— Анітрохи в цьому не сумніваюся, — відповіла я.

Обличчя місіс Ділловей подобришало — вона, певно, була не проти забути про цей ніяковий момент на початку нашого знайомства.

— Мушу сказати, що ваше прибуття для мене — велике полегшення, бо ще один день наглядати за цими дітьми звів би мене в могилу. — Економка всміхнулася, а тоді розвернулася до сходів, промовивши: — І тепер — що вдієш! — це доведеться робити вам.

Світильник, що висів над нашими головами, аж захитався від громового тупотіння — це хтось отак спускався сходами. Відчувши потребу в якійсь опорі, я взялася рукою за приставний столик.

— Наче стадо носорогів, — нервово промимрила я.

— З носорогами було б легше впоратися, — пробурчала молода жінка собі під ніс, а тоді підвищила голос. — Діти! Негайно припиніть шуміти! Ви ж знаєте, що ваш батько не дозволяє бігати будинком... Містере Ебботте, зараз же злізьте з поруччя!

До вітальні зазирнув білявий хлопчик.

— Містере Ебботте, — знову заговорила місіс Ділловей, — зайдіть, будь ласка, і привітайтеся з вашою новою нянею, міс Льюїс.

— Нам не потрібна нова няня! — заволав з-за братової спини дещо молодший хлопчик із темним волоссям.

— Містере Ніколасе, — мовила економка, — так не можна розмовляти з міс Льюїс, яка подолала величезну відстань, щоб зустрітися з вами. Будь ласка, згадайте про чемність і привітайтеся з нею.

Ніколас висолопив язика, а потім усівся в м'яке крісло з підголівником, що стояло біля вікна, і рішуче проказав:

— Не вітатимуся я з нею. А примушувати мене ви не можете!

Місіс Ділловей обдарувала мене багатозначним поглядом і гукнула:

— Міс Кетрін! Міс Джейні! Підійдіть, будь ласка.

До кімнати зайшла чорнява дівчинка з дуже серйозним личком. За нею шкандибало перевальцем іще зовсім мале біляве дівчатко із замурзаною лялькою в руці.

— Може, ви привітаєтеся з міс Льюїс? — спитала економка.

Ставши навпочіпки, щоб краще бачити дівчачі личка, я ніяково посміхнулася й звернулася до старшої:

— Здрастуй. Скільки тобі років?

— Мені — десять, а Джейні — два, — з невдоволеною гримасою зітхнула вона. — А ви аж ніяк не наша мама.

— Я вже піду, — ледь помітно всміхаючись, мовила місіс Ділловей. І вийшла за двері.

Ебботт увесь цей час тримав руки схрещеними на грудях.

— Я приїхала, щоб піклуватися про вас. І дуже сподіваюся, що стану вам другом, — напружено сказала я, звівшись на ноги й підійшовши до дивана.

Мені було огидно брехати цим дітям, видаючи себе за ту, ким я не є. А якщо ще й врахувати, що вони пережили... Я ж знала, що не зможу залишитися тут надовго. Але мені була потрібна їхня допомога, щоб знайти в саду оту камелію.

— Як гадаєте — ми подружимося? — спитала я.

— Я не дружу з дівчатками! — дзвінко обізвався Ніколас.

— І я теж, — підтримав брата Ебботт.

Сівши на диван, я поклала руки на коліна й зітхнула, вслухаючись у цокання старовинного настінного годинника. А тоді мовила:

— Що ж, я зрозуміла.

— А я дружу з тобою, — лагідно сказала, умить розтопивши крижане мовчання, крихітка Джейні.

Вона вмостилася в мене на колінах і провела товстенькими пальчиками по моїй щоці.

— Дякую тобі, — сказала я, не втримавшись від усмішки.

Десятирічна Кетрін знизала плечима з таким роздратованим виглядом, який зазвичай буває в набагато доросліших людей.

— Джейні не розуміє, що каже, — крізь зуби процідила дівчинка. — Вона ще немовля.

— Ні! Я вже велика, — заперечила крихітка.

— Кетрін має рацію, — знов обізвався Ніколас. — Джейні навіть не пам'ятає нашу маму.

Дівча спочатку подивилося мені в очі, а потім знічено похилило голову.

— Усе гаразд, сонечко моє, — прошепотіла я їй, перевівши погляд на старших дітей. — Як ви, може, уже знаєте, я американка. А ми, американці, спілкуємося одне з одним із дещо меншою церемонністю, ніж англійці. Тож я хотіла запитати: чи обов'язково мені називати вас леді та лордами? Це не вияв неповаги. Я просто вважаю, що в цьому — аж забагато церемонності. А ви ж усе-таки ще діти.

— Ну, особисто я ненавиджу, коли мене лордом називають, — мовив Ебботт, опустивши, нарешті, руки.

— І я теж, — радісно підтакнув Ніколас, а тоді замислився на якусь мить. — Називайте мене Ніколасом Великим, гаразд? Це такий персонаж коміксів.

— Гаразд, Ніколасе Великий, — із усмішкою відповіла я.

— Попрошу вас називати мене леді Кетрін, — із тією ж роздратованою гримасою вимовила старша дівчинка. — А няня нам не потрібна — ми й самі про себе можемо подбати.

— Це ж містер Бердслі домовлявся про ваш приїзд? — скривив губи в зневажливу посмішку Ебботт.

— Так, мабуть, він.

— Містер Бердслі — старий злюка! — дзвінко проголосив його брат, знову схрестивши руки на грудях. — А ще — дурбецало!

— Отакої! — вимовила я, на превелику силу стримуючи сміх. — Ніколасе, тобто Ніколасе Великий... — Хлопчик широко всміхнувся, і мені стало видно, що в нього немає одного переднього зуба. — На мою думку, це не зовсім гарно — казати, що містер Бердслі... — тут я прикрила рота рукою, та все одно пирхнула від сміху — дурбецало.

— Ти теж вважаєш, що він дурбецало? — досі всміхаючись, спитав Ніколас. — Правда ж?

У кімнаті запала тиша — усі діти замовкли, чекаючи на мою відповідь. Я озирнулася, щоб перевірити, чи немає поблизу місіс Ділловей. Ні, немає. Знову подивившись на дітей, я всміхнулася й проказала:

— Гадаю, що іноді він таки схожий на дурбецало.

Діти засміялися — усі, крім Кетрін, яка, ще більше спохмурнівши, заходилася зосереджено поправляти стрічки у своїй зачісці.

А Джейні, яка все ще сиділа в мене на колінах, весело зазирнула мені в очі.

— Дурбецало, — хихотячи, вимовила крихітка.

Я всміхнулася їй. І подумала, що легко точно не буде, але й такий початок — уже щось.

— Діти п'ють чай о третій, — трохи пізніше пояснювала мені місіс Ділловей у залі для прислуги. — Одразу ж після цього вони йдуть на уроки: Ніколас та Ебботт — верхової їзди, Кетрін і Джейні — фортепіано. Для Кетрін уроки музики — справжні пекельні муки. Вона з набагато більшою охотою їздила б верхи разом із братами.

Я кивнула, й економка вийшла із залу в коридор.

— Можна тебе спитати? — звернулася я до Сейді, яка сиділа поряд. — Чому Кетрін не дозволяють їздити верхи разом із хлопчиками?

— Лорд Лівінгстон заборонив, — зітхнула дівчина. — Після того, як померла леді Анна.

— То вона впала з коня? — притишила я голос.

— Ні-ні... Боже милий, якби ж воно хоч так було! — Вона заторсала чотки, що висіли в неї на шиї. — Після її смерті лорд Лівінгстон став геть іншим.

— Як це?

Сейді роззирнулася навсібіч — неначе боялася, що чашки в буфеті нас підслуховують.

— Він увесь час ходить набундючений, — заговорила вона. — Зовсім у собі замкнувся... Ну, він і раніше не дуже-то й добрий та балакучий був, але тепер усе значно гірше. Коли померла леді Анна, діти втратили обох батьків — от що я скажу. Він майже ніколи не розмовляє з ними. Мені так їх шкода.

— А як вона померла? — Я нахилилася ближче до Сейді.

Служниця знизала плечима.

— Цього ніхто не знає. Її тіло знайшли... — притишила вона голос до шепоту, — у саду з камеліями.

Я аж прикрила рота рукою, а тоді сказала:

— Просто жах... Напевно, лорд Лівінгстон її дуже сильно кохав.

Сейді помовчала — певно, вагаючись. І відкусила ще шматочок булочки. Але язик у неї розв'язався ще до того, як вона дожувала.

— Гадаю, ваша правда. Однак леді Анна ніколи не була тут щасливою. Вона так і не змогла звикнути до нашої болотистої місцевості. І до відірваності від людей. Вона так сумувала за Америкою... Звичайно, лорд Лівінгстон намагався зробити її щасливою, — показала служниця на сад за вікном. — Завдяки йому тут з'явилися саджанці найрізноманітніших дерев і кущів. У тому числі — й рідкісних. Бачили б ви лишень, як гордо садівники походжають тут, тримаючи в руках квіти, добуті в самісінькому серці амазонських джунглів! Ох... А оцей сад — у ньому зібрано всі-всі камелії, що тільки є на світі! Вона їх дуже любила. І лорд добував їх для неї, не шкодуючи величезних грошей. Проте все це — ніщо в порівнянні з її садами в Америці. — Сейді кивнула сама до себе, додаючи: — Ніколи не забуду виразу обличчя леді Анни, коли вона одного разу отримала листа з Америки. У неї, я подумала тоді, серце мало не розірвалося.

— А хіба вона не навідувала там родичів?

— Леді Анна була дочкою багатіїв. — Дівчина похитала головою. — І, скільки мені відомо, його світлість свого часу потребував дуже великих грошей, щоб не втратити цей маєток. А її батько хотів, щоб вона жила так далеко від Чарлстона, як це тільки можливо.

— Чому?

— Подейкують, що леді свого часу закохалася в бідного хлопця, з яким їй нізащо не дозволили б одружитися. Тож її відправили до Англії. Але лорд Лівінгстон просто не розумів, що дружину — людську істоту! — не можна тримати під замком. Навіть купуючи їй рідкісні квіти з усіх куточків світу... Як же її тягнуло додому, до Чарлстона! Та лорд Лівінгстон про це й чути не хотів. А коли народилися

діти — її долю було остаточно вирішено. Вона була приречена на життя тут. Саме це, я гадаю, її й зламало.

— Не дивно, що діти такі пригнічені, — скрушно похитала я головою. — Уявляю, скільки всього їм довелося перетерпіти!

Сейді лишень кивнула.

— То її, кажеш, знайшли в саду? — спитала я.

— Саме так. Вона того ранку дуже посварилася з його світлістю. Я це знаю, бо саме мила підлогу в коридорі біля вітальні. Леді Анна вибігла звідти, і я встигла розгледіти на її обличчі сльози. Потім вона пішла на терасу й пила там чай із тим огидним садівником містером Блайтом, а потім пішла погуляти в сад... Увечері її знайшли там мертвою.

— Що ж із нею сталося? — прошепотіла я.

— Ніхто не знає, — теж притишила голос дівчина. — Але те, що вона отак померла, аж ніяк не вкладається в мій голові. Його світлість того ж вечора й вигнав містера Блайта. Ох... Тільки наш любий Господь Ісус і знає, що сталося в тому саду. Бідолашна леді Анна! Вона ж...

— Досить, Сейді, — урвала її мову місіс Діллоуей.

Чи довго економка простояла там, біля дверей? Ні я, ні Сейді відразу не помітили її.

— Слухаюсь, мем, — квапливо проказала служниця, зашарівшись. — Я лише розповідала міс Льюїс про...

— Я добре знаю, про що ти їй розказувала. Про те, чого нам не слід вимовляти вголос. Тобі вже час іти до спалень — збирати брудну білизну. Візьмися за це негайно, будь ласка.

— Так, мем! — Дівчина вмить схопилася зі стільця.

Місіс Діллоуей, кинувши на мене осудливий погляд, розвернулася на підборах і пішла.

— А яка вона взагалі, Америка? — спитала мене Сейді, коли ми з нею пізніше знову зустрілися в залі для прислуги.

Власне, залом чомусь називалася тут звичайна собі кімната з довгим столом і лавкою біля однієї стіни та стільцями біля другої.

— Ну, там, на мою думку, гарно, — відповіла я.

— Ніколи не палала любов'ю до американців, — зиркнувши на мене, обізвалася місіс Марден. — А от їхній акцент мені до вподоби. Леді Анна так розмовляла.

Куховарка враз спохмурніла, наче згадала щось неприємне, й спитала мене:

— Ви, американці, печені не їсте, чи що?

— Не розумію, про що ви, — дещо нервово відповіла я.

— Сьогодні ви майже нічого не їли за обідом. — Вона криво посміхнулася.

— Пробачте, але мій апетит кудись зник відтоді, коли я тільки-но покинула рідний дім.

Місіс Марден була дебелою — високою й огрядною — жінкою із коротеньким сивим волоссям. А коли вона всміхалася (таке траплялося зрідка), ставало видно, що один із її передніх зубів — кривий.

— Якщо вам не подобається, як я куховарю, — так і скажіть. Не бачу ніякого сенсу в тому, щоб ходити околяса.

— Та мені й на думку таке не спадало, мем, — розчервонілась я і, щоб якось залагодити неприємність, показала на хлібну дошку на столі. — Ви майстерно спекли цю хлібину.

— То *ви* на цьому знаєтеся? — здивовано здійняла вона брови.

— Так, бо виросла в пекарні.

— Отакої, — сказала вона таким тоном, ніби я своїми останніми словами лише підклала дров у багаття. — Дочка пекаря приїхала жити до маєтку лорда Лівінгстона!

— Місіс Марден, — кахикнувши, обізвалася економка, — можливо, міс Льюїс могла б дати вам кілька порад щодо випікання перепічок.

Куховарка, знову криво посміхнувшись, втупилася поглядом у миску.

Аж тут до кімнати зайшов височенний — йому довелося пригнутися, щоб не стукнутися головою об одвірок, — чоловік з темним волоссям і дуже помітним кадиком. Перш ніж сісти за стіл, він підійшов до раковини біля вікна, щоб помити руки. Коли чоловік брав

мило, ми зустрілися поглядами, але він одразу ж відвернувся, не всміхнувшись мені. З його рук потекла бруднувата вода.

— Міс Льюїс, це містер Гемфрі, шофер лорда Лівінгстона, — мовила місіс Ділловей, коли він уже сів за стіл і взяв собі шматок хліба. — Містере Гемфрі, це міс Льюїс, нова няня.

— І що ви про них думаєте? — спитав він, кивнувши мені.

— Про кого?

— Про дітей.

Чоловік упевненими рухами намащував масло на товстий кусень хліба. Під його нігтями залишився бруд, що, либонь, не піддався вимиванню.

— Ну, я сподіваюся, що допоможу їм відтанути серцем після всього, що вони пережили.

Містер Гемфрі пробурчав щось нерозбірливе, не припиняючи жувати, а тоді став пити чай.

— Остерігайтеся старшого, — мовив він трохи згодом. — Цей хлопчисько — дідькова личина, повірте мені.

— Не впевнена, що ви зможете мене в такому переконати.

— Що ж, — пирхнув чоловік, — кажіть що завгодно, але якщо цей малий — не сам диявол, то я...

— Міс Льюїс, — втрутилася в розмову місіс Ділловей, — річ у тім, що містер Гемфрі до живого серця обурений на Ебботта, бо той начебто проколов шину нашого автомобіля минулого тижня.

— А чому ви впевнені, що саме він це накоїв? — спитала я шофера.

— Того, хто накапостив, виказує винувате обличчя, — відповів він, притулившись до спинки стільця. — До того ж бачили б ви його зловтішну посмішку, коли мені довелося лагодити шину!

— Можливо, його поведінку просто неправильно розуміють — як і поведінку його брата й сестер. Вони, врешті-решт, лиш нещодавно втратили матір.

У кімнаті запала тиша. Я відчула, як червоніє моє обличчя.

— Міс Льюїс, — заговорила економка, — якщо вже у вас немає апетиту — чому б мені не показати вам будинок?

— Це було б просто чудово, — закивала я.

Ми з нею піднялися сходами та зайшли до вестибюля. І вона одразу попрямувала до протилежної стіни, щоб протерти рукавом золотий канделябр.

— Ох уже ця Сейді... — роздратовано пробурчала місіс Ділловей. — Завжди забуває протирати світильники.

Відступивши на крок, вона прискіпливо оглянула канделябр і, спохмурнівши, додала:

— Лорд Лівінгстон злиться, коли помічає на речах відбитки пальців.

Я покрутила головою, розглядаючи величезний вестибюль із висотою стелі в усі три поверхи. Стіни оздоблено найякіснішими дерев'яними панелями та прикрашено картинами зі сценами з англійського життя минулих століть (наприклад, вершники, які полюють на лисицю). Мені раптом згадався Десмонд. Цікаво, у якому домі він виріс? Може, у такому, як цей?

— Вражає, чи не так? — із гордістю вимовила місіс Ділловей.

— Ще й як.

— Мені не забути свого першого дня в цьому домі. Я тоді подумала, що в житті своєму не бачила нічого прекраснішого.

— Розумію вас, — проказала я, все ще милуючись вестибюлем. — Тут зовсім не так, як у моєму рідному домі.

— І ви полюбите цей будинок так, як полюбила його я, — упевненим тоном вимовила економка.

Роздивляючись картину, де був зображений чоловік із суворим обличчям (біля його ніг сидів собака), я згадала свого рум'янощого тата з його невимушеною усмішкою.

— А який він, містер... тобто лорд Лівінгстон?

— Його світлість — складна людина, — відповіла економка, з ніжністю поглянувши на картину. — Він...

Аж тут входні двері розчахнулися, і до фойє вбіг великий жовтий лабрадор-ретривер. Його світла шерсть була геть уся під товстим шаром грязюки. Замахавши хвостом, пес випустив із зубів гумовий

м'ячик, що підкотився просто до моїх ніг. А наступної миті перед наші світлі очі з'явилися Ебботт і Ніколас — із винуватими обличчями й заляпанними багнукою штаньми.

— Містере Ебботте! Містере Ніколасе! — гримнула місіс Ділловей. — Де ви оце були?

— Ми просто вигулювали Ферріса в трояндовому саду, мем, — відповів старший хлопчик.

— Ви ж знаєте, що батько заборонив вам туди ходити. Чому не слухаєтесь його?

— Це Ферріс у всьому винен, — обізвався Ніколас. — Він утік, і нам довелося його наздоганяти.

Економка зняла із заляпаної грязюкою сорочки Ебботта рожеву пелюстку — явно не трояндову, бо дуже вже вона була велика.

— Обманюєте ви мене, — мовила вона, уважно розглядаючи пелюстку. — Знову біля камелій гуляли? Правда ж?

Біля камелій...

Старший хлопчик кивнув із винуватим виглядом.

— Містере Ебботте, ви маєте вже дванадцять років. Тож вам видніше. Зараз ви обидва поквапитеся нагору та скупаєтеся у ванній. Часу до вечері залишається стільки, щоб ви помилися, а вестибюль якраз приберуть. Вам дуже пощастило, що ми з міс Льюїс — м'якосерді, тому не розкажемо нічого вашому батькові. А тепер — мерщій митися!

Хлопчики побігли до сходів і миттю зникли з наших очей. Місіс Ділловей, зітхнувши, знову заговорила:

— Зараз скажу містерові Гемфрі, щоб він помив Ферріса. Якщо вже він наполягає на тому, щоб тримати в маєтку собаку, — нехай сам його й мие. Я казала лордові Лівінгстону, що собака — це невдала ідея. Але містер Гемфрі переконав-таки його. — Вона ще раз зітхнула. — Простежте, щоб хлопчики помили в себе за вухами і щоб їхній чистий одяг випрасували до вечері. Я представлю вас лордові Лівінгстону о шостій у ідальні. Слуги загалом не їдять разом із родиною, але няня — виняток із правила.

— Так, мем.

Здіймаючись сходами, я дісталася майданчика, де хтось притулив до поруччя великий предмет, накритий білим простирадлом. Піднявши куточок простирадла, я побачила портрет жінки, що тримала в руці рожеву квітку. Пронизливий погляд її сумних очей заворожив мене. Художник навдивовижу майстерно передав її емоції. З вуст жінки немовби рвався крик «благаю, допоможіть!», і це змусило мене здригнутися. Тож я швиденько — поки ніхто нічого не помітив — знову прикрила картину простирадлом.

РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ

Еддісон

— Скоро в міському парку почнеться концерт, — сказав мені ввечері Рекс. — Хочеш піти?

— Запрошуєш мене на побачення? — самими кутиками вуст усміхнулась я.

— Атож, — широко всміхнувся він у відповідь.

Припаркувавши старий «роллс-ройс» на узбіччі вулиці, ми попрямували до парку, де перед невеличкою сценою були розставлені столики.

За ними сиділи, попиваючи пиво й весело розмовляючи або шепочучи щось одне одному на вухо, молоді й літні пари.

— Ти поки знайди нам столик, — мовив Рекс, легенько цілючи мене в щоку, — а я — за пивом.

Вибравши місце поблизу правого краю сцени, я сіла й стала чекати на Рекса.

За сусіднім столиком сиділи немолоді чоловік та жінка, які трималися за руки й дивилися одне одному в очі — наче розмовляли самою лише їм зрозумілою мовою.

— Це тобі, — сказав мій чоловік, ставлячи переді мною кухню бурштинового елю.

Я злизала піну, що потекла була через край кухля.

— Я оце думаю, — заговорив Рекс, відпивши трохи пива й при-тулившись до спинки стільця. — Чи не зробити мені у своєму рома-ні злодієм економку, яка щось приховує...

— ...як місіс Ділловей?

— Еге ж. Або ще якусь потаємну людину, схожу на он того дядька. Він показав на літнього чоловіка в темному костюмі, який сидів на лавці далеченько від сцени. Біля його ніг умостився лабрадор шоколадної масті.

— Тільки не дядько із собакою... Така людина має бути доброю.

— А може, мені хочеться збити читача з пантелику: змусити його повірити, що цей персонаж добрий?

— Можливо, з цього щось і вийде, — мовила я, ковтнувши елю. — То ти хочеш додати до роману нового персонажа?

— Може, і так, — з дещо загадковим виразом обличчя відповів Рекс. — Але в мене виникла інша ідея.

— Яка?

— Що, як я почну зовсім нову книжку? — нахилився він ближче до мене. — Роман про загадкове вбивство когось із сім'ї, що живе в старовинному маєтку — точнісінько такому, як Лівінгстон-Менор? І ця таємниця не дає спокою наступним поколінням цієї родини...

— Просто блискуча ідея!

Рекс усміхнувся, спершись підборіддям на долоню. Я завжди обожнювала отаку його усмішку й погляд, що ніби промовляв: «Від твоєї відповіді залежить доля всієї планети».

— Ти допоможеш мені?

— Любий, майстер слова в нас — ти.

— Але ж у тебе так добре виходить розробка сюжетної лінії! Пам'ятаєш, як ти допомогла мені з кульмінацією — коли головний герой уже збирається їхати з Нью-Йорка...

— ...і раптом — усвідомлює, що так він втратить кохання сво-го життя?

— Без цього вирішального моменту сюжет був би зовсім іншим, — кивнув він.

— Я просто знала, що вони обов'язково мають бути разом, — знизала я плечима. — Читач зненавидів би тебе, якби ти їх розлучив.

— Саме так. І ти усвідомила це, а я — ні.

— Гадаю, — скромно мовила я, — що мені допомогли це зрозуміти книжки про Ненсі Дрю¹... ну або ж мої улюблені романтичні комедії.

— Тобі допомагає твоя чудова інтуїція. І тому я вважаю, що з твоєю допомогою мені вдасться написати справді визначну книжку.

— Тоді — згода! — міцно стисла я його руку у своїй.

Аж тут на сцену вийшли музиканти.

— Хочеш іще пива? — спитав Рекс, поки один із них вертів у руках ремінь, прилаштований до гітари.

— Звісно, хочу.

— Зараз повернуся! — Він схопився з місця.

Я знічев'я спостерігала за чоловіком, аж поки він не пройшов крізь натовп до пивного намету. Сонце вже сіло, і тому стало яскравішим тепло-помаранчеве світло від свічок, що стояли на столиках. Я замилувалася старою липою, що росла далеченько від сцени, і коли розглядала її гілки — помітила раптом темну людську постать, що швиденько сховалася за стовбуром. У мене аж кевкнуло в животі. *Ні, це не може бути він... чи може?* Я стала до болю в очах вдивлятися в натовп. Аж тут, нарешті, повернувся Рекс — із двома кухлями пива й лагідною усмішкою, що одразу ж відіграла геть мої страхи.

Наступного ранку ми з Рексом сиділи у вітальні й гортали книжки, що їх він знайшов у нашій спальні. В одній із них розповідалося про жіночу моду в довоєнній Британії.

— Гортай швидше, — з хитруватою усмішкою мовила я. — Там же є розділи про *спідню білизну*.

¹ Ненсі Дрю — персонаж літератури та кіно, створений видавцем Едвардом Стратемайером. Книжки про цю дівчину-детектива від 1930 року виходили під колективним псевдонімом «Керолайн Кін».

— Справді? — грайливо поглянув він на мене.

Вихопивши в нього книжку, я розгорнула її на одній з останніх сторінок, де описували різноманітні види жіночих нижніх спідниць того часу.

— Насолоджуйся, — поклала я книжку йому на коліна.

— Узагалі, — осміхнувся Рекс, — коли ти сказала «спідня білизна», я подумав про дещо *інше*.

Мені аж захотілося сфотографувати його тієї миті — щоб «упіймати» цю по-дитячому лагідну посмішку. І цей погляд, сповнений любові до мене й до життя. Ну чому він не розуміє, що для щастя нам не потрібні діти? Ми й без них щасливі. Я створюю композиції з квітів і дерев, а він — книжки. Хіба цього не досить? Хіба він не насолоджується ритмом нашого життя — такого, як воно є? Хіба це не щастя — коли я прибігаю додому з повнісіньким кошиком овочів для вечері або ж зі зразками рослин для свого чергового проекту та з нетерпінням кидаюся читати сторінки, що він написав за день? Хіба Рекс із такою самою теплотою, як і я, не згадує всі ті спокійні ранки, що ми провели в нашому садочку, попиваючи еспресо та обговорюючи наш останній похід на блошиний ринок у Квінзі чи до антикварної крамниці в Коннектікуті? Згадати б хоч оту зйомку телепередачі «Антикс Роудшоу»¹, куди ми притягли величезний розписний комод, як виявилось, китайського виробництва! Один лиш цей спогад викликає в мене усмішку.

Відклавши книжку, Рекс подивився мені в очі.

— Отже, дія мого детективного роману відбуватиметься ось у такому маєтку, — мовив він. — Це буде зовсім нова книжка. Якими будуть її персонажі?

— Ну, звичайно, до нестерпності зарозумілий господар маєтку. І його дружина — таємнича й завжди сумна.

Рекс поквапився записати щось у блокноті.

¹ «Антикс Роудшоу» — популярна британська телепередача, у кожному випуску якої антиквари подорожують країною, оцінюючи предмети старовини.

— Може, вона дуже багато часу проводила в саду, щоб було не так сумно? — показала я, дивлячись у вікно на сад із камеліями. — Квіти ж так заспокоюють душу...

— Мені подобається! А економка щось знає про таємницю. Можливо, вона закохана в господаря?

— Можливо. І ще — не забудь про інших. Наприклад, про малюків, які граються в дитячій кімнаті, та про слуг. — Я поглянула на книжку «Роки», що лежала на приставному столику. — І ще — про Флору.

— Про Флору? — на якусь мить спантеличився Рекс.

— Еге ж. Її ім'я записано ось у цій книжці.

— А хто вона така?

— Не знаю. Але хочу з'ясувати.

— Я теж, — знову взявся він за блокнот.

Надворі щось застукало-заторохтіло.

— Оце так вітер здійнявся, — мовив Рекс.

Підійшовши до вікна, я побачила, що на вулиці розгулялася справжнісінька злива.

— Як шкода... — протягла я. — Тепер ми вже не погуляємо сьогодні в саду.

— Може, після обіду ще буде сонячно.

— Сподіваюся. — Я взяла зі столика «Роки». — Піду, мабуть, поки що нагору, — щоб ти міг спокійно поміркувати над романом.

Підіймаючись сходами, я зиркнула на коридор у західному крилі, що вів до дитячої, і майже почула сміх малюків із минулих століть, які росли в цьому домі. Чи були вони тут щасливі? А як інакше — тут тобі й ляльковий будиночок, і купа іграшок, і книжкова шафа, повна казок...

Розвернувшись до східного крила, я зупинила погляд на двостулкових дверях із червоного дерева, що так і вабили мене. А раніше я не помічала цієї кімнати — місіс Ділловой пропустила східне крило, коли показувала нам масток. Я підійшла ближче і, роззирнувшись навколо, узялася за ручку й поволи повернула її. Напевно, замкнено. Ти ба — ні!

Двері тихенько заскрипіли, коли я відчинила їх і переступила через поріг. Повітря всередині було таким холодним, що я, звикаючи до

напівтемряви, аж затремтіла. Якби лише Рекс був поряд... Попри те що штори були щільно затулені, я зрозуміла, що спальня ця колись належала жінці — дуже важливій персоні. На ліжку було простелено ретельно розгладжене покривало, оздоблене мереживом. А двері масивної шафи для одягу біля протилежної стіни було прочинено й зафіксовано в такому положенні, що я побачила всередині цілий ряд суконь.

Підійшовши до туалетного столика, я стала розглядати набір грєбінців і дзеркало з гравіруванням «А. М. Л.», що могло означати... Анна Лівінгстон. То я в кімнаті, що належала леді Анні? Скло дзеркала розділено навпіл нерівною тріщиною. Чи дивилася вона в оце дзеркало — так само, як зараз дивлюся в нього я! — того дня, коли їй судилося померти? Я торкнулася пальцем цієї блискавкоподібної тріщини.

На вулиці все ще йшов дощ — його важкі краплі барабанили по віконному склу. А коли я почула завивання вітру, що проникав сюди крізь щілини біля рами, — раптом збагнула: тут пахне якимись квітами. Це був п'яний мускусний аромат — напевно, бузку. Я тієї ж миті уявила жінку, яка, стоячи просто за моєю спиною, тільки-но збризнула парфумами шию. Відчуваючи, як шалено калатає серце, я обернулася й побачила на туалетному столику... велику кришталеву вазу з квітами — свіжозрізаними півоніями та кількома гілочками бузку. Це місіс Ділловей поставила їх сюди? Навіщо? Для кого?

Наблизившись до столика, щоб краще роздивитися вазу, я побачила книжку, яка лежала на мереживній скатерці. За форматом вона була більша, ніж щоденник. І я здогадалася, що це альбом, де до сторінок щось приклеюють. Розгорнувши його на першій сторінці, я примружилася, щоб розібрати напис від руки: «Камелії матеку Лівінгстон-Менор. Колекцію зібрала Анна Лівінгстон».

Я широко розплющила очі, побачивши в альбомі десятки засушених квіток — побляклих і тонесеньких, мов цигарковий папір. Кожна з них приклеєна до окремої сторінки, де записано дату появи цієї рослини в саду, інформацію про походження, а також вказівки, як саджати й доглядати це дерево. Поряд із квіткою камелії сорту «петело» було написано: «Едвард зробив мені справжній сюрприз,

подарувавши це деревце на день народження. Воно росло у В'єтнамі — у лісі, розташованому біля підніжжя гори. Угледівши ці яскраво-жовті квітки, я так зраділа. Вони ж бо нагадали мені про те, як я багато років тому — коли ще жила в Чарлстоні — побувала в оранжереї, де росло ось таке дерево».

Значить, лорд Лівінгстон добував для леді Анни рідкісні камелії, щоб покращити їй настрій. Але чому вона цього потребувала? Я була просто в захваті від різноманіття квіток в альбомі. Червоні, рожеві, білі, різнокольорові гібриди. Колекція камелій із найрізноманітніших куточків світу!

Я приділяла особливу увагу приміткам на берегах кожної сторінки. Наприклад: «Не отримувала достатньо сонячного світла в північній частині саду. Пересаджена в західну, де кращий ґрунт. Треба поліпшити дренаж». Раптом я помітила одну важливу деталь: у правому верхньому кутку кожної сторінки було зазначено цифри. Знову розгорнувши сторінку з камелією «петело», я прочитала: «5:3:31:2:1». А під цифрами було ще написано: «Л. Суссекс Герцберг». Може, це назва рослини згідно з ботанічною номенклатурою? Але до чого вона тут — на сторінці з камелією «петело»? До того ж я ніколи не чула про камелію з такою назвою.

Продивившись увесь альбом, я виявила, що останню сторінку — вирвано. Про це свідчив нерівний краєчок, що від неї залишився. *Хто забрав її? Навіщо?* Анна ж так ретельно, так акуратно збирала цю колекцію. Певна річ, це не вона вирвала сторінку.

Зачувши кроки — це хтось підіймався сходами! — я поквапилася вийти в коридор й акуратно зачинити за собою двері спальні. Затиснувши альбом під пахвою, я подалася до сходів і... мало не збила з ніг місіс Ділловей.

— Місіс Сінклер, — мовила вона, поправляючи трояндові стеблини у своїй руці, — з вами все гаразд?

— Ні... — забелькотіла я, намагаючись стояти так, щоб економка не помітила альбом. — Тобто так. Усе нормально.

— Авжеж... — із нотками підозрілості протягла місіс Ділловей.

Я побігла до нашої з Рексом спальні. На мою радість, він уже сидів на ліжку й чекав на мене.

— Ось ти де! — відірвав він погляд від блокнота.

— Я була в східному крилі. — Сіла поряд із ним. — І заходила до однієї кімнати.

— І що? — Він одразу запалав цікавістю.

— Коли я зайшла — а двері були відімкнені, — то побачила дещо надзвичайно дивне. Це, без сумніву, кімната леді Анни. І місц Ділловей підтримує там такий порядок, ніби Анна досі жива. Зберігає її одяг та інші речі. Навіть свіжі квіти у вазі стояли.

— Ну, від *такого* в мене аж сироти на шкірі виступили...

— Так отож. — Я поклала на ліжко альбом із колекцією камелій. — А ось це я знайшла в тій кімнаті.

— Що це? — Він узяв до рук альбом.

— Зразки всіх камелій, що ростуть на території маєтку. А біля них — надзвичайно дивні примітки. І останню сторінку — бачиш? — вирвано.

Рекс якусь мить уважно розглядав альбом.

— Може, одне з дерев просто загинуло? — знизав він плечима. — І леді Анна не захотіла більше зберігати сторінку про нього?

— 1934 року деякі її камелії загинули від сильної хуртовини, — похитала я головою. — Бачиш ось цю? Поряд із нею написано про загибель дерева. Причина в чомусь іншому.

Рекс почухав маківку й раптом завмер, наче в нього в голові ссайнула ідея.

— А що, як це шифр?

— Отож, і я про це подумала. Знаєш, із цього всього вийде просто дивовижний роман!

Обличчя мого чоловіка вмить засвітилося усміхом.

— Дякую, — сказав він.

— За що?

— За те, що віриш у мене. Ти ж знаєш, що мої батьки зовсім не схвалюють моїх спроб написати роман. Їм більше сподобалося б, якби я повернувся до інвестиційної компанії.

— Але ж ти так мучився на тій роботі.

Однак Рексове щастя займало далеко не перше місце в списку пріоритетів його батьків, які вважали, що успішний топ-менеджер — це людина, гідна носити прізвище Сінклер, а злидар-письменник — аж ніяк.

— Ще подивимося на їхню реакцію, — мовила я, — коли вони побачать назву твоєї книжки в списку бестселерів «Нью-Йорк таймс».

— Ми ж уже витратили майже всі наші заощадження, — осміхнувся чоловік. — Гадаю, мені треба розробити запасний план — на той випадок, якщо мій роман не виправдає наших сподівань.

Притихши, Рекс низав плечима. А я рішуче похитала головою й мовила:

— Ні — просто дай собі ще часу. Мій бізнес нині на підйомі. І... — затнулась я, обдумуючи наступні слова, — твої батьки завжди допоможуть, якщо ти опинишся в скруті.

— Ні, я не візьму в них грошей.

Це була чоловікова ахіллесова п'ята. Річ у тім, що наш таунхаус у Нью-Йорку був куплений за гроші його батьків. І це накладало на нас певні зобов'язання. Мій батько любив казати: «Завдяки мені ти прийшла в цей світ, і тому я маю право тебе з нього прибрати». Щодо Рексових батьків — вони могли б сказати так: «Ти отримав від життя привілеї завдяки нам, і тому ми маємо право позбавити тебе їх». Звісно, їхні наміри були добрими. Але за це вони чекали від нас візитів на Різдво й Великдень, а ще на день народження бабусі. Це, як на мене, ще можна було б пережити. Але коли Рексова мати запропонувала йому повернути мене на англіканську віру (навіть надіслала поштою членську картку на моє ім'я, що була вже частково заповнена), він сказав «годі».

— Я не прийму від них такої допомоги, — з гордістю повторив він. — Знаю, що це може звучати ідеалістично, та коли в нас з'являться діти... ну, якщо вони в нас з'являться — я скажу їм, що саме ми, їхні батьки, заробили гроші на те, щоб їх ростити.

— Рексе, — втупилась я поглядом у своє взуття, — ми ж наче домовлялися...

— Про що?

— Про те, що наразі не зачіпатимемо цієї теми, — зітхнула я.

— Не можу, Едді. Я хочу дітей — від жінки, яку кохаю. І не можу відмовитися від цього бажання. І не хочу вдавати, ніби для мене це не має значення.

Я підвелася й підійшла до вікна, відчуваючи, як серце закалатало частіше.

— Якби лишень ти мені розповіла...

— Про що? — обернулася я.

Рексове обличчя спохмурніло. Очі наповнилися тривогою.

— Про свою таємницю. Іноді я спостерігаю за тобою, коли ти спиш. І мені здається, що я зможу прочитати твої думки, якщо достатньо довго вдивлятимуся у твоє обличчя.

Такі розмови, звичайно, були в нас і раніше — десятки разів. І мені щоразу вдавалося заспокоїти чоловікову тривогу. Я казала йому щось таке, від чого йому ставало легше. Але ж проблема була не в ньому, а в мені. Я просто не могла уявити себе мамою. І не вважала, що кожна жінка повинна мати дітей. Але, дивлячись Рексові в очі, я розуміла, що йому недостатньо моїх слів. Я знала, що він переконаний: є щось іще, про що я мовчу. Так воно й було.

Я знову відвернулася, не витримавши чоловікового погляду. Боялася-бо, що він розгледить у моїх очах біль, схований у глибинах душі. Іноді мені здавалося, що йому *справді* до снаги читати мої думки. Ну, а як іще пояснити, збагнути розумом такі начебто незначні моменти, коли Рекс переривав мене на півслові й закінчував мою фразу — точнісінько так, як сказала б це я? Або коли приходив додому з китайськими рулетиками й тайською локшиною точнісінько тієї миті, коли я вже брала слухавку, щоб замовити щось схоже на це в ресторані? А його надприродна здатність передбачати мої напади мігрені... А що, як він зараз розуміє, про що я думаю? І може бачити біль, що його я заштовхувала в себе впродовж половини свого свідомого життя?

Рекс підвівся і, взявши свою велику сумку з ременем, поклав туди блокнот і кілька книжок.

— Мабуть, поїду до міста — посиджу в отій кав'ярні та спробую щось написати, — мовив він.

Я кивнула. Мені нестерпно було бачити його засмученим, але я справді не могла дібрати слів, щоб зарадити цьому. Тож мовчки спостерігала, як він, перекинувши сумку через плече, вийшов у коридор. Двері нашої спальні з легеньким клацанням зачинилися.

Схиливши голову до подушки, я на довгий час замислилася про Рекса. Аж раптом почула дзеленькання ноутбука, який залишила на столику біля ліжка. Батьки мого чоловіка провели до цієї кімнати інтернет, і я мало не забула, що вчора ввечері підключила до мережі ноутбук. Поклавши його собі на коліна, я зазирнула до електронної поштової скриньки. Там на мене чекали повідомлення від одного з клієнтів і від моєї помічниці Кари. Вона сповіщала, що вже завершила роботу над садом метеликів і додає до листа фото. Що ж, астильби Кара посадила надто щільно, але загалом — непогано впоралася.

Мені більше не хотілося думати про своє життя, і я замислилася про сади цього маєтку, а точніше — про камелії та зібрану леді Анною колекцію. А що, як мені написати електронного листа одній зі своїх колишніх педагогів — Луїзі Кларк? Вона викладає садівництво в Нью-Йоркському університеті, і минулої осені ми з нею листувалися. Мені-бо треба було дізнатися дещо про рідкісний — рожевого кольору — вид бузку (його вирощував у своєму саду один із моїх клієнтів у Брукліні). Можливо, вона зможе щось розказати мені про камелії.

Вітаю, Луїзо!

Як Ваші справи?

Ми з чоловіком Рексом приїхали на все літо до Англії — у маєток, куплений його батьками. Цей маєток просто прекрасний і... немовби з іншого світу. Ви просто не повірили б своїм очам, якби побачили сади, що ростуть навколо будинку, а особливо — сад зі старими камеліями. Саме через

них я й вирішила вам написати. Я знайшла тут старий альбом, де записана інформація про кожну із цих камелій. Більшість із них мені знайомі. Деякі доволі рідкісні. Якщо цей дощ колись закінчиться — надішлю їхні фото. А поки що хочу спитати: 1) Вам, може, відомо щось про сорт камелії, що зветься «Анна-Марія Беллвезер»? Ця назва зовсім мені незнайома, а цвіте це дерево чималими й надзвичайно красивими квітками — рожевими з темно-рожевою серединкою; 2) Ви часом не знаєте чогось про рідкісні сорти камелії, що могли бути завезені до Англії в 20-х або 30-х роках ХХ століття? Чогось такого, за що я могла б зачепитися? Я навіть не знаю, чи це взагалі кудись мене приведе. Просто слухаюся внутрішнього голосу, що підказує мені: на останній сторінці альбома — а її хтось вирвав! — була інформація про якийсь важливий сорт камелії... Так чи інакше, а я сподіваюся, що цей лист не позбавлений сенсу. Я ж бо страждаю на синдром зміни часового поясу. Заздалегідь дякую, Луїзо!

З найкращими побажаннями з Англії,

Еддісон

P. S. Ось про що я забула: на кожній сторінці альбома поряд з інформацією про квітку зазначено якісь дуже дивні цифри. Наприклад, біля камелії «петело» написано: «5:3:31:2:1». А під цифрами — напис «Л. Суссекс Герцберг». Не підкажете, що це може означати?

Надіславши листа, я стала перерхувати записи в альбомі. А за п'ятнадцять хвилин мій ноутбук знову дзеленькнув. Сповнена нетерпіння, я відкрила відповідь Луїзи.

Вітаю, Еддісон!

Ви дуже порадували мене своїм листом. Відповідь буде коротка — незабаром мушу бігти на зустріч із керівництвом.

Але я просто не можу втриматися. Ви здійснили справді захопливе відкриття. Я одразу стала шукати «Анну-Марію Беллвезер» у базі даних. І виявила, що це сорт, названий на честь жінки, яка жила в Чарлстоні в першій половині ХХ століття. Як мені відомо, за тих часів кожна юна леді з багатої родини мріяла про те, щоб її ім'ям назвали якусь камелію. У тодішньому суспільстві до таких дівчат ставилися з надзвичайною пошаною. От тільки претенденток на одну назву камелії було дуже багато. І тому ця міс Анна Беллвезер мала бути справді визначною особистістю. Що ж до запитання про рідкісні камелії — так-так, є один такий сорт, що зветься «міддлберійською рожевою». Вам треба буде погуглити. Десь п'ятнадцять років тому цим сортом знову стали цікавитися. Пригадую статтю... в «Телеграф», здається. Покопирсайтесь в інтернеті. Але, так чи інакше, цей сорт вважається зниклим із лиця землі. Може, так воно і є. А може — і ні. Якщо виявиться, що ні — це буде справді резонансна подія! Здійснити таке відкриття мріє кожна людина, яка захоплюється рослинами! А отой ботанічний код — справжня загадка для мене. Спочатку я подумала, що це віденський код, який найчастіше використовували в Англії в першій половині ХХ століття. Та потім виявила, що помиляюся. Це, певно, індивідуальна система позначень рослин, розроблена якимсь конкретним садівником. А напис «Л. Суссекс Герцберг»... Я не знайшла нічого схожого в жодній базі даних. Загадка, та й годі! А зараз мушу бігти, щоб розібратися з тими паперами.

З найкращими побажаннями,
Луїза

Р. S. Тримайте мене в курсі!

Я одразу ж загуглила. На запит «міддлберійська рожева» знайшлися сотні результатів. Із цих статей я дізналася все, що тільки могла, про дивовижний сорт камелії, яка цвіте величезними білими квітками

з рожевим кантом. Ця камелія згадується в книжках про історію рослин. Але протягом десятків років садівники, які шукали її, зазнавали невдачі. Тому багато хто взагалі вважав «міддлберійську рожеву» звичайним собі міфом. Але ось я наштовхнулася на пост одного блогера — ботаніка з Лондонської оранжереї, — де було написано, що останнє дерево цього сорту бачили в 30-х роках ХХ століття в маєтку... Лівінгстон-Менор!

Я підбігла до вікна й подивилася на огорнуті туманом пагорби, де росли камелії. Чи може таке бути, що «міддлберійська рожева» — досі росте в цьому саду?

— Привіт, — сказав Рекс, коли ми вже під вечір прямували до будинку. Я вийшла на під'їзну доріжку, щоб зустріти його. — Ти не повіриш, скільки всього я встиг зробити за сьогодні!

— Справді? — злегка всміхнулась я.

Для мене було справжньою радістю бачити його знову веселим — незважаючи на оту неприємну розмову, що відбулася дещо раніше.

— Справді. Гадаю, що мені вдалося скласти план книжки, — приклав він вказівний палець до чола (ніби намагався щось пригадати). — А знаєш, що за чудасія трапилася зі мною в місті?

— Розкажи!

— Я зустрів одного хлопця з *Нью-Йорка*. З Бронкса.

Я аж здригнулася. Це, певно, просто збіг обставин.

— Пригадати б ще його ім'я... Том? Ні, Шон. Словом, щось таке. Він сказав, що приїхав сюди до дівчини, з якою колись зустрічався. Тісний світ, га?

— Еге ж, — кивнула я, відчуваючи, як мене охоплює давно знайоме відчуття жаху.

Мої думки миттєво повернулися в минуле — в літо 1985 року. В оту ніч, що назавжди змінила моє життя. Мені тоді нещодавно виповнилося п'ятнадцять. У теплиці № 4 Нью-Йоркського ботанічного саду було нестерпно жарко (листя хрускотіло в мене під ногами). Шон простягнув мені лопату й сказав: «Копай».

— З тобою все гаразд, серденько? — почувся Рексів голос.

Відчувши його дотик, коли він поклав долоню на мою руку вище ліктя, я міцно заплющила і знову розплющила очі, щоб швиденько зібратися з думками.

— Усе гаразд, — мовила я, поклавши руку собі на живіт. — Просто мій шлунок іще не зовсім звик до щедрих англійських трапез.

— Тобі не завадить свіже повітря, — кивнув чоловік. — Ти ж цілісінський день в чотирьох стінах просиділа.

Узявши з приставного столика, що біля дверей, газету, він поклав її собі під пахву та запропонував:

— Посидьмо трошки на терасі.

Я вийшла слідом за ним на вулицю, і ми всілися на два стільці, що стояли під навісом. Дощ уже нарешті скінчився, і над ґрунтом стелився сірий туман. Розгорнувши газету, Рекс наступної ж миті перевів погляд на мене.

— Ти тільки поглянь! Не містечко, а якийсь осередок нерозгаданих таємниць! 1931 року зникла безвісти дівчина з Клайвбрука. — Він показав мені чорно-біле фото молодої темноволосої жінки з добрим обличчям. — Напевно, це була річниця її зникнення.

— Як сумно... — протягла я, беручи до рук газету. — І моторошно. «Лайлу Герцберг, яку викрали 2 січня 1931 року, так і не вдалося знайти».

Прочитавши заголовок, я замислилася. *Герцберг. Де ж я раніше чула це прізвище?*

— Авжеж. — Рекс перевів погляд від книжки на мене. — Складається враження, що Клайвбрук свого часу «прославився» власним Джеком-різником. Учора я розмовляв із власником кав'ярні, і він розповів, що в 30-х роках зникла безвісти далеко не одна жінка. Одну з них звали Елсі. До речі, коли я був малим, мене доглядала няня з таким ім'ям. Коли всі ми вже спали, вона потай пила вино з маминих запасів. Навіть не знаю, що мене більше бентежить — ці загадкові викрадення чи спогади про няню та ящик із вином.

Останню фразу він вимовив з усмішкою — щоб розвеселити мене. Я силувано всміхнулася у відповідь. Аж тут із неба стрімко

спустився ворон. І, сівши на кам'яну урну, зухвало закрякав на нас — наче привид із мого минулого. Я ляснула в долоні, і птах відлетів трохи далі, нахабно витріщившись на нас.

Раптом у Рексовій кишені задзвонив мобільний.

— Маю відповісти, — сказав він до мене, з телефоном у руці вже прямуючи доріжкою, що вела до будинку.

Прикладаючи мобільний до вуха, він помахав мені — мовляв, «за хвилину повернуся». Я прислухалася до чоловікового голосу, що ставав дедалі нечіткішим із кожним його кроком.

— Знайшов? — питав він когось. — Добре. Негайно вирушаю. Хочу це побачити... Так, звичайно... Вона? Ні...

Коли Рекс зник із моїх очей, я вирішила зайти до будинку за светром, бо здійнявся прохолодний вітер. Минаючи поштову скриньку, що біля вхідних дверей, я помітила серед стосу листів жовтувато-коричневий конверт. У лівому верхньому кутку я прочитала ім'я «Лорд Ніколас Лівінгстон». Це, часом, не одного з дітей лорда Лівінгстона так звали? Адресований лист був моєму свекрові. І той, без сумніву, не заперечував би, якби я розкрила конверт: там-бо могла бути важлива для нього інформація. Тож я, узявши листа, подалася до вітальні. А там, кинувши спочатку погляд на двері, розірвала конверт і квапливо витягла аркуш паперу, де було написано:

Містерові Сінклеру

Я Ніколас Лівінгстон, який раніше мешкав у маєтку Лівінгстон-Менор. Зателефонуйте мені, будьте ласкаві, до лондонського офісу — є дуже важлива розмова. І ще одне прохання: не кажіть нічого про наше листування тим, хто працює в маєтку, а особливо — місіс Ділловей.

З повагою,
Ніколас Лівінгстон

Що ж таке він хоче розповісти Рексовим батькам? І чому не бажає, щоб про це знала економка? Зачувши за спиною кроки, я швидко

сховала листа до кишені джинсів. А наступної миті до вітальні зашла місіс Ділловей.

— О, вітаю, — напружено вимовила я.

— О котрій ви з містером Сінклером бажаєте вечеряти? О шостій чи о шостій тридцять?

— Ні-ні. Я саме хотіла вам сказати: ми збираємося до міста, тож і вечерю роздобудемо там.

— Так, звичайно, — сказала вона без емоцій, а тоді простягла мені конверт. — Це вам.

— Мені? — перепитала я, розглядаючи конверт зі штемпелем «Федекс»¹ і маркою для термінової доставки. — Не розумію. Я ж нікому не казала цієї адреси.

Стара кинула на мене цікавий погляд.

— Не буду вам заважати, — мовила вона, розвертаючись до дверей.

Я сіла на диван із конвертом у руках, чекаючи, поки стихне цокання підборів місіс Ділловей. А тоді я впізнала знайомий почерк, відчувши, як закалатало серце і, як не раз це бувало, скрутилося в тугий вузол усе нутро. *Як він відшукав мене тут?* Розірвавши конверт, я витягла звідти папірець, недбало вирваний із перекидного блокнота — у лінійку та з надірваним краєм. «Привіт, Амандо».

Зім'явши папірець, я притулилася головою до спинки дивана. Хвиля спогадів накопилася на мене з такою самою силою, з якою я весь цей час намагалася стерти їх з пам'яті...

П'ятнадцять років тому

— Назвіть свій вік для протоколу, — безбарвним голосом вимовив полісмен.

¹ «Федекс» (англ. «FedEx») — американська компанія з надання поштових, кур'єрських та інших логістичних послуг, заснована 1971 року під назвою «Federal Express».

Він сидів, поклавши руки на сіру сталеву стільницю, завалену теками. Настирливо задзеленчав телефон, та полісмен не взяв слухавки.

— Міс Бартон, — знову звернувся він до мене. — Будь ласка, не марнуйте мого часу. Ви ж бачите — я дуже зайнятий.

Я мовчки втупилася поглядом у своє взуття.

— Спитаю ще раз, а якщо не відповісте — відправлю до колонії для неповнолітніх, — різко вимовив полісмен.

Точнісінько таким тоном розмовляв зі мною батько. Лють розросталася в ньому за лічені секунди (наче автомобіль розганявся з нуля до шістдесяти), перетворюючи його на монстра. Коли я була малою — ще не знала, як і чому це з ним відбувається. Ось батько поводить себе як нормальна людина, а наступної миті — уже ганяється за мною по квартирі, схопивши ремінь, з перекошеним несамовитою люттю обличчям. Мама казала, що він хворий. Але ж це не давало йому права так чинити.

— До вас, утікачів із дому, ніяк не дійде, що той вуличний «рай» лише здається таким привабливим. Він робить із таких, як ви, порушників закону, яких ми відправляємо до колоній, — стукнув ручкою по стільниці полісмен. — На той випадок, якщо ви погано чуєте: даю вам іще один шанс уникнути колонії. А цього разу ви пробудете там шістдесят днів. Назвіть свою дату народження для протоколу.

Я затисла в одній руці пальці другої — з обгризеними до крові нігтями. Невже він не розуміє, що я *хочу* до колонії? Подивившись просто йому в очі, я міцно стулила губи.

Полісмен стукнув текою по стільниці й схопився з місця, а тоді вигукнув:

— Стене! Занось її до списку!

— Ось ти де... — вимовив Рекс. — Вибач, що затримався так надовго.

— Та я ж нікуди не поспішаю, — дещо напружено відказала я. — А хто це, власне, телефонував?

— Менеджер мого батька. Я маю затвердити деякі архітектурні проекти, що стосуються цього будинку.

— Ясно.

— А чому б нам не пройтися садами? На вулиці нарешті сонячно. А прогулянка, я впевнений, тебе розвеселить.

— Це було б чудово, — знову заусміхалась я. — Почекай трохи — я за курткою збігаю.

Узявши рюкзак, я поклала туди мобільний та альбом із камеліями. А тоді попрямувала за Рексом до тераси, звідки ми вийшли на садову доріжку. Обабіч ріс занедбаний — певно, його роками не торкалися руки садівника — самшит. Без сумніву, за кращих часів його сумлінно підстригали. Але тепер тут панував цілковитий безлад: деякі деревця розрослися й буяли зеленню, а деякі — навпаки, залишилися маленькими та кволими, аж пожовкли. Бідні рослини! Мов старі дами, позбавлені можливості раз на тиждень ходити до перукарні. Мені страшенно закортіло взяти в руки машинку для підстригання кущів і привести тут усе до ладу.

Так, у цих садах рослини розрослися як попало. Але я бачила неабияку перспективу — «міцний скелет», як кажуть про будинки. Якщо деякі рослини підстригти, а деякі пересадити... словом, цим садам ще можна було б повернути їхню приголомшливу велич і красу. У мене аж руки засвербіли — так закортіло стати до роботи.

Коли ми з Рексом проходили доріжкою повз трояндовий сад — що мав занедбаний і нещасний вигляд, — я зупинилася на якусь мить, щоб звільнити старий кущ чайної троянди від плюща, який уже душив його. Плющ, власне, вважається рослиною, не позбавленою своєрідної чарівності. Але мені довелося свого часу побачити стільки садів, зруйнованих плющем! А в деяких країнах світу він став не тільки небажаним, але просто небезпечним бур'яном. Плющ повільно розповзається садом, непомітно вкриваючи клумби

змісподібними паростками, — аж поки під ним не гинуть усі інші рослини. Опустившись навколішки, я занурила пальці в ґрунт під гілками трояндового куща, що розрослися, зовсім позбавлені догляду; напевно, їх щонайменше років десять не підстригали. Покопирсавшись там, я намацала корінь плюща — кострубатий, упертий і сильний. Але я виявилася сильнішою — вирвала таки його із землі. Рослини, що знищують усе інше життя навколо себе, схожі на зло в людині: єдиний спосіб вигнати його назавжди — викликати на відкритий бій і перемогти. А все інше діє лише тимчасово. Я зітхнула, задумавшись про своє життя. Бур'яни, що заповнили все моє ество, загрожували моєму щастю, а якоюсь мірою — і життю. І чому тільки я не могла отак побороти їх?

— Не змогла втриматися від невеличкого прополювання, еге ж? — усміхнувся мені Рекс.

— Так буде краще, — відступила я трохи назад, щоб помилуватися своєю роботою.

Зненацька сонце сховалося за хмарою й небокрай потемнішав. На щоку мені впала крапля дощу, і я швиденько накинула на голову капюшон куртки. Ми спустилися положистим схилом пагорба в низину. Раптом я зупинилася, вгледівши кам'яну статую, майже цілком укриту плющем. Поставивши рюкзак на землю, я розсунула повзучі зелені паростки.

— Дай-но допоможу, — сказав Рекс.

Удвох ми звільнили від плюща обличчя кам'яної жінки-янгола. А тоді Рекс заходився виплутувати її крила, а я — тіло.

— Ну, ось, — мовила я до кам'яної красуні. — Так тобі має бути краще.

Я вже зібралася вставати, аж тут помітила біля підніжжя статуї кілька пагінців із пурпуровими квітками. Нахилилася, щоб краще їх розгледіти. Сонний дурман. А якщо грамотно — беладона.

— Рексе!

— Що? — схилився й він над паростками.

— Це — беладона, дуже отруйна рослина.

Мені згадалася історія з одним садівником, якого поклали до лікарні після того, як він випадково потер око пальцем, вимазаним соком сонного дурману. Навіть у невеликих дозах ця рослина спричиняє отруєння, що може призвести й до смерті.

— Нагадаєш мені, щоб я розповіла про неї твоїм батькам. Нехай обходять її десятою дорогою.

Рексова молодша сестра ростила зовсім малих діточок.

Здійнявся вітер, і я здригнулася, відчувши, що навіть куртка від нього не захищає.

— Підемо до будинку? — спитав мій чоловік.

— Ні — ходімо ще до камелій.

Сезон цвітіння цих дерев уже минув, і майже всі квітки зів'яли та обсипалися. Але ті, котрі ще залишалися, вражали яскравістю барв і ефектністю, наче фінальні спалахи святкового феєрверка. А коли я підійшла ближче — аж ніяк не розчарувалася. Злегка торкнувшись пелюсток яскраво-жовтої квітки з лимонним ароматом, я захоплено розглянула її. І, витягнувши з рюкзака альбом Анни, розгорнула його на сторінці з камелією «петело».

— Гадаєш, це вона? — спитав Рекс.

Я кивнула, перечитуючи нотатки леді Анни. А потім порівняла будову пелюсток засушеної й живої квіток.

— Має бути вона, — відповіла я. — Але оцей код «5:3:31:2:1»... Як гадаєш — що він означає?

— Може... розташування дерева?

Я порахувала ряди камелій — усього п'ять.

— Справді — це п'ятий ряд, якщо рахувати від східного краю, — мовила я, обертаючись, щоб іще раз усе перевірити.

— А оце дерево — третє, якщо рахувати спереду, — зазирнув Рекс мені в очі. — Здається, ми розгадали код.

— Не зовсім. Ще незрозуміло, що означають останні цифри.

Біля наступного дерева я замилювалася смарагдовою зеленню його лискучого й гладенького листя. А затим підбрала із землі рожеву квітку, що нещодавно впала, і знову зазирнула в книжку. Це —

«Анна-Марія Беллвезер». Але біля неї — всього-на-всього дві цифри — 5:4. І ніякої назви за ботанічною номенклатурою.

— Не бачу тут логіки, — мовила я до Рекса.

Ми обійшли всі ряди камелій і побачили, що деякі з цих дерев перебувають у гіршому стані, ніж інші. Я зупинилася, щоб торкнутися стовбура однієї з таких камелій. Один її бік був спотворений вогнем — на обгорілих, обламаних гілках зовсім не було листя; напевно, у неї колись влучила блискавка. Хоч би це була не «міддлберійська рожева».

— Чорт! — вигукнув Рекс, коли дощ полив сильніше.

Він показав мені на старий сарай. Щоб сховатися під його карнизом, нам довелося пробігти чималу відстань. Дах сараю весь обріс мохом, а старий іржавий флюгер скрипів, обертаючись на своїй осі. Протерши рукавом куртки мокре скло, я зазирнула в темне вікно. Мені здалося, чи хтось там ворухиться?

— Хто тут? — вимовила я, чуючи калатання власного серця.

— Що таке? — спитав Рекс.

— Любий, здається, там хтось є.

На його обличчі відбився страх, але ненадовго.

— Та ні, — спокійно сказав він, проте я була певна, що це лише добра міна при поганій грі.

А коли мені почулося, що дверні петлі заскрипіли, я аж підскочила з переляку. І побігла була до стежки, але, якраз розігнавшись, перечепилася об корінь дерева. Упавши на лікоть, я закричала від болю.

— Еддісон! — почувся голос Рекса. — З тобою все гаразд?

Коли він за якусь мить підбіг до мене, з моєї руки вже скапувала кров.

— Серденько, та ти ж поранена!

— Пробач. Я просто злякалася трохи.

Тут, на пагорбі, я вже почувалася в безпеці, дивлячись згори на дірявий дах сараю, що поріс мохом. Звідси він був майже непомітний, бо зливався із зеленню саду.

— Дай-но допоможу, — мовив Рекс, підводячи мене із землі. — Рану треба перев'язати.

Полишивши брудне взуття біля вхідних дверей, ми з ним зайшли до вестибюля, і я повісила куртку.

— Бачу, ви побували в садах, — мовила зі сходів місіс Ділловей.

— Еге ж, — відповів Рекс. — Хоча сьогодні був геть не найкращий день для прогулянки.

— Ваша правда.

Коли ми прямували до сходів, я відчула, що економка так і свердить мене поглядом. І тут у моїй голові сяйнуло: *Герцберг!*

— Рексе, а де ти газету залишив? — обернулась я. — На терасі?

— Начебто там.

— Я занесла її до будинку, коли пішов дощ, — похитавши головою, показала на приставний столик місіс Ділловей. — Ось вона.

Кілька дощових крапель устигли дещо розмити букви, та все ж не настільки, щоб текст неможливо було читати. Тож я, поклавши газету під пахву, подалася до сходів. Коли ми з Рексом піднялися на другий поверх і зачинили за собою двері спальні, я розгорнула газету й поклала її на ліжко, а поряд із нею — альбом із камеліями. Газетна стаття починалася з того, що Лайлу Герцберг викрали другого січня 1931 року. А цифровий код на сторінці альбома з камелією «петело» закінчувався цифрами «31:2:1». Мені аж дух перехопило: *це ж дата!* Я уважно перечитала статтю про Лайлу Герцберг. Народилася вона в Суссексі. *Суссекс!* Мій погляд прикипів до «ботанічної номенклатури» під цифровим кодом: «Л. Суссекс Герцберг». Наші з чоловіком погляди перетнулися.

— Боже милий! — скрушно похитала я головою. — Оце так докопалися!

Увечері Рекс привіз мене до містечка, де ми зупинилися повечеряти в закусочній «У Мілтона».

— Що замовимо? — спитав він, кладучи меню на столик. — Сендвічі з пряною яловичиною чи рибу зі смаженою картоплею?

— Міг би й не питати, — усміхнулась я, відсунувши меню на край столика й пригубивши вина зі свого келиха (офіціант щойно приніс і відкоркував пляшку).

Мій чоловік ніколи не міг встояти перед рибою зі смаженою картоплею.

Обидва ми не припиняли думати про відкриття, що його здійснили сьогодні в саду.

— Рексе, я не знаю, як скласти до купи все, про що ми дізналися.

— Я теж. — Він почухав маківку. — Ти ж не вважаєш, що викрадач справді міг розповісти їй таку інформацію?

— Гадки не маю, — ковтнула я ще вина. — Може, це його «візитна картка»... — Кивнувши власним думкам, я додала: — А може, леді Анна якраз і намагалася зібрати всі факти до купи.

— Я за другий варіант. Можливо, їй було відомо, що в маєтку відбувається щось жахливе. І вона шукала докази. І знайшла їх — у саду з камеліями.

— Як гадаєш — місіс Ділловей дещо знає про це? — Я поправила серветку, що лежала в мене на колінах.

— Аякже! Вона стільки років прожила в маєтку. Щось їй та й відомо — це точно.

— Але ж розговорити її — завдання, м'яко кажучи, не з легких, — зітхнула я. — Мені ще ніколи не траплялася людина, яка б отак затято тримала язик за зубами.

— Слухай-но. Нехай наша детективна історія трошки зачекає, просто насолодімося цим вечором. — Чоловік торкнувся моєї руки. — Що скажеш?

— Гарзд, — вичавила я із себе посмішку.

Рекс притягнув мою руку, легенько провів по ній пальцем і наштовхнувся на ремінець мого годинника.

— Знаєш, а мене щойно як з-за рогу мішком прибило, — схилив він голову вправо, глянувши мені в очі. — Я не пам'ятаю, щоб коли-небудь бачив твій оголений зап'ясток.

Я інстинктивно висмикнула руку з чоловікової руки.

Він на якусь мить отетеріло витріщився на мене.

— Оце тільки нині я збагнув: кожен квадратний дюйм твого тіла — бачив, а *оцей* зап'ясток — ні. — Він заліз пальцем під ремінець годинника.

— Не вигадуй — усе ти бачив, — швиденько випроставшись, сховала я руку за спиною.

— А все ж таки... — обережно беручись за цю руку, грайливо проказав Рекс.

Хоч би якими романтичними були його наміри цієї миті — мою душу вони зачепили зовсім не за ті струни.

— Дай-но я подивлюся, — мовив він, відтягаючи ремінець так, щоб побачити мою шкіру... і шрами, що їх я так старанно, так завзято від усіх приховувала. — Боже мій! Як же це?

Йому аж дух перехопило. А я знову висмикнула в нього руку. І проказала:

— Не переймайся так. Це ж від... вітрянки.

— Справді? — все ще спантеличено промимрив Рекс. — А я ж і не знав, що ти на вітрянку хворіла.

— Було таке, — протягла я, вдячно глянувши на офіціанта, який саме прямував до нас із вечерею. — І тепер ти про це знаєш.

РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ

Флора

Токи діти були на уроках, я вирішила скористатися моментом і написати листа додому — знала-бо, що мама й тато з нетерпінням чекають звістки про моє щасливе прибуття до Англії. Аж тут до кімнати постукали — зазирнула місіс Ділловей. Двері я залишала прочиненими — щоб ніхто не вважав мене відлюдькуватою. Відклавши ручку й папір, я озирнулася.

— Ой... здрастуйте, — сказала я, ховаючи до шухляди те, що розклала на столі.

— Чи маєте ви тут усе, що вам потрібно?

— Авжеж, — відповіла я, набираючись сміливості, щоб спитати про сади. — Я... ем-м... хотіла б зірвати кілька квіток камелій — щоб прикрасити інтер'єр. А то вони вже скоро відцвітуть.

— Не раджу вам цього робити, — квапливо заговорила економка, зчепивши руки на животі, а я не змогла й слова докинути. — Може, продовжимо перервану екскурсію будинком?

— Так, дякую.

Ми з місіс Ділловей піднялися сходами та пройшли повз вітальню. Вона показала мені комору для мітел, де інколи ховався Ніколас. І сказала, що Джейні теж час від часу ховається — тільки не тут, а в кухонному ліфті. Ми пройшли ідальнею, великим залом

і кімнатою, де сидять і відпочивають удень. А тоді попрямували нагору, до дитячої. Це була дуже простора кімната з величезними вітражними вікнами, що виходили на пологі пагорби, де росли сади. Улітку ці вікна, мабуть, відчиняють навстіж і кімнату наповнює чудесний квітковий аромат. Проходячи повз ляльковий будиночок (він був заввишки як Кетрін), я мало не перечепилася об дерев'яний кубик.

— Уважно дивіться тут під ноги, — мовила місіс Ділловей. — Цих дітей просто неможливо примусити прибирати іграшки.

— А їм подобаються казки? — спитала я, вгледівши велику книжкову шафу, що стояла праворуч від мене.

— Подобалися.

— Ой, Беатрікс Поттер¹! — захоплено вимовила я, узявши з полиці книжку з малюнками. — Як гадаєте — вони слухатимуть, якщо я їм це читатиму?

— Можете спробувати, — знизала плечима економка. — Але в попередньої няні це не дуже-то й вийшло.

— А можна вас про дещо спитати? — проказала я, сівши на диван поряд із шафою.

— Я слухаю.

— Може, є щось таке, що стосується обставин смерті їхньої матері... і про що мені слід було б знати? Сейді казала, що...

— От чого вам не слід робити — так це слухати плітки покоївок, міс Льюїс, — спохмурніла місіс Ділловей. — І ворушити пережите дітьми горе — теж. Це їм ніяк не допоможе. Скільки всього вони за останній рік натерпілися! Для дитячої душі це аж занадто.

Кивнувши, я підвелася з дивана.

— Ходімо далі? — мовила економка, пильно подивившись мені в обличчя.

— Ходімо.

Вийшовши з дитячої, ми попрямували темним коридором.

¹ Беатрікс Поттер (1866—1943) — англійська дитяча письменниця та художниця.

— Це спальні дітей, — пояснювала місіс Ділловей. — Ось тут сплять дівчатка, а хлопчики — у кімнатах праворуч.

Усього я нарахувала п'ять дверей.

— А оця кімната... — заговорила я, підходячи до останніх дверей праворуч і простягаючи руку до ручки. — Чия вона?

Економка встигла взятися за ручку раніше за мене.

— Це просто запасна спальня, — квапливо вимовила вона.

І, розвернувшись, рушила до сходів.

— А там що? — показала я вперед, на темний коридор.

Обличчя місіс Ділловей набуло задумливого виразу.

— Східне крило належало леді Анні, — мовила вона, занурюючись, певно, у спогади. — Там її спальня, а ще гардеробна й кабінет.

— Ой... — зніяковівши, промимрила я. — Мені... я не...

— Усе гаразд. Ви мусите це знати, бо доглядаєте її дітей. Вони з такою радістю бігали туди щоранку, щоб привітатися з нею. Прибіжать — та як гепнутья з розгону на її ліжко! Його світлість просто скаженів від цього. А вона ніколи не була такою стриманою в почуттях, як він.

Коли економка це розповідала, її сповнені смутку очі дивилися в нікуди. І мені дуже захотілося дізнатися більше про леді Анну. Я кинула погляд на таємничий коридор, що так і притягував мене. І попрямувала була туди... аж тут відчула, як за мій зап'ясток беруться холодні пальці місіс Ділловей.

— Будь ласка, ходімо туди, — показала економка на сходи, що вели нагору, до третього поверху. — Ви маєте дещо побачити.

Я піднялася слідом за нею, розглядаючи пишно оздоблену банясту стелю й настінний живопис: ангели, тварини, розкішні сільські пейзажі. Мені подумалося про дітей: *як це воно — жити в домі, що править за справжнісінький музей?*

— Міс Льюїс, — показала місіс Ділловей на двері просто перед нами, — чи можу я довірити вам таємницю?

— Так, звичайно, — дещо спантеличено відповіла я.

Ми підійшли до дверей, і економка, витягнувши з кишені сукні мідний ключ, вставила його в замок.

— Треба докласти трохи зусиль, щоб його відімкнути, — мовила вона.

Замок неохоче клацнув, і місіс Ділловей повернула ручку. Двері, відчиняючись, гучно заскрипіли.

— Петлі дещо заіржавіли за ці роки, — вельми невдоволеним тоном вимовила економка. — Ох уже це кляте сільське повітря! І як тільки ми всі тут не проіржавіли до самісіньких кісток?

На неї я вже не дивилася — лише на те, що відкрилося моїм очам усередині.

— Заходьте, міс Льюїс, — відчуваючи, що я вагаюся, проказала вона.

Крізь прочинені двері в напівтемний коридор пробився промінь світла.

— Швидше, — полохливо роззирнулася економка. — Нас не повинні побачити.

Тільки-но я зайшла — двері з квапливим «клац!» зачинилися за мною. Світло, як виявилось, проникало сюди крізь скляний дах. Прямуючи слідом за місіс Ділловей у глиб кімнати, я відсунула рукою зухвалий паросток лози, що заважав мені роздивлятися навколо. Та він спружинив і ляснув мене по фізіономії.

— Що це за кімната? — захоплено вимовила я.

— Оранжерея. Тут порядкувала леді Анна.

Останню фразу вона вимовила пошепки, а потім ступила ще кілька кроків уперед і додала:

— Дивовижне місце, правда ж?

Я нічого не відповіла — у мене-бо мову відібрало від захоплення. Ось кована арка, обвита лозою з яскраво-рожевими квітками. Я одразу впізнала бугенвілею — бачила-бо цей самий її сорт у теплиці № 4 Нью-Йоркського ботанічного саду. За нею два горщики: один — з лимонним деревом, чії круглі жовті плоди поблизкують на сонці; другий — з деревом, плоди якого схожі на крихітні апельсини, я таких маленьких фруктів ніколи й не бачила.

— А це що? — Я захоплено показала на друге дерево.

— Кумкват. Леді Анна вирощувала ці плоди для дітей. — Економка зірвала один апельсинчик. — Ось, спробуйте й ви.

Я потримала малесенький фрукт у руці, милуючись його гладенькою блискавою шкіркою.

Коли я встромила в нього зуби, ця шкірка враз луснула, умить наповнивши мій рот кисло-солодким смаком — таким чудовим, що я завмерла з круглими від здивування очима, а тоді широко всміхнулася.

— Господи, — вимовила нарешті я. — Ніколи не куштувала нічого подібного!

— Вам ще треба буде клементини спробувати, — кивнула місіс Ділловей. — Вони перські.

Я пройшла ще кілька кроків, милуючись орхідеями в горщиках, цих рослин було тут не менше сотні — вишукані, мов красуні з Півдня, вдягнені в криноліни. Біля стіни навпроти росли папоротеподібні різноманітних відтінків, діцентри та бузкове дерево — його аромат я відчула, щойно зайшовши до оранжереї.

— Ви б їй сподобалися, — мовила економка, яка весь цей час мовчки спостерігала за мною. — Я маю на увазі леді Анну.

Я здивовано поглянула на неї.

— Майже ніхто з нянь їй не подобався, — вела далі місіс Ділловей. — Власне, тому я й привела вас сюди. Мені ж бо потрібна ваша допомога.

— У чому?

— Сідайте. — Вона показала на кам'яний ослін, що стояв ліворуч від нас.

Я так і зробила. І вона сіла поряд зі мною.

— Розумієте, — заговорила економка, обводячи поглядом простору оранжерею. — Після смерті дружини лорд Лівінгстон так зненавидів це місце, що суворо заборонив усім слугам сюди заходити.

— Але рослини, — аж прикрила я рота рукою, — вони ж так загинуть!

— Я не змогла б собі пробачити, — кивнула вона, — якби дозволила квітам та іншим рослинам, що були такі дорогі серцю леді Анни, гинути тут — просто над нашими головами. До того ж я їй пообіцяла і тому не можу інакше.

— Що ви пообіцяли?

Місіс Ділловей зітхнула й усміхнулася своїм сумним, одній лише їй зрозумілим думкам.

— Що доглядатиму її сади. Нелегко мені було це обіцяти, — поклала вона руку собі на серце. — Ви розумієтеся на квітах, міс Льюїс?

— Так, — швидко вимовила я, та одразу ж занепокоїлася, бо така інтонація могла виказати мою зацікавленість. — Тобто... трошки.

— От і добре, — знову зітхнула економка.

Я обвела поглядом лозу, що розповзлася по стіні — аж до самісінької скляної стелі.

— Страстоцвіт? — Я показала на цю рослину.

— Саме так. Леді Анна так раділа, коли на ньому з'являлися квітки.

— Ніяк не збагну, — з безмежним захопленням вимовила я, — чому лорд Лівінгстон хоче позбутися всієї цієї краси...

— Іноді мені спадає на думку, — склала руки на животі вона, — що для його світлості зі смертю дружини вмерла й уся краса, що є в цьому світі. Упродовж перших днів після втрати він не міг навіть дивитися в бік садів. Містер Гемфрі за його наказом позбувся тюльпанів. І наступними, я боюся, будуть камелії.

Мені аж дух перехопило.

— Він не знищить їх, правда ж? — Підбравши з підлоги пожовклий листок, я зім'яла його в руці.

— Не знаю, — відповіла, підводячись, місіс Ділловей. — А от ця оранжерея... мені просто не вистачає часу за нею доглядати — я просто завалена роботою. Тож мені потрібна ваша допомога: поливайте тут рослини, виривайте бур'яни, підріжайте гілки... ну, і таке інше.

Я широко розплющила очі: у якомусь сенсі це було для мене мрією, що раптом здійснилася. Мені доручають порядкувати

в оранжереї, де повно екзотичних рослин! Але відповідальність — надто вже велика.

— Місіс Ділловей, — мовила я, теж уставши з ослону й похитавши головою на знак ввічливої відмови, — насправді я не професійний ботанік і тому не годжуся для такої роботи.

— Леді Анна, як і ви, не мала ні грама цих спеціальних знань, — відповіла економка, провівши долонею по краю ніжної, наче французьке мереживо, світло-зеленої папороті. — Але вона любила ці рослини, мов рідних дітей. І прислухалася до них, навіть могла чогось у них навчитися. Так само слід чинити й вам. То я можу на вас розраховувати?

— Ну, — глибоко зітхнувши, промимрила я, — мені...

— От і добре. Водопровідний кран — он там. Садові ножиці — у коморі. Намагайтеся не шуміти — вас може почути лорд Лівінгстон. Його спальня й тераса — просто під оранжереєю.

А що, як він зайде сюди й побачить, що я нишпорю в забороненій для всіх оранжереї його померлої дружини? Моє серце закалатало, і я пробелькотіла:

— Може, не треба?..

— Ще забула сказати, — мовила економка. — Одна з прикрас леді Анни — медальйон — кудись зникла того дня, коли вона померла. Я гадала, що відшукаю цей медальйон тут. Словом, якщо знайдете його — негайно принесіть мені.

— Так, звичайно.

Місіс Ділловей розвернулася й попрямувала до дверей, а я — слідом за нею. Ми пройшли повз осяяні сонцем цитрусові дерева, і я вдихнула їхній солодкий, п'яний аромат. Економка зупинилася, щоб зірвати кілька кумкватів, а тоді пройшла під укритою квітами аркою. Коли вона вже взялася за дверну ручку, я торкнулася її плеча.

— Цей медальйон, — прошепотіла я, відчуваючи, що місіс Ділловей чогось (можливо, багато чого) із цієї історії мені недоказала. — Чому він має таке значення?

— Значення має не медальйон, — подивившись мені в обличчя пильним, довгим поглядом, вимовила вона, — а те, що в ньому сховано.

Я лишень кивнула.

— Ось, — поклала економка до кишені моєї сукні щойно зірвані кумквати. — З'їсте пізніше.

І я всміхнулася їй.

— Тільки не кажіть про це нікому, — додала жінка.

Спустившись сходами до вестибюля, ми побачили містера Бердслі.

— Місіс Ділловей, — мовив він, витираючи носовою хустиною чоло, — ходімо швидше... Стався *інцидент*.

РОЗДІЛ ОДИНАДЦЯТИЙ

Eggison

Я прокинулась о другій годині ночі й сіла, віддихуючись після кошмарного сновидіння. Знову Шон... Я прикипіла поглядом до Рекса, який тихенько спав поряд зі мною. *Це був лише сон. Усього-на-всього сон.* Та щойно я заплющу очі — знову чітко побачу Шонове обличчя.

П'ятнадцять років тому

Моя тітка Джин закурила цигарку в машині й випустила хмарку диму, дивлячись мені в обличчя.

— Не любиш багато балакати, га? — мовила вона.

Я мовчки схрестила руки на грудях і відвернулася до вікна, вдивляючись крізь наповнене димом повітря в дерева край шосе.

— Що ж, — проказала тітка. — У Нью-Йорку тобі сподобається.

На голові в неї була синя бандана, а у вухах — бірюзові сережки. Мама, коли була живою, називала свою старшу сестру хіпі. Випустивши ще одну хмарку цигаркового диму, Джин усміхнулася.

— Квартира в мене невеличка, — вела далі вона. — Та нічого — коли обживешся, тобі там подобатиметься.

Я знала, що її наміри були добрими. Вона ж бо не зобов'язана була брати мене до себе жити, коли служба допомоги неблагондійним сім'ям виявила загрозу для мене ситуацію — це коли після маминої смерті батько став пиячити.

— Я чула про те, як він із тебе знущався, — нерішуче вимовила тітка. — Люба моя дитино... Скільки ж ти всього пережила.

— Батько не хотів цього робити, — квапливо відповіла я, провівши пальцем по шраму на скроні. — Це все алкоголь.

— Ну, а я подбаю, щоб тебе більше ніхто не кривдив.

Я кивнула, думаючи про те, що ж це за місто — Нью-Йорк. Мені ж бо ніколи не доводилося так віддалятися від рідного дому, що в горах Адірондак. Мама завжди боялася цього міста та його мешканців. Мою увагу привернуло татуювання у вигляді метелика на тітчиному передпліччі. Вона відрізнялася від моєї мами всім, чим тільки може відрізнятися одна сестра від другої.

— Послухай-но, — мовила Джин, загасивши сигарету об приладну дошку автомобіля (згусток попелу впав на килимок, і я наступила на нього носком черевика). — Якщо захочеш зі мною поговорити — про що завгодно, — я завжди буду рада.

Я прикусила губу й кивнула.

Ми проїхали повз пасовиська, церкву й звалище із сотнями автомобілів, що наскрізь проіржавіли.

— Ти ж знаєш, наші з твоєю мамою стосунки не були близькими. Боже милій, чого вона, певно, тільки не казала тобі про мене! — зітхнула тітка. — Ну, а тепер усе це вже в минулому. Я лишень сподіваюся, що ми з тобою зможемо подружитися.

На якусь мить вона відвела погляд від дороги й усміхнулася мені.

Я знову стала дивитися у вікно. Так ми проїхали годину чи навіть більше. Я, мабуть, провалилася в сон — побачила-бо, розплющивши очі, височенні будівлі за вікном автомобіля.

— Майже приїхали, — сказала Джин. — Подрімала трохи? От і добре.

Вона зупинила машину біля цегляного будинку. Голий до пояса чоловік, що сидів на ганку, попихуючи цигаркою, вигукнув щось жінці, яка проходила повз нього. Здаля почувся собачий гавкіт.

Міцно затиснувши в руках свій рюкзак, я вийшла з машини й попрямувала слідом за тіткою до будинку. Піднявшись східцями ганку, ми зайшли до під'їзду, де в кутку валялася розчавлена баночка з-під кока-коли, а ще — зім'ятий пакет із «Макдональдза». Відігнавши муху, яка закружляла навколо мене, я відчула запах сечі.

— Моя квартира — на шостому поверсі, — мовила Джин. — Ліфт уже рік як не працює, тож добиратися доводиться пішки. Але ти з часом звикнеш.

Важко дихаючи, я піднялася на шостий поверх слідом за тіткою, яка, зупинившись перед дверима посередині коридору, вставила ключ у замок.

— Мама прийшла! — гукнула вона, відчинивши двері.

Аж до тієї миті мені не спадало на думку, що тітка Джин може бути ще й чиеюсь мамою. Моя ж бо мати ніколи не казала мені про її дитину чи дітей.

Зі спинки дивана зістрибнув пухнастий кіт, якого тітка одразу ж узяла на руки. Біля дверей валялася пластикова господарська торбинка. Її вміст — одноразові підгузки та яблука — був висипаний на підлогу.

— Шоне! — вереснула Джин. — Де ти є?

З-за дверей спальні доносилася музика в стилі геві-метал.

— Ох уже цей хлопчисько, — пробурчала тітка собі під ніс. — Я ж казала йому, щоб за Майлзом наглядав!

На килимі перед телевізором сидів малюк, одягнений лише в мокрий підгузок.

— Ти як — нормально, любий? — Вона стала поряд із ним на впочіпки.

Малюк і далі мовчки витріщався на телеекран.

Поклавши хлопчика на килим, Джин поміняла йому підгузок, а тоді витерла його замурзаний ротик вологою серветкою.

— Час від часу я беруся доглядати діток — покликання в мене таке. До того ж за цю роботу платять сто тридцять доларів на місяць, що допомагає сплачувати комунальні. — Тітка підхопила хлопчика з підлоги та всілася з ним на диван, посадовивши малюка собі на коліна. — Його звати Майлз. Він майже нічого не говорить. У нього вдома — жах що діється. І тому він так погано розвинений для своїх трьох років.

Я кивнула.

Тітка підбрала з підлоги плюшевого ведмедика без голови, що валявся в кількох футах від неї. Поглянувши на Майлза й кивнувши з похмурим виразом обличчя в бік спальні, вона спитала:

— Це Шон йому голову відірвав?

Малюк ствердно кивнув і похнюпився.

— Шоне! — вереснула Джин і перевела погляд на мене. — Ну ніякого терпіння не вистачає мені на цього хлопця. Колись я вважала, що можу якось вплинути на нього. Але деякі діти, певно, народжуються лихими.

За мить до нас вийшов хлопець років шістнадцяти-сімнадцяти, тобто на рік чи два старший за мене. Його темне волосся звисало довгими немитими пасмами. Вдягнений він був у темні джинси й футболку з написом «AC/DC».

— Ще одна? — вишкірився він.

— Це Аманда, — відповіла Джин. — Моя племінниця. Вона залишиться в нас жити. І ти, Шоне, ставитимешся до неї з повагою. Чув, що я сказала?

Шон нічого не відповів — лише посміхнувся мені. І від цієї посмішки мене аж до самісінького нутра пронизав страх.

Наступного ранку в ідальні місіс Ділловей поставила перед нами тачу з яєчною, беконом, фруктами й перепічками.

— Сподіваюся, вас це влаштує, — без емоцій вимовила вона, перевівши погляд на мене. — Місіс Клейн не звикла готувати їжу для американців.

— З вашого дозволу, — грайливо заговорив Рекс, — зауважу, що я до щирця британець, хоч і мешкаю в Штатах.

— Кхм... — озвалась я. — Він хоче сказати, що сніданок — чудовий. Дякуємо вам.

Помилувавшись численними фруктами в кришталевій вазі й поперебиравши їх рукою, я показала економці на той, що був схожий на крихітний апельсин. І поцікавилася:

— А це, бува, не...

— Це кумкват, — відповіла економка, з цікавістю поглянувши на мене.

Наколотивши апельсинчик на виделку, я надкусила його та проковтнула кисленький соковитий шматочок. А потім знову взялася за книжку.

— Що це ти читаєш? — спитав Рекс.

— «Роки», той роман, що взяла тоді у вітальні.

— А-а, пригадую. Місіс Ділловей?

— Що? — перевела на нього погляд економка, яка саме збиралася віднести тацю назад до кухні.

— Ви, часом, не знаєте... чи жила тут колись жінка на ім'я Флора?

Графин з апельсиновим соком аж ходором заходив на таці. Стара швиденько поставила її на стіл, щоб не впустити на підлогу, і проказала:

— А чому ви про це питаєте, містере Сінклер?

— Її ім'я хтось написав отут. — Він показав на книжку в моїх руках.

Місіс Ділловей мовчки поглянула у вікно — наче вгледіла там сцену з далекого минулого цього маєтку.

— Це була дочка лорда Лівінгстона? — знову спитав Рекс.

Економка деякий час простояла мовчки. Зрештою, похитавши головою, відповіла:

— Флора працювала тут нянею. Це було дуже давно. А тепер, з вашого дозволу, я вийду, — витягнувши серветку з кишені сукні,

стерла вона зі столу плямку апельсинового соку. — Треба ще чай принести.

— Значить, няня... — прошепотів Рекс, коли економка пішла. — Це вже велике відкриття! Правда ж?

— Мені здається дивним, — кивнула я, — що місіс Ділловей аж сама не своя зробилася, коли почувла її ім'я.

Після сніданку ми піднялися нагору, і я знову зашелестіла сторінками книжки. Аж тут помітила в правому верхньому кутку форзаца напис «Ф. Льюїс». Цих виведених синім чорнилом літер я раніше не помічала. А от тепер — дізналася прізвище Флори! У мене раптом саянуло в голові: а що, як в інтернеті пошукати відомості про Флору Льюїс? Інформація про жінку з 1940-х — це, звичайно, голка в сіні. А раптом таки поталанить?

Схопивши ноутбук, я стала шукати. Не те. Знову не те... І тут на очі трапилося посилання з «Вікіпедії» на статтю «Нерозгадані таємниці»!

— Щось цікаве? — Рекс зазирнув у мій ноутбук.

— Дивись-но. — Я вказала йому на статтю.

Трохи прокрутивши сторінку вниз, ми прочитали заголовок великими літерами: «Американська няня зникла безвісти в Англії». Я клацнула на нього мишею. Відкрилася сканована стаття з «Нью-Йорк сан» від 13 листопада 1940 року.

24-річну мешканку Нью-Йорка Флору Льюїс востаннє бачили в маєтку Лівінгстон-Менор (Клайвбрук, Англія), де вона працювала нянею. Найняв її для своїх дітей лорд Лівінгстон — лондонський бізнесмен, удівець. Батьки цієї жінки — власники пекарні в Бронксі — відмовилися відповідати на наші запитання. Тутешній мешканці Джорджії Гіллмен Флора запам'яталася доброю й розумною людиною. «Я познайомилася з нею на кораблі, під час подорожі до Англії, — розповіла нам жінка. — І ніколи її не забуду». Кожного, хто володіє інформацією про місцеперебування міс Льюїс, просимо

негайно сповістити нью-йоркську поліцію або англійські органи влади.

То Флора зникла безвісти? Як і Лайла Герцберг.

— Не подобається це мені, Рексе, — похитала я головою. — Чортівня якась... Як гадаєш — що трапилося з цими жінками?

— Стривай-но, — мовив він, притулившись спиною до подушок і проглянувши щось у своєму блокноті. — Як там звали її подругу — оту, яку процитували в статті?

— Джорджія Гіллмен, — зазирнула я в ноутбук.

Рексові очі засвітилися надією.

— Це ж ім'я, записане в книжці! — пояснив він, розгорнувши «Роки» на першій сторінці. — Оці слова — написані її рукою.

— Ага-а-а... — протягла я, знову беручись за ноутбук. — Зараз спробую її знайти.

Погугливши, я натрапила на статтю про відкриття будинку для літніх людей у Мангеттені, де цитували слова жінки з таким ім'ям. Далі я стала шукати номер телефону цього будинку і, знайшовши, подзвонила туди з мобільного. Два гудки, три, чотири.

— Будинок для людей похилого віку імені Рузвельта, — прошебетав жіночий голос.

— Здрастуйте! Я хотіла б дізнатися, чи мешкає у вас жінка на ім'я Джорджія Гіллмен.

— Ми не розголошуємо таку інформацію, — дещо роздратовано відповіли мені.

— О, я розумію. А ви можете просто передати повідомлення?

— Слухаю вас.

— Сподіваюся, Джорджія Гіллмен зможе мені зателефонувати. Я маю поговорити з нею про дещо важливе.

Я продиктувала жінці свій номер мобільного й попрощалася. *Які взагалі шанси, що Джорджія зателефонує? Чи справді мешкає вона в тому будинку? Адже та стаття — семирічної давнини.*

— Забудьмо про неї, — мовила я. — Її, напевно, уже немає серед живих.

Знову взявшись за ноутбук, я зачула дзеленькання, що сповіщало про вхідний лист. Від кого він — я не збагнула... одразу. А коли відкрила його — усередині все обірвалося.

Хлопець із Нью-Йорка, якого зустрів твій чоловік у кав'ярні, — то був я. І він мало не дізнався від мене всю правду. Але я ще потерплю, Амандо. Я ж розумію, що його батьки тепер — в Азії. А на переказування такої суми грошей потрібен час. Тож я поки що надаю тобі кредит довіри. Та це ненадовго.

Рекс так спокійно лежав поряд зі мною, гортаючи сторінки підручника з історії, а моє серце шалено калатало. *Милий Боже! Він тут. Справді тут.*

РОЗДІЛ ДВНАДЦЯТИЙ

Флора

Мені було б цікаво дізнатися, через що так розхвилювався містер Бердслі. Та я не мала на це часу — на мене чекали діти. Зайшовши до дитячої, я поглянула на Ебботта, який, усівшись на підвіконня, роздивлявся сади. Ніколас на знак протесту влігся пузом на підлогу. Ну а Кетрін із похмурою, як і завжди, міною торсала свої кучері, спостерігаючи за Джейні, яка весело гралася біля лялькового будиночка.

— Ніколасе, — тоном суворої виховательки вимовила я, — ти так зіпсуєш свій костюм.

Хлопчик неохоче сів — так повільно, наче три дні не їв, а тоді зіп'явся на ноги та з гучним сопінням підійшов до Ебботта, щоб теж умоститися на підвіконні.

— Ану геть! — вигукнув старший брат, давши молодшому штурхана. — Я перший сюди сів!

— Хлопчики, вгамуйтеся — там же й на двох місця вистачає, — проказала я.

Місіс Ділловей дещо раніше розповіла мені про їхній розклад. Його світлість забрав дітей зі школи-пансіону й найняв їм цілий штат репетиторів. Тож їхні дні були заповнені уроками так щільно, що часу для ігор (за винятком вихідних) майже не лишалося — всього на-всього одна година в другій половині дня.

Я уважно стежила за стрілками годинника: до шостої діти мали перевдягнутися й привести себе до ладу перед вечерею. Мій живіт уже до спини присох, я ж бо ніяк не хотіла, щоб на мене від хвилювання — знайомство із самим лордом Лівінгстоном! — напала гикавка.

Ебботт зітхнув, притиснувшись носом до вікна та втупившись поглядом у похмурий сірий пейзаж. По шибці барабанили краплі дощу.

— І чому тут завжди йде дощ? — До мене підбігла Джейні.

— Це ж тільки гроза, серденько моє, — провела я долонею по м'якенькому, наче шовк, світлому волоссячку дівчинки.

— Я не люблю грозу.

Її сині оченята наповнилися сумом, а кутики вуст опустилися. Цікаво — чи вдалася ця маленька красуня в матір?

— Чим би нам таким зайнятися, щоб не думати про дощ? — запитала я, кинувши несміливий погляд на старшу дівчинку, яка сиділа на дивані, схрестивши руки на грудях. — Кетрін, що скажеш?

— *Леді* Кетрін, — різко виправила вона.

Ніколас кинув угору гумовий м'ячик, і той упав на дах ляльково-го будиночка та відскочив від нього.

— Ти ще не доросла до леді, — вирішив подразнити сестру хлопчик.

— Я *леді*. Мені вже десять років, і тато наказав слугам називати мене леді Кетрін.

— А міс Льюїс не служниця, — дзвінко вимовив Ніколас.

— Служниця! — втрутився в суперечку Ебботт.

— Діти! — вигукнула я, намагаючись їх перекричати. — Будь ласка, припиніть сперечатися. Ви можете вважати мене ким завгодно. Але я — ваша няня і повинна за вами наглядати. Подобаюсь я вам чи ні — а одне на одного, будь ласка, не кричіть.

Кетрін, зітхнувши, розвернулася до книжкової шафи. Простягла руку до верхньої полиці. Рукав її сукні спустився до ліктя, оголивши руку з десятком чи більше необроблених рваних ран.

— Кетрін, що в тебе з рукою? — зойкнувши, підскочила я до неї. — Ти поранилася?

— Ні, — огризнулася дівчинка.

— Дай-но подивлюся, — попрохала я. — Хтось тебе поранив? Будь ласка, я ж...

— Усе гаразд, — так само різко відповіла Кетрін. — Я всього-на-всього впала в саду.

— Дозволь тобі допомогти, — легенько торкнулась я її руки.

— Будь ласка, не чіпайте. — Вона відсмикнула руку. — Кажу ж вам — зі мною все гаразд.

Ебботт уткнув носа в комікс; Ніколас набундючився. Крихітка Джейні тримала в руках ляльку зі страшенно сплутаним лляним волоссям. Як же мені «достукатися» до Кетрін?

— Із цим треба щось робити, — мовила я, показавши на ляльку й підбравши гребінець, що валявся на підлозі біля дивана. — Кетрін, тобі подобаються ляльки?

— Ні. — Дівчинка навіть не глянула на мене.

— Та їй узагалі ніщо не подобається, — скривив губи в посмішку Ебботт.

— Ти мене взагалі не знаєш, — пробурчала вона до брата.

— Колись їй подобалося дивитися на квіти, — обізвався Ніколас. — Разом із мамою...

— Не смій говорити про маму при *ній!* — процідила крізь зуби Кетрін.

— Це ж чому? — не змовчав хлопчик.

— Значить, тобі подобаються квіткові сади? — знову глянула я дівчинці в очі.

Вона ніяк не відреагувала.

— І мені вони подобаються, — вела я далі. — Власне, я б хотіла прогулятися садами. Може, ви завтра їх мені покажете?

Мені стало огидно від самої думки про те, що я використовую дітей, аби добратися до камелій. Та я мусила дізнатися дорогу до них так, щоб мене ніхто не запідозрив.

— Тато не хоче, щоб ми туди ходили, — перекреслила Кетрін мої плани.

— Чому? — запитала я, пригадавши схоже попередження від місіс Ділловей.

— Бо мама... Ой!

Це Кетрін штурхонула Ніколаса, який почав був говорити, ліктем у бік.

— Верзе казна-що, — закотила очі дівчинка.

— Будь ласка, припиніть сваритися. Займімося краще чимось цікавим, — кинула я погляд на книжкову шафу, що стояла за кілька футів від мене. — Хто з вас любить казки?

Старші діти промовчали. Зате маленька Джейні підійшла до мене й притулилася до моєї ноги.

— Я люблю казки, — усміхнулася вона.

— От і добре, — мовила я, вибравши навмання книжку з полиці. — Зараз прочитаємо.

Кетрін, відштовхнувши Ніколаса, зайняла найкраще місце на дивані — поруч зі мною, при цьому на якусь мить притулившись до мене.

— Вибачте, — буркнула вона і, підклавши собі під спину подушку, знову схрестила руки на грудях.

Ніколас уместився поруч із нею. Ебботт улігся на бік просто на килимі й позіхнув.

— Ну ось, — проказала я й розгорнула книжку на першій сторінці, поглянувши на годинник. — Якраз достатньо часу, щоб прочитати хорошу казку перед приготуваннями до вечері.

— Діти! — пролунав суворий голос місіс Ділловей. — Швидше сідайте за стіл — ваш батько ось-ось прийде.

Мені згадався мій тато — з незмінним борошном під нігтями й життєрадісною усмішкою. Бідолашні діти лорда Лівінгстона! Це неправильно, коли хтось боїться власного батька так, як вони — свого.

Ніколас та Ебботт повсідалися на стільці — вони одягнені в шикарні костюми й мають вигляд справжнісіньких лордів, тільки маленьких. Кетрін сіла навпроти них, розгладивши уявну складку на рукаві блідо-жовтої сукні та глузливо всміхнувшись мені. З усіх чотирьох дітей вона бентежила мене своєю поведінкою найбільше.

Місіс Ділловей показала мені моє місце в кінці довгого столу, надто вже просторого для одного чоловіка й чотирьох його дітей.

— Сідайте, будь ласка, міс Льюїс, — мовила вона. — Вам треба буде допомагати Джейні під час трапези.

— Так, мем.

Тож я, узявши Джейні на руки, посадовила її на стілець. Коли я сіла поруч із нею — економка вже вийшла з їдальні. У мене виникло таке відчуття, ніби ми актори якоїсь ретельно відрепетируваної театральної постановки, а наступної миті стануть піднімати завісу.

Ебботт стукнув ножем об тарілку. І Ніколас — ніби то був умовний сигнал — схопився за виделку й задзеленькав нею об склянку з водою.

— Коли ви вже припините поводитися, наче дикуни? — прошипіла Кетрін.

Тим часом Джейні аж завищала від захоплення — вечеря з музикою! — і поквапилася приєднатися до «ансамблю ударників», а саме: схопила ложку й стукнула нею по кришталевій склянці. Враз вода розлилася скатертиною, а склянка скотилася зі столу й бахнула об паркетну підлогу (а могла ж і на килим упасти), розбившись на друзки.

— Ой, лишенько! — Я швиденько стала навколішки біля купки кришталевих уламків. У їдальні запала тиша. — Жерстяні чашки — ось із чого мають пити дітки такого віку. Я поговорю з місіс Ділловей.

Прибравши залишки склянки під стіл, я підвелася й мовила до Джейні:

— Ось і все. Твій тато ні про що не дізнається — це буде наша маленька таємниця.

Я аж зашарілася, коли до їдальні зайшов лорд Лівінгстон — високий, стрункий, з посрібленими сивиною скронями, та зблизька він усе одно здавався набагато молодшим, ніж насправді. Поглянувши на Ніколаса, я збагнула, що він викапаний батько. Тоді подумала про Ебботта: чи не злиться він на брата через те, що той успадкував усю батькову вроду?

Лорд виразно кахикнув.

— Вітаємо тебе вдома, тату! — вигукнула Кетрін.

Стримано кивнувши їй, він обернувся до місіс Ділловей, яка саме підходила до столу з тацею, накритою кришкою-ковпаком.

— Хто це? — показуючи на мене, спитав лорд.

— Це — міс Льюїс, — напружено вимовила економка. — Нова няня. Вона прибула вчора.

— Приємно познайомитися з вами, сер... тобто містере... — забелькотіла я.

Місіс Ділловей на якусь мить аж скривилася.

— Міс Льюїс — американка, ваша світлосте, — пояснила вона з явним бажанням одразу ж усунути непорозуміння.

Не зводячи з мене погляду, господар дому віддав свій плащ містерові Бердслі.

— А й справді, — зі стриманою іронією вимовив лорд. — От що: я не знаю, як виховують дітей в Америці, але в цьому домі ніхто не п'є з жерстяних чашок.

— Звичайно ж, ніхто, — промимрила я. — Але ж дітям краще було б...

— Діти мають звикати до склянок, бо з них п'ють справжні леді та джентльмени.

— Так воно і є, сер. Але, з усією повагою... Джейні ж має лише два рочки, і...

— Я чудово знаю, скільки років моїй дочці, міс...

— Міс Льюїс, сер, — відчуваючи, як палають щоки, почула я (чи мені це здалося?) притишене хихотіння Кетрін, — тобто ваша світлосте.

Лорд Лівінгстон сів за стіл, і я теж сіла.

— Тату, а я вже можу верхи перестрибнути річку! — похвалився Ніколас.

— А от і ні, — устряв Ебботт. — Ти тоді щонайменше на три фути схибив.

Ніколас похнюпився був, та потім, нічого не відповівши братові, знову звернувся до батька:

— Поїдеш завтра вранці верхи разом із нами? Я б тобі показав усе, що вмію.

— Завтра не вийде, синку. Мені якраз доведеться поїхати у справах.

Ніколас притулився до спинки стільця, а місіс Ділловей заходилася розливати по мисках густий, помаранчевого кольору раковий суп.

— Тату, хочеш після вечері послухати, як я граю на піаніно? — солодким голосом вимовила Кетрін. — Я вже добре граю менует соль-мажор.

— Це чудово, Кетрін. Але одразу після вечері я піду до себе, тож давай якось іншим разом, люба.

— Гаразд, тату, — розчаровано зітхнула дівчинка.

Я піднесла до рота Джейні ложечку із супом, і вона з радістю його проковтнула, а того, як зіпсувався настрій у Ніколаса й Кетрін, дівчинка не помічала.

— Чи зручно ви влаштувалися в нас, міс Льюїс? — спитав лорд Лівінгстон, витираючи вуста серветкою.

— Усе чудово, дякую. Дім у вас просто прекрасний.

— Авжеж, — без емоцій проказав він. — У ньому виросло не одне покоління нашого роду.

— А ваші сади — особливо прекрасні, — додала я.

Місіс Ділловей, яка стояла в кутку їдальні, крадькома кинула на мене красномовний погляд. Я аж стисла руки в кулаки від безсилля: слово не горобець, назад не вернеш.

— Щодо садів — цієї осені я планую дещо там змінити. А саме: позбутися камелій. — Лорд устроїв виделку у свій ростбіф із такою силою, що порцелянова тарілка могла й розколотися. — Усіх камелій. Тепер ґрунт надто вологий, але до наступної весни, поки не підуть дощі, усі ці дерева викорчують. — Кинувши схвальний погляд на ростбіф, він відрізав шматок. І додав: — Від них же користі — ніякої. Не плодоносять, лише цвітуть. А квіти швидко в'януть.

Думка про те, що такий сад буде знищено, змусила мене здригнуватися. Це ж звірство якесь. Чи не було б краще, якби «міддлберійська рожева» замість ось такої загибелі опинилася в саду якогось нациста?

— Місіс Ділловей, — мовив тим часом лорд Лівінгстон, торкнувшись серветкою кутика вуст, — я мушу йти до кабінету — на мене чекає купа роботи з паперами. Будьте ласкаві, принесіть мені решту вечері туди.

— Так, ваша світлосте.

Лорд підвівся, а економка взяла з приставного столика тацю.

Ніколас та Ебботт іще більше набундючилися, а Кетрін опустила голову, розглядаючи щось у своїй руці.

— Ой, тату... не йди, будь ласка, — кинувши на мене зловтішний погляд і витягнувши руку вперед, заговорила вона. — Я хочу тобі дещо показати. Ось це випало з кишені міс Льюїс у дитячій кімнаті.

— І що ти знайшла, любонько? — підійшовши до неї, пильно глянув батько на її долоню.

Я примружилася, намагаючись теж розгледіти цей предмет. Та це ж... кумкват з оранжереї! На якусь мить мене охопила паніка.

— Святий Боже! — вигукнув лорд Лівінгстон. — Де ви це взяли, міс Льюїс?

Обличчя Кетрін засяяло задоволеною посмішкою.

— Я...

— Місіс Марден купила кошик цих фруктів на ринку, — втрутилася місіс Ділловей. — Це ж вона вам дала кілька штук за обідом, міс Льюїс?

— Так-так. Я поклала їх до кишені, щоб з'їсти потім, та й забула. Дуже прошу мене пробачити...

— Ну, гаразд, — із полегшенням, але втомлено вимовив лорд Лівінгстон. — Усім добраніч.

— Добраніч, тату, — відгукнулися Ебботт і Ніколас.

Набундючена Кетрін промовчала. А от Джейні, випроставшись на стільці, проказала:

— Добланіч, татусю!

От тільки татусь уже відійшов так далеко, що не почув її.

— Міс Кетрін, — спохмурніла місіс Ділловей, — віддайте мені кумкват.

Дівчинка послухалася й потім триумфально схрестила руки на грудях, мовивши:

— Хай би що ви там казали, а я знаю, звідки він у вас.

— Досить, — суворо вимовила економка. — Хлопчики та Джейні зараз їстимуть десерт. А ви підете до себе й гарненько подумаете про те, як у цьому домі ставляться до гостей.

Кетрін підвелася й гордо попрямувала до сходів.

— Будь ласка, місіс Ділловей, — спробувала я заступитися за дівчинку, — не позбавляйте її десерту.

Кетрін обернулася й кинула на мене злий погляд.

— Та хіба це покарання? — пробурчала вона. — Лимонний пиріг місіс Марден мені вже в печінки в'ївся.

Коли діти послули, я зайшла до своєї спальні й витягла з шухляди ручку й папір, щоб написати-таки листа додому.

Любі мої мамо й тату!

Я щасливо дісталася Англії. Але мушу вам у дечому зізнатися: я їхала працювати не до Лондонської оранжереї. Я пішла іншим шляхом, бо так буде найкраще для нашої родини: влаштувалася працювати нянею в прекрасному маєтку Лівінгстон-Менор. Діти тут чарівні та розумні, але й вередливі. Вони нещодавно втратили матір — тому їхню нестерпну поведінку можна зрозуміти, тож я не ображаюся на них. Їхній батько має навдивовижу холодне серце. Він так несхожий на тебе, тату! У мене просто серце кривавиться від думки, що найменша з його діток позбавлена можливості сидіти в нього на колінах — як я на твоїх, коли була маленькою. Як же я за вами обома сумую...

Та я мушу поки що залишатися тут — маю-бо зробити дещо дуже важливе, після чого всім нашим фінансовим проблемам буде покладено край. Ось така радісна новина.

Не хвилюйтеся за мене. Усе буде гаразд! Мене поселили в чудовій кімнатці, де вікно виходить на сади. Уявляете — тут

є цілий сад, де ростуть одні лише камелії! Скільки ж тут краси, хоча мало хто її цінує. Я молюся, щоб мені вдалося допомогти їм помітити, як тут чудово.

Люблю вас!
Флора

Згорнувши аркуш паперу, я поклала його до конверта. А тоді лягла в ліжко і, розглядаючи зорі за вікном, стала думати про лорда Лівінгстона та його дітей, а ще про загадкову леді Анну. Якби лише я знала, за яких обставин вона померла. Покрутившись отак із боку на бік десь годину, я вирішила вдягти халат і пройтися — це ж бо допомагає. Та й до кімнати Джейні не завадило б зазирнути, якщо вже мені не спиться.

Пройшовши навшпиньки коридором, я тихенько піднялася сходами, щоб дістатися головних кімнат. У місячному світлі все тут здавалося зовсім іншим — у зловісних чорних тінях картини та меблі ставали страшними й потворними.

Я аж тремтіла від страху, коли піднімалася сходами та йшла коридором, де були двері до спалень дівчаток. Зазирнувши до Джейні, я пересвідчилася, що вона солодко спить. А з другої кімнати доносилося хропіння Кетрін. Бідолашні діти. Як же це несправедливо, що вони втратили маму!

Я вирішила була повернутися до себе, проте оранжерея, що містилася поверхом вище, так і вабила мене. Місіс Ділловей, як я запам'ятала, сховала ключ під килимом біля входу в коридор. *Чому б не зайти туди?* Економка ж просила мене наглядати за рослинами. А я помітила бур'яни в деяких горщиках із орхідеями. Піти повиривати їх? Ну гаразд, але тільки на кілька хвилинок. Поллю швиденько рослини — та й спустилася до себе. Відшукавши ключ, я вставила його в замок, швиденько зайшла до оранжереї та зачинила за собою двері. Коли я поглянула вгору, мені аж дух перехопило від прекрасного, казкового видовища. Зірки й місяць, що зазирали сюди крізь скляний дах, скидалися на фреску, намальовану геніальним художником. Не дивно, що леді Анна любила тут бувати.

Підійшовши до орхідей, я вирвала бур'янину з невеличкого теракотового горщика, де росла біла в рожеву цяточку квітка.

— Красуне моя, — прошепотіла я, вириваючи з корінням конюшину, що підбралася майже до самісінької стеблини орхідеї. — Так буде краще, правда ж?

І мені здалося, ніби в цій казковій нічній тиші я ось-ось почую, як зітхає з полегшенням чудова квітка.

Ущерть наповнивши водою з крана зелену лійку, я полила цю орхідею та її товаришок. І замилувалася мерехтінням срібних цяточок від місячного сяйва в краплинках на листячку.

Кетрін знає про кумквати. Чи водила її сюди леді Анна? Підійшовши до вікна, що виходило на фасад будинку, я відсунула шпінгалет, щоб побалувати оранжерею свіжим нічним повітрям. Визирнувши, я помітила на балконі поверхом нижче людську постать. Хтось стояв і роздивлявся сади. *Лорд Лівінгстон!* Спираючись ліктями на поруччя, він поклав голову собі на долоні.

Намагаючись якнайшвидше зачинити вікно, щоб лорд не помітив мене, я захопилася за шпінгалет. Аж тут просто на той балкон полетів камінчик, що звідкілясь узявся тут на підвіконні. Я зачинила вікно, притьмом відскочила від нього й притулилася до стіни. А далі поквапилася вийти з оранжереї, зачинити двері на ключ і сховати його назад під килим.

Відчуваючи, як шалено калатає серце, я навшпиньки пройшла коридором до сходів. Мене мов обпікало щоразу, коли сходинки скрипіли під ногами. Діставшись другого поверху та зітхнувши з полегшенням, я повернула за риг напівтемного коридору і... налетіла просто на людину. Судячи зі статури, це явно був чоловік.

— Вибачте, — квапливо вимовила я. — Мені треба було... ем-м... перевірити, чи сплять діти.

Обличчя я не змогла розгледіти. Та тільки-но він заговорив — мої руки вмить укрилися гусячою шкірою.

— Флоро?

— Десмонде?

РОЗДІЛ ТРИНАДЦЯТИЙ

Edgison

Наступного дня, саме коли чоловік був у душі, задзвонив мій мобільний, який лежав на столику біля ліжка. Номер був незнайомий, тож я вирішила не відповідати — боялася-бо, що це може бути Шон. Однак, перевіривши свою голосову пошту, я зітхнула з полегшенням — це ж був усього-на-всього діловий дзвінок. Жінка з Челсі, яка нещодавно придбала будинок, хотіла посадити на задньому подвір'ї сад.

— Про Джорджію є якісь новини? — спитав Рекс.

Він вийшов із ванної, обв'язавшись рушником. На його грудях поблискували крапельки води.

— Ні, — відповіла я. — Сумніваюся, що із цього взагалі щось вийде.

— Тоді підемо іншим шляхом. Флору, можливо, знав хтось із мешканців містечка. Поїду, мабуть, до тієї кав'ярні — може, докопаюся до чогось нового. Порозпитую людей.

— Гарна ідея.

— Поїдеш зі мною?

— Та ні, я, мабуть, залишуся.

— Хочеш зайнятися прополюванням, чи не так?

— Звідки ти знаєш?

— У твоїх очах прочитав.

— Тебе хіба не бісить, коли ти бачиш кульбаби й конюшину в клумбах із гортензіями? — силувано всміхнулась я.

Рекс осміхнувся у відповідь.

— Мене — ні. А от тебе це дратує, я в курсі. — Він пригорнув мене до серця. — Ти ж знаєш, що мої батьки можуть найняти когось для прополювання, га?

— Але ж мені *подобається* це робити, — кивнувши, відповіла я.

— Ти — просто диво.

Дещо пізніше мій мобільний знову задзвонив, і я несміливо вимовила:

— Алло?

— Доброго дня, це Джорджія Гілмен, — проскрипів утомлений жіночий голос. — Я отримала повідомлення з проханням зателефонувати на цей номер.

— Доброго дня! — жваво відгукнулась я. — Мене звати Еддісон Сінклер. Я зараз в Англії, у маєтку Лівінгстон-Менор. І...

— Що-що?

— Я в маєтку Лівінгстон-Менор.

На томі кінці дроту мовчання.

— Місіс Гілмен! — вимовила нарешті я. — Ви мене чуєте?

— Чую, — не одразу відгукнулася Джорджія.

— Вибачте, що потурбувала вас. Я натрапила на деяку інформацію про жінку, котра тут колись працювала. Її звати Флора Льюїс. Ви, часом, не знали її?

Знову мовчання.

— Місіс Гілмен?

— Вибачте. Я багато років не чула цього імені.

— То ви її знаєте?

— Так. Знала.

— Розумієте, я знайшла газетну статтю, де згадується ваше ім'я. То Флора зникла безвісти в Англії?

— Саме так. Мені дуже шкода, та її так і не знайшли.

— Як гадаєте, що з нею сталося?

— Навіть не уявляю. А хотілося б це знати. Наші з нею долі перетнулися на дуже короткий час.

— Це коли ви подорожували до Англії на кораблі?

— Саме так. Вона співпрацювала з одним шахраєм...

— Та невже?

— Так-так. Мені соромно про це казати, але я теж колись виконала одне його завдання. Зрозумійте — я не пишаюся цим періодом свого життя. Але настав момент, коли я назавжди перегорнула цю сторінку. І мені дуже хотілося, щоб Флора в отаке не вплутувалася — вона ж бо була для цього надто порядною людиною.

— Щось я не розумію.

— Містер Прайс добре знав, як досягти бажаного, — вела далі Джорджія. — Знав, як робити з людей маріонеток. Родина Флори по вуха залізла в борги, і він використав це для досягнення своєї мети.

— То Флора виконувала якесь завдання цього шахрає в Англії?

— Саме так. Мені випало підслухати їхню розмову з містером Прайсом. Йй, як я пам'ятаю, було доручено відшукати якусь рідкісну квітку чи дерево в маєтку.

— Чи не камелію, бува?

— Можливо... Стривайте... так! Вони говорили про камелію.

— А навіщо містерові Прайсу знадобилася ця рослина?

— Гроші. Мабуть, хтось так прагнув її роздобути, що найняв злодія — точніше, керівника об'єднання квіткових злодіїв. Він міг викрасти яку завгодно рослину звідки завгодно, — зітхнула Джорджія. — Помер він у сімдесятих — за ґратами в Тампі. Тож ви можете вже уявити собі, що це була за людина.

— Як гадаєте — Флора виконала завдання? Знайшла ту камелію?

— Якби ж я знала... Якась частина мене вважає, що вона втекла до якогось віддаленого потаємного місця, де він не став би її шукати. А він би шукав, якби хоч на хвилюк припустив, що вона жива. Я тішу себе думкою про те, що Флорі вдалося влаштувати своє життя так, як вона завжди про це мріяла. Та я не можу сказати цього

напевне — вона ж бо дуже любила своїх батьків, а вони, скільки я знаю, так і не отримали від неї жодної звістки.

— Звідки ви це знаєте?

— Я приїжджала до них за п'ять років після зникнення Флори. У мене залишалось трохи грошей — з тих, що я отримала від містера Прайса за його останнє завдання. Я віддала частину тій родині, яку ми обікрали у Швеції, а решту вирішила віддати батькам Флори, щоб вони могли вилізти з боргів. Я ж пам'ятала її розповідь про їхнє скрутне становище... Але вони відмовилися брати в мене ті гроші — сказали, мовляв, їм дісталася кругленька сума від родичів. Я рада була дізнатися, що їм допомогли. Хоча грошима дочку все одно не замінити. Зате вони так і не дізналися про її гріхопадіння, і це мене втішає.

— Місіс Гілмен, я надзвичайно вдячна вам за цю розповідь. Якщо раптом пригадаєте щось іще — бодай щось! — будь ласка, зателефонуйте мені. Добре?

— Звичайно. Я так довго ні з ким не розмовляла про той період мого життя, що й сама про це майже забула. Мій чоловік, царство йому небесне, так ні про що й не дізнався. Цікава все ж таки штука життя: як не ховайся від минулого, а воно все одно тебе відшукає.

— Ваша правда, — кивнувши сама до себе, тихенько відповіла я.

Попрощавшись із Джорджією, я вирішила походити будинком, щоб усе в ньому роздивитися — якраз по середях місіс Ділловей їздила до міста. Місіс Клейн казала, що економка ходить там до перукарні, але нікому й нізащо в цьому не зізнається. Хай би там як — лише за її відсутності я могла зазирати до кожної кімнати будинку без ризику бути спійманою на гарячому. А мені ж не терпілося побачити на власні очі те приміщення нагорі, куди місіс Ділловей заходила ще того дня, коли ми сюди прибули.

Коли машина виїхала за ворота, я піднялася на третій поверх, певна, що за мною ніхто не стежить. У всьому-бо маєтку єдиною живою душею, окрім мене, зараз був Джон — сільський хлопець,

якому місіс Ділловей доручала підстригати живопліт перед будинком. До моїх вух доносилося віддалене гудіння машинки для підрізання гілок.

Подолавши останню сходинку, я роззирнулася навколо. Місіс Ділловей казала правду: на цьому поверсі не було нічого, що заслуговувало б уваги. Хіба що можна, примружившись, краще розгледіти живопис на баянській стелі (херувими та пейзаж із садом), а ще павутиння, яке оплітало кутки. А може, вдасться відчинити ось ці двері? Ні — зачинено на замок... Я поштовхала їх, сподіваючись, що замок цей — уже такий старий, що може просто розвалитися. Та ні, все марно... Зітхнувши, я сіла просто на килим та підібгала під себе ноги.

Я роздивлялася візерунки, що вицвіли за довгі роки. Подумала про свою свекруху. Що б вона сказала про цей потертий килим? «Яка гидота!» — ось що. Цікаво, чи паркетна тут підлога? Так, під килимом виявився дерев'яний настил. А на ньому блиснуло щось металеве. Я нахилилася й підняла... невеличкий мідний ключик. Та не може бути! Я зіп'ялася на ноги й швиденько вставила його в замок. Спочатку він не слухався, та варто мені було злегка поворушити ним туди-сюди — і двері тієї ж миті відчинилися. Мені перехопило дух.

Несміливо зайшовши всередину, я замилювалася величезною оранжереєю... принаймні, тут *колись* була оранжерея. Наді мною розкинувся скляний дах, що дозволяв сонячним променям освітлювати кімнату згори. Оранжерея, як я зрозуміла, була розташована в самісінькому центрі будинку, і тому знизу її неможливо було побачити. У мене аж серце закалатало, коли я, сповнена захоплення, завмерла під аркою, укритою яскраво-рожевими квітками бугенвілеї. Стара лоза (її стовбур був товщим за мою талію) майже загинула, та все ж один паросток іще жив і бував розкішними квітками. Відчувши запах нагрітих на сонці цитрусових, я вгледіла в дальньому кутку горщик зі старим лимонним деревом. *Тут, певно, порядкувала леді Анна.*

Я попрямувала засипаною опалим листям підлогою до столу, де *колись*, як я зрозуміла, красувалися десятки орхідей. Ну а тепер

це вже було їхнє кладовище. Але я, дивлячись на засохлі брунатні стеблини, усе ж змогла уявити, який вигляд ці квіти мали за кращих часів. Помітивши в одному з горщиків табличку з написом «Леді Фіона Біксбі», я всміхнулася: *вона, певно, давала квітам імена*. Може, у тому саду й не відбулося, власне, нічого страшного. Леді Анна явно була творчою особистістю. І, можливо, це проявлялося й у тому, що вона, доглядаючи садові рослини, давала їм імена.

Усівшись на осліні біля вікна, я подумала про няню на ім'я Флора. Вона теж тут бувала? І, може, любила це місце так само сильно, як і леді Анна? Я підбрала з підлоги стару садову лопатку з укритими іржею краями. І одразу ж згадала те, про що так намагалася забути... Міцно заплющивши очі, я спробувала відігнати цей спогад. Однак усе було марно.

П'ятнадцять років тому

Джин поглянула на стрілки настінного годинника.

— Як — уже шоста? Я ж так на збори спізнюся, — обернулася вона до мене. — Любонько, у буфеті — банка «СпагеттіОс»¹. Розі-грієш для себе та Майлза?

— Ти нічого не забуваєш? — пробурчав Шон. — Скільки я знаю, держава щомісяця виплачує тобі кругленьку суму на моє утримання.

Тітка спохмурніла.

— А хто минулого тижня стіну підпалив? От на її ремонт майже все й пішло, — знову перевела вона погляд на мене. — Наглядай за Майлзом. О восьмій я буду вдома.

Я аж залякла, коли вона вибігла з квартири.

¹ «СпагеттіОс» — американський бренд консервованих макаронних виробів із додаван-ням сиру та томатного соусу; завдяки круглій формі вони здобули популярність як «акуратніші» для вживання за звичайні спагеті.

— Збори анонімних алкоголіків, — почувся голос Шона. — Вона їх ніколи не пропускає. Уже цілий рік тверезою ходить... принаймні намагається, щоб інші в це повірили.

Хлопець пішов до кухні та взяв пляшку лікеру, що стояв на підвісній шафі. Відкрутивши кришку, він спочатку чимало відпив, а тоді простягнув пляшку мені.

Налякана, я лише похитала головою.

— Ну ж бо, випий трохи, — сказав Шон. — Це допомагає розслабитися.

— Ні, — швидко вимовила я.

Він перевів погляд на малюка, який сидів перед телевізором, і проказав:

— А що, як йому в пляшечку оцього підлити?

Мені аж дух сперло: як отаке могло взагалі спасти йому на думку?

— Я таке утнув колись з одним малюком — тільки не тут, а у Квінзі, — зареготав він. — Такий цирк почався.

— Це просто жахливо, — мовила я.

— Ну, гаразд, цяцінько.

Він ще раз добряче ковтнув, а тоді закрутив кришку й поставив пляшку назад на шафу.

Я пішла до вітальні й сіла поряд із Майлзом. Хлопчик несміливо глянув на мене.

— Мене звуть Аманда, — мовила я до нього.

Малюк, наважившись усміхнутися, простягнув мені безголового плюшевого ведмедика.

— Його ж можна полагодити, — сказала я. — Ти, бува, не знаєш, куди... голова поділася?

Майлз показав на запасні сходи, що містилися поряд із кухнею. Кивнувши, я підійшла до них і визирнула у відчинене вікно. Голова ведмедика лежала долілиць на металевій решітці — поряд із горщиком, де ріс занедбаний трояндовий кущ. Підбравши голову, я постояла там трохи, щоб помилуватися єдиною на весь кущ квіткою насиченого помаранчевого кольору (наче сонце, що сідає).

Легенько торкнувшись пелюсток троянди, я перевела погляд на місто, яке розкинулося внизу. Миготіли неонові рекламні вивіски, лунали звуки клаксонів. Аж тут я почула за спиною якась шарудіння й залякла. А потім, помітивши іржаву садову лопатку, інстинктивно схопила її.

— Та не бійся так! — мовив Шон, поклавши гарячу руку мені на поперек. — Думаєш, я тебе зіштовхну, чи що? Квіти любиш?

Я аж зіщулилася, коли він зірвав помаранчеву троянду. Росла собі квітка, а тепер...

— Ой! — скрикнув хлопець. — Кляті колючки...

Він витягнув руку, і я побачила на ній кілька краплинок крові, що виступила з подряпин. А наступної миті ніжна троянда вже валялася на підлозі, розтоптана Шоновим черевиком.

Щоб відігнати геть ці спогади, я спробувала повністю зосередитися на красі, що мене оточувала. Нехай вона витіснить із моєї душі потворні сцени минулого. Я підійшла до дерева, що росло в горщику поряд з аркою. І, зірвавши з його гілочки крихітний помаранчевий плід, усміхнулася: це ж кумкват! Я відкусила шматочок, щоб його кисленький сік допоміг мені прийти до тями. Аж тут почула за спиною скрип дверей і чиїсь кроки. Затиснувши в руці стару лопатку, я збрала всю свою хоробрість.

РОЗДІЛ ЧОТИРНАДЦЯТИЙ

Флора

Ось уже я змогла розгледіти в напівтемряві знайомі риси обличчя. Моє серце шалено закалатало.

— Що ви тут робите? — напружено вимовила я.

Ось тобі й «ніколи більше його не побачу»! Який же він усе-таки красень у цьому сірому костюмі, а я стою перед ним у нічній сорочці й халаті.

— Я тут мешкаю, — всміхнувся мені Десмонд.

— Як це — *мешкаєте*?

— Це мій дім. Тобто дім моєї родини, — розгублено похитав він головою. — Але ж ви мені казали...

Я затягла щільніше пояс халата.

— Мені так соромно. Це все була неправда, — знітилась я. Мені аж жарко стало, коли ці слова злетіли з моїх вуст. — Не до Лондонської оранжереї я влаштувалася працювати, а сюди — нянею. Ось так.

Вимовивши це, я прикусила губу й додала:

— Я зрозумію, якщо ви накажете мені негайно забиратися звідси.

Мій шлунок наче у вузол зав'язався. *Ну як мені пояснити Десмондові, чому я брехала, і не розкрити при цьому справжньої причини мого перебування тут?*

— Та що ви, — узяв він мене за руку. — Таке скажете — «забиратися». Навіть чути про це не хочу! Ви ж просто не хотіли розповідати, куди насправді влаштувалися на роботу. Я все розумію. Кожен із нас має свої дивацтва. Усе гаразд.

— Дивацтва? — висмикнула я свою руку з його пальців.

— Саме так. Ніхто не досконалий, і ми теж.

— Якщо ви натякаєте, що я...

— Ні на що я не натякаю.

Він підступив на крок ближче до мене. А я подалася на крок назад.

— Он воно як вийшло. Уже й не сподівався знову вас побачити, і ось ви стоїте переді мною в моєму домі в нічній сорочці. — Усміхнувшись, він знову простягнув уперед руку. — А може, почнемо все заново? Здрастуй, я Десмонд Лівінгстон.

— Привіт, мене звати Флора, — несміливо всміхнулась я у відповідь. — Флора Льюїс.

15 квітня 1940 року

— Окунів ловимо? — піддражнив мене містер Гемфрі наступного ранку за сніданком.

— Вибачте, — намагаючись перебороти себе, щоб іще раз не позіхнути, відповіла я. — Просто ніяк не можу звикнути до європейського часу.

Звісно ж, я не стала йому казати, що лягла спати вже після опівночі, бо забалакалася з Десмондом у вітальні.

Шофер, прибравши серветку з колін, підвівся.

— Що ж, мені час іти, — мовив він. — Його світлість казав, що сьогодні йому треба до міста.

— Справді? — здивувалася місіс Ділловей. — І що ж він там робитиме?

Містер Гемфрі, кинувши погляд на мене, знову подивився на економку.

— Звідки мені знати про його справи, мем? — загадковим тоном відповів він. — Я отримую гроші за кермування машини, а не за розпитування.

— Ой, містере Гемфрі! — Я дістала з кишені сукні конверт із листом до батьків. — А ви, часом, повз пошту не проїжджатимете? Може, надішлете оцього листа? Ось, візьміть гроші на марку.

— Так, звичайно. — Він засунув конверта до кишені сорочки.

— Дякую вам.

— Як ви тут влаштувалися, міс Льюїс? — запитав містер Бердслі. Сидячи на чільному місці столу, дворецький одночасно снідав і щось проглядав у блокноті.

— Чудово, сер, — відповіла я. — Будинок просто дивовижний.

— Ваша правда, — не підводячи на мене погляду, він щось позначив у блокноті.

— Я хотіла спитати, сер. Можна мені сьогодні повести дітей на прогулянку садами — звичайно, після уроків?

— Садами? — поглянувши спочатку на місіс Ділловей, а тоді на мене, перепитав дворецький.

— Еге ж, — мовила я. — Мені б так хотілося їх побачити, та й діти надто багато часу проводять у чотирьох стінах. А я б їх повела на прогулянку, хоча б до того саду, де камелії.

— Я б вам не радив цього робити, — квапливо проказав містер Бердслі.

— Але, — благально глянула я на нього, — сер, я обіцяю, що ми недовго там ходитимемо. Хіба ж лорд Лівінгстон не відпустив би дітей на прогулянку під моїм наглядом?

— Ну гаразд, — згорнувши блокнот і знов перевівши погляд на мене, відповів дворецький. — Тільки не заходьте надто далеко. Той сад — дуже великий, а якщо ще й буде туман... словом, це не ідеальне місце для прогулянок із дітьми.

— Обіцяю, що ми будемо обережні.

— І ще — обов'язково встигніть повернутися до другої, коли містер Гемфрі привезе його світлість додому, — додав він.

— Так, сер.

Коли діти снідали, я спостерігала за набундюченою Кетрін, яка розрізала свій омлет на однаковісінькі за розміром шматочки. Її душа сповнена смутку й нерозгаданих таємниць. І мені знадобиться чимало часу й терпіння, щоб їх розкрити.

— Чи не хочете після уроків прогулятися зі мною садами? — мовила я до неговірких зранку дітей.

Десмонд, який рано-вранці поїхав у справах до міста, чомусь узяв із мене обіцянку, що я нікому не розкажу про його візит додому.

— Ви серйозно? — аж випростався на стільці Ебботт.

— Я захищатиму нас від злих духів! — Ніколас змахнув рукою — наче тримав у ній меч.

— Дурбецало! — штурхонував його ліктем брат.

— А мене візьмете? — поцікавилася найменшенька, намагаючись залізти на стіл.

— Аякже, міс Джейні, — узявши дівчинку на руки, поцілувала я її в щічку.

— Ви ж знаєте, — скривила губи в зневажливу посмішку Кетрін, — що тато вас вижене, якщо дізнається про цю вашу...

— Мою... що? — з викликом відповіла я. — Ідею вивести дітей на свіже повітря? Маячня! Дітям конче потрібні прогулянки! Я не бачу нічого поганого в тому, щоб погуляти з вами в саду. Крім того, міс Ділловей і містер Бердслі дозволили.

— Справді? — здивувалася старша дівчинка.

— Справді, — посадовивши Джейні на її стілець, подивилася я в очі Кетрін і всміхнулась їй. — То ти підеш із нами? Якщо в тебе немає невідкладних справ.

Вона лишень стенула плечима.

— Тоді питання вирішене, — підводячись, проказала я. — Зараз ми з Джейні підемо до дитячої. А об одинадцятій ви прийдете туди, і ми всі разом вийдемо на терасу.

О пів на десяту Джейні похилило на сон. Уклавши її в ліжечко, я вирішила навести лад у дитячій. Спершу я вирівняла рейки іграшкової залізниці: Ніколас, який учора так переймався через те, що міст зламався, неодмінно зрадіє, побачивши його полагодженням. Ляльковий одяг я склала в акуратну стопку й поклала її до мініатюрного білого комода, що стояв коло лялькового будиночка. Після цього я впорядкувала комікси Ебботта й вилізла на складану драбинку, щоб покласти їх до книжкової шафи. Коли я стояла на підлозі, верхня полиця здавалася мені порожньою. А от зараз я побачила в самісінькому кутку невеличку скриньку, зроблену з кедра. Беручи її, вкриту товстим шаром пилюки, до рук, я дивом дивувалася: невже місіс Ділловей сюди не зазирала? Якби я їй сказала — вона б не знала, куди подітися від сорому.

Злізши з драбини, я сіла просто на килим, щоб подивитися, що там, усередині скриньки. Я підняла кришку й побачила конверт. Це виявився лист до Десмонда; закрутий почерк був явно жіночим. У зворотній адресі було зазначено ім'я Вів'єн Вейнрайт. *Хто це така?* Мені страшенно закортіло зазирнути до конверта й прочитати цей лист, однак я примусила себе покласти його назад до скриньки. І витягла звідти стосик старих фотографій, перев'язаний пом'ятою білою стрічкою. Розв'язавши її, я взялася перебирати знімки. І одразу ж упізнала на одному з них лорда Лівінгстона. Поряд із ним стояла, відвівши погляд від фотокамери, вродлива жінка. *Леді Анна?*

Зачувши кроки в коридорі, я швиденько поставила скриньку назад на полицю. І саме цієї миті до кімнати вбігли діти.

— Привіт, — дещо розгублено вимовила я.

Кетрін підійшла до мене. А за нею — і Ніколас із Ебботтом.

— Що це ви робите? — поцікавилася дівчинка.

— Я наводила тут лад. Хіба не бачите? — квапливо відповіла я. —

І знайшла ось цю скриньку на полиці.

Пильно глянувши дітям в обличчя, я зчепила руки й запитала:

— То що — не передумали йти зі мною на прогулянку?

— Аж ніяк! — вигукнув Ніколас. Сонце, що підбилося вже висо-
ченько й зазірало до вікна, золотило його темні віі.

— Тоді надягайте верхній одяг, та й нумо будити вашу сестричку.

— Кращого дня, щоб оглянути сади, і бути не може, — мовила я,
милуючись яскравим сонячним світлом і з насолодою вслухаючись
у пташиний хор. — Гадаю, ви тут кожен дюйм знаєте.

— Колись знали, — відповів Ніколас, навмисне вступивши однією
ногою в грязюку й насолодившись характерним «хлюп!». — А коли
мама померла — тато перестав нас випускати з дому. Якщо не ра-
хувати уроків верхової їзди.

— Припини корчити із себе мученика, — закотивши очі, мовила
Кетрін. — Ви, хлопці, хоч верхи їздите. Та ти ще надто малий, щоб
цінувати це.

— Діти, — втруtilась я, — будь ласка, не псуйте сварками такий
чудовий день.

Хлопчики забігли далеко вперед, а ми з Кетрін мовчки йшли за
ними кроком. Нарешті я заговорила:

— Я хотіла сказати... словом, якщо ти захочеш поговорити про
що завгодно — я завжди буду рада. Ти ж, певно, страшенно сумуєш
за мамою, і...

— Ви нічого не знаєте ні про мене, ані про мою маму, — зневаж-
ливо відповіла вона й прискорила крок, щоб залишити мене позаду.

Я зітхнула, спостерігаючи за чорними хмарами, що поволі насу-
валися на небо. Місіс Ділловей точно не буде в захваті, якщо ми
потрапимо під дощ. Я накрила біляві кучерики Джейні капюшоном
і перевірила, чи на всі гудзики застібнуте її пальтечко. Дяка Богові,
усі четверо були тепло вдягнені (Ебботт нізащо не хотів надягати
пальто, але я наполягла на своєму). Раптом на кленову гілку, зовсім
поряд зі мною, каменем упав із неба ворон. Поколупавшись дзьобом
у корі дерева, він закрякав, наче промовляючи до мене: «Ні кроку
далі! Інакше...» Я аж здригнулася. Мама завжди казала, що люди
недооцінюють воронів — дуже розумних і хитрих птахів. Наприклад,

вони прилітали до провулку за нашою пекарнею точнісінько в той момент, коли тато виносив туди сміття. І обурено крикали, коли там не виявлялося черстої хлібини їхнього улюбленого пумпернікелю¹.

Мабуть, треба нам повертатися.

— Ебботте! Ніколасе! — гукнула я. — Не забігайте далеко вперед!

Із Джейні на руках я не могла йти так швидко, як старші діти.

— Та ми ж тут! — підбіг до мене Ебботт.

— Гав! — Ніколас визирнув з-за стовбура ялини.

— Он які чорні хмари насуваються, — мовила я, відчувши, як на зап'ясток упала краплина дощу. — Відкладімо краще наші пригоди на завтра.

— Ну-у-у... — запхивькав Ебботт. — Ми ж тільки-но вийшли! Знайшли кого цими хмарками лякати. А ми вам хотіли дещо показати.

Я із сумнівом поглянула на дощові хмари. А сад із камеліями, що був уже зовсім поряд, так і вабив мене до себе. *Що страшного може статися, якщо ми пройдемо ще трошечки вперед? Адже «міддлберійська рожева», можливо, уже близьенько.* Містер Прайс висловлював надію на те, що я встигну знайти її та повідомити його до кінця літа. Я розстігнула своє пальто й притисла Джейні до грудей — так їй точно буде тепло.

— Гарзд, — згодилась я. — Але баритися ми не повинні.

— Ура! — вереснув Ніколас.

Коли ми спустилися з пагорба, порослого густою травою й польовими квітами, світло-рожевими та пурпуровими, здійнявся вітер.

— Сади в нас трохи занедбані, — пояснив Ебботт. — Татові було б начхати, хоч би тут і самі бур'яни росли.

— Це не бур'яни, — втрутилася Кетрін. — Хіба не бачиш флокси? Їх мама саджала. Осьдечки вони — визирають із трави.

¹ Пумпернікель (нім. Pumpernickel) — німецький сорт хліба з грубо перемеленого житнього борошна й цілих зерен жита; сприятливий для прискорення травних процесів в організмі.

— А про мене — бур'ян бур'яном, — відповів їй брат. — Між іншим, я вже дванадцять років маю. І тому знаю набагато більше, ніж ти.

— Ебботте, — мовила я, намагаючись попередити сварку. — Що ти хотів нам показати? Ми ж уже мусимо повертатися — а то ще зможемо як хлющ.

— Зараз покажу, — кивнув хлопчик. — Уже недалеко.

Раптом я помітила просто перед собою кам'яного ангела — з трави та заростів чортополоху виднілися голова та краєчок крила.

— Мамина статуя! — вигукнув Ніколас, підбігаючи до ангела, що був майже такий заввишки, як він сам.

— Обережно, Ніколасе! — гримнула Кетрін. — Там у траві може бути отруйна квітка.

Ебботт, не проявляючи жодного інтересу до статуї, відійшов трохи вперед і втупився поглядом у зарості ожини. Може, кам'яний ангел чимось нагадує йому матір? Я подивилася хлопцеві в очі, та він одразу ж відвів погляд.

— Про що це ти, Кетрін? — запитала я.

Вона вказала мені на невеличкий кущик. Його сірувато-зелені листки мали загострені краєчки, а пурпурові квітки скидалися на ягоди. Колись я розсадила по горщиках і поставила біля дверей нашої пекарні аквілегії, і ця рослина мені їх нагадала.

— Бачите? — мовила дівчинка. — Це отруйна квітка. Один лише дотик до неї може призвести до смерті. Так мама казала.

Я опустилася навколішки, щоб краще роздивитися рослину, і проказала:

— Важко повірити, що така краса може отруювати.

— Але це так, — вела далі Кетрін. — Мама б не брехала мені.

— Звісно ж ні, — погодилась я.

Ніколас, засунувши руку до кишені, роздивлявся ангела.

— Мама любила цю статую, — з почуттям вимовив він. — Тато купив її, коли десь подорожував, і відправив додому поштою. Її доставили нам обгорнутою в коричневий папір. І мама сказала містерові Блайту, щоб він поставив ангела в саду — поряд із камеліями.

— Боже милий! — поглянула я на наручний годинник (подарунок від тата на дев'ятнадцятиріччя). — А ми ж досі не добралися до камелій.

Ебботт повів нас униз — до невеличкої долини. Туман там був такий густий, що ми немовби опинилися всередині хмари. І ось уже він показував мені камелії — великі дерева, посаджені в ряд. Я роздивлялася квітки. Деякі з них — як моя долоня завбільшки — вражали ефектністю, а деякі були маленькими й дуже ніжними, з пелюстками наче шовк. І всі ці дерева мали м'якенькі листки насиченого смарагдового кольору. Ми пройшли другий ряд дерев, третій, а «мідлберійської рожевої» все не було.

Ступивши крок уперед, щоб торкнутись однієї з квіток, я перечепилася об корінь, що випинався із землі, та втратила рівновагу. Усе ще притискаючи до себе Джейні, я похитнулася вліво й випростала ліву руку, щоб пом'якшити падіння. І здригнулася від різкого болю в зап'ястку.

— Обережно, міс Льюїс! — одночасно із цим вигукнула Кетрін.

Та було вже пізно — я впала просто на іржаві граблі, що валялися тут зубцями догори. Посадовивши неущкоджену Джейні на землю, я обдивилася рану. На зап'ястку «красувалася» глибока подряпина, з якої поволі стікала кров.

— З вами все гаразд? — Кетрін стала навколішки поряд зі мною. — Вам боляче?

— Так, — відповіла я. — Потрібна перев'язка.

— Ось, — гордо вимовив Ебботт, розстібнувши своє пальто й відірвавши шматочок сорочки. — Перев'яжіть оцим.

— Дякую, — усміхнулася я у відповідь на цей жест.

Крізь перший шар білої тканини, обгорнутої навколо зап'ястка, просочилася кров. Тож я попросила Ебботта допомогти мені обмотати рану щільніше.

— Якщо захочете повернутися, — мовив хлопчик, — я зрозумію.

Відчуваючи, як пульсує в рані біль, я звелася, однак, на ноги й струсила землю з одягу. А тоді підняла Джейні на руки, намагаючись

не надто навантажувати понівечений зап'ясток. Містер Прайс наче шепотів мені у вухо: «Це твій шанс. Ну ж бо, скористайся ним!»

— Ходімо далі, — мовила я.

— Якщо ви впевнені, — протяг Ебботт. І я кивнула:

— Тільки недалеко.

Петляючи серед рядів камелій, жодна з яких не була схожа на «міддлберійську рожеву», ми, як і казав хлопчик, за якусь хвилю зупинилися.

— Ось ми й прийшли, — оголосив Ебботт.

Його обличчя засяло широкою усмішкою.

— Але я нічого тут не бачу, — поглянувши спочатку праворуч, а потім ліворуч, похитала я головою.

— Підійдіть трохи ближче, — мовив він, показуючи вперед (туман там нависав так низько над землею, що розгледіти бодай щось було важко), — і побачите.

Коли ми проходили під аркою, укритою в'юнкими трояндами з рожевими квітками, я міцніше пригорнула до себе Джейні — щоб вона не подряпала рученята об колючки. А потім я вже змогла по-троху розгледіти картину, що відкривалася попереду — дедалі краще з кожним кроком. Укритий мохом дах з іржавим флюгером, що завмер, немовби чогось чекаючи... Чийсь дім?

— Що це за будівля? — спитала я Ебботта, відчуваючи, як стає дибки кожна тоненька волосинка в мене на руках.

— Каретний сарай, — теж охоплений страхом, подивився він на мене. — Міс Льюїс...

— Що, Ебботте?

— У вас ніколи не виникало відчуття, ніби якесь місце може бути... — Затнувшись, хлопчик почухав маківку. — Ну, може бути... лихим?

Кетрін, зітхнувши, схрестила руки на грудях. Та коли за кілька секунд раптовий порив вітру змусив віконницю сараю заскрипіти — вона аж підскочила.

— Бачите? — самовдоволено мовив Ебботт — і в нього аж щоки порожевіли.

Хлопчик помітив вили, які хтось притулив до стовбура клена неподалік від сараю, та взяв їх до рук.

— Для самозахисту, — пояснив він.

— Ебботте! — вигукнула я. — Будь ласка, не лякай сестер.

— Гадаєш, тут живуть злі духи? — Ніколас підійшов до брата.

— Може, й так, — відповів Ебботт, глянувши праворуч, а тоді ліворуч.

— Не хвилюйся, — кивнувши, проказав Ніколас і обвів поглядом сад. — Камелії захистять нас. Мама казала, що вони особливі. Ось чому їх тут так багато.

Кетрін відійшла на кілька кроків уперед і вдала, що уважно роздивляється червону квітку на одному з дерев.

— І чого ж вони тоді не врятували мамі життя? — зневажливо пирхнув старший хлопчик, зиркнувши на брата й замахнувшись вилами на рожеву квітку камелії.

— Ебботте, досить! — гримнула я, а потім уважно роздивилася перев'язаний зап'ясток. — Ти вже побачив те, що хотів?

— Ще ні, — мов приворожений сараєм, уп'явся він поглядом у двері. — За місяць до маминої смерті я прийшов сюди. Тоді-бо тато дуже часто сварився з нею, і вона після цього йшла до саду, щоб побути наодинці. Я хотів поговорити з нею, щоб їй стало веселіше. Але в саду її не було. Я оббігав усі ряди дерев, аж раптом озирнувся й побачив маму. Вона саме вибігала з оцього сараю. І плакала.

— Ох, Ебботте... — поклала я руку йому на плече.

— Може, вона загнала в руку скалку? — встрав Ніколас. — Я завжди плачу, коли зі мною таке трапляється.

— Це тому, що ти пестунчик, — насмішкувато вимовила Кетрін.

— Ти *ніякий* не пестунчик, — підбадьорливо всміхнулась я до нього.

— Та ні... — говорив далі Ебботт. — Ніякої скалки вона собі не загнала. І не поранилася — я ж добре її розгледів. Це все через отого клятого містера Блайта.

— Чому ти так вважаєш? — запитала я.

— Він там теж був, — відповів хлопчик. — Я бачив, як він біг за нею. Це через нього вона плакала. Точно.

— Може, ти не так усе зрозумів? — із сумнівом проказала я. — Побачив одне, а насправді відбулося зовсім інше?

— Я знаю, що кажу, — похитав головою Ебботт, — бо все бачив.

Хлопчик обвів поглядом стару будівлю, її дах було вкрито жмутками м'якого, ніжнього зеленого моху, що місцями вигорів на сонці й став світло-сірим.

— Замкнено, — сказав він, підійшовши до дверей та взявшись за ручку.

— Що ж, тоді наша велика пригода добігла кінця, — мовила я до Ебботта, який уже розвернувся до нас обличчям. — Досить вештатися по зловісних місцях — рушаймо вже додому.

— Я все-таки вважаю, — зітхнувши та озирнувшись на сарай, з тривогою в погляді вимовив хлопчик, — що це дуже підозріле місце.

Ми попрямували були назад, до входу в сад. Але я, тільки-но поклавши руку Ебботтові на плече, різко озирнулася — почула шум. Це був, без сумніву, звук дверей, що відчинилися й потім із грюкотом зачинилися.

— Бігом! — заволав старший хлопчик.

Він прожогом помчав до садової доріжки, і за ним — решта: Кетрін кричала, а Ніколас навіть впустив палицю, що була у нього в руці. Усі бігли так швидко, що я з Джейні на руках ніяк не могла їх наздогнати.

— Діти! — гукнула я. — Будь ласка, повільніше! Так же забитися можна.

Та де там — вони й не подумали зупинитися. Тож я міцніше притисла до себе маленьку дівчинку і, не озираючись, прискорила крок. Ось уже лишилася позаду доріжка між двома рядами камелій. А просто переді мною височить пагорб, що знизу здається крутим, наче гора. Та що вдієш — треба сходити. Десь удаліні пролунав удар грому. Знову пішов дощ — цього разу сильніший.

— Ебботте, Кетрін, Ніколасе! — закричала я, вдивляючись крізь туман і струмені дощу в три нечіткі силуети попереду. — Будь ласка, почекайте!

Прямуючи до будинку — на це пішла, здавалося, ціла вічність, — я почувалася цілковитою дурепою через те, що взагалі повела дітей на цю прогулянку. Нарешті, попереду показався будинок. І в мене на душі похололо, коли я побачила трьох мокрих, забрьоханих дітей, які стояли під парасолькою поряд із сердитим лордом Лівінгстоном і місіс Ділловей.

— Ох, вибачте мені, будь ласка, — важко дихаючи, підбігла я до них. — Ми пішли прогулятися й потрапили під дощ.

— Годі, міс Льюїс, — різко урвав мою мову лорд.

— Але... тату! — вигукнув Ебботт. — Міс Льюїс упала й поранилася!

На якусь мить на обличчі лорда Лівінгстона відбилася тривога.

— Що сталося? — спитав він.

— Та... нічого, — відповіла я. — Просто подряпина.

— Діти, бігом у гарячу ванну! — скомандувала економка. — Я за хвилину піднімуся. Мокрий одяг нехай забере Сейді. Швидше, а то ще застудитесь!

Троє дітей, які стояли з похнюпленими головами, прожогом кинулися до будинку.

— Ходи-но сюди, моє серденько, — мовила місіс Ділловей, забираючи в мене Джейні. — Бідолашечка, мокра як хлющ. Піду купати її у ванні, ваша світлосте.

Мені лишалося тільки уявляти свій зовнішній вигляд: мокра до рубця; на обличчі — патьоки косметики. Вирішила, на свою голову, причепуритися зранку, скориставшись прощальним подарунком подруги Перл.

— Будь ласка, сер, — пробелькотіла я. — Мені так шкода... Я ж...

— Досить розпускати нюні, — сердито вимовив він. — Щоб ніколи більше ви не водили дітей до садів! Я зрозуміло висловився?

— Так-так, звичайно... — опустила я голову, втупившись поглядом у свої туфлі, в яких аж хлюпала вода.

І що я тільки тут роблю? Чим узагалі думала, коли уявляла собі, ніби знайти ту камелію в маєтку — раз плюнути? Я мало не заплакала, та все ж стрималася.

— Підіть до себе й перевдягніться, — мовив лорд. — Я чекатиму на вас у вітальні.

Кивнувши, я поквапилася до чорного ходу. У приміщенні швиденько скинула туфлі й навшпиньки пошкандибала, залишаючи мокрі сліди, до сходів, що вели до кімнат слуг.

Унизу я кинулася в коридор, прямуючи до своєї спальні. Аж тут — мало не налетіла на містера Гемфрі, шофера.

— Вибачте, я трошки... сама не при собі, — промимрила я.

— Це точно, — пробурчав він. — Мало не наступив вам на ногу. Де ваші туфлі?

— Біля дверей залишила. У садах зараз — справжнісіньке болото. — Я кинула погляд на свої мокрі панчохи й помітила бруд на його черевиках. — А де це ви багнуку надибали?

— Та... у калюжу ступив, коли з машини виходив.

— Ну, я... теє... піду перевдягатися.

Узявши великий рушник із комори, я швидким кроком попрямувала до себе. А там запнула штору, роздяглася й насухо витерлася. *Чи справді там, у сараї, хтось був? Що там казав Ебботт про материн плач?* Одягнувши чисті панчохи й нову сукню, я швиденько розчесала волосся й збрала його у вузол. А тоді глянула на своє відображення в невеличкому дзеркалі, що висіло над комодом. Я не повинна допустити, щоб він мене звільнив. Принаймні не тепер. Так, мені потрібен іще час. «Міддлберійська рожева», можливо, незабаром розцвіте. І я знайду її. Я мушу.

Розгладивши складки на сукні, я увійшла до вітальні. Завдяки містерові Бердслі моя рана була вже промита і як слід перев'язана. Лорд Лівінгстон сидів обличчям до каміна в оббитому зеленим оксамитом кріслі з підголівником. Я почула гудіння й тріск полум'я — його відблиски миготіли в очах лорда.

— Підійдіть, — мовив він, не дивлячись на мене.

Я послухалася, моє обличчя одразу ж обдало теплом від вогнища. Поторсавши пасмо ще вологого після невдалої прогулянки волосся, я заговорила, сама ледь упізнаючи свій тихий, сумирний голос:

— Будь ласка, прийміть мої вибачення, сер... тобто ваша світлосте.

Протягом якогось часу лорд Лівінгстон і далі мовчки дивився на вогонь.

— Хіба місіс Ділловей не казала вам, — повернувся нарешті він обличчям до мене, — що я заборонив дітям ходити до садів?

— Так, сер... тобто... — промимрила я, втупившись поглядом у свої міцно притиснуті до подолу сукні долоні.

— Тоді чому ви повели їх туди всупереч моїй волі?

— Мілорде, мені стало їх шкода. Діти ж просто обожають прогулянки. І я подумала, що це їх розвеселить.

— Розвеселить?

— Так. А ще зміцнить їхнє здоров'я.

— Я краще знаю, що є добре для моїх дітей, а що — ні. — Він підвівся й провів рукою по своєму темному волоссю. — Усі вони їздять до міста щосуботи. Хлопчики впродовж усього тижня вправляються у верховій їзді. Ми не тримаємо їх під замком, міс Льюїс.

— Ви не так усе зрозуміли, сер, — ніяково посміхнулась я. — Просто... ну... я намагалася їх підбадьорити.

— Я пробачу вам цей інцидент у саду, — зчепив він руки, — якщо ви пообіцяєте ніколи більше не водити туди дітей. Якщо це вкрай потрібно — нехай граються на терасі. Але ніколи не дозволяйте їм гуляти в саду. Це небезпечно. За кілька миль звідси — ціле кубло безхатченків. Ніколи не знаєш, на кого можна натрапити в саду... А як ваша рана — болить?

Обличчя лорда вже не було сердитим. І мені згадалися батьки, за якими я так сумувала. І наш дім.

— Уже не болить, дякую, — кинувши погляд на перев'язану руку й насилу стримавши сльози, вимовила я. — Хоча потім, я гадаю, залишиться бридкий шрам.

Лорд Лівінгстон торкнувся мого зап'ястка, і в його очах промайнула ніжність, однак наступної ж миті він відсмикнув руку та поглянув на наручний годинник.

— Діти вже, напевно, прийняли ванну, — мовив він. — І місіс Ділловей потрібна ваша допомога в дитячій.

— Так, звичайно. Я вже йду.

У дитячій я побачила набундюченого Ебботта, який лежав на дивані, і зосередженого на іграшковій залізниці Ніколаса, що навіть не зчиняв шуму. Кетрін, усівшись на підвіконня, читала книжку. А місіс Ділловей застібала на Джейні сукенку.

— Тато вас насварив? — спитав Ніколас, зі щирою турботою зазирнувши мені в очі.

Кетрін теж підвела на мене погляд, чекаючи, що ж я скажу.

— Звісно ж ні, — мовила я.

— Він вас витурих? — озвалася старша дівчинка.

— Кетрін! — гримнула місіс Ділловей.

— *Не* витурих. Але суворо заборонив мені водити вас до садів.

— Чорт! — вигукнув старший хлопчик. — Якби ми лишень могли повернутися туди, і...

— Ебботте, міс Льюїс ясно висловилася, — суворо вимовила економка, зав'язуючи ще мокрувате волосся Джейні чистою стрічкою. Потім вона обернулася до мене: — Можна вас на кілька слів?

— Що ви хотіли? — мовила я, вийшовши за нею в коридор і зачинивши двері дитячої.

— Вам слід знати, що додому приїхав опальний син лорда Лівінгстона, — несхвально похитала місіс Ділловей головою.

— Я знаю.

— Звідки?

— Ну, ми з ним бачилися.

— Справді? — Економка витріщилася на мене.

— А чому ви сказали «опальний»?

— Боюся, вони тримають одне на одного стільки образ, що про це дуже довго розповідати. Сьогодні він поїхав до міста рано-вранці — щоб лорд Лівінгстон його не побачив. Я гадаю, він скоро повернеться, але надовго не залишиться — збере речі, та й по всьому. — Вона з упевненістю подивилася мені в очі. — Крім того, після весілля вони з нареченою житимуть десь на Півдні.

Мені тієї ж миті згадався конверт із закрутистим почерком якоїсь *Вів'єн*. Я відчула, як мої щоки густо червоніють. Хоч би економка цього не помітила!

— З нареченою? — перепитала я.

— Так, він одружується з графинею. Як на мене — це найкраще з усього, що тільки відбувалося в його житті.

РОЗДІЛ П'ЯТНАДЦЯТИЙ

Едгісон

Часто-часто дихаючи, я стояла із затиснутою в правій руці лопаткою. Бугенвілея не давала мені побачити того, хто зайшов, тож я вимовила:

— Агов! Хто тут?

Під аркою пройшла людська постать.

— Так і знала, що це ви сюди зайшли, — почувся голос місіс Ділловей.

— Що ви тут... я ж думала, ви...

— До перукаря поїхала?

Я кивнула.

— Довелося повернутись — я забула свій гаманець. І помітила, що люстра хитається. А це означає лише одне: хтось зайшов до оранжереї. — Економка підступила на крок ближче (мене наче мороз охопив). — Коли живеш у будинку стільки, скільки прожила тут я, — знаєш уже всі звички цього дому. Маленькі хитрощі, що залишаються для інших непомітними.

Вона зупинилася перед лимонним деревом і спитала:

— Чуете?

Я мовчки похитала головою.

Місіс Ділловей показала мені на скривлену дошку під своєю правою ногою й мовила:

— Отут скрипить підлога. Я завжди мусила бути обережною. — Простягнувши руку до одного з горщиків на столі, вона відірвала від орхідеї сухий листок. — Гадаю, ви хочете дізнатися все про це місце. Вам цікаво, чому оранжерея збереглася тут і досі?

Я промовчала.

— Така була моя обіцянка леді Анні, — говорила далі економка. — Після... того, що з нею сталося, мені здалося правильним вчинити саме так.

— Місіс Ділловей, що *насправді* сталося з нею?

Вона поглянула у вікно, і у світлі сонячних промінчиків на її щоці блиснула сльозинка. Її уста розтулилися — наче ось-ось з них поллється потік слів... та наступної миті вона вже міцно стулила їх. А тоді обернулася до дверей і проказала безбарвним голосом:

— Ходімо. Я вже запізнююся, мені ж призначено.

РОЗДІЛ ШІСТНАДЦЯТИЙ

Флора

19 квітня 1940 року

Сейді широко позіхнула, тримаючи ложку з вівсянкою. Цього ранку вона мала більш утомлений вигляд, ніж звичайно.

— До дитячої мені треба йти аж о десятій, — прошепотіла я їй. — У дітей сьогодні уроки музики. Допомогти тобі застелити ліжка нагорі?

— Справді допоможеш? — пожвавішала вона.

— Авжеж. З радістю.

З моєї голови все ніяк не йшли думки про майбутнє весілля Десмонда, тож я зовсім не хотіла наштотхнутися на нього внизу, чекаючи дітей. Може, я занадто через це переймаюся, але... *Чому він не сказав мені, що заручений?* Мені згадався наш танець на палубі, а тоді — його погляд, коли ми зустрілися тієї ночі на сходах.

Раптом у кімнаті запала тиша.

Підвівши погляд, я побачила Десмонда, який стояв на порозі залу для слуг.

— З добрим ранком вас, — нервово посміхнувся він.

— Десмонде, — підвівся з-за столу містер Бердслі, — ви щось хотіли?

— Ні. Тобто так. Я... мені б хотілося поговорити з міс Льюїс, якщо можна.

Місіс Ділловей Perezирнула ся з дворецьким. А я, кивнувши Десмондові, вийшла разом із ним за двері. Ми пройшли кілька кроків — щоб у залі нас не почули.

— Ми домовлялися зустрітися вчора ввечері, — із засмученим обличчям проказав він, — а ти так і не прийшла.

— Як же я могла, Десмонде? — зазирнула я в його великі зелені очі. — Місіс Ділловей розповіла мені, що ти заручений.

— Так. — Він узяв мене за руку. — Це правда. Я був заручений. Але тепер уже вільний. Запевняю тебе.

— Що ти таке кажеш? — Я пильно подивилася йому в обличчя.

— Я вчора їздив до неї. І скасував заручини. — Хлопець похитав головою у відповідь на власні думки. — Це було помилкою. Я мав би це знати... після...

Десмонд замовк на секунду, а потім знову заговорив:

— Хай там як, а шлюб — це кохання, а не ділова угода.

— Ділова угода?

— Мій шлюб із Вів'єн міг би принести достаток цьому маєтку, цій родині, — пояснив він. — І для батька я став би справжнім героєм. Але ніколи не пробачив би собі цього вчинку. Я ж її не кохаю. І ніколи не зміг би покохати.

Я все ще дивилася йому в обличчя. Моє серце переповнювали почуття. Я не могла передбачити, що зі мною отаке відбудуватиметься.

— То коли ми з тобою зустрінемося? — спитав Десмонд.

— Сьогодні ввечері.

Він поцілував мене в чоло. А тоді попрямував до сходів.

— А ти подобаєшся Десмондові, — усміхнулася мені Сейді після сніданку. — Це одразу видно.

Я всміхнулася їй у відповідь, і ми стали підніматися сходами для слуг на другий поверх. А там — рушили коридором, що вів до східного крила.

— Чекай-но, — мовила я, помітивши праворуч зачинені двері. — Чия це кімната?

— Східне крило належало її світлості, — із широко розплющеними очима відповіла дівчина. — Сюди тепер ніхто не ходить. Ну, хіба що місіс Ділловей.

— А чому вона тут буває? — спитала я, з цікавістю розглядаючи двері.

— Напевно, через почуття провини.

— Провини?

На обличчі Сейді відбилосся страждання.

— Нам усе ж таки краще не зволікати із застелянням ліжок, — проказала вона.

— Дякую за допомогу, — мовила покоївка, збиваючи останню подушку.

— Нема за що, — відповіла я.

Ми вийшли з кімнати, і вона, узявши кошик із білизною для прання, спустилася сходами для слуг і зникла з моїх очей.

Залишившись сама на другому поверсі, я знову занурилася в думки про східне крило та леді Анну. Чому місіс Ділловей ходить до її особистих кімнат? І що мала на увазі Сейді, коли казала про якусь провину економки?

Я попрямувала коридором у зворотний бік і, поки йшла, двічі озирнулася. А коли наблизилася до тих дверей і взялася за ручку — вона, усупереч моїм очікуванням, легко повернулася.

Вдихнувши задушливе повітря кімнати, я відчула мускусний запах ванілі й лаванди. Штори були затулені, але я потроху призвичаїлася до напівмороку. І побачила велике ліжко з хитромудрими візерунками, вирізьбленими на ніжках. Наблизившись, я простягла руку до покривала. І моє серце закалатало, тільки-но я провела долонею по ніжному білому мереживу. Це була її кімната. Її ліжко. Її подушки й простирадла.

Відчинивши шафу для одягу, я побачила там десятки суконь. Одна з них — вечірня; з білого шовку — була такою прекрасною, що я, знявши її з вішака, притисла до себе й закружляла кімнатою — ніби мале дівча в уявному магазині одягу. А тоді повернула сукню до шафи, послухавши наостанок шелестіння білосніжної спідниці. Підійшовши до туалетного столика, я стала роздивлятися себе в дзеркало. І раптом почервоніла: от що б подумала про мене леді Анна? Вдирається до її спальні чужа дівчина, та й береться порпатися в її особистих речах... Та все ж я, хоч і намагалася стримуватися, не змогла не торкнутися груші пульверизатора для парфумів. «Пшик!» — і жовта трубочка, приєднана до вишуканого різьбленого флакона, випустила в повітря пахучу (щось квіткове) хмарку. Щойно вдихнувши п'яний аромат, я зачула в коридорі кроки. *Хто це? Як я поясню своє перебування тут?* Давши волю цікавості, я затрималася в кімнаті надто довго. *Треба сховатися.* Попереду я розгледіла коридорчик, що з'єднував спальню з іншою кімнатою. Двері туди були відчинені навстіж, тож я швиденько сховалася там. І зрозуміла, що далі, певно, був особистий кабінет леді Анни: над письмовим столом і книжковою шафою висіли замальовки рослин, вставлені в рамки.

Я глибоко вдихнула й визирнула в прочинені двері, очікуючи побачити кого чи що завгодно. Людська постать підійшла до вікна й відсунула штори. Я аж прикрила рота рукою, коли розгледіла при денному світлі обличчя лорда Лівінгстона — обличчя, сповнене страждань і душевних мук. Опустившись навколішки біля ліжка леді Анни й похиливши голову, він, певно, намагався стримати сльози.

— Серденько моє, — промимрив він. — Пробач мені. Я так завинив перед тобою.

Аж тут знову почувся скрип дверей. Лорд обернувся й спохмурнів, побачивши місіс Ділловей.

— Пробачте, що завадила вам, — винуватим тоном проказала вона. У руках у неї була ваза з рожевими півоніями. — Я піду.

— Знаєш, ми припустилися помилки, — витерши очі хустинкою, пильно глянув він економці в обличчя. — Жахливої помилки...

— Так, — опустила вона голову. — Це справді так.

Мое серце закалатало. *Про що це вони? Що означає оце «припустилися жахливої помилки»?*

Лорд Лівінгстон кинув погляд на двері кабінету, де я ховалася.

— Я просто прийшов, щоб...

Похитавши головою, він не доказав — наче був не в змозі дібрати потрібних слів.

Місіс Ділловой ступила вперед. І лорд, обійнявши жінку, притулився чолом до її шиї.

— Прошу тебе, Едварде, — підвівши голову, проказала вона. — Ти не повинен сам нести такий тягар. Дозволь мені...

Лорд Лівінгстон урвав її мову швидким жестом, що вмить розігнав усю теплоту попереднього моменту.

— Ні, — звичним різким і безбарвним голосом вимовив він. — Не буде цього.

Погляд місіс Ділловой також змінився — вона-бо підкорилася його наказу. Хоч би там що світилося в їхніх очах до цієї миті — воно безслідно зникло.

Тільки-но лорд пішов, економка поставила вазу з півоніями на столик біля ліжка. Затрималася, щоб розправити покривало, і... затрусилася в риданні, притулившись чолом до своєї руки, що торкалася ніжного мережива.

Я відвела від неї погляд. Недобре-бо це — підглядати за чужими сльозами.

Зачувши клацання дверей, що замкнулися з того боку, я зітхнула з величезним полегшенням. І помітила книжку, що, мабуть, випала із шафи. Тут, на підлозі цього чисто прибраного кабінету, їй було аж ніяк не місце. Я нахилилася, щоб підняти її, і з цікавістю прочитала заголовок: «Камелії маєтку Лівінгстон-Менор. Колекцію зібрала Анна Лівінгстон». Сховавши книжку під пахвою, я поквапилася до спальні, а звідти — до коридору.

— А це що таке? — з підозрою вимовила Кетрін, показуючи на книжку, тільки-но я тихенько зайшла до дитячої.

Скільки часу минуло? Настінний годинник показував чверть на одинадцять.

— Діти, вибачте за запізнення. Я сьогодні допомагала Сейді застеляти ліжка.

Аж тут найменшенька, підбігши до мене, схопилася за книжку — так, ніби вже бачила її.

— Книжка про квіточки, — мовила Джейні, показуючи на обкладинку.

— Де це ви знайшли мамин альбом? — спитала Кетрін, тупцяючи біля мене.

Сівши на диван, я обережно поклала книжку на коліна. І, ухилившись од відповіді, запитала:

— Хочете подивитися разом зі мною?

Кетрін кивнула; діти обступили мене, і я розгорнула книжку. До кожної сторінки була приклеєна прегарна засушена квітка камелії. І поряд із кожною квіткою були нотатки, написані від руки. Наприклад, на сторінці, присвяченій камелії сорту «ретікулата», красувалася велика рожево-жовтогаряча квітка. Біля неї леді Анна написала: «Цю камелію Едвард привіз аж із Китаю. Вона дуже ніжна. Я виділила для неї найкраще тінисте місце в саду». На наступній сторінці — з камелією «сасанква» — було написано: «Ця камелія — різдвяний подарунок від Едварда й дітей. Вона потребуватиме особливої любові, адже ледь-ледь пережила подорож із Японії. Щоб вона одужала, я цілісіньку весну доглядатиму її».

На кожній сторінці було докладно розписано, як дбати про конкретну камелію. Леді Анна занотувала дату саджання дерева, а ще — як часто його поливали, удобрювали й підстригали. А на деяких сторінках у правому кутку я помітила якісь незвичні рядочки з цифрами.

— Що це означає? — спитала я дітей.

Ніколас лишень плечима знизав, а тоді розгорнув альбом на останній сторінці й мовив:

— Ось цю мама любила найбільше.

Замилувавшись білими пелюстками з рожевим кантом, я... відчула, як закалатало серце. «Міддлберійська рожева»!

Я нахилилася, щоб прочитати нотатки леді Анни.

— Тут написано, що це дерево — останній представник свого виду в усьому світі, — обернулася я до Кетрін. — А де воно росте? У саду, поряд з іншими?

— Може, — протягла дівчинка, підводячись. — Якщо містер Блайт його не пересадив. Він завжди пересаджував усе куди попало. І містер Гемфрі — теж.

— Містер Гемфрі? — здивовано похитала я головою.

— Іноді він допомагає доглядати сад, — закотивши очі, озвався Ебботт. — Мама так не любила, коли він там порпався. І казала, що він якось влаштував справжній розгром у її трояндовому саду.

— Ну, — мовила я. — Певно, він просто допомогти хотів.

Знову заглибившись у книжку, я виявила на останніх сторінках — перед «міддлберійською рожевою» — переписану леді Анною статтю зі старої енциклопедії. У ній детально розповідалося про те, як потрапляли камелії до Нового Світу. Якийсь час я читала, а тоді стала розказувати дітям:

— Їхнє насіння потрапляло до нас з-за океану — з усіх країн Азії. Вважалося воно дуже цінним товаром. Як написано в цій книжці, камелії можуть жити по кілька століть. І тому вони найкращі хранителі таємниць серед усіх дерев та інших рослин.

— Як на мене — дурниця якась, — з удаваною байдужістю вимовила Кетрін, але я помітила, що насправді це її зацікавило. — Дерева не зберігають таємниць.

— А тут сказано, — відповіла я, — що за вікторіанської епохи люди вірили: загадаєш бажання під деревом камелії — і воно справдиться.

— Щось на кшталт кидання шилінга у фонтан? — усміхнувся Ніколас.

— Еге ж... Ваша мама, певно, була непересічною людиною. Бо інакше не любила б камелії так сильно.

— То чому ті дерева їй не допомогли, га? — знову заговорив Ніколас. — Не врятували її того дня, коли вона померла?

Ебботт, гучно тупаючи, пішов до підвіконня. З усіх чотирьох дітей він, певно, найбільше журився через материну смерть.

Я згорнула книжку. Нагадувати цим дітям про матір означає безжально ятрити їхні рани.

— Почитаймо з вами щось інше, — сказала я, кладучи альбом на приставний столик.

Потім іще раз прогляну цю книжку — може, знайду там підказку, що допоможе визначити місцеперебування «міддлберійської рожевої».

— А що це за запах? — принюхавшись, запитав Ебботт.

— Не знаю... — трохи розгублено відповіла я.

— Пахне, наче мама, — озвався Ніколас.

Парфуми леді Анни!

Кетрін сердито пирхнула.

— Це не мамині парфуми, дурбецало, — принюхалася й вона. — Це з кухні тягне підгорілою печенею. Куховарка знову гав ловить.

Ніколас уважно роздивився материн альбом, а потім поглянув на мене й мовив:

— Я хотів спитати.

— Слухаю тебе.

— Міс Фейрфілд — так звали нашу попередню няню — сказала таку гідоту про маму... — зітхнув він. — І тому її того ж дня витурили.

— Серденько моє, що ж вона такого могла сказати?

— Вона сказала, що... — зчепив руки хлопчик, — що... наша мама була ніяка не леді.

Якби я навіть прожила в цьому маєтку десять років — усе одно навряд чи звикла б до трапез у ідальні, де сновигає туди-сюди,

накриваючи на стіл, містер Бердслі. Місіс Діллоуей завжди допомагала йому це робити. Він розкладав булочки по наших тарілках — наче ми самі не могли дотягтися до них. Яку ж тугу за домом породжувало в мені все це! Там, у невеличкій квартирці над пекарнею, ми з мамою і татом сідали за кухонний стіл. І починалася наша спокійна, скромна трапеза: мамин картопляний суп, у який ми вмочували шматочки хліба, розмови й сміх. А якщо хтось із нас хотів ще хліба — чи, борони Боже, масла, — ми самі його брали. І ось тепер я так далеко від Нью-Йорка, що, здається, опинилася на іншій планеті.

Містер Бердслі розливав по наших тарілках рибне рагу із супниці. Проходячи повз моє місце, він кинув на мене холодний погляд. Принаймні так мені здалося. Утім, я ще не звикла до церемонності, що панувала в цьому домі.

— О... — розчаровано протяг Ніколас. — Знову це рибне рагу. Ну скільки можна?

Я обдарувала його красномовним поглядом. І, перш ніж лорд Лівінгстон устиг насварити сина, проказала до дворецького:

— Ніколас хотів сказати «дякую, містере Бердслі».

Кивнувши мені, лорд узявся був їсти рагу, та дворецький, нахилившись до нього й нервово протерши чоло хустинкою, мовив:

— Даруйте, ваша світлосте. Можна вас на кілька слів?

Лорд Лівінгстон, кивнувши, розв'язав серветку й сказав до нас:

— Прошу пробачення.

За якусь хвилю господар маєтку повернувся і, знову сівши на своє місце, простягнув руку вперед. Коли всі розгледіли на його розтуленій долоні срібну монету, він, з рішучим виглядом кахикнувши, заговорив:

— Мені щойно стало відомо, що одну з римських монет із моєї колекції виявили... — витримав він паузу, поглянувши мені в обличчя, — у кімнаті міс Льюїс.

Спочатку я аж рота роззявила, а потім захитала головою, не вірячи власним вухам.

— Нічого не розумію, — швидко заговорила я. — Цього не може бути.

— Міс Льюїс, ви не залишили мені іншого вибору, крім як попросити вас негайно піти з мого дому.

— Але ж, сер... будь ласка, я...

— Попрошу вас не ускладнювати ситуацію, — жестом урвавши мою мову, проказав він.

Густо почервонівши, я підвелася й поклала на стіл серветку. Місіс Діллоуей кинула на мене зневажливий погляд. Маленька Джейні заплакала; старші діти відвели від мене очі.

Дійшовши до дверей і почувши, як відсунувся чийсь стілець, я зупинилася.

— Почекайте! — Це був Ебботт. — Не йдіть, міс Льюїс.

— Ебботте, — проказав лорд Лівінгстон. — Я вже вирішив. Не переч мені, юначе.

— Але тату, міс Льюїс не брала тієї монети. — Хлопчик нервово почухав потилицю. — Це я її взяв.

Містер Бердслі та місіс Діллоуей, закликавши від здивування, витріщилися одне на одного.

— *Ти?* — отетеріло перепитав лорд.

Наступної миті підвівся, щоб підтримати брата, і Ніколас.

— Я теж винен, тату, — мовив він. — Ми з Ебботтом разом пішли до спальні міс Льюїс, щоб підкинути їй монету.

— А я знала про все це, — підвелася й Кетрін. — Я мала б завадити їм.

— Діти, що змусило вас так огидно вчинити? — спитав господар маєтку.

Ебботт презирнувся з Ніколасом, а тоді напружено заговорив:

— Розумієш, міс Льюїс нам не подобалася... спочатку. Ми гадали, що вона не краща за попередніх наших нянь. І ми вирішили влаштувати так, щоб її витурили... — витримавши паузу, винувато посміхнувся хлопчик мені. — Але потім ми збагнули, що вона зовсім не така, як інші. Та було вже пізно. Коли ми захотіли повернути монету на місце, у спальні міс Льюїс її вже не було.

— Ми страшенно завинили перед вами, міс Льюїс, — додав Ніколас. Лорд Лівінгстон грюкнув кулаком об стіл.

— Ебботте, Ніколасе... і ти теж, Кетрін, — так сильно ви мене ще не розчаровували. — Він перевів погляд на мене. — Міс Льюїс, від щирого серця прошу вибачення у вас за це... непорозуміння.

— Усе гаразд, сер, — квапливо проказала я, вгледівши сльози на обличчі Кетрін. — Будь ласка, не карайте їх за це. Їм і так стільки всього довелося пережити... І немає нічого дивного в тому, що вони...

— А це що за «подаруночок»? — раптом урвав мою мову лорд.

Виявляється, до ідальні зайшов Ферріс та й поклав щось йому на коліна. Пес, який знати не знав, що за конфлікт тут розгорівся, махав собі хвостом, чекаючи на похвалу хазяїна.

— Бердслі, що оце Ферріс сюди приволік? — вимовив лорд, розглядаючи шматок подертої собачими зубами світло-коричневої тканини. — Нехай мені дідько... це ж моя шкарпетка!

У ідальні запанувала напружена тиша. Я гадала, що лорд Лівінгстон зараз або зірветься з місця й зачиниться в кабінеті, або ж накаже хлопчикам забиратися до своїх кімнат. Тільки ці два варіанти. Аж раптом він, затуливши рота серветкою... засміявся. І тут уже не витримав містер Бердслі — його хихотіння швидко перейшло в громоподібний регіт. А за ним зареготали й діти — навіть Кетрін.

— Мої сини — справжні пакосники, — з хитруватою посмішкою заговорив лорд. — Але — от дивовижа! — вони нещодавно казали мені, що аж пишдять — так хочуть допомогти Сейді помити сьогодні ввечері посуд. Чи не могли б ви, місіс Ділловей, влаштувати їм отаке задоволення?

Економка, здійнявши брови, поглянула спочатку на мене, а тоді на містера Бердслі.

— Як скажете... — протягла вона. — Міс Льюїс, після вечері спуститесь з ними до кухні.

Поки Ебботт і Ніколас доїдали вечерю, на їхніх обличчях сяяли усмішки. Я знала, що хлопчики не переймаються через оте миття посуду. Адже вони побачили свого батька веселим уперше

за довгий-довгий, як я гадаю, час. Усміхалася радісно і я — знала-бо, що здобула тепер прихильність дітей.

— Сподіваюся, вони не зчинили розгрому на кухні, — мовила я до Сейді у вбиральні (це було того ж вечора, тільки пізніше).

— Та ні, вони просто молодці, — відказала вона, заплітаючи своє довге волосся в косу. — Ніколас, щоправда, блюдце розбив. Але тут цього добра — стільки, що можна всіх мешканців Англії на чай запросити. А це правда, що його світлість сміявся за вечерею?

Кивнувши, я всміхнулася власним спогадам про ту сцену.

— У цьому домі могли б сміятися й частіше, — мовила дівчина. — Але з таким тягарем на душі, як у його світлості...

— Ти про що?

Вона доплела косу, не підводячи на мене погляду. А тоді заговорила знову:

— Як на мене, леді Анна була просто святою. Усі ті жінки...

— Ти ж не маєш на увазі, що... — похитала я головою.

Покоївка, низавши плечима, закінчила мою фразу:

— ...що він зраджував дружину? Бог йому суддя... — зітхнувши, сховала вона косу під нічний чепець. — Але — так, він мав багатьох коханок. І однією з них була...

Сейді, затнувшись, захитала головою — немовби хотіла витрусити звідти недоказані слова. І швидко додала:

— Ні, я не повинна пліткувати. Краще спати піду. Добраніч.

Я саме збиралася вимкнути світло у своїй кімнаті, коли зачула стук у двері.

— Заходьте, — мовила я.

До кімнати зайшла місіс Ділловей, одягнена в нічну сорочку.

— Чи зможете ви колись мені пробачити? — проказала вона.

— Пробачити? За що?

— Я сама не тямилу, що роблю, коли копирсалася у ваших речах, — сіла економка на мій стілець. — Мені все не давала спокою

думка, що ви надто вже ідеальна. І я вирішила, що треба обшукати вашу кімнату — а раптом знайду щось і тоді перестану вам довіряти. Та навіть коли я побачила ту монету — не повірила, що це ви її вкрали. Але я...

— Усе гаразд, — відповіла я, коли до мене дійшов зміст її слів. — Я все-все розумію. Ви робили те, що мусили робити.

— Ні, — проказала економка, похитавши головою та протерши очі хустинкою. — Це був неподобний, огидний вчинок. Благаю, пробачте мені, міс Льюїс.

— Ну, не треба так. Я вас уже пробачила.

— Дякую, — підвелася вона.

— Міс Ділловей, — мовила я, коли жінка вже торкнулася дверної ручки, — а ви давно закохалися в лорда Лівінгстона?

Моє запитання, здавалося б, анітрохи не здивувало її. Можливо, сьогоднішній інцидент поставив нас із нею на один рівень. І ми, вже не надаючи значення ієрархії, що панувала в будинку, стали спілкуватися просто як дві жінки. Дві жінки, кожна з яких із чимось бореться, когось кохає та мучиться від душевних ран.

— Ох... — замислено-журливо відповіла вона. — Коли я тільки-но прибула сюди й побачила його — тоді, напевно, і закохалася.

Я лише кивнула.

— Мені аж ніяк не хотілося завдавати комусь болю, — говорила далі економка. — А надто — леді Анні.

— Знаю, — запевнила її я. — Будь ласка, не треба виправдовуватися.

— Міс Льюїс, — глибоко зітхнула вона, зазирнувши мені в очі (погляд її був відкритим і беззахисним — неначе у дитини, яка шукає чиеїсь дружби), — я за життя встигла зрозуміти, що ми можемо багато з чим боротися, але не зі своїм серцем. Кого воно вибрало — того й кохатимеш. І цього не змінити. Боюся, що моє кохання — це ще й найбільша моя біда.

Вмикати настільну лампу я не стала — місячне сяйво, що проникало сюди крізь вікно, було не менш яскравим, ніж світло від лампочки

в сорок ватів. Діставши із шухляди стола конверт і аркуш паперу, я сіла й узялася писати листа додому:

Любі мої мамо й тату!

Я страшенно сумую за вами. Та разом із цим — уже тепер переймаюся через те, що мені доведеться розлучитися із цими дітьми. Я ж бо хоч і пробула тут зовсім недовго, та вже встигла їх полюбити. І ще — сповнитися співчуттям до них: мати — померла, батько — майже не помічає їх. Ну, може, щодо нього я й перебільшую — напевно, він має-таки тепло в серці. Так чи інакше, а я боюся, що без мене дітям буде дуже тяжко. А особливо — найменшенькій, Джейні. Ця дво-річна дитинка залишиться без людини, яка може дарувати любов, що потрібна їй мов повітря. Ну а десятирічна Кетрін — із нею мені найважче. Вона страшенно тужить за мамою. Та й старший хлопчик Ебботт страждає від глибокої душевної травми. І я ще не з'ясувала, що цю травму спричинило. Хай там як — а я відчуваю, що смерть хазяйки цього дому опови-та якоюсь зловісною таємницею. Але ви не бійтеся за мене. Я впевнена, що мені тут нічого не загрожує. Проте на мої запитання про обставини її смерті ніхто не відповість. А що, як я спробую сама розгадати цю таємницю? Напишіть мені, будь ласка, якщо зможете. Іноді мені стає тут дуже-дуже самотньо, і я нічому іншому не зраділа б так, як звістці з рідного дому. Я б іще попрохала вас прислати мені нашого хліба, та він, я гадаю, зачерствів би протягом подорожі. Тож мені залиша-ється тільки уявляти твої медові цільнозернові булки, тату. І мріяти про повернення додому.

Люблю вас!

Флора

Я згорнула лист і поклала до конверта. Заклеївши його, підписала й залишила на столі. Завтра треба буде попросити містера Гемфрі,

щоб він, коли буде в місті, надіслав цей лист. Я вляглася в ліжко й стала думати про місіс Ділловей, а тоді про леді Анну та її альбом із камеліями. А що, як навшпиньки — щоб не потривожити нічий сон — піднятися сходами до дитячої та принести його сюди, щоб почитати?

У дитячій я знайшла альбом на столі — там, куди й поклала його сьогодні вдень. Принісши альбом до своєї спальні, я одразу ж розгорнула його на одній з останніх сторінок. Але де «міддлберійська рожева»? Треба подивитися уважніше. Ось — нерівний краєчок... Хтось вирвав цю сторінку!

РОЗДІЛ СІМНАДЦЯТИЙ

Еддісон

Стояла глупа ніч, я не могла заснути й відчувала, що мене мов тягне щось до східного крила. І ось — уже зайшла до оповитої темрявою спальні. Ліжко з балдахіном було акуратно застелене білим покривалом, оздобленим мереживом. А на приставному столику поряд із ліжком красувалася ваза із жовтогарячими тигровими ліліями.

Коли мої очі звикли до темряви, я помітила малесеньку краплю води на цьому столику, виготовленому з вишневого дерева. Хтось тут був. Можливо, лічені секунди тому.

За моєю спиною заскрипіли двері.

— Як вам кімната леді Анни? — спитала, стоячи на порозі, місіс Ділловей (я не могла розгледіти виразу обличчя, бо воно було в тіні). — Тут усе точнісінько так, як того дня, коли її не стало.

— Мені так соромно. Я просто вдерлася сюди, як... — поклавши назад на туалетний столик дзеркальце, винуватим голосом протрохтіла я. — Розумієте — мені не спалося, і я вирішила пройтися. А ці двері були відчинені, тож я зайшла. Моя цікавість, напевно, сильніша за мене.

Економка, підійшовши до туалетного столика, обвела його лагідним поглядом.

— На світі ніколи не було такої людини, як леді Анна, — мовила вона. — Не було й не буде.

Я побачила відображення місіс Діллоуей у дзеркалі. Очі її були сповнені захоплення, у той час як на обличчя лягла тінь невимовної туги. Дивна суміш радості й душевної муки.

Мені стало не по собі лишень від того, що я стою поряд із нею. Так захотілося вибігти із цієї спальні й помчати до нашої з Рексом кімнати. Та мої ноги не послухалися мене. А наступної миті я відчула на зап'ястку дотик холодних, мов лід, пальців економки.

— Я б хотіла дещо вам показати, — мовила стара. — Будь ласка, ходімо зі мною.

Місіс Діллоуей зняла з шиї золотий ланцюжок. На ньому висіли два ключі, і вона вставила один із них у замок зачинених дверей, що вели зі спальні до ще однієї кімнати. Зазирнувши всередину, я неначе вбирала в себе те, що побачила, коли економка ввімкнула торшер. Біля вікна стояло оздоблене золотом крісло в стилі Людовіка XVI, і ще — письмовий стіл, де лежала розгорнута книжка, що її сторінки давно вже пожовкли від сонячного світла. На цьому столі я також угледіла розкидані папери й фотознімки, а ще блокнот і ручку. Це справляло таке враження, ніби леді Анна тільки-но поставила свій підпис на якомусь листі. Напевно, це була відповідь на запрошення на званій обід у Лондоні чи бал у домі якогось герцога. Я уявила, як вона виводить букву «А» з подовженою паличкою посередині й завитком у кінці. А може, вона прикрашала свій підпис крихітною квіточкою — як я? Підійшовши на кілька кроків ближче, я замилувалася книжковою шафою, що стояла біля вікна. Замість художньої літератури там виявилися самі лише книжки про рослини. Я витягла одну з них і прочитала: «Поливання, удобрення і догляд за трояндами». Ще одна — грубша за цю — виявилася посібником із догляду за багаторічними рослинами, а на її обкладинці було намальовано гортензію.

— Вона була самоучкою, — мовила місіс Діллоуей, — але знала про квіти та інші рослини більше за будь-кого.

Кивнувши, я спостерігала за старою, яка обводила кімнату пильним поглядом. Потім вона підійшла ближче до мене й указала на обшитий тканиною ослі. Послухавшись її, я сіла. І мені уявилися діти, які вбігають сюди, щоб побути з мамою. Ось на цей ослі лягає маленька дівчинка й милується садами за вікном, поки мама працює. А хлопчики читають комікси. Що ж поклато край тим щасливим дням?

А я й не помічала раніше, яка місіс Ділловей стара й немічна. У світлі торшера було чітко видно кожну зморшку на її обличчі, і в очах — втома.

— Ви чудово знаєте, що я немолода, і залишилося мені вже недовго. — Вона провела долонею по своєму тонкому сивому волосю. — Місіс Сінклер, щосереді я їджу не до перукаря, а до лікаря. У мене виявили рак, скоро покладуть до лікарні. Тож я більше не зможу виконувати свої обов'язки тут.

— Ох, мені так прикро. Я й не здогадувалася...

— Мені не потрібна ваша жалість, — різко відповіла економка. — А от допомога — дуже потрібна.

Із цими словами вона, відчинивши шухляду стола, витягла звідти стосик вирізок із газет. І заговорила знову:

— Незадовго до своєї смерті леді Анна довірила мені одну страшну таємницю, що всі ці роки не давала мені спокою.

Я продивилася першу вирізку й мовила:

— Це ж про ту дівчину, яка зникла. Про Лайлу Герцберг...

— Саме так, — підтвердила місіс Ділловей. — А ось ці — про інших, які також зникли безвісти.

Я стала читати вголос імена жінок на наступних вирізках.

— Джейн Аенелла... Еллен ГанOVER, Доріс Вілер, Беатріс Крейн, Лізбет О'Нілі, — похитала я головою. — Усіх їх викрали.

Економка, кивнувши, узяла з верхньої полиці книжкової шафи олов'яну скриньку для коштовностей і проказала:

— А оце — знахідка леді Анни.

Узявши скриньку до рук і відкривши її, я побачила там золотий браслет, що лежав на синій оксамитовій подушечці.

— Не розумію, — протягла я, діставши браслет і перевівши погляд на місіс Ділловей. — Що це таке?

— Там є напис.

Перевернувши прикрасу, я помітила гравірування — «Лайлі з любов'ю».

— Ви гадаєте, це... — затнулась я.

Економка мовчки показала на газетні вирізки.

— Але ж Лайла — це було тоді поширене ім'я, чи не так? — за-торсала я свій наручний годинник. — Чому леді Анна була така впевнена, що це належало *тій* Лайлі?

Місіс Ділловей, узявши браслет, показала мені літеру «Г» на застібці.

— Тому що її батько був ювеліром, — проказала вона. — Ця літе-ра означає «Герцберг Дживелерз».

Я аж ойкнула.

— А де леді Анна знайшла браслет? — спитала я.

Економка помовчала трохи, а тоді відповіла:

— У спальні лорда Лівінгстона.

— Ти бачила місіс Ділловей сьогодні вранці? — спитав Рекс, коли ми після сніданку вийшли посидіти на терасі.

— Лише мигцем, — відповіла я. Усе ж таки мені слід було розпо-вісти йому про ту нічну зустріч. — А чому ти питаєш?

— Вона має кепський вигляд.

— Їй треба відпочити, — занепокоїлась я. — Цього разу ми повинні наполягти, щоб вона хоч якийсь час не працювала.

Узяти вихідний економка не погодилася, проте по полудні вийшла посидіти на терасі з нами та місіс Клейн.

Ми грали в «Тридцять одне». Місіс Ділловей приєдналася до нас без особливого бажання, але потім показала себе відмінним грав-цем, здобувши перемогу чотири рази поспіль.

Трохи пізніше, коли мій чоловік заснув у шезлонгу, місіс Клейн обвела поглядом сад із камеліями.

— Коли бачиш якийсь місце щодня протягом довгих років, — задумливо проказала вона, — то перестаєш помічати, яке воно прекрасне.

— Цей сад — просто чудовий, — кивнула я.

— Іноді мені стає страшенно шкода її, — вела далі куховарка.

— Кого?

— Леді Анну.

Економка випросталася на стільці, але відвела від нас погляд — мовляв, не бажаю приєднуватися до вашої бесіди.

— Чому? — спитала я.

— Ну, я, звичайно, не знала її особисто, — говорила далі місіс Клейн, — але можу уявити, яка тяжка доля їй випала. Талановитий садівник, який ніколи не відчував радості від захоплення людей його творінням — це наче кулінар, який ніколи не бачив усміхнених облич тих, хто скуштував його десерт.

— О, я розумію, що ви маєте на увазі. У моєму нью-йоркському садку росте рідкісна чайна троянда. І вона б не була такою привабливою для мене, якби Рекс не милувався нею разом зі мною.

Куховарка кивнула у відповідь на власні думки.

— Може, леді Анна зараз дивиться на нас із Небес? — після невеличкої паузи вимовила я.

— Напевно, вона зайнята — саджає квіти в саду, де літають ангели, — тихенько відповіла місіс Клейн.

Місіс Ділловей на якусь мить підвела голову, а тоді знову задивилася на смугу гортензій, що росли біля самісінької тераси. Вони нещодавно розцвіли, і ефект був просто приголомшливий — не наче стіна із синіх-синіх квіток. А сині гортензії можуть рости лише на кислому ґрунті. Може, леді Анна роками удобрювала їх кавовою гущею? Адже тільки таким способом я змогла досягти того, на що сподівалася одна з моїх клієнток — виростити гортензії ідеального синьо-фіолетового відтінку.

— Що ж, — мовила я, — гадаю, мені не завадило б трохи поспати.

Наливши собі чашку чаю, я попрямувала до нашої спальні на другому поверсі, не припиняючи ні на мить думати про леді Анну. Чи намагалася вона незадовго до смерті повідомити когось про те, що їй вдалося знайти? Чи розповіла про це лордові Лівінгстону? Мені не терпілося обговорити все це з Рексом.

Тільки-но я зачинила за собою двері спальні, враз зачула дзеленчання Рексового мобільного, що лежав у його сумці. Відкривши її, я витягла була телефон, але zarazом помітила теку для паперів із наклейкою, де було написано «Аманда».

РОЗДІЛ ВІСІМНАДЦЯТИЙ

Флора

Протягом тих днів, коли Десмонд перебував у маєтку, йому добре вдавалося не потрапляти на очі своєму батькові — звісно, не без допомоги містера Бердслі та місіс Ділловей. А з дітьми він страшенно хотів побачитися. Та поки що, як ми обидва розуміли, краще було тримати язика за зубами: якщо лорд Лівінгстон почує бодай слово про нього від Кетрін або Джейні — без урагану не обійдеться. Мені хотілося дізнатися причину їхнього конфлікту, проте я не випитувала в Десмонда цих подробиць, а він не дуже-то й палав бажанням їх розповідати.

Одного разу після сніданку ми зустрілися у вітальні. Десмонд, зачинивши за нами двері, обійняв мене й мовив:

— Я щойно отримав телеграму від командира військової частини. На жаль, мені треба вирушати до Лондона.

— Ой, Десмонде! — вигукнула я. — Будь ласка, скажи, що все буде гаразд. Скажи, що тобі не загрожуватиме небезпека.

— Так і буде. — Він прибрав пасмо волосся з мого обличчя. — Принаймні я так думаю.

— Ти надовго ідеш?

— Не знаю.

— Але ж ти ще з дітьми не бачився. Що я їм скажу?

— Не кажи їм нічого, — квапливо вимовив хлопець. — Я не хочу, щоб вони хвилювалися. Крім того, я повернуся так швидко, що ти не встигнеш і оком кліпнути.

Десмонд ніжно провів пальцем по моїй щоці, а тоді спитав наостанок:

— Обіцяєш мені, що нікуди не зникнеш?

— Обіцяю.

Дотик його вуст до моєї щоки, і все. Пішов.

Минув місяць, а за ним — другий. І я вже, нарешті, припинила підстрибувати на місці щоразу, коли чула звук автомобіля, який під'їжджав до будинку.

— Не хвилюйтеся так, — якось мовила до мене місіс Ділловей. — Він повернеться.

Вона мов думки мої прочитала.

Поки я чекала повернення Десмонда — втягнулася в спокійний, розмірений ритм життя поряд із дітьми. І зовсім би забула про «міддлберійську рожеву» й сад із камеліями, якби одного вечора, коли сонце вже зайшло і на небі залишався останній відблиск його променів, не поглянула туди крізь вікно своєї кімнати. Темна людська постать сновигала туди-сюди серед дерев. *Там хтось є.*

— Даруйте, сер... — сказала я, постукавши у двері буфетної, куди містер Бердслі завжди йшов одразу після сніданку.

Буфетна ця була схожа радше на кабінет із коморою, де зберігали столове срібло. Також тут були дверцята до винного льоху — завжди замкнені.

— Слухаю вас, міс Льюїс, — проказав дворецький, підводячи на мене погляд. Він якраз сидів за письмовим столом.

Манери містера Бердслі вселяли мені повагу до нього.

— Вибачте, що потурбувала, сер, — мовила я. Діти ще снідали, тож до дитячої мені треба було йти хвилин за п'ятнадцять. — Я хотіла вам дещо розповісти. Про те, що побачила вчора.

— І що ж це було, міс Льюїс?

— Я вже збиралася лягати спати. І раптом побачила крізь вікно якогось чоловіка в саду з камеліями, сер.

— Чоловіка?

— Саме так, і мені це здалося дивним. Хто так пізно міг там ходити?

— Справді дивно. Я попрошу містера Гемфрі, щоб сьогодні до вечора навідався туди та все перевірів.

Цього ж ранку, виходячи з дитячої, я перестріла місіс Ділловей і Сейді.

— З вами все гаразд, міс Льюїс? — мовила покоївка. — Ви маєте такий втомлений вигляд.

— Та ні — усе гаразд, — відповіла я.

— Ви дуже тяжко працюєте — причому з першого дня, — вела далі Сейді. — Чому б вам...

Дівчина, не доказавши, подивилася на економку, а тоді — знову на мене.

— Що ти хотіла сказати, Сейді? — спитала місіс Ділловей.

— Ну, не подумайте, що я надто багато собі дозволяю, але... словом, міс Льюїс, відколи приїхала, ще жодного дня не відпочивала.

Суворе обличчя економки враз подобришало.

— Звичайно... — мовила вона. — Ти маєш рацію, Сейді. Міс Льюїс, якщо хочете відпочити деньок — будь ласка.

Покоївка посміхнулася з виглядом переможниці. А я, обернувшись назад — на дітлахів у їхній кімнаті, — угледіла, як Ніколас, що слухав нашу розмову, скорчив за спиною місіс Ділловей кислу міну.

— Я можу побути з ними, поки ви відпочиватимете, — мовила Сейді, показуючи на відчинені двері дитячої. — Чому б вам не поїхати до містечка, щоб усе там роздивитися? А то ви з першого дня тільки те й робите, що бігаєте за дітьми й лагодите їхній одяг.

Дівчина обернулася до економки й сказала їй:

— Міс Льюїс могла б виїхати до міста разом із лордом Лівінгстном, а повернутися — сьогодні під вечір.

— Не думаю, що... — помовчавши, озвалася місіс Ділловей.

— Та не буде він проти, — урвала її мову Сейді. — Міс Фейрфілд відпочивала щосуботи, і він дозволяв їй їздити до міста разом із ним.

— Ну, гаразд, — із деякою неохотою кивнувши, поглянула економка на свій наручний годинник і всміхнулася. — Ви маєте якраз достатньо часу, щоб збігати до себе за сумочкою.

— Ну, якщо ви справді вважаєте, що лорд Лівінгстон не буде проти, — мовила я.

— Ой, я мало не забула. — Місіс Ділловей витягла з кишені конверт. — *Оце* прийшло вам.

— Мені?

Я очікувала, що це буде лист від мами й тата, проте почерк був незнайомий. І адреса відправника — лондонська.

— Дякую вам, — сказала я, та й попрямувала до сходів.

Діставшись своєї спальні, я зачинила двері, розірвала конверт і витягла звідти аркуш паперу.

Не надто розслабляйтеся там, міс Льюїс. Ви мусите виконати моє завдання. А якщо не виконаєте — я особисто поговорю з вашим татусем. І це буде аж ніяк не тепла розмова.

Філіп

Міцно заплющивши очі, я зім'яла папірець і стисла руку в кулак.

Коли я підійшла до машини, що стояла на під'їзній доріжці, містер Гемфрі саме порпався в багажнику.

— О, здрастуйте, міс Льюїс, — із розгубленим виглядом протяг шофер.

Посміхнувшись мені, він кинув пару замурзаних робочих рукавиць у багажник, а тоді з грюкотом зачинив його та відчинив мені дверцята. Усівшись на задне сидіння й примостивши сумочку біля ніг, я раптом помітила, як на підлозі щось блиснуло в сонячних променях. І, нахилившись, проказала:

— Містере Гемфрі, я тут дещо знайшла...

— О... так-так, — швиденько підібрав він із підлоги щось схоже на срібне кільце. — Ось воно куди запропастилося. Подарунок мамі. Купив учора в містечку.

Відкривши бардачок, він поклав кільце туди, а потім озирнувся, зачувши віддалене скрипіння гравію.

Я нервово заторсала свої рукавички. Варто було одягнути чорний капелюх замість оцього синього, що аж ніяк не пасує до моєї сумочки. А яка, власне, різниця? Хтось знайомий мені в містечку трапляється, чи що? Я притулилася була до спинки сидіння, та знову випросталася, побачивши, як виструнчився містер Гемфрі.

— Міс Льюїс прийшла, мілорде, — мовив він. — Поїде з нами до міста.

— Чудово, — проказав лорд Лівінгстон, зазирнувши всередину. — Вітаю, міс Льюїс.

— Здрастуйте.

Він сів поряд зі мною. На ньому був сірий діловий костюм у тонку смужку. Учора ввечері я мигцем бачила, як міс Ділловей дбайливо прасувала піджак цього костюма, не пропускаючи жодної складочки, щоб досягти ідеального результату.

Лорд Лівінгстон не мав особистого камердинера — ці обов'язки лежали на міс Ділловей, але вона зовсім не заперечувала. Не знаючи, куди подіти руки — тричі намагалася їх якось скласти, — я втупилася поглядом у вікно.

— Сподіваюся, діти слухаються вас, міс Льюїс?

— Так-так, дякую. — Я перевела погляд на вітрове скло.

— А ваша кімната — чи все вас влаштовує там?

— Так, вона дуже гарна.

Він досить надовго замовк, а згодом обернувся до мене й заговорив знову:

— Міс Льюїс, я хотів сказати... словом, я... — Він уг'явся поглядом у моє обличчя. — Мені дуже й дуже подобається, як ви працюєте з дітьми. І я хочу, щоб ви знали: для мене ваше перебування тут — справжня радість.

— Ох, — тільки й мовила я, дещо приголомшена цими словами. — Дякую.

— Скажіть мені, міс Льюїс, якщо це не секрет, — вів далі лорд. — Як ви взагалі стали нянею? Адже ви, на мою думку, мали б тепер бути в Америці — одруженою з якимсь хорошим хлопцем.

— Це довга історія, — промимрила я, відчуваючи, як червоніють щоки.

— У всякому разі, я радий, що ви сьогодні змогли поїхати до міста, — із розумінням кивнувши, говорив він. — Ви планували щось конкретне?

— Ні, нічого конкретного, — похитала я головою. — Просто проїдуся магазинами, сер... тобто лорде Лівінгстон, сер... тобто...

І чому поряд із ним я стаю такою недорікуватою? У себе в пекарні я могла прекрасно розмовляти з будь-яким заможним чоловіком, який до нас навідувався. Було й таке, що сам губернатор зайшов хліба купити, а за прилавком стояла якраз я.

Витягнувши з кишені конверт, я проказала:

— І ще зайду на пошту — треба надіслати додому листа.

Лорд швиденько забрав у мене конверт і мовив:

— Вам нема ніякої потреби марнувати вихідний на стояння в черзі. Нехай Гемфрі його надішле, — нахилившись уперед, передав він конверт шоферові. — Ви ж подбаєте про листа міс Льюїс, Гемфрі?

— Так, мілорде, — відповів той, глянувши на господаря в дзеркало заднього виду.

— Дякую, — мовила я.

Лорд Лівінгстон показав на пологі пагорби за вікном, що були немовби оповиті лілово-рожевим туманом. І проказав:

— Я подорожував світом, міс Льюїс, але нічого красивішого за ці пагорби, укриті вересом, не бачив.

— Залюбки намалювала б оце, — кивнувши, показала я на луку, де колихались од вітру квіти й трава.

— То ви захоплюєтеся живописом?

— Ну, так. Люблю малювати рослини.

— То ви справді змогли б це намалювати?

— Гадаю, що так — якби мала все потрібне: хороший мольберт, і полотно, і фарби. Я ж до Англії привезла тільки блокнот для замальовок.

— О, стриманість і простота замальовок... Я певен, що ваші — просто чудові.

За кілька хвилин ми вже в'їхали в містечко. Містер Гемфрі зробив першу зупинку — біля вокзалу.

— Що ж... — мовив лорд. — Я вирушаю до Лондона, і мене кілька днів не буде.

— Вдалої вам подорожі, — проказала я.

Він іще не встиг вийти з машини, коли з тротуару нам замахала рукою приваблива жінка десь мого віку. Кремова сукня прилягала до її тіла, підкреслюючи лінії фігури. Усміхаючись — так, ніби вони з лордом Лівінгстоном були давніми друзями, — вона підійшла до машини. Він опустив скло і, дещо холодно поглянувши на жінку, мовив:

— Вітаю, Терезо.

Містер Гемфрі, дивлячись у дзеркало заднього виду, спостерігав за ними.

— Зайдете сьогодні, лорде Лівінгстон? Ой, вибачте — я не знала, що ви не сам.

Помітивши мене, вона одразу ж перестала всміхатися.

— Міс Льюїс, це Тереза Мюллер, — неохоче обернувся лорд до мене. — Вона працює в ресторані, що на цій вулиці.

— Я, мабуть, уже піду. — Жінка розвернулася до тротуару, а тоді озирнулася й іще раз поглянула на лорда.

— Прошу вибачення, — мовив він до мене.

— Кхм... — прокашлявся містер Гемфрі. — Його світлість у містечку, можна сказати, знаменитість.

— Що ж, я мушу йти, — проказав лорд. — А то ще на поїзд запізнюся.

Узявши валізу, він іще раз поглянув на мене і, перш ніж вийти з машини, мовив:

— Міс Льюїс, я хотів сказати... — Не зводячи з мого обличчя пильного погляду, він нервово потер чоло. — Розумієте... мені дуже шкода, що я так суворо обійшовся з вами тоді — ну, коли зникла монета.

— Усе гаразд, — запевнила його я.

— То ви мені пробачили? — уже без напруження в погляді спитав лорд.

Я ствердно кивнула.

Він вийшов із машини, і містер Гемфрі, який уже встиг обійти її, відчинив йому дверцята.

— Вдалої вам подорожі, — мовив шофер на прощання.

— Дякую, Гемфрі. — Лорд поглянув на тротуар, де тільки-но стояла міс Мюллер. — Подбайте, щоб міс Льюїс добре провела цей день.

— Так, сер.

Увечері в мої двері постукала місіс Ділловей.

— Ну, як з'їздили? — спитала вона.

— Усе було чудово, дякую.

У містечку я прогулялася до площі та, купивши мішечок арахісу, всілася на лавку й стала спостерігати за дітьми, які гралися у фонтані; потім замовила в кав'ярні чашку чаю і, зручно влаштувавшись на м'якому стільці, дочитала, нарешті, «Роки».

— Мені слід було б сходити до дітей — побажати доброї ночі, — мовила я. — Та вони, певно, уже поснули.

— Так і є. — Зайшовши до кімнати, економка зачинила за собою двері. — Я хотіла б поговорити з вами віч-на-віч, якщо не заперечуєте.

— Звісно, не заперечую. А що сталося? — стривожено глянула я їй у вічі. — Чи все гаразд із дітьми? Напевно, Джейні застудилася? Вона ж учора трошки хлюпала носом, і я непокоїлася...

— З нею все гаразд. Ви так добре до них ставитеся. Можливо, надто добре. Ось про це я й хотіла з вами поговорити.

— Я щось не розумію.

— Міс Льюїс, такі няні, як ви, не залишаються назавжди. У вас ціле життя попереду: одруження, а тоді — і власні діти.

— Ну, коли-небудь — так, але...

— Так чи інакше, а ви тут назавжди не залишитесь, правда ж?

— Правда.

— Так отож. Я просто переймаюся через дітей. Усе думаю про те, як вони відреагують, якщо ваші наміри виявляться... — Вона витримала паузу, щоб дібрати правильне слово. — *Іншими*, ніж гадалося.

Я аж гусячою шкірою вкрилася: невже це був натяк на...

— Вибачте, не зовсім вас розумію, — вимовила я.

— Я маю на увазі, що ви, якщо вирішите піти — хоч би яка була на те причина, — повинні дати їм час, щоб вони із цим звиклися. Мати покинула їх раптово. А потім до маєтку одна за одною приходили й так само швидко йшли няні. Думка про те, що діти після всього пережитого втратять отак і вас, — просто нестерпна для мене.

— Ви їх любите, місіс Ділловей? — кивнувши, спитала я. — Правда ж?

Економка, поглянувши на стрілки настінного годинника, відповіла:

— Гадаю, так. Що ж, уже пізно — майже пів на десяту. А я пообіцяла місіс Марден, що покладу біфштекси в маринад, перш ніж лягти спати. Їй подобається, коли м'ясо маринується перед ланчем цілих дванадцять годин. — На якусь мить вона всміхнулася, а потім вийшла. — Добраніч, міс Льюїс.

— Добраніч.

Коли економка пішла, я подумала про те самотнє життя, що його вона для себе обрала. І, поклавши голову на подушку, зітхнула. Хай там як, а місіс Ділловей має рацію: хтось та й мусить піклуватися про цих бідолашних дітей. Ебботт хоч уже й не маленький, але ще дуже вразливий і чутливий. От якби лишень батько приділяв йому більше уваги. А Ніколас — цей милий красень із волоссям

кольору воронячого крила й пустотливою усмішкою — бажає тільки одного: щоб його помічали. Душевні муки маленької Кетрін такі глибокі, що мені не до снаги їх зрозуміти. Якби ж я тільки знала, як їй допомогти... Джейні — надто мала, щоб пам'ятати маму. І завдяки цьому її оминула ота гірка чаша, що мучить інших трьох дітей. Їхні страждання — справді безмежні, й іноді я бачу це в глибині їхніх очей. І Десмонд. *Десмонд*. Чи повернеться він додому? А якщо так, то коли?

Їхній батько — надзвичайно складна людина. Коли я тільки-но прибула сюди, він здався мені суворим і холодним, але сьогодні — так тепло розмовляв зі мною, що я аж розгубилася. Як же мені зробити так, щоб він проявляв отаке тепло в стосунках із дітьми? Як змусити його збагнути, що він справді потрібен їм? Позіхнувши, я вкрилася ще однією шерстяною ковдрою. У цьому величезному будинку — дуже холодні ночі.

Так, місіс Ділловей має рацію: я не залишуся тут назавжди. Та все ж не змарную того часу, що в мене ще залишився. Хоча його вже небагато. Містер Прайс хоче, щоб я знайшла ту камелію, інакше...

Лорд Лівінгстон пробув у Лондоні цілий місяць, і цей будинок, здається, зітхнув із полегшенням. Навіть старовинний годинник у вестибюлі, здавалося, уже не так поважно й церемонно цокав — наче для нього настали канікули. Я не переймалася, коли діти, граючи в класи, забігали в трояндовий сад або ж коли Джейні зіштовхувала на килим свою мисочку з гороховим супом. Словом, усі ми стали дихати вільніше.

Щовечора перед сном я ходила на третій поверх — до оранжереї. Було просто чудово не боятися, перечепившись об якийсь горщик, що я ризикую — а раптом мене почує господар дому... Але я все одно мала бути обережною і тому працювала при світлі лампи.

Я вже полюбила цю оранжерею і розуміла, за що любила її леді Анна. Хоча б ось за ці незвичайної краси орхідеї. Біля кожної із цих квіток було зазначено її повну наукову назву. Та мені більше подо-

балися імена, які вигадала для них леді Анна. Наприклад, поряд з орхідеєю з розкішними рожевими квітками, що зветься «каттлея» — табличка з написом «леді Каталіна». А ось це — «онцидіум». Її жовті квітки, як на мене, схожі на гурт дівчат у пишних вечірніх сукнях. Поряд — напис «леді Аралія з Плавнів».

Останнього вечора перед поверненням лорда Лівінгстона з Лондона я попрямувала до оранжереї, щоб полити квіти; хтозна — може, протягом наступних кількох днів не зможу сюди навідуватися. Отож, тільки-но діти поснули — я навшпиньки, як і завжди, піднялася сходами. Потім витягла з-під килима ключ і, відчинивши двері, прослизнула всередину. Щедро поливши орхідеї, я ще раз наповнила лійку водою, та й попростувала до східного вікна, щоб полити інші рослини. Коли поливала лимонне дерево — трохи води хлюпнуло на поділ нічної сорочки. Задивившись на бездонне нічне небо, я пригадала, як побачила колись господаря маєтку, який у халаті вийшов на терасу, і від цієї думки в мене почервоніли щоки. Тоді він дивився на сад із камеліями. Про що ж були його думки? Про дітей? Про леді Анну? А може, він згадував те, про що тепер шкодував?

Я струсила останні краплі води на пальму в теракотовому горщику. І взяла була ліхтар, аж тут помітила, глянувши у вікно, щось незвичайне. Пильно вдивившись у темряву ночі, я розгледіла якесь тьмяне світло серед камелій. Ліхтар? Джерело світла зсунулося на кілька кроків, а тоді згасло.

Я заквапилася до дверей і, роззирнувшись на всі боки, наважилася вийти в коридор. Зачинивши оранжерею на ключ, я почувала звук, схожий на хлюпання носом.

У коридорі я вгледіла дитячу постать — завдяки рожевій нічній сорочці впізнала в ній Кетрін. Вона сиділа, притулившись до стіни спиною й підібгавши ноги так, що коліна торкалися підборіддя. Коли дівчинка підвела на мене погляд — я розгледіла її заплакані очі й опустила поряд із нею навпочіпки.

— Кетрін, люба моя, що сталося?

— Я пішла за вами — хотіла дізнатися, чому ви щоночі сюди ходите.

— Ясно... — Я поставила ліхтар на підлогу.

— Мама ніколи-ніколи мене сюди не впускала, — показала дівчинка на двері оранжереї. — А сама годинами сиділа там... Я ж лише хотіла побачити її квіти. Тільки й усього.

— Ох, Кетрін... — погладила я її темне волосся.

— Ні, не треба, — підвівшись, опанувала вона себе. — Я поводжуся мов дурапа.

— Зовсім ні, — підвелась і я. — Може, ми ніколи й не зрозуміємо, чому мама не впускала тебе до оранжереї. Але я впевнена, що вона мала на це причини.

Я зітхнула, пригадавши застереження місіс Ділловой. *Яка взагалі користь із цієї оранжереї, якщо в неї нікого не впускати? А як зрадіє, опинившись там, оце дівчатко, яке так страшенно туржить за мамою...*

— Знаєш, Кетрін, — мовила я. — А чому б мені не показати тобі цю оранжерею?

— Ви серйозно? — витріщилася на мене дівчинка.

— Цілком. Тільки не кажи нічого братам і сестричці.

— Не скажу, — нетерпляче кивнула вона.

— От і добре. Нехай це буде нашою таємницею. — Я знову відчинила двері оранжереї. — Ходімо.

Зайшовши за мною всередину та вгледівши квіти й дерева, Кетрін аж рота роззявила.

— Це... просто дивовижно, — захоплено вимовила дівчинка, коли ми минали цитрусові дерева. — Мама пригощала нас кумкватами.

Вона раптом замовкла, а тоді ніяково всміхнулася мені й сказала:

— Пробачте, міс Льюїс. Я просто жاخливо ставилася до вас.

Я опустила на коліна, щоб подивитися дівчинці просто у вічі, і мовила:

— Усе гаразд. Ти ж тоді просто не знала мене. — Зірвавши з дерева кумкват, я поклала його просто їй до рота. — А тепер — знаєш.

Скажи-но: звідки в тебе взялися ці шрами, серденько моє? Що насправді сталося?

Я обережно торкнулася руки Кетрін, але вона інстинктивно відсмикнула її, а потім глибоко зітхнула, щоб розслабитися. І проказала:

— Обіцяєте, що нікому не скажете?

Я ствердно кивнула.

Дівчинка повільно підняла рукав сорочки. Її тоненька рука — аж до ліктя — була спотворена численними ранами: деякі з них уже перетворилися на шрами; деякі були ще зовсім свіжі; інші ж — тільки стали загоюватися.

— Ой, Кетрін! — здригнувшись, вигукнула я. — Будь ласка, скажи: хто тобі отаке заподіяв?

— Я й заподіяла. — Вона похнюпилася.

— Навіщо? — Я аж прикрила рота рукою.

— Я ж могла зробити маму щасливішою, — знову заплакала дівчинка. — Якби я краще поводитися, вона не була б такою нещасною.

— Кетрін, не кажи такого. — Я обійняла її. — Усе зовсім не так. Твоя мама була нещасною аж ніяк не через тебе — можу заприсягатися в цьому.

Дівчинка мовчки притулилася чолом до мого плеча.

— Не знущайся більше із себе, — проказала я. — Будь ласка, скажи, що не робитимеш такого.

— Мені так соромно, — крізь сльози промимрила вона.

Я взяла Кетрін за обидві руки.

— Люба моя, не треба так. Твоя мама не хотіла б, щоб ти отак почувалася. — Я пильно поглянула їй у вічі. — Вона, певно, дивиться зараз на тебе з Небес. І дуже хоче, щоб ти всміхнулася.

— Справді?

Я кивнула.

— А вона не сердиться на мене? Я ж зайшла сюди разом із вами.

Темне волосся Кетрін обвило її обличчя, і я заправила пасмо дівчинці за вухо.

Певна річ, я не знала відповіді на це питання. Навряд чи знала. Що більше я дізнавалася про леді Анну — то більш загадковою ставала для мене її особистість. Мені хотілося вірити, що вона любила своїх дітей і бажала для них тільки найкращого. Але тепер уже не мало значення те, як усе було насправді. Найважливішим нині стало, щоб Кетрін у це повірила.

— Звичайно, не сердиться, люба моя, — заговорила я. — Вона, я гадаю, хотіла зробити тобі подарунок на десятиріччя — показати цю оранжерею. Ти ж знаєш, що десять — це дуже важливий вік.

— Дійсно?

— Дійсно.

Кетрін, трохи підбадьорившись, підскочила до вікна, щоб краще роздивитися пальму.

— Це ж ота, що від тайського короля? — спитала вона.

— Від тайського короля?

— Еге ж. Я пам'ятаю, як тато про це розказував.

— Напевно, так і є.

Оранжерея була наповнена чудовими скарбами. І мені захотілося, щоб один із них належав Кетрін, і тільки їй. Вона заслуговувала на це. Поки дівчинка милувалася кумкватовим деревом, я уважно роздивилась горщики з орхідеями і знайшла один такий, що на його табличці нічого не було написано. Яскраво-фіолетові квітки цієї орхідеї здавалися майже синіми в місячному сяйві, яке проникало сюди крізь скляний дах. Узявши зі столу олівець, я написала на табличці «леді Кетрін із Вересових Лук», а тоді покликала:

— Кетрін! Дивися, що я знайшла.

— Що? — підбігла вона до мене.

— Оце — одна з орхідей твоєї мами. Називається вона, взагалі, «дендробіум». Однак ось тут написано дещо інше.

Дівчинка, нахилившись, прочитала напис на табличці й аж залякла від здивування.

— Мама назвала її Кетрін. — Вона підвела погляд на мене. — На мою честь.

— Бачиш? — усміхнулась я. — Леді Анна вибрала найкрасивішу орхідею, щоб назвати твоїм ім'ям. Можу побитись об заклад, що їй кортіло показати це тобі.

Дівчинка міцно-міцно притиснулася до мене, обхопивши мою талію, і проказала:

— Дякую вам, міс Льюїс. Дуже-дуже дякую за те, що впустили мене сюди!

— Будь ласка, — відповіла я.

Аж тут знову побачила у вікно мерехтіння світла від ліхтаря в саду.

— Ходімо, — прошепотіла я до Кетрін. — Тобі вже давно час спатки.

РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТНАДЦЯТИЙ

Еддісон

До вестибюля зайшов Рекс — із конвертом в одній руці й вазою з квітами в другій. Із самого рання він був у кав'ярні, збираючи інформацію для роману.

— Це тобі. Хтось на ганку залишив. — Поклавши конверта на столик біля вхідних дверей, він простягнув вазу із жовтогарячими трояндами й усміхнувся. — У тебе, певно, з'явився таємний шанувальник.

Тремтячими руками я відкрила конверт. І витягла листівку з одним лише словом: «Пам'ятаєш?»

— Від кого це? — спитав мій чоловік.

— Від... Келлі, моєї подруги. — Я кинулася вгадувати на ходу.

— Келлі? — Він почухав маківку. — Це та, з якою ви в коледжі вчилися?

— Еге ж. І вона... гм... вирішила привітати нас із річницею весілля трохи раніше.

— Ти диви, — кивнув Рекс, із цікавістю глянувши на букет. — Ще й пам'ятає цю дату. Хороша в тебе подруга.

— Як працювалося сьогодні? — спитала я, поставивши вазу на столик — поряд із конвертом.

— Непогано. — Чоловік потер рукою чоло. — Але я не можу позбутися думки, що в сюжеті бракує... ключового моменту.

— Може, я підкину тобі одну ідею. Розумієш — цієї ночі мені не спалося, і я вирішила пройтися будинком. І... словом, зустріла місіс Ділловей, і вона показала мені кабінет леді Анни. Рексе, я гадаю, тут багато років тому сталося дещо жахливе.

— Серйозно? А що саме?

— Поки що я не впевнена. Гадаю, мені слід сьогодні з'їздити до містечка — може, до чогось і докопаюся.

— Чудова ідея. Хотів би я поїхати з тобою. Та на сьогодні вже наїздився. Крім того, я опівдні мушу зустрітися з виконробом.

— Виконробом?

— Еге ж. Він керує бригадою, яку мій батько найняв для реконструкції будинку.

Так, я знала, що тут планують дещо переробити. Але думка про те, що вони змінять у маєтку щось дуже важливе, була просто нестерпною.

— Вони ж не робитимуть радикальних змін? — заговорила я. — Правда ж?

— Не певен. Але не я тут вирішую, а мої батьки, які вже все розпланували. А виконроб чекає на мій дозвіл щодо останніх штрихів.

Я подумала про оранжерею. Невже її планують знищити? Наносять, мабуть, туди надсучасної електроніки... А бугенвілея? Невже її знищать, щоб звільнити місце для телевізора з плоским екраном?

— Рексе! — вигукнула я, відчуваючи, як сильно калатає серце.

— Що, Еддісон? — зазирнув він мені в очі.

Цей сповнений ніжності погляд, це обличчя — таке відкрите й водночас мужнє... Мій чоловік був мені справжньою опорою. Поряд із ним я почувалася так спокійно. Чому ж я досі не розповіла йому, своїй єдиній рідній людині, про те, що в мене на серці? Оранжерея, місіс Ділловей... букет жовтогарячих троянд, що символізував усі жахіття з мого минулого. Я розтулила вуста, проте не спромоглася вимовити жодного слова.

— З тобою все гаразд, серденько? — спитав Рекс, поцілувавши мене десь між шиєю та правим плечем.

Коли він поставив сумку коло сходів, з неї випало кілька тек для паперів. На одній із них я вгледіла знайому наклейку з написом «Аманда».

Рекс одразу ж нахилився, позбирав теки й поклав їх на місце. І коли після цього він знову зустрівся зі мною поглядом — мені здалося, що в його очах промайнув холод. Це був немовби натяк на те, що не тільки він усього не знає про мене, але і я — про нього.

— Звісно, усе гаразд, — силувано всміхнулася я.

— Будь обережною за кермом, добре? — Він зиркнув на мене з цікавістю, уже підіймаючись на другий поверх.

Кивнувши, я пройшла повз вазу із жовтогарячими — наче язика скравого, потужного полум'я — квітами.

Ідучи до містечка, я метнулася ліворуч, а тоді — праворуч. І ледь розминулася із зустрічною машиною (з неї пронизливо засигналили). Хоч ми з Рексом часто їздили англійськими дорогами, але до лівостороннього руху я, певно, ніколи не звикну.

Припаркувавшись у містечку, я посиділа трохи в салоні, щоб іще раз обміркувати плани на день. Що тут узагалі можна знайти? Я обвела поглядом вітрини вздовж вимощеної бруківкою дороги: пошта, швець, кав'ярня «У Гретхен», закусова «У Мілтона». Біля поліційної дільниці — цегляної будівлі з червоними дверима — стояв, знічев'я крутячи жезлом навколо зап'ястка, полісмен. Прискоривши крок, я зайшла всередину.

— Чим можу допомогти, міс? — вимовила жінка середнього віку, яка сиділа за письмовим столом. На ній були окуляри в стилі Джона Леннона, волосся — зібране в кінський хвіст, на чоло спадала рівнесенько підстрижена гривка.

— Розумієте, — заговорила я, відчуваючи, як стискається серце. — Мені треба роздобути деяку інформацію. І я подумала, може, ви підкажете, звідки мені почати?

— То ви — американка... — привітно всміхнулася вона. — Ласкаво просимо до Клайвбрука.

— Дякую.

— І що ж вас привело до нашого містечка?

— Батьки мого чоловіка нещодавно придбали Лівінгстон-Менор.

І ми з ним приїхали туди на все літо.

— Ясно. Значить, ви з родини Сінклерів.

— Саме так. Я — Еддісон Сінклер.

— Дуже рада знайомству, — простягла вона руку. — А я — Мейв.

Жінка віддала теку з документами полісменові, що підійшов до її столу, і знову заговорила до мене:

— Було б чудово, якби в тому старому будинку знову засяяли усмішки після довгих років смутку, — похитала вона головою у відповідь на власні думки. — Дехто з мешканців містечка вважає, що маєток — проклятий.

— Саме це й привело мене до вас, — кивнула я. — Мені стало відомо, що кілька молодих жінок із Клайвбрука зникло безвісти в тридцятих-сорокових роках.

— Усе правильно. — Вона показала мені на плакат, що висів на стіні біля дверей. — Он там написані їхні імена.

— То тих дівчат так і не знайшли?

— Це був жахливий період нашої історії, — похитала головою Мейв. — Звісно ж, я надто молода, щоб пам'ятати ті часи. Але моя мама каже, ніби Клайвбрук «прославився» власним Джеком-різником, і він усе ще живий.

— Боже... Гадаєте, це може бути правдою?

— Дяка Небесам, ні. А якби це так і було — він би вже під сто років мав. — Вона знову похитала головою. — Ні, люба моя. Ця серія злочинів припинилася 1940 року. Я гадаю, саме тоді він і вмер. Але ми, напевно, так і не дізнаємося, як воно було насправді.

Я витягла із сумочки блокнот і записала дату. При нагоді спитаю про це місіс Ділловей.

— А що ви знаєте про лорда Едварда Лівінгстона?

— Тільки те, що він помер у шістдесятих роках. Це був дуже неговіркий, таємничий чоловік. Ніхто про нього до ладу нічого

не знав — лише чутки ходили. Пам'ятаю, як він одного разу приїхав до містечка. Я тоді була ще дівчатком — сиділа біля фонтана й гралася з іншими дітьми в камінчики. І раптом один із хлопчиків показав на лорда й закричав: «Убивця!» Мені його так шкода стало, — зітхнула жінка. — Аж ніяк він не був схожий на чоловіка, що вбив свою дружину. Вигляд-бо він мав зовсім не злий, як на мене.

— А як щодо інших? — кивнувши, спитала я. — Наприклад, люди, які працювали в маєтку протягом цих років. Як гадаєте — чи не міг хтось із них бути вбивцею?

— Ну, там працює економка, — криво посміхнулася вона. — Як там її... місіс...

— Ділловей?

— Еге ж. Оця точно щось приховує. А як же інакше, коли вона сімдесят років у маєтку прожила? Як згадаю її — аж сироти на шкірі виступають.

— Але ж вона завжди добре ставилася до леді Анни Лівінгстон. І всі ці роки не полишала маєтку, щоб дбати про її сади.

— Це вона вам таке сказала?

— Так. І я повинна вірити, що це правда.

— Тоді чому ця жінка подала клопотання, щоб протокол результатів розтину леді Анни було засекречено?

— Що? — аж схопилась я за край стільниці, щоб відновити рівновагу.

— Вам краще сісти. А я зараз гляну — може, знайду той документ. Мейв дуже швидко повернулася з конвертом.

— Уявляєте — суддя виконав її прохання. Протокол — засекречено, проте клопотання — ось воно. — Вона показала мені фотокопію документа. — Ось це — її підпис.

Протягом наступної години я блукала вулицями містечка, намагаючись осмислити все те, що казала мені місіс Ділловей. Якщо вона так любила леді Анну, якщо справді хотіла захистити її — чому зробила так, що правда про смерть стала засекреченою?

Тротуар привів мене до скверика на околиці містечка. Там, біля невеличкого саду, гралися й сміялися діти. Ось — двоє дівчаток на гойдалках. Такі веселі й безтурботні.

П'ятнадцять років тому

— Аmano! — почувся розпачливий крик малюка.

Протерши кулачками очі, я схопилася з дивана. Скільки ж я проспала? Тітка Джин, завіявшись кудись пиячити, залишила мене наглядати за Майлзом. Вона мала повернутися ще вчора, та не дотримала слова. Я побігла до її спальні: обидва ліжка — тітчине й Майлзове — виявилися порожніми. На паркетній підлозі валялася зім'ята дитяча ковдра з Великою Жовтою Птахою¹.

— Аmano! — знову заверещав малюк, який іще не міг доладно вимовити моє ім'я.

Цього разу я підбігла до вікна й глянула вниз — на прохід між будинками, куди вели запасні сходи. Колись давно якийсь добросердий мешканець будинку встановив там алюмінієву гойдалку. Шон! Розгойдує Майлза — надто високо. Мені аж дух перехопило: малюк щосили схопився рученятами за іржаві ланцюги гойдалки, щоб не впасти.

— Припини! — вереснула я, визирнувши з вікна. — Шоне, він же впаде!

Так-сяк взувшись, я схопила куртку. І здригнулася, коли рукавом зачепила свій спотворений свіжим опіком зап'ясток: це Шон учора ввечері загасив цигарку об мою шкіру. Малюк усе ще кричав.

— Я йду, Майлзе! — гукнула я, уже спускаючись запасними сходами, подумки лаючи себе за те, що проспала.

¹ Велика Птаха, або Велика Жовта Птаха (англ. Big Bird), — персонаж дитячої освітньо-розважальної телепередачі «Вулиця Сезам».

Нехай Шон знущається з мене, але скривдити малого я йому не дозволю.

Опинившись на вулиці, я побігла за ріг будинку. І побачила, що старенька гойдалка, здається, ось-ось перекинеться разом із Майлзом.

— Амана! — закричав малюк. — Поможі!

— Шоне, припини! — заверещала і я.

— А що мені за це буде? — Хлопець скривив губи, посміхаючись.

— Будь ласка. Він же впаде!

Як та клята Джин могла залишити мене й Майлза наодинці з цим чудовиськом? Трирічний малюк, безпорадно махаючи ноженятами, ось-ось упаде, вичерпавши всі свої мізерні сили. Він уже майже сповз із сидіння...

— Та він зараз у штанці знову накладе, — зареготав Шон. — Цікаво — чи надовго ще його вистачить?

— Припини! — Я схопилася за хлопця, щоб відтягти від гойдалки.

— Тільки якщо ти мені децю даси. — Він мене відштовхнув. — Ти ж знаєш, що мені до вподоби.

— Ти, потворо! — Здригнувшись, я зчепила зуби. — Не буде цього!

Наступні кілька секунд були для мене схожими на уповільнене кіно: рука Шона штовхає Майлза в спину. Останній крик малюка. Його перекошене страхом і розпачем личко, світле волоссячко, що тріпоче в повітрі. Падіння... та удар головою об бетон. І ось він уже лежить долі: з носика тече кров, очі — широко розплющені. Обличчя дитинки, яку ніхто ніколи не любив.

Підбігши до малюка, я обхопила його голівку обіруч і заголосила:

— Майлзе! Серденько моє, ні, будь ласка, не вмирай! Я тут, із тобою. Він більше ніколи тебе не скривдить... обіцяю.

Збагнувши, що малюк уже мертвий, я на якусь мить притулилася головою до його нерухомого тільця. А тоді заплакала й люто заверещала:

— Убивце! Як же ти міг?!

— А що я, власне, скоїв? — Криво посміхаючись, Шон схрестив руки на грудях.

— Зіштовхнув його! Він же був замалий, щоб утриматися! — Я торкнулася щоки малюка, і моя рука одразу ж почервоніла від крові. — Я йду до поліційної дільниці.

Шон, опустивши руки, підступив на крок ближче до мене. Це вперше я побачила його наляканим.

— Не підеш, — проказав він.

— Піду, — скреготнула я зубами. — Тобі це так не минеться.

— Ні, ти не второпала, — зареготав хлопець. — *Тобі* це так не минеться.

— Про що ти?

— Про вбивство. Джин залишила тебе наглядати за Майлзом. Ти мусила дбати про нього, а тепер на твоїх руках — його кров. Буквально.

— Ні, ти помиляєшся, — вимовила я, поглянувши на свої руки, вимазані свіжою кров'ю малюка. — Коли вони почують правду...

— Але в чію правду вони повірять? Ось у чому питання... — Вишкірившись, він указав на прочинене вікно нашої квартири. — Я скажу їм, що він тебе дістав до живих печінок і ти зіштовхнула його з шостого поверху.

— Вони тобі не повірять. Ти ж просто брехло!

— Повірять-повірять. Це я можу сказати напевне.

У мене враз затрусилися руки: а що, як він має рацію?

— Зараз ти вчиниш так, як я скажу, — поклавши руку мені на талію, проказав Шон. — А саме: сходиш до квартири й принесеш звідти пакет для сміття.

— Ні... — простогнала я.

— Так-так. І ми підемо... як зветься отой ідіотський сад у Бронксі, де ти за спасибі працюєш?

— Ботанічний сад, — промимрила я.

— Ключа маєш? — кивнувши, спитав він.

— Так, але я...

— От і добре. Як стемніє — підемо й закопаємо його там. І ніхто не дізнається. Це ж ідеальне місце, щоб замести сліди.

Я роззирнулася навкруги. Крізь пелену моїх сліз здавалося, що все вкрито сірим туманом. Сірий світ, сповнений самотності.

— А що ми скажемо Джин? — схлипнула я. — А тому дядькові за служби допомоги?..

— Скажемо, що Майлз утік, — вишкірився хлопець. Над його верхньою губою вже пробивалися вусики. — Такі діти завжди тікають від опікунів. Тож ніхто не здійматиме бучу.

— Ні. Я так не вчиню.

Шон дуже боляче схопив мене за зап'ясток. І цієї миті мені хотілося лише одного — щоб він мене відпустив. І щоб не було всього цього болю. І горя...

— Будь ласка, відпусти! — скрикнула я. — Мені боляче.

— Іди до квартири, — торочив своє він, — і принеси пакет для сміття.

Я підвелася, трусячись усім тілом. Хіба я мала інший вибір?

— Швидше! — почувся в мене за спиною голос Шона.

У квартирі він загорнув тільце Майлза в три шари чорного пластику, а тоді поклав його до старого брезентового мішка, який знайшов у коморі тітки Джин.

— Ворушись! — знову гарикнув він.

Мов заціпеніла, я підійшла до входу в Ботанічний сад і встромила ключ у замок, відчуваючи, що руки не хочуть мене слухатися. До цього дня тут було моє святилище — місце, де Шон не міг мене скривдити. Я працювала в саду двічі на тиждень: поливала рослини, вимітала опале листя. По закінченні зміни я з величезною неохотою пленталася до квартири тітки Джин, куди вона останнім часом рідко навідувалася. Але я поверталася туди заради Майлза. Бувало й таке, що я брала його із собою до Ботанічного саду. Йому дуже подобалося. Пам'ятаю, як він одного разу виліз на нижню гілку дуба — отого, що біля клумб. Я пам'ятаю його усмішку. А тепер він лежатиме тут у землі... Мої очі наповнилися сльозами.

— Тут точно нікого нема? — прошепотів Шон.

Я кивнула, і ми зайшли всередину. Робітники з вечірньої зміни йшли звідси о дев'ятій. Мої очі прикипіли до кнопки пожежної тривоги на стіні. Що, як простягти руку, і... А потім? Шон утече, а я залишуся тут сама з мішком, куди ми поклали труп малюка. І що я скажу людям? А якщо Шон має рацію і ніхто мені не повірить? Утім, яка вже різниця? Майлза ж усе одно до життя не повернеш.

Шон зняв лопату з гачка на стіні.

— Закопаємо труп он там, — сказав він. — Ходімо.

Вийшовши за двері, ми попрямували до розарію. Грунт у центрі саду виявився нещодавно скопаним — значить, ніхто й ніколи не здогадається, що тут вирили могилу. Жбурнувши брезентовий мішок на землю, Шон узявся копати. Піт виступив на його лобі й став стікати вниз — до тоненьких темних вусиків. Я з огидою відвернулася й задивилася на кущ жовтогарячих троянд, що ріс за кілька футів від мене. Майлзове життя було сповнене смутку, а краси він майже не бачив. То нехай хоч тепер його оточують чудові квіти. Ось Шон витирає з лоба піт, а тоді опускає мішок із дитячим тільцем в абияк викопану могилу. Троянди погойдуються від подиху нічного вітру. Ці квіти неначе уособлюють материнську ніжність. Відтепер вони наглядатимуть за малюком.

Тільки-но Шон заходився засипати могилу землею, я спинила його: — Стривай!

І витягла з кишені куртки улюблену Майлзову іграшку — ведмедика, якому я так старанно пришила нещодавно голову.

Прихиливши на мить цей кошлатий клубок до своєї щоки, я поклала м'яку іграшку поряд із тілом хлопчика. Нехай ведмедик буде поряд із малюком у його останньому притулку.

Я обхопила себе за плечі — холодно. Здійнявся вітер, а я й не помітила, коли саме діти пішли з майданчика. Я підвелася з лавки, узяла в руки сумочку, і... ось він, Шон. Стоїть, притулившись спиною до

клена, і курить цигарку. Востанне затягується й кидає недопалок на землю, наступаючи на нього, а тоді, вишкірившись, промовляє:

— Привіт, Амандо.

Я залякла від цього знайомого жаху. Шон мав точнісінько такий вигляд, як я уявляла: волосся, що спадає йому на плечі немитими темними пасмами; густі темні брови; на підборідді — колюча щетина.

— Квіти мої отримала? — спитав він.

— Дай мені спокій, Шоне! — Показавши йому кулака, я роззирнулася навколо в пошуках хоч когось стороннього, але сквер був порожній. — Я ж казала, що не маю таких грошей.

— Ти завжди була розумницею, Амандо. — Він підступив до мене так близько, що я відчула, як смердить його немите волосся й шкіра. — Річ, власне, ось у чому: я мав багато часу, щоб думати про тебе — коли сидів у в'язниці. Десять років, уявляєш?

— А до чого тут я? Тебе ж посадили за згвалтування. Ти покидьок... — похитала я головою. — Про це в газетах писали — їй усього-на-всього було тринадцять.

Шон знову вишкірився — наче я сказала щось смішне. І промовив:

— Майлза пам'ятаєш? Як він кликав на допомогу — пригадуєш?

— Ти ненормальний. — Я скрушно похитала головою.

— А ти ж могла мене зупинити, — захихотів він.

— Я намагалася.

І знову ця огидна посмішка.

— Не дуже-то й сильно... Знаєш, твоя правда: не гроші мені насправді потрібні. За останню роботу я отримав їх цілу купу. І поклав на офшорний рахунок, до якого копам не добратися. — Він провів пальцем по моїй щоці. — Що мені потрібно — так це *ти*.

Я плюнула йому в мармизу, і Шон, утершись рукавом, схопив мене за зап'ясток і відтягнув ремінець годинника.

— А мій знак усе ще тут... — знову заговорив він. Від його дотику мене аж занудило. — Як гадаєш — що скаже твій чоловік, коли дізнається, що ти вбила беззахисного малюка?

— Не чіпай мене! — вереснула я.

Чоловік і жінка, які прогулювалися сквером поодаль від нас, обернулися й побігли на мій крик.

— Рятуйте!.. — знову заволала я.

— Стули пельку! — гарикнув Шон.

— Негайно відпустіть її, — підбігши до нас, вимагав перехожий.

Його супутниця залишилася стояти осторонь. Я змогла розгледіти її зібране у вузол волосся й темні окуляри. Може, я раніше бачила цю жінку? Утім, у такому стані я не могла ні в чому бути впевненою.

Скрививши губи в посмішку, Шон відступив убік, а тоді гайнув доріжкою, що вела до головної вулиці.

— Це ще не все, Амандо! — вигукнув він наостанок.

— Ходімо до поліційної дільниці, — мовив до мене перехожий. — Напишете заяву.

— О, вже повернулися? — сказала Мейв, коли я зайшла до дільниці. — Ну як, розгадали загадку вбивці з Клайвбрука?

Помітивши сльози в моїх очах, вона занепокоїлася та спитала:

— З вами все гаразд?

— На неї напали, — проказав чоловік, що мене виручив. — Я встиг якраз вчасно.

— Ходімо зі мною. — Мейв підвелася.

Разом із жінкою-поліціантом ми зайшли до іншої кімнати.

— Будь ласка, сідайте, — мовила вона, вказуючи мені на стілець. — Мене звати Люсі.

Вона простягла мені пластиковий стаканчик із водою. Поставивши його на стіл, я відкусила краєчок нігтя, і мені здалося, що я відчула смак свіжої крові.

— Як давно ви це робите? — вказала Люсі на мої руки.

Я інстинктивно загнула пальці, щоб приховати погризені нігті, а тоді відповіла:

— Уже багато років. І ніяк не виходить позбутися цієї поганої звички.

— Вона виникає у людей, які відчують себе загнаними в пастку і тому бояться. Можу напевне вам це сказати — я вже давно на цій роботі.

Випроставши пальці, я поглянула на них так, немов уперше побачила.

— Усе гаразд, — мовила вона.

З мого ока викотилася сльоза. Люсі попрохала мене розповісти мою історію, і я не стала нічого приховувати. Розповіла геть усе: про Майлза й про те, як Шон знущався з нас; про опіки на моєму зап'ястку та Шонові листи й дзвінки з погрозами розкрити Рексові правду про мене; про те, як я зі шкури пнулася, щоб приховати від усіх своє минуле й залишити його позаду... Коли я розказала все це, мені дещо полегшало.

— Не картайте себе, — мовила Люсі. — Ви ж були тоді всього-на-всього п'ятнадцятирічною дитиною. Будь-хто, опинившись у такій ситуації, вчинив би так само. Найголовніше — це те, що ви намагалися врятувати малюка.

Я лишень кивнула.

— Якщо ви трохи зачекаєте — я зателефоную колегам з Америки й попрошу надіслати нам досьє на цього Шона. І ми подивимося, що там є.

І я знову кивнула. За півгодини Люсі повернулася з кількома аркушами паперу, де містилася тільки-но переслана факсом інформація. Вона простягла мені той аркуш, на якому було Шонове фото — в анфас і профіль.

— Він? Так, що тут у нас... Розшукується в трьох штатах — за крадіжки та згвалтування. Навмисне залишав дітей у небезпечному для їхнього життя становищі. Ну, скоїв іще деякі злочини. Якщо ми його знайдемо, то завдяки вашим свідченням він вирушить простісенько до Америки, де знову сяде у в'язницю. Там йому й місце.

— Дякую вам.

— А де ваша машина?

— Недалечко звідси.

— Уже стемніло, — кивнула Люсі. — До самого дому вас супроводжуватиме полісмен. Так ви будете в безпеці.

— Спасибі.

— Це *вам* спасибі, Амандо, за вашу хоробрість.

— Я більше не Амандо, — похитала я головою. — Мене звати Еддісон.

Спочатку я думала, що розповім Рексові про інцидент у сквері, тільки-но повернуся до маєтку. Та коли зайшла до спальні й побачила його обличчя — відчула, що не зможу цього зробити. Адже тоді довелося б розказати чоловікові всю правду, а я була ще не готова руйнувати образ, що склався в його уяві, — цей образ я роками ліпила, наче витончену скульптуру.

Коли Рекс заснув, я навшпиньки спустилася на перший поверх — перевірити, чи всі двері замкнені. У вітальні я затрималася — помітила-бо в кутку кілька рулонів паперу. Може, це копії креслень? Опустившись на підлогу, я розгорнула їх перед собою. І зраділа, побачивши, що майже все в цьому будинку залишиться таким, як і було. На першому поверсі з'явиться нова кухня; старі колони біля вхідних дверей замінять новими. Чудово. Дитяча, кабінет леді Анни й третій поверх, де оранжерея, залишаться без змін (принаймні якщо вірити цим кресленням). Я розгорнула наступний аркуш — з детальним планом садів. Чи збережеться сад із камеліями? Начебто так. Але, розгорнувши останнє креслення, я насилу повірила своїм очам. Невже таке може бути? Невже Рекс і справді від мене це приховував? Я згадала позавчорашній день, коли він розмовляв по мобільному так, щоб мені було незрозуміло, про що йдеться. Я похитала головою й стала роздивлятися цей останній аркуш: сяк-так намальований ескіз — напевно, поля для гольфа. І напис від руки на берегах: «Занедбаний сад буде зрубано цього літа». У кутку — «Р. Л. С.», ініціали мого чоловіка.

РОЗДІЛ ДВАДЦЯТИЙ

Флора

1 серпня 1940 року

Того ранку, коли лорд Лівінгстон мав повернутися з Лондона, атмосфера в домі змінилася. Скатертини випрасували з особливою акуратністю, столове срібло відполірували двічі. Діти здалися мені схвильованими. Джейні, наприклад, весь час свого ранкового сну просиділа, притулившись до мене. А Ніколас, як сказав його репетитор, був дуже неуважним під час уроку арифметики.

Ми знали, о котрій прибуде лорд, — адже містер Гемфрі вже поїхав до вокзалу. До містечка й назад їхати п'ятнадцять хвилин, тож о пів на одинадцяту я вивела дітей на під'їзну доріжку, щоб вони зустріли батька. Джейні радісно заверещала, коли хлопчики сказали, що бачать удалині машину. І ось уже автомобіль під'їжджав звивистою дорогою до будинку. Найменшенька пошкандибала була назустріч машині, однак я взяла її на руки.

Кетрін провела долонею по своєму волоссю. Сьогодні я закрутила її косу у вузол, закріпивши шпильками. І здивувалася від того, як дівчинка одразу неначе подорослішала.

— Як гадаєте — тато помітить мою нову зачіску? — спитала вона мене.

— Аякже, люба моя. І подумає, що ти — найкрасивіша з усіх дівчат на світі.

— От якби він подарунків нам із Лондона привіз... — широко всміхаючись, мовив Ніколас.

— Як думаєте — він купив мені отого іграшкового літака з каталога «Герродс»¹? — обізвався Ебботт.

Я дуже сподівалася, що діти будуть щасливі, побачивши батькову радість від зустрічі з ними. Проте, коли машина під'їхала до нас і лорд Лівінгстон вийшов, на його обличчі не дуже-то й відбилася така радість.

— Вітаємо тебе вдома, тату! — вигукнув Ніколас.

Підійнявшись східцями до вхідних дверей, лорд кивнув нам.

— Вітаю, діти, — без усіляких емоцій вимовив він і вже віддавав свій капелюх і плащ дворецькому. — Бердслі, зараз же принесіть мені чай до кабінету — мушу братися до негайних справ.

Він квапливо рушив у будинок, клацнувши дверима. На вулиці, коли ми туди вийшли, було нехолодно, але тепер уже вітер змінився. Джейні здригнулась, а Кетрін обхопила себе за плечі. Ніколас випнув нижню губу.

— Ходімо, діти, — мовила я. — Ще встигнете сьогодні побалакати з татом.

Ебботт копнув ногою камінчик, що долетів аж до машини та зрикошетив від покришки колеса — зовсім поряд із шофером.

— Ебботте! — вигукнула я. — Негайно попроси пробачення у містера Гемфрі!

— Не проситиму! — вереснув хлопчик і побіг до тераси.

Шофер одразу ж опустився навпочіпки й заходився витирати покришку носовою хустинкою, бурмочучи щось собі під ніс.

— Пробачте, — мовила я до нього. — Обов'язково з ним поговорю.

— А користі з цього? — Він обдарував мене злим поглядом. — Я ж вам казав, що цей хлопчисько — справжнісіньке бісеня.

¹ «Герродс» — один із найбільших і найпопулярніших універмагів у Лондоні.

Діти ходили набундюченими аж до ланчу — коли нарешті побачили батька знову. Кожен із них на стільці виявив коробку, обгорнуту в синій папір і перев'язану мотузочкою. Кетрін аж заверещала від радощів, коли побачила свою. Миттю відкривши її, витягла звідти порцелянову ляльку в рожевій шовковій сукні. Джейні одержала серію дитячих книжок, а Ніколас — іграшковий поїзд. А Коли Ебботт відкривав свою коробку, моє серце затріпотіло. Ні — судячи з виразу його обличчя, подарунок виявився зовсім не літачком.

— Дякую, тату, — з кам'яним лицем вимовив хлопчик, витягаючи з коробки пару чобіт для верхової їзди. — Вони просто чудові.

Лорд Лівінгстон, зайнявши чільне місце за столом, усміхнувся.

— Я і вам дещо привіз, міс Льюїс, — мовив він, показуючи на загорнуту в рожевий папір коробку, що лежала скраю на столі.

— Ой! — здивувалась я. — Так люб'язно з вашого боку, але ж ви не повинні були...

Він знову заусміхався. Від його сердитості, що зіпсувала дітям першу половину дня, уже не лишалося й сліду.

— А я так захотів, — сказав лорд. — Ну ж бо, відкрийте її.

— Так-так, будь ласка, відкрийте! — з нетерпінням закивала Кетрін.

Поставивши коробку перед собою, я обережно розв'язала стрічку й розірвала рожевий папір. Під кришкою коробки виявилися три невеличкі полотна для малювання, робочий халат, набір акрилових фарб і п'ять пензлів.

— Я попросив містера Гемфрі занести мольберт вам до спальні, — мовив лорд Лівінгстон (в очах його промайнули теплі іскорки). — Сподіваюся, усе це принесе вам задоволення.

— Авжеж... — протягла я, коли знову змогла заговорити. — Навіть не знаю, як вам дякувати...

— І не треба. Просто малюйте й насолоджуйтесь.

— Обов'язково малюватиму.

— Міс Льюїс, — із цікавістю поглянув на мене Ніколас, — а ми й не знали, що ви художниця.

— Ну... я, взагалі, не художниця. Просто дуже люблю малювати квіти й усілякі пейзажі.

— Мама теж любила малювати, — з гордістю всміхнувшись, мовила Кетрін.

А лорд Лівінгстон, дещо нервово кахикнувши, проказав:

— Може, ви колись зобразите щось для нас — скажімо, пейзаж, який доповнить нашу колекцію картин?

— О, навряд чи я зможу намалювати щось варте цього.

— Дозволю собі не погодитися, — мовив він, кивнувши дворецькому, який саме наливав суп у його миску.

Діти з радістю з'їли ланч, і після цього я відпустила їх до дитячої — нехай пограються зі своїми подарунками. Коли місіс Ділловей і містер Бердслі пішли, я теж підвелася. Аж тут лорд Лівінгстон, кахикнувши, проказав:

— Міс Льюїс, зачекайте хвилинку, будь ласка.

— Слухаю вас. — Я зупинилася біля дверей.

— Дякую.

— За що?

— За те, що допомогли мені все зрозуміти.

— Ви про що? — розгублено похитала я головою.

Лорд, зітхнувши, відповів:

— Я був настільки зануреним у своє горе, що не помічав, як діти потребують моєї уваги. — Він нервово потер чоло. — Коли я повернувся сьогодні додому й побачив, що вони разом із вами вийшли мене зустрічати, — це зворушило мене. Однак саме тієї миті я не міг цього збагнути. Хай би там що, а тепер я розумію: останнім часом я був просто жадливим батьком.

— Я б не сказала, що *жадливим*. Діти дуже-дуже люблять вас.

— Ну, дещо надолужити мені все одно треба.

— На мою думку, — кивнула я, — вам краще почати з Ебботта. Він аж пищить — так хоче в подарунок іграшкову модель літака.

— Справді?

— Справді. А ще краще було б, якби він іноді запуслав цей літак разом із татом.

Лорд похнюпився: напевно, тільки-но збагнув, що всі його знання про Ебботта вже давно втратили актуальність — наче вчорашня газета.

— Я... — Він втупився в мене збентеженим поглядом. — Я про це подумую.

— Що ж, — наостанок мовила я, вказавши на коробку з полотнами й фарбами, — ще раз дякую вам за подарунки. А тепер мені час іти до дітей.

Уклавши дітлахів у ліжка, я прибрала в дитячій кімнаті та, позіхаючи, стала спускатися сходами. День був довгий, і мені страшенно хотілося спати, але ж я пообіцяла Джейні, що полагоджу сукенку її ляльки. Тож я попрямувала до вітальні — там, на дивані, дитина залишила ляльку. Треба було показати сукенку місіс Ділловей — щоб та знайшла рожеву нитку підхожого відтінку.

Швидким кроком я ввійшла у вітальню і стала шукати на дивані ляльку. *Що за дивовижка? Джейні ж щойно залишила тут іграшку.*

— Шукаєте ось це?

Я аж підскочила, квапливо озирнувшись, і побачила... лорда Лівінгстона, який тримав у руці невеличку біляву ляльку.

— Ох... так, — глибоко зітхнула я.

— Пробачте, я не хотів налякати вас, — мовив він, підходячи ближче й простягаючи мені ляльку.

— Ви знайшли Агнес. — Узнявши її, я всміхнулась.

— Агнес?

— Ну... тобто Аггі.

— Ясно, — протяг він, вмикаючи радіо на приставному столику. — Якби лишень спіймати сигнал цим клятим приймачем...

З примхами радіоприймачів я добре зналася. У нашій пекарні був один такий — повсякчас запорошений борошном. Але мені завжди

вдавалося видобути з нього чіткий сигнал. Я просто не могла місити тісто без музики.

— А може, варто мені спробувати? — спитала я, наблизившись до столика. — Ці штуkenції зазвичай мене слухаються.

— Дякую за вашу люб'язність.

Я обережно покрутила коліщатко, намагаючись налаштувати радіоприймач на хвилю. Але він видавав лише спотворені звуки, що їх переривав пронизливий писк.

— Антена... — пробурмотіла я, простягнувши руку до задньої стінки приймача.

Скерувавши провід антени в напрямку вікна, я вже за мить почула в динаміках чоловічий голос — такий чіткий, наче диктор стояв просто перед нами.

— Просто чудово, — сказав лорд.

— Що ж, мені час іти, — озирнулась я на двері.

— Якщо хочете — залишайтесь, — показуючи на диван, мовив він. — Може, ви теж бажаєте послухати новини про війну.

— Боюся, що все це тільки зіпсує мені настрої.

Лорд Лівінгстон зняковіло відвів погляд від мене, а тоді проказав безбарвним голосом:

— Так, я розумію.

У динаміках зазвучав барабанний дріб.

— Гітлерівські війська наступають, — промовляв диктор. — Що це означає для Англії? І для всього світу?

Я так і прикипіла поглядом до приймача, бо мною вмить заволоділи думки про Десмонда.

— Що ж, — мимоволі опускаючись на диван, мовила я. — Може, й залишуся. Тільки на хвилинку.

Сидіти зовсім поряд із лордом Лівінгстоном було незвично — як і тоді, у машині, а тут ще й панував напівморок. Але війна, що насувалася на нас, руйнувала все — включно з емоційними бар'єрами між людьми. Стиснувши кулаки, я напружено вслухалася в стрілянину, що лунала в динаміках, а потім — у слова диктора:

— Армія Гітлера просувається Східною Європою, і дедалі більше молодих чоловіків призивають на фронт...

Далі він став детально розповідати про театр воєнних дій. Це тривало хвилин із двадцять.

А наостанок диктор промовив:

— Нам залишається тільки сподіватися й молитися, щоб нашу Батьківщину оминули жахіття війни. Боже, бережи Англію! Боже, бережи королеву!¹

Лорд, підвівшись, покрутив коліщатко. І радіоприймач, видавши спочатку нерозбірливий шум, наповнив кімнату спокійною музикою — наче в якомусь нью-йоркському клубі.

— Гадаєте, це правда? — спитала я. Мій співрозмовник знову сів поруч зі мною. — Війна справді може дійти до Англії?

— Звичайно, ніхто з нас не хоче в це вірити. Та ми повинні бути готовими.

Я кивнула.

— Ми ще маємо час, — вів далі лорд. — Один з моїх лондонських ділових партнерів — він має високе звання в Королівських військово-повітряних силах — запевняє, що близької загрози немає, бо вони посилюють оборону.

У динаміках зазвучала спокійна мелодія. Упізнала я її одразу: Луї Армстронг, «Всього мене, чому не забрала всього мене?». І, відчувши на собі пильний погляд лорда Лівінгстона, втупилася поглядом у свої руки, складені на колінах.

— Сумуєте за рідним домом? — почувся його голос.

— Сумую.

Моє серце вмить наповнилося тугою за мамою й татом, і за нашою пекарнею, і за багатолюдними вулицями Нью-Йорка — такого далекого від зловісного Гітлера й від цієї чужої для мене родини з її проблемами.

¹ Попри відомі слова цього гімну, 1940 року на чолі Британської імперії був король Георг VI — батько майбутньої королеви Єлизавети II.

— Мені справді тут подобається. Просто я не очікувала, що світ отак зміниться, поки мене не буде вдома. — Я стерла зі щоки сльозу.

— Ось, візьміть; — мовив лорд, простягаючи мені носову хустинку.

— Дякую, — сказала я, витираючи очі.

І озирнулася, зачувши кроки позаду нас. Це була місіс Ділловей.

— Вибачте, що потурбувала, — стримано вимовила вона.

Я швиденько підвелася — слідом за лордом Лівінгстоном.

— Кетрін щойно наснилося жахіття, — повідомила економка. — Вам слід негайно піти до неї.

Зверталася вона до мене, але дивилася кудись... крізь мене. Її сповнені втоми й душевної муки очі прикипіли до лорда, який стояв просто за мною. Я одразу ж відчула себе ніяково: мені вже нема чого тут робити.

— Так, звичайно, — відповіла я, відчуваючи, що мій голос розтинає важку тишу, немов ніж.

Поспіхом проминувши місіс Ділловей, я зачинила за собою двері, і за ними враз почулися приглушені голоси. Я вийшла до вестибюля.

Кетрін сиділа на краєчку ліжка, підібгавши під себе ноги.

— Мені наснилося, що мама поїхала до містечка разом із містером Гемфрі, і... — схлипнула дівчинка, сховавши обличчя в долонях. — Машина розбилася, а містер Бердслі... намагався її врятувати... та не зміг.

— Люба моя Кетрін... — ніжно погладила я її волосся.

— Тато вже забув про маму? — спохмурніла вона. — Забув?

— Звісно ж ні, — квапливо відповіла я.

— Забув! — вигукнула Кетрін і заплакала ще дужче. — Я знаю, і це просто нестерпно!

Перш ніж піти до себе, я зазирнула до оранжереї. Без ліхтаря тут було досить-таки темно: місяць, почасти затулений хмарою, ледь-ледь освітлював кімнату. Однак цього було досить, щоб я змогла полити рослини. Місіс Ділловей попереджала мене про кажанів, але я все одно аж підскочила, коли почула пронизливий писк і побачила, як під скляним дахом тріпочуть перетинчасті крильця.

Я зупинилася біля вікна, відчуючи, як мою щоку лоскоче пальмовий лист. Що там казала про це дерево Кетрін? Його подарував леді Анні тайський король? Певна річ, мене діти ніколи так не любитимуть, як маму — настільки чарівну жінку, що їй робили подарунки навіть королі. Але я маю зосередитися на своєму завданні — на «міддлберійській рожеві».

Визирнувши у вікно, я поглянула вниз — на терасу лорда Лівінгстона. З його кімнати доносилася спокійна, романтична мелодія, і я затрималася, щоб її послухати. На терасі — у слабкому місячному сяйві — я помітила дві тіні.

Наступного дня після сніданку містер Гемфрі оголосив нам, що везе лорда Лівінгстона до вокзалу.

— Як? Тільки-но повернувся — і знову їде? — витріщилася Сейді на місіс Ділловей, яка цього ранку мала більш утомлений вигляд, ніж звичайно.

— Що я знаю — так це те, що в нього там якісь термінові справи, — мовив шофер. — Він сказав, щоб я привіз його на вокзал не пізніше десятої.

Я поглянула в очі економці, яка одразу ж втупилася поглядом у свою тарілку.

— Як на мене — баба з возу... — стелу плечима куховарка. — Одним голодним ротом стало менше — та й усе.

— Місіс Марден, — спохмурнів містер Бердслі, — я не бажаю чути від вас таких слів про лорда Лівінгстона. Ви всі чудово знаєте причину його частих і довгих поїздок до Лондона: він робить усе, щоб забезпечити цьому дому достаток.

— То й що? — мовила куховарка.

— А от що: перш ніж говорити про нього в зневажливому тоні — згадайте, що він дуже тяжко працює на благо цього маєтку, на благо всіх нас.

— Містере Бердслі, — обізвалась я, — а від Десмонда, часом, немає звісток?

— Боюся, що ні.

Містер Гемфрі рвучко підвівся.

— Що ж, мені час іти, — кинув він погляд на місіс Марден. — Буду в місті — заберу ваше замовлення в бакалії. І до пошти можу підїхати — якщо комусь треба листа надіслати.

Я віддала йому конверт із листом до батьків, а тоді спитала дво-рецького:

— Для мене, часом, немає листа?

— Мені шкода, але ні. А вам хтось мав написати?

— Та ні, — протягла я, відчуваючи одночасно полегшення від того, що містер Прайс мовчить, і тривогу через те, що батьки не пишуть.

— Ой, а я щойно згадала, який сьогодні день! — підвівши погляд на економку, мовила Сейді.

— А який? — з цікавістю спитала я.

— День народження її світлості, — задумливо відповіла покоївка. — Я пам'ятаю, як його світлість любив робити їй сюрпризи за сніданком і як...

Враз пролунав брязкіт — під столом щось розбилося.

— Ну й незграба ж я, — обізвалася місіс Ділловей, втупившись поглядом в уламки білої чашки.

Сейді, схопившись із місця, стала підбирати шматочки порцеляни з підлоги й складати їх купкою на столі.

— Не хвилюйся, — сказала до неї економка. — Я сама впораюся. Містере Бердслі, прошу вас простежити, щоб вартість чашки вирахували з моєї зарплатні.

Місіс Марден, знизавши плечима, проказала:

— І чого зчиняти отакий галас через якусь нікчемну чашку? Я б віддала кухню, напхом напхану ними, аби лише отримати одне-одні-сіньке нормальне яблуко... Місіс Ділловей, ви бачили ті, що нам доставили сьогодні вранці? — зневажливо скривилася вона. — Усі до одного — скрючені й червиві. І як я, по-вашому, спечу нормальний пиріг, маючи таку негодящу начинку?

Сейді підсунула їй під ніс газету й мовила:

— Що вдієш — треба звикати. Я чула, як учора у вестибюлі містер Бердслі розмовляв із його світлістю. Я, власне, не хотіла підслухувати, але... наш господар сказав, що перебуває у... теє... скрутному фінансовому становищі, от.

— І не дивно, — пирхнула місіс Марден. — Отак тринькати гроші... Ви бачили оті сигари, що привезли йому вчора з Південної Америки?

— Не дуже-то й підходящі часи для проблем із грошима, як на мене, — відповіла Сейді. — Я от не хочу залишитися без роботи якраз у розпал війни. Ось тут, у газеті, пишуть, що німці наступають. Не встигнеш і оком кліпнути — а вони вже сюди припхаються й накажуть, щоб ми їм яєчню з беконом приготували.

— Сон рябої кобили, — відрубала місіс Марден, підводячись і поправляючи фартух на широкій талії. — Повірю в це, як на власні очі побачу білки їхніх очей¹. А поки що, гадаю, перейматися через це нема сенсу.

Коли я їхала з дому, мама з татом непокоїлися через війну в Європі. Але ж ніхто не міг тоді уявити, що все дійде до такої серйозної загрози. Узявши до рук газету, я продивилася першу сторінку. Звісно, це неправда. Мусить бути неправда.

Трохи пізніше, коли я була вже з дітьми в їхній кімнаті, місіс Ділловей простягла Ебботтові коробку, загорнуту в коричневий папір і перев'язану білою стрічкою.

— Ваш батько попросив мене передати це вам, — сказала вона до хлопчика, кинувши на мене багатозначний погляд.

— Мені?! — заволав Ебботт.

Економка кивнула, і він узяв коробку. А тоді, розірвавши папір, відкрив її й витріщився на... справжнісінький, його власний іграшковий літак.

— Дякую, — прошепотіла до мене місіс Ділловей.

¹ Посилання на вислів американського полковника Вільяма Прескотта «Не стріляйте до тих пір, поки не побачите білки їхніх очей», що його він озвучив під час Війни за незалежність 1775—1783 рр. у битві при Банкер-гілл, вимагаючи від солдатів стріляти у ворога з близької відстані з метою збереження боєприпасів.

РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ПЕРШИЙ

Eggison

— *М* очно не хочеш поїхати зі мною? — спитав Рекс, заправляючи пасмо волосся мені за вухо.

Я думала над тим, щоб скласти йому компанію в поїзді до Лондона, де він домовився зустрітись зі старим другом. Так, після інциденту в містечку мені аж ніяк не хотілося бути самій. Але ж я вже наближалася до розгадки таємниці маєтку й тому дуже не хотіла нікуди вирушати звідси. Та й не могла — адже Шон так і кружляв навколо мене.

— Ні, — відповіла я. — Гадаю, мені слід залишитись і уважніше продивитись альбом із камеліями. У мене таке відчуття, що в саду ми щось прогавили. Якийсь ключик до розгадки...

— Гарзд. Я повернуся завтра, і тоді ми подивимось — може, щось і вималюється з усього цього. Що більше ми дізнаємося про маєток — то більше я переконуюся в тому, що із цього можна створити роман.

Він закинув на плече сумку, де, як я пам'ятала, лежала тека з написом «Аманда». Я так і не спитала його про неї.

— Сумуватиму за тобою, — поцілував Рекс мене в щоку.

— Бажаю вам із Кевіном чудово провести час.

— Ти так і не збагнула? — з цікавістю зазирнувши мені в очі, усміхнувся він.

— Не збагнула... чого?

— Найкраще я проводжу час із *тобою*.

Я всміхнулася йому у відповідь. Це справжнє щастя, коли з тобою поряд чоловік, який отак щиро тебе любить. Але чи залишиться його любов такою самою сильною, якщо він дізнається правду про моє минуле?

— Моє таксі під'їхало, — показав Рекс на машину за вікном.

— Бережи себе, — поцілувала я його на прощання.

— А ти пам'ятай про лівосторонній рух, якщо вирішиш покатися на машині.

І я лиш грайливо закотила очі.

— Як доберуся до готелю — зателефоную, — сказав наостанок Рекс.

Провівши поглядом таксі, що рушило в напрямку міста, я зачинила входні двері. І одразу ж пожалкувала, що залишилася тут сама. На стіні цокає — наче хтось тишком-нишком ходить будинком — старовинний годинник. Я показую йому кулака — мовляв, не боюся тут нічого. Не дозволю я Шонові звести мене з розуму. Усе буде добре. Навіть якщо поліція ще не знайшла його — вони ж регулярно патрулюють тут територію. І, щоб зателефонувати до їхньої дільниці, мені треба лише натиснути кнопку швидкого зв'язку.

Піднявшись до себе, я взяла лист від Ніколаса Лівінгстона й зателефонувала за вказаним на папері номером.

— Алло! — проказала я в слухавку. — Це Еддісон Сінклер. Батьки мого чоловіка нещодавно придбали Лівінгстон-Менор. Нині вони подорожують Азією, тож я дозволила собі прочитати ваш лист.

— Так-так, звичайно. Вітаю, Еддісон, — кахикнув Ніколас. — Я хотів би, якщо ваша ласка, поговорити з вами віч-на-віч про одну важливу справу. Чи буде вам зручно, якщо я приїду до маєтку завтра?

— Авжеж, чекатиму на вас.

— Чудово. Я сяду на поїзд, що вирушає о дев'ятій ранку, і прибуду десь в обід.

— Дуже добре. Містере Лівінгстон, я хотіла сказати... Зважаючи на обставини, пов'язані з продажем цього маєтку, ваша родина, тобто ви... ем-м... не зацікавлені в тому, щоб сюди повертатися?

— Так, — квапливо відповів він. — Особливо після... Гадаю, це не телефонна розмова, місіс Сінклер. До завтра.

Того вечора, щойно я лягла в ліжку, пролунав стукіт у мої двері й почувся голос:

— Місіс Сінклер, ви не спите?

Узявши зі стільця халат, я швиденько просунула руки в рукави й зав'язала пояс. На порозі моєї спальні стояла, важко дихаючи, місіс Клейн.

— Вибачте, що потурбувала, мем, але... місіс Ділловей зомліла й ударилася головою об стіл. Я вже викликала швидку.

Ми спустилися сходами до кухні, де сиділа на підлозі, притулившись спиною до кухонної шафи, стара економка. Я одразу помітила, який затуманений у неї погляд.

— Як ви почуваетесь? — стрімко опустившись поряд із нею навколішки, спитала я.

Однак у відповідь почула лише якісь нерозбірливі звуки.

— Скільки ще чекати швидку? — узявши місіс Ділловей за руку, обернувшись до куховарки.

Вона підійшла до вікна. І тієї ж миті нічну темряву прорізало світло фар.

— А ось і вони! — поквапилася місіс Клейн до дверей.

І одразу ж повернулася — разом із фельдшерами, які підняли економку й поклали її на носі.

— Будь ласка... — пробурмотіла до мене місіс Ділловей, перш ніж її винесли з кухні. — Лист...

— Бережіть сили, — знову взявши її за руку, похитала я головою.

— Схоже на інсульт, — сказав один із фельдшерів. — Порушення мовлення належить до його ознак.

— Я поїду з вами до лікарні, — мовила я.

— Уже ніч, — відказала місіс Клейн. — Залишайтеся в маєтку. Відпочивайте. Я працюю тут уже двадцять років, тож краще поїхати мені. Нехай вона хоч знайоме обличчя побачить, якщо будуть провали в пам'яті чи щось таке.

— Але обов'язково зателефонуйте, — кивнула я, — щойно з'являться новини.

Коли всі пішли, я затулила штори на першому поверсі. Чудернацьке відчуття заволоділо мною: я — одна-єдина душа на весь оцей будинок, де могли б жити сотні людей. А може, я не сама тут? Може, поряд зі мною — сотні душ померлих, які тут колись жили? І вони спостерігають за мною, чекаючи чогось. Підіймаючись сходами, я аж тремтіла від цих думок. Зараз я йду до спальні лорда Лівінгстона, де він ділив ложе з леді Анною. А може, і з іншими жінками?

Раптом я відчула, що в моїй спальні похолодало. І тому підійшла до шафи, щоб знайти ще одну ковдру. Аж тут я помітила в куточку верхньої полиці дерев'яну скриньку і, намагаючись дістати її, перекинула на себе купу ковдр. Сівши на ліжко, я повільно підійняла кришку й побачила зіжмаканий аркуш паперу, згорнутий учетверо. Здається, мені вже було відомо, що це за папірець — ще до того, як я його розгорнула: вирвана сторінка з альбома леді Анни! «Міддлберійська рожева». Засушеної квітки немає, зате нотатки Анни збереглися. То цю сторінку вирвав і поклав до скриньки лорд Лівінгстон? Але чому він це зробив?

Підійшовши до вікна, я задивилася на огорнутий темрявою сад із камеліями. «Міддлберійська рожева», без сумніву, росте саме там, і не тільки вона. Із широко розплющеними очима я спостерігала за світлом від ліхтаря, яке рухалося спочатку вздовж одного з рядів камелій, а потім перемістилося до іншого. Схаменувшись, я затулила штору й кинулася до мобільного, що лежав на столику біля ліжка.

— Алло! Говорить Еддісон Сінклер із маєтку Лівінгстон-Менор, — мовила я до диспетчера. — Мені здається, у нашому саду ходить хтось чужий. Можете прислати сюди полісмена?

РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ДРУГИЙ

Флора

18 вересня 1940 року

Ось і збігло літо — не влаштувавши нам гучного прощання й не принісши жодної звістки від Десмонда. Майже всі ці три місяці лорд Лівінгстон просидів у лондонській квартирі. Містерові Бердслі він казав, ніби його там затримують справи. Однак мене не полишали тривожні думки: ніякі це не справи, а щось... більш серйозне. І от, одного дощового ранку — це було у вівторок — він зателефонував із Лондона. Мені вдалося почути, як містер Бердслі розмовляє з лордом у вітальні.

— Ваша світлосте... — говорив дворецький у слухавку. — Дуже радий вас чути!.. Так-так, з дітьми все гаразд... Так, з міс Льюїс — теж... Справді? Дуже прикро це чути... Чи можна щось для цього зробити?.. Так, звичайно, я зрозумів... Та ви що?.. Лорд Десмонд, сер? І не кажіть... Ну... Я просто уявлення про це не мав, мілорде. І ніхто з нас... Так-так, звичайно.

— Даруйте, сер... — мовила я, коли містер Бердслі поклав слухавку.

— Так-так. — Дворецький поправив піджак. — Це був лорд Лівінгстон. Телефонував із Лондона, щоб спитати про дітей. Він планує

пробути там іще два тижні. А тоді повернеться додому й залишиться до кінця осені.

— Це добре, — відповіла я. — Діти ж страшенно за ним скучили. Він лише кивнув.

— А... можна вас запитати? — не одразу вимовила я.

— Слухаю вас, міс Льюїс.

— У цій розмові ви згадували ім'я Десмонда... З ним усе гаразд?

Витягнувши з кишені піджака носову хустинку, містер Бердслі приклав її до чола — наче хотів витерти піт, хоча його там і не було.

— Вам нема через що перейматися, міс Льюїс, — відповів він, ховаючи хустинку назад до кишені.

— Так, звичайно, — проказала я й замовкла, відчуваючи, як кімната наповнюється напруженою тишею. — Я розумію.

— Що ж, якщо це — все...

— Так, сер, — мовила я й провела поглядом дворецького, який попрямував до сходів.

Ох, Десмонде! Будь ласка, повертайся.

— Буря насувається, — вручну збиваючи вершки, проказала місіс Марден.

Містер Бердслі говорив їй, що може купити сучасний міксер — зі зручною підставкою та механічною збивалкою. Але вона відмовилася, зауваживши: «Це буде якесь махлярство. Я ж куховарка, і мені платять за те, щоб я збивала вершки. От я їх і збиватиму».

— Терпіти не можу, коли літо закінчується, — зітхнула Сейді, дивлячись сповненими туги очима крізь кухонне вікно на сади.

Місіс Марден занурила палець у вміст білої миски, а потім піднесла його до очей, перевіряючи консистенцію вершків. Невдоволено похитавши головою, заходилася збивати далі.

— І що тобі до тієї негоди? — мовила вона до покоївки. — Ти ж усе одно кавалера не маєш, щоб на пікніки з ним ходити.

Сейді, не звертаючи уваги на бурчання куховарки, налила чашку чаю й поставила її на блюдечко переді мною зі словами:

— Напевно, тобі скоро закортить додому — до Америки...

— Це правда. Але містер Бердслі вчора сказав мені, що всі пасажирські рейси через Атлантику скасували — принаймні тимчасово.

Зітхнувши, я всілася на стілець, де місіс Марден зазвичай чистила овочі.

— Б'юся об заклад, ти страшенно сумуєш за своїми. — Покоївка поклала руку мені на плече.

— Сумую. А вони все не пишуть мені. Не розумію — чому за ці п'ять місяців я не отримала від них жодної звістки?

— А ти певна, що зворотну адресу правильно написала... ну, і все інше?

— Авжеж. Сто разів перевіряла.

— Може, вони просто дуже зайняті.

— Ні. Я хвилююся: а раптом із ними щось сталося?

Що, як до них добралися посіпаки містера Прайса? Що, як...

Місіс Марден подала мені мішечок із картоплею та простягла ножика.

— Зробімо ось що, — мовила вона, всміхаючись і показуючи свій кривий зуб. — Ти допоможеш мені оце почистити, а я розповім тобі, як одного разу побачила гольцем голого лорда Лівінгстона.

Сейді аж зайшлася реготом, а потім мовила до мене:

— Раджу тобі почистити цю картоплю.

— Що ж, — усміхнулась я, — діти будуть на уроках іще півгодини. Картопля, то й картопля.

Минув тиждень, за ним — другий. Зі старого клена в саду стало опадати, кружляючи на вітрі, листя. Це було неначе нагадування нам про непевність, яка запанувала в усьому світі. Війна, мов чорна грозова хмара, нависла над Англією. І залишалося тільки молитись, щоб це виявилось лише пустою погрозою — як то кажуть, нахвалялася синиця море запалити.

Якось уранці, на початку жовтня, я дозволила дітлахам послухати радіо після сніданку.

— Що ж, діти, — мовила я, коли передача закінчилася, — зараз нам час іти до вашої кімнати — містер Бердслі казав, що сьогодні тут фарбуватимуть стіни.

Тільки-но вони стали підійматися сходами — вхідні двері розчахнулися, і до будинку влетів захеканий містер Гемфрі.

— Я щойно з містечка. — Шофер простягнув нам газету, заляпану дощовими краплями. — Дивіться!

Заголовок, надрукований великими яскравими літерами, сповіщав: «Удар німецьких бомбардувальників по Лондону: є жертви».

— Боже милий! — скрикнула місіс Ділловей і заходилася обмахувати своє лице.

— А що з лордом Лівінгстоном? — обізвалася я. — Від нього є звістка?

— Наразі ні, — відповів містер Гемфрі. — Я щойно ходив до містера Бердслі, і він сказав, що зараз зателефонує до Лондона.

Усі ми прожогом кинулися до буфетної. Дворецький сидів там за письмовим столом.

— Є звістка від лорда? — спитала місіс Ділловей. А я й не знала, що її голос може отак тремтіти.

— Боюся, що ні — телефонні лінії не працюють. Нам залишається тільки чекати. — Нахилившись, він витяг з-під столу графин. — І молитися.

Містер Бердслі зайняв пост біля телефона — чекає звісток із Лондона. А мене місіс Ділловей попрохала піти до вітальні й подивитись, як там працюють муляри. Цікаво — який вигляд матимуть пофарбовані в новий колір стіни? Мабуть, просто чудовий — адже для цього вибрали смарагдово-зелений відтінок (мій улюблений).

— Кхм!.. — озвалась я до чоловіка, якого вздріла у вітальні.

Він, бачте, всівся (спиною до мене) на стілець лорда Лівінгстона, закинувши ноги на диван. *Аж злість бере.* Містер Бердслі має рацію: і що за часи настали? Ти наймаєш робітників, а приходять

ледацюги, які так і шукають можливості посидіти на м'яких стільцях та поласувати наїдками зі шведського столу.

— Негайно приберіть ноги з дивана! — гримнула я.

Чоловік розвернувся до мене обличчям. *Десмонд!*

— Доброго ранку тобі, — мовив він, підводячись.

— Десмонде!

Я підбігла до нього, і хлопець міцно пригорнув мене до серця, прошепотівши на вухо:

— Як же я сумував за тобою...

— Чому ти не писав? — Я відступила на крок, щоб краще його роздивитися. — І не телефонував?

— Не міг — виконував бойове завдання. А воно затягнулося на значно довший час, ніж я очікував. Будь-який зв'язок був заборонений.

— Що ж... гадаю, я зможу тобі пробачити.

— Ходи-но сюди. — Він знов обійняв мене. — Я навіть слів не доберу, щоб описати, як за тобою скучив.

РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ТРЕТІЙ

Eggison

— *М*и прочесали весь маєток, але нікого не знайшли, — сказав із порога полісмен. — Ви впевнені, що когось бачили?

— Так, була впевнена, — кивнула я. — Вибачте, що змусила вас змарнувати час.

Від нью-йоркської поліції я точно не дочекалася б отакої скрупульозності.

— Не треба вибачень, — відповів чоловік. — Якщо хочете — я постережу будинок до світанку. Мабуть, так вам буде спокійніше.

— Звісно, будь ласка, — з величезним полегшенням зітхнула я. — Дуже вам дякую.

Хоч мене й заспокоювало те, що біля будинку стоїть поліційна машина, та заснути я все одно не змогла — відчувала-бо присутність Шона, який зловісною тінню сновигав десь неподалік.

— Побудете тут трошки сама? — спитав уранці, позіхнувши, полісмен. — Якщо хочете — я дещо пізніше пришлю сюди когось із денної зміни.

— Дуже люб'язно з вашого боку, — відповіла я, кинувши погляд на темні кола в нього під очима, — але не хвилюйтеся — мій чоловік сьогодні повертається з Лондона.

— Що ж, добре. Але все одно — зачиніть двері як слід.

— Дякую вам, — сказала я.

І, тільки-но він вийшов, клацнула засуvom.

На столику біля вхідних дверей лежала моя дамська сумочка. Того вечора, коли на мене напав Шон, я поклала туди конверт, який віддала мені Мейв із поліційної дільниці. Але тоді я почувалася надто виснаженою, щоб відкрити його.

— Я дещо знайшла для *іншого* вашого розслідування, — сказала тоді Мейв.

У конверті виявилися датовані 1942 роком фотокопії свідчень офіціантки клайвбрукської кав'ярні — щодо зникнення її подружки й колеги Терези Мюллер. Зверху до цих аркушів було приклеєно стікер із написом: «Ще одна дівчина, яка зникла в сорокових роках. Може, тут є зв'язок? Успіху вам!»

Розгорнувши альбом із камеліями, я продивилася всі сторінки, шукаючи відповідність дати зникнення Терези — 25 червня 1940 року — до якогось із рядів чисел. Але такого збігу не знайшла. І сіла, замислившись, на сходинку. А може, усі мої здогадки — просто нісенітниця? І зникнення тих жінок ніяк не пов'язані між собою і не мають жодного стосунку до леді Анни?

Я пробіглася поглядом по тексту протоколу, уже готова здатися. Аж раптом помітила ім'я лорда Лівінгстона в нижніх рядках другої сторінки:

КОНСТЕБЛЬ РЕНКІНС: Ви сказали, що того дня, коли міс Мюллер зникла, вона брала замовлення лорда Лівінгстона в кав'ярні.

СЬЮ ГІЛМОР: Так, сер. Він тоді запізнився на поїзд і прийшов до нас пообідати. Я це запам'ятала, бо Тереза попросила підмінити її, поки вона бігала до підсобки підфарбувати губи.

КОНСТЕБЛЬ РЕНКІНС: У вас не виникало такого відчуття, що вони — міс Мюллер і лорд Лівінгстон — мали якісь стосунки за межами кав'ярні?

СЬЮ ГІЛМОР: Я знаю тільки, що вона цього хотіла. Проте не впевнена, що вони бодай колись спілкувалися ближче — ну, ви розумієте, про що я. Тереза справді казала, що дуже хоче поїхати з ним до Лондона. Та їй було завжди властиве... забігання наперед. І тому вона плутала свої бажання з дійсністю.

КОНСТЕБЛЬ РЕНКІНС: То він запрошував її із собою до Лондона чи ні?

СЬЮ ГІЛМОР: Ось про це я не знаю, сер. Того дня вона пішла з роботи раніше — скаржилася на головний біль. Може, поїхала з ним. Але мені про це нічого не сказала.

Я підвела погляд. То зв'язок *таки є!* Але чому тоді в альбомі немає відповідної нотатки? Чому дату зникнення Терези не вписано туди? Закусивши губу, я стала напружено думати... Ну, звісно! Тереза Мюллер зникла вже *після* смерті леді Анни, і тому просто нікому було додати в альбом цю дату. Чи підозрювала Анна свого чоловіка? А може, когось іншого? І чи хотів хтось її смерті — через те, що вона вже близько підбралася до правди?

Поклавши папери назад до конверта, я перемістилася за письмовий стіл у вітальні, де мій чоловік залишив копії креслень. Із шухляди я дістала блокнотик зі стікерами, а тоді позаписувала туди шість рядів чисел з альбома, що означали, як я вважала, дати. Звіряючи їх із датами зникнення жінок, я відчувала шалене калатання серця. І ось я приліпила стікери до креслення з планом саду, де росли камелії, — згідно з кодами в альбомі.

Коли я відійшла на крок — мені аж дух перехопило: стікери утворили коло! *Боже милий, невже тіла тих бідолах закопані там, у саду?*

РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ЧЕТВЕРТИЙ

Флора

6 жовтня 1940 року

Тільки-но ми впоралися з ланчем — аж тут до залу для слуг примчав захеканий містер Бердслі з телеграмою в руці.

— Оце щойно з Лондона прийшло, — сповістив він. — Лорд Лівінгстон — живий-здоровий. І завтра повернеться!

Усі ми враз повеселішали. А обличчя місіс Діллоуей уперше після звісток про бліцкриг набуло здорового відтінку. Звісно, це були найкращі новини, які ми тільки могли почути. Та поки лорда не було, сталося багато змін: земна вісь зсунулася, а з нею — і Лівінгстон-Менор.

— А міс Льюїс повідомила мене, що Десмонд повернувся, — мовила економка.

— Що ж скаже його світлість? — проказала, складаючи кухонні рушники акуратною стопкою, Сейді.

— Ну... — протягла місіс Діллоуей, — йому доведеться із цим змиритися. Урешті-решт, Десмонд — його син.

— Кхм, — обізвався містер Бердслі. — Я поговорю з його світлістю, коли він приїде. А поки що, я гадаю, Десмондові краще спати

не у своїй кімнаті, а в гостьовій. Так буде менше шансів, що він у коридорі перестріне лорда Лівінгстона.

— Авжеж, — кивнула економка й попрямувала до дверей. — Міс Льюїс, ходімо — вас уже діти чекають.

Коли ми підіймалися сходами, до нас підбігла Сейді.

— Місіс Ділловей, — мовила вона, — вас до телефона.

— А почекаати вони не можуть?

— Ні, мем. Це бакалійник. Якись проблеми із замовленням.

— А місіс Марден хіба не може це владнати?

— Бакалійник не хоче розмовляти з нею після отого інциденту з яйцями, — похитала головою покоївка.

Економка, всміхнувшись, кивнула з розумінням.

— Гаразд, я з ним поговорю, — зітхнула вона. — Чи може хоч якийсь діло в цьому домі йти на лад без мого нагляду? Міс Льюїс, підіймайтеся без мене. Улаштуйте Десмонда в кімнаті для гостей, а я незабаром підійду.

Прямуючи до сходів, що вели на другий поверх, я зайшла до вестибюля і... завмерла на місці, побачивши біля вхідних дверей чоловіка з великим — очевидно, порожнім — брезентовим мішком у руках. Коли він обернувся до мене — я остаточно залякла.

— Містере Прайс! Що ви тут робите? — Я кинула погляд на його мішок. — І навіщо вам оце?

— Оце? А хіба ви не розумієте? — Він із посмішкою провів пальцем по настільній лампі. — Позолочена... Ніколи не знаєш, що в отаких старовинних маєтках надібати можна. Тут же справжнісінька скарбниця.

— Дайте Лівінгстонам спокій, — благально вимовила я.

— Дозвольте вам нагадати, міс Льюїс, що з таким ставленням до завдання ви для батьків так нічого й не зробите. — Знявши капелюха, він змірив мене цікавим поглядом. — Щось надто неввічливо ви розмовляєте зі своїм начальником, який прийшов перевірити, як ви працюєте.

Містер Прайс ступив ближче до мене — повільно, немовби точно відміряючи кожен крок, і додав:

— А я вам уже кілька листів надіслав.

— Але ж... — промимрила я, — до мене дійшов лише один. Чесно. Я роззирнулася на всі боки, боячись, що хтось нас підслуховує.

— Не брешіть, юна леді, — уже в кількох дюймах від мене вимовив він. — Це вельми непорядно.

— Будь ласка, — зачувши, що хтось спускається сходами, запанікувала я. — Нам не можна тут розмовляти — ще почують...

— ...і дізнаються, що ви не та, за кого себе видаєте? Боже мій! Невже вам справді подобається ця робота? Невже ви отак вжилися в роль квочки... тобто няні?

Я схопила його за руку й потягла до кімнатки біля вхідних дверей. А там, зітхнувши, проказала:

— Будь ласка, ідіть звідси.

— Тільки якщо ви скажете мені, де та камелія. Гадаю, ви вже знайшли її.

— Я ж вам намагаюся сказати: ні, не знайшла. Мені потрібен іще час.

— Іще час? Міс Льюїс, ви тут уже кілька місяців пробули. А чи взагалі вона тут є — та камелія? Може, ви її вже самі викопали? — Містер Прайс підступив ближче до мене. — Але ж ви отак не вчинили б зі мною, правда?

— Дайте мені ще кілька місяців, — благально глянула я на нього. — Мені просто потрібен іще час, щоб знайти камелію серед стількох інших. Коли дерева не цвітуть — це майже неможливо зробити.

— Гаразд, — кивнув він. — Але якщо ви не знайдете цю камелію до кінця листопада — я відправлю своїх людей, щоб вони з вашим татусем іще раз побалакали.

— Це все-таки ваших рук справа. — Я стиснула руку в кулак. — Будь ласка, не робіть такого. Дуже вас прошу...

— Усе залежить від вас, міс Льюїс, — вишкірившись, простяг він мені свою візитівку. — А тепер, дорогенька моя, візьміть оцю картку — на випадок, якщо запроторили кудись ту, що я вам давав. Зателефонуйте мені, тільки-но знайдете камелію. І наступного разу я вже не буду таким терплячим.

Останні фрази містер Прайс проказав, уже прямуючи до вхідних дверей. Я почекала, поки він зачинить їх з того боку, а тоді наважилася вийти до вестибюля. На щастя, там нікого не було.

Постоявши трохи на місці, щоб узяти себе в руки, я подалася до вітальні.

— Ось ви де! — гукнула зі сходової клітки першого поверху економка.

— Вибачте, — промимрила я. — Мені довелося випроводжувати... тее... комівояжера.

— Місіс Ділловей! — рвучко підвівшись зі стільця, вигукнув Десмонд, коли ми з нею зайшли до вітальні.

Схопивши економку за талію, він підняв її, і вони разом закружляли кімнатою.

На зазвичай суворому обличчі місіс Ділловей засяяла усмішка.

— Цей одяг вам до лица. — Вона торкнулася значка на Десмондовій військовій формі.

— Я молодший лейтенант, — виструнчившись, віддав він їй честь.

— Ви ж, мабуть, у боях участь братимете? — стривожено глянула вона йому в очі.

— Саме так, мем, — із гордістю всміхнувся він. — Я щойно повернувся з першого бойового завдання. А за кілька тижнів мені треба вирушити на Південь разом зі своєю військовою частиною.

На якусь мить зазирнувши мені в очі, Десмонд відвів погляд і додав:

— Я хотів би провести цей час у маєтку — якщо, звичайно, це нікого тут не обтяжуватиме.

— Не кажіть дурниць, — мовила місіс Ділловей. — Я рада, що ви повернулися додому. І всі інші — теж.

— А мій батько?

— Отут нічого не можу сказати — ви ж із ним як посварилися, так і не розмовляли. Час покаже. Так чи інакше, він нині в Лондоні. Десмонд завмер на місці з роззявленим ротом.

— З вашим батьком усе гаразд, — запевнила його економка. — Ми сьогодні отримали телеграму від нього. Місто найбільше по-

страждало просто за кілька кварталів від його помешкання. Та лордові пощастило.

— Це чудово, — з полегшенням зітхнув Десмонд. — А коли він повернеться?

— Завтра.

— Якщо можна, я хотів би з братами й сестричками побачитись.

— Міс Льюїс зараз відведе вас до них, — кивнула місіс Ділловей.

— Влаштуймо їм сюрприз, — пустотливо всміхаючись, мовив до мене Десмонд.

— Згода, — прошепотіла я.

Крізь зачинені двері дитячої я змогла розібрати їхні голоси — скиглення Ебботта й пронизливе завивання Ніколаса, схоже на звуки пожежної сирени.

— Зайдеш і скажеш їм, що до них прийшли репетитори, — нахилившись, прошепотів мені у вухо Десмонд.

— Та вони ж такий рейвах підіймуть... — осміхнулася я. — Уроки в суботу!

— А я, — вів далі він, — коли вони вийдуть за двері, здивую їх. Кивнувши, я зайшла до дитячої.

Ебботт лежав на килимі, закинувши ноги на коробку з іграшками.

— І чому життя таке нудне? — жбурнув він один зі своїх коміксів на підлогу.

Кетрін і Джейні сердито кричали на Ніколаса, який скерував іграшкову пожежну машину просто на ляльковий будиночок, удаючи, що хоче його повалити.

— Діти, — мовила я, — мені шкода, але зараз ви повинні йти на уроки.

— Уроки?! — заволав Ебботт. — У суботу? Це ж... протизаконно!

— Запевняю вас, що це *не* протизаконно, — загадково всміхнулася я.

— Харамана гнеш, — усміхнулася у відповідь найменшенька.

— Міс Джейні, — мимоволі пирхнувши від сміху, вимовила я, — і від кого ти тільки почула слово «хараман»?

— Від Ніколаса, — заусміхалася й Кетрін.

— А тепер слухайте мене всі, — вела далі я. — На вас уже чекає особливий суботній репетитор — просто за дверима цієї кімнати.

— Та я дуба врїжу, — пробурчала Кетрін.

— Можу тебе *запевнити*, що не врїжеш.

— А хто цей репетитор? — спитав Ніколас. — Тільки не отой надутий старий вусань...

— Містер Вортінгтон — ніякий не «надутий старий вусань». Він дуже хороша людина, — відповіла я.

А тоді я підняла Джейні з підлоги. І Кетрін теж підвелася.

— Ходімо, — сказала я. — Він уже чекає.

Діти з кислими мінами попленталися за мною до коридору. З-за дверей тієї ж миті вискочив Десмонд і заволав:

— Сюрприз!

— Десмонде? — умить широко заусміхався Ніколас.

— Десмонде! — вереснула Кетрін, кидаючись до нього з розпростертими обіймами.

Джейні заплескала в долоньки — хоча й не пам'ятала, певно, свого найстаршого брата.

— Я бачив тебе востаннє, коли ти була зовсім крихіткою. — Десмонд опустився навколїшки поряд із найменшенькою. — А тепер — он ти яка виросла!

Личко Джейні засяяло широкою усмішкою. Десмонд тим часом обернувся до Ебботта — насупленого, зі схрещеними на грудях руками.

— Що таке? — спитала я хлопчика.

Той стояв, не зводячи погляду з Десмонда.

— Так не можна! — вигукнув Ебботт. — Ти не можеш отак просто повернутись — ніби нічого й не сталося!

Найстарший серед дітей лорда зблід мов крейда.

— Це несправедливо! — ще раз прокричав Ебботт.

А потім, оминувши всіх нас, прожогом кинувся до своєї кімнати.

— Десмонде, лишайся з дітьми, — сказала я. — Мені треба його заспокоїти.

Коли я підбігла до Ебботтових дверей, вони були вже замкнені.

— Ебботте! — поклікала я. — Серденько моє, відчини! Може, розкажеш мені, що з тобою таке?

— Дайте мені спокій! — крикнув він. — Будь ласка, йдіть!

— Гарзд. Але я знову прийду — трохи згодом.

Час після обіду Десмонд провів у вітальні — разом із дітьми. Джей-ні та Кетрін по черзі танцювали з ним вальс, і обидві верещали від радості, коли він підіймав їх і кружляв отак кімнатою. А Ніколас, плескаючи в долоні, задавав їм ритм.

Десмонд підійшов до грамофона й поставив платівку.

— Купив оце в магазині грамплатівок у місті, — мовив він, встановлюючи голку. — Гленн Міллер. В Америці він справжня зірка. Правда ж, Флоро?

— Еге ж, — відповіла я, згадуючи джаз-бенди, що грали в «Кабана-клуб» у моєму рідному Бронксі.

Хотілося б мені тоді мати достатньо сміливості, щоб прийняти запрошення на танець від когось із хлопців... Але я завжди знаходила причину, щоб їм відмовляти. Тож отого вечора на кораблі, коли мене запросив Десмонд, я танцювала з хлопцем уперше в житті.

— Чудово, — він говорив далі. — Тоді ти маєш знати «Місячну серенаду».

І він узяв мене за руку.

Кетрін заусміхалася, коли Десмондова права рука лягла на мою талію, а я поклала руку йому на плече. І ми, зімкнувши пальці, закружляли кімнатою.

— Гарна пісня, правда ж? — проказав хлопець.

— Правда, — зітхнула я, щаслива, що знов опинилася в його обіймах.

Не знаю, скільки тривала пісня, але мені здалося, що цілу вічність. Я немовби розчинилась у цій мелодії, кружляючи вітальнею в обіймах Десмонда.

— Кхм... — До кімнати зазирнула місіс Ділловей. — Вибачте, що потурбувала. Міс Льюїс, можна вас на кілька слів?

Десмонд відпустив мене, і я заквапилася до коридору. Економка зачинила за нами двері вітальні.

— Пробачте, — мовила я. — Мабуть, у мене геть усе з голови повилітало.

— Я не сварити вас прийшла. Бачить Бог, я остання, хто може вас за це засуджувати, — утомлено зітхнула вона. — Ебботтові погано. Я тільки-но була в нього — він увесь горить. Зараз побіжу лікаря викликати.

Того вечора Ебботт нічого не їв. Я непокоїлася за цього дванадцятирічного хлопчика — уже не малого, але ще не дорослого. Було просто нестерпно бачити, як він мучиться від своїх переживань. *І чому він так бурхливо відреагував на повернення Десмонда?* Під вечір прийшов лікар і сказав нам, що Ебботт підхопив рідкісну форму вірусного менінгіту. Коли мине лихоманка — йому потрібен буде абсолютний спокій. І час.

Попри серйозність Ебботтової хвороби, Кетрін і Ніколас під час вечері балакали з Десмондом, забувши про все на світі.

— Ти справді маєш вогнепальну зброю? — спитав його Ніколас.

— Авжеж.

— А можеш принести її сюди? Нам так хочеться подивитись...

— Ну... гадаю, міс Льюїс буде не в захваті від такого, — з усмішкою глянув на мене хлопець. — Це ж непристойно.

Сейді, підклавши у вогнище в каміні ще одну колоду, обернулася до Десмонда й виконала реверанс.

— Вітаю, Сейді, — мовив він. — Радий знову тебе бачити.

— Навзаєм, — відповіла дівчина зніяковіло, як і завжди, коли хтось із Лівінгстонів звертав на неї увагу.

Містер Бердслі похитав головою, а тоді запропонував Десмондові булочку. Та перш ніж дворецький устиг дотягнутися до неї щипчиками, хлопець схопив її і, підкинувши, спіймав... у себе за спиною. Ніколасові очі зробилися завбільшки як круто зварені яйця.

— То що — дивитимемося сьогодні на зірки? — спитав дітей Десмонд. — Як за старих добрих часів...

— Дивитимемося! — схопився з місця Ніколас.

— Ура! — вереснула Кетрін.

— Ненавиджу чинити як стара злючка, — похитала я головою, — але дітям уже час митися у ванні й лягати спати.

— Ну-у-у... — набундючившись, Ніколас гепнувся на стілець.

Кетрін мовчки схрестила руки на грудях.

— Ми ж маємо цілий місяць попереду, — усміхнувся до них Десмонд. — Ще встигнемо повеселитися.

— Можна мені йти? — підвівшись, глянув на мене Ніколас.

— Можна, — протягла я, кинувши погляд на його тарілку. — Але ж ти майже нічого не з'їв.

— Якщо Ебботт не може їсти, — знизав він плечима, — я теж не буду. Це — щоб його підтримати.

— І чого ти тільки не вигадась, аби горох не їсти... — мовила я й обернулася до Десмонда. — Піду подивлюся, як там Ебботт. Наглянеш за дітьми?

— Авжеж.

А бажання підтримати брата вилетіло з Ніколасової голови, щойно місіс Ділловей принесла торт.

— Мені — великий-великий шматок! — вигукнув він і, знемагаючи від цікавості, обернувся до Десмонда. — А мечі вам теж видають?

— Увесь гориш, — прошепотіла я, торкнувшись долонею Ебботтового чола.

Викрутивши серветку з махрової тканини, я поклала на гаряче чоло холодний компрес. Хлопчик, трусячись у лихоманці, бурмотів щось собі під ніс.

— Бідолашний мій... Яка страшна лихоманка, — погладила я його світле волосся. — Ти одужаєш, мій маленький. Ми тебе вилікуємо.

Вийшовши в коридор, я перестріла містера Бердслі.

— Як там Ебботт? — спитав він.

— Боюся, що погано.

— Ебботт — сильний хлопчик, — запевнив мене дворецький. — Що зараз йому більш за все потрібно — так це добре виспатися. Доктор Енгстром навідається до нього завтра зранку.

Він уже обернувся був до сходів, аж тут усміхнувся й сказав:

— Дякую вам.

— За що?

— За те, що так дбаєте про дітей.

— Та я ж нічого особливого не роблю.

— Робите. І її світлість була б вам за це вдячна.

Коли Ебботт поринув у сон, я вклала спати інших трьох дітей. А тоді взяла кошик із дитячим одягом для прання й стала навшпиньки спускатися сходами. З кошика раптом випали штани Ніколаса, та підняти їх я не встигла — це зробив Десмонд.

— Ось, — мовив він, кладучи штани назад до кошика. — Оце так узяли тебе в роботу...

— А я й не заперечую, — злегка всміхнулась я.

— Ходімо на кухню — поцупимо шматок торта, — з пустотливим вогником в очах запропонував Десмонд.

— Ти ж знаєш, як місіс Марден чинить із тими, хто вдирається до її кухні, — похитала я головою.

— Саме тому мені й потрібна спільниця, — всміхнувся він.

— Ну й хитрюга ти... — всміхнулась я у відповідь.

Змахнувши з вуст солодкі крихти, Десмонд попрямував до буфетної.

— А тут нічогосінько не змінилось: як було того дня, коли я вперше сюди приїхав, — так і є. Письмовий стіл Бердслі, шафа зі скатертинами... — Підвівши голову, хлопець глянув на лампочку, що висіла на дроті в коридорчику. — Усе — точнісінько таке саме.

— А хіба ти тут не народився? — Я глянула на нього примруженими очима. — Я думала, що твоя родина завжди тут жила.

— Ну, я... словом, це довга історія.

Ми подалися до дверей моєї спальні.

— Слухай-но, — мовив Десмонд, кинувши погляд на двері чорного ходу. — Ніч — просто чудова. Гайда надвір — на зірки дивитись!

Я всміхнулася, згадуючи ту зоряну ніч, коли ми познайомились.

І проказала:

— Як того вечора на кораблі?

— Саме так. Гадаю, вони ще багато чого можуть нам розказати.

Відчинивши двері чорного ходу й пропустивши мене, Десмонд вийшов на вулицю слідом за мною.

— Поглянь, — кивнув він угору. — Жодної хмаринки.

— Не пригадую, щоб колись виходила сюди так пізно, — мовила я, милуючись місяцем, що сяяв просто над нами. — Якщо чесно — у темряві це місце трохи мене лякає.

— Не хвилюйся, — усміхнувся хлопець, — ми довго тут не пробуємо. Ой, яка холодна!..

Він узяв мене за руку. І подихав на неї, щоб зігріти.

— Справді — тут дещо холодніше, ніж мені думалося, — мовила я.

— Зараз я збігаю за своїм пальтом...

Я знову заусміхалася, згадуючи той перший вечір. Тоді ж бо Десмонд зняв із себе пальто, щоб зігріти мене. А нині мені здавалося, ніби відтоді минуло багато-багато років.

За якусь мить він уже простягав мені тепле пальто, і я, радо просунувши руки в рукави, одразу ж зігрілася. І ми спустилися з тераси.

— Колись я любив сюди виходити пізно ввечері, — мовив Десмонд, обводючи поглядом сади.

Ми минули залишки занедбаного трояндового саду, де цвіли, попри все, рожеві квіти. І вийшли до трав'янистого схилу пагорба, що вів до саду з камеліями. Хлопець кивнув мені на кам'яну лавку, і ми присіли.

— Десмонде, а через що ви з батьком посварилися?

— Це важко пояснити.

А він зовсім не схожий на лорда Лівінгстона. Мабуть, вдався в матір.

— Знаєш, що я любив робити, коли був малим?

— Що?

— Приходити сюди з мамою. Ми з нею лягали на траву й дивилися на хмаринки. І фантазували... Одного разу я побачив хмарку, просто дивовижно схожу на парову машину.

— Ви з матір'ю дуже любили одне одного, правда ж?

— Правда.

— А як вона померла? — не одразу вимовила я. Мені було про це відомо тільки те, що розказувала Сейді.

Десмонд лишень зітхнув.

— Якщо тобі важко про це говорити — я розумію. Просто я...

— Та ні... — підвівши голову, подивився він на сад.

Після цього хлопець помовчав кілька секунд, а тоді заговорив:

— Того дня вони з батьком не на жарт посварилися. У них ніколи без сварок не обходилося — він-бо завжди хотів, щоб вона була кимось іншим, а не собою. Він хотів тримати її в цьому будинку, наче пташку в золотій клітці. Але ж вона так не могла — їй хотілося бути вільною. — Десмонд кинув із пагорба камінчик. — Одного разу я побачив матір на терасі — усю в сльозах. Спитав, що сталося, і вона відповіла, що хоче на якийсь час поїхати звідси. Попросила мене відвезти її на вокзал. Певна річ, я намагався її відмовити. Та вона була дуже наполегливою — усе повторювала, що їй потрібно з'їздити додому, до Чарлстона. І коли вона там відпочине та збереться з думками — повернеться сюди.

— Тож ти відвіз її на вокзал?

— Ні, — на якусь мить похнюпився він. — Як виявилось, батько стояв тоді на балконі й слухав нашу розмову. Він прожогом кинувся до нас, не тямлячи себе від люті. Заходився на мене кричати — мовляв, пхаєш носа не у своє діло... Словом, вилаяв мене на чому світ стоїть.

— Не розумію, — мовила я. — Звідки в нього стільки злості на тебе?

— Між батьком і мною ніколи не було взаєморозуміння. І тепер я схильний думати, що, можливо, ніколи й не буде. — Нахилившись, він сперся ліктями на коліна. — Хай би там як, а таким розлученням я батька ще не бачив. Мама теж увійшла в раж. Вони так кричали

одне на одного... Потім батько помчав геть. А мама покликала містера Блайта, який саме працював у трояндовому саду, і запросила його попити з нею чаю на терасі — це щоб позлити батька, який, найпевніше, спостерігав за ними з вікна кабінету. Містер Блайт був закоханий у маму, і всі це знали. Ебботт від цього просто на стіну ліз. Він ненавидів містера Блайта.

— Справді?

Десмонд кивнув, повівши далі:

— Так чи інакше, містер Блайт прийшов до мами на терасу, і вони пили чай. Після цього мама пішла до камелій — сама.

— А твій батько, мабуть, потім пішов її шукати?

— Ні. Йому, певно, і на думку таке не спало. Сварилися-бо вони часто, і мама після цього завжди усамітнювалася в саду. — Він схрестив руки, та одразу ж їх опустив. — Однак вона не прийшла вечеряти — і я занепокоївся, тому вирішив піти до саду та вмовити її повернутися в будинок. Уже сутеніло, а їй ніколи не подобалося залишатися там, між дерев, аж до настання темряви. Я спустився з пагорба, пройшов лужком і, ще не ступивши до саду, знайшов її. Вона лежала, не рухаючись, на траві.

— Що ж таке з нею трапилось?

— Мамине серце зупинилося до того, як я її знайшов, — трохи затинаючись, відповів хлопець. — Мене досі не полишають думки: а може, тепер усе було б геть інакше, якби я пішов шукати маму раніше? Чи якби батько не кричав на неї так... якби не відштовхнув цим від себе...

— Ох, Десмонде... — зітхнула я. — Ти справжнє жахиття пережив.

— Це правда. Я приніс мамине тіло до будинку. Добре, що діти вже спали, тому не побачили її неживою.

— Але що спричинило її смерть?

— Ніхто не знає цього напевне. І, повір мені, усім нам було тяжко змиритися із цією втратою. А особливо — місіс Ділловей та Ебботтові. Він завжди дуже піклувався про маму. Протягом якогось часу всі ми були в списку підозрюваних. Але, врешті-решт, лікар дійшов

висновку, що вона вмерла своєю смертю — її серце завжди було слабким. Однак батько вважає мене винним у маминій смерті. А я якоюсь мірою звинувачую в цьому його.

— Проте жодого з вас аж ніяк не можна в такому винуватити.

Десмонд мовчки похитав головою.

— Ти ж не хочеш сказати, що він...

— Ні, — відказав хлопець. — Ні, він її не вбивав, якщо ти це маєш на увазі. Та я гадаю, що мама померла, бо була тут нещасною. Я здригнулася від цієї думки.

— Хоча ми, напевно, ніколи не дізнаємося правду, — вів далі Десмонд. — Та я тепер готовий жити далі, залишивши все це в минулому. Чи був мій батько якимось чином винний у маминій смерті, чи ні — та я не можу все життя його ненавидіти. Ненависть — наче рак; вона роз'їдає душу. Тож я вирішив йому пробачити — саме тому й повернувся додому. Хочу поговорити з ним — війна-бо викликала в мене моторошне відчуття: що, як я пропаду, не помирившись із батьком?

— Я впевнена, що твій тато оцінить таке бажання діалогу.

— Сподіваюся, — зітхнув він. — Якби лише ми змогли тоді врятувати маму... Я разів зо сто прокручував ті події в голові, та все одно не можу їх осмислити. Я безмежно сумую за нею.

Хлопець, підвівши голову, показав на велику яскраву зорю, що сяяла над нами. І знову заговорив:

— Знаєш, я страшенно довго розмірковував про людей. Гадаю, усі ми — дуже схожі на зірки. Якись із них мільйони років тліють, і ми їх ледь-ледь бачимо із землі. Такі зірки наче й існують, але про них дуже мало хто знає. Вони просто зливаються — мов цяточки, що наносяться на полотно. А от інші — сяють так яскраво, що освітлюють усе небо. І ми просто не можемо їх не помічати й не милуватися ними. Такі зірки ніколи не існують довго — тому що не можуть. Вони дуже швидко вичерпують свою енергію. І мама була однією з таких.

— Як чудово сказано, — зітхнула я.

Десмонд, притихши, далі дивився на небо.

— А після війни ти повернешся сюди жити? — спитала я.

— Не знаю... — подумавши якусь мить, відповів він. — Коли я був малим, мама гуляла зі мною тут. Ми розмовляли про життя і про те, ким я можу стати, коли виросту. Вона завжди казала, щоб я не припиняв шукати свою Істинну Північ — аж поки не знайду її.

— Істинну Північ?

— Вона мала на увазі не сторону світу, а дорогу, що має вести мене крізь життя. Істинна Північ — це місце, яке посідає людина серед інших. Це мить, коли людина знаходить своє кохання, свою істину. — Помовчавши трохи, він зазирнув мені в очі. — Коли я зійшов тоді з корабля в Ліверпулі, пообіцяв собі, що...

Я підвела на нього погляд і, сором'язливо всміхаючись, чекала, що він скаже далі.

— ...якщо я колись побачу тебе знову — ніколи вже від себе не відпущу.

Ці слова були неочікуваними для мене. Та я знала, що їх вимовили від щирого серця. Знала, бо відчувала те ж саме.

— Що ти таке кажеш? — Я пильно-пильно глянула йому в очі.

— Так-так, я кажу, що коли дні війни відійдуть у минуле — ми з тобою, Флоро Льюїс, уже ніколи не розлучимось.

— Справді? — витріщилась я на нього.

— Це найбільше бажання мого серця, — ніжно поцілувавши мене, відповів Десмонд.

Звісно, я ледве його знала. Та я знала те, що закохана в нього — напевно, відтоді як ми вперше побачили одне одного.

— Якщо ти дочекаєшся мене — я буду найщасливішим чоловіком на світі, — знову заговорив він. — Пообіцяй, що після війни я неодмінно знайду тебе тут.

У мій голові враз замиготіли образи мами, тата, містера Прайса, дітей. І так само раптово відступили — щойно я зазирнула Десмондові у вічі.

— Обіцяю, — проказала я.

Поглянувши ліворуч, я угледіла віддалік людську постать, яка, вигулькнувши із саду з камеліями, поволі підіймалася на пагорб. Десмонд підвівся й затулив мене від незнайомця собою.

— За кілька миль звідси на схід — циганський табір, — прошепотів він. — Тож інколи сюди навідуються непрохані гості.

— Так-так, твій батько мені казав.

Розгледіти, хто до нас іде, було важко. Хоча ми вже бачили, що «непроханий гість» дуже високий.

— Хто тут? — крикнув Десмонд.

Тепер уже я бачила, що це чоловік. Зачувши вигук, він зупинився, а тоді трохи наблизився до нас. І в світлі, що падало з вікон будинку, ми розгледіли його обличчя.

— Містере Гемфрі? — промимрила я.

— Міс Льюїс. — Шофер підняв капелюха тією рукою, у якій тримав лопату. В іншій він ніс джутовий лантух. — Доброго вечора, мілорде.

— Доброго, Гемфрі, — коротко привітався Десмонд. — А що це ви робили в саду о цій годині?

Містер Гемфрі, стримуючи метушливий погляд, витримав довгу паузу, а тоді мовив:

— Та... ходив до сараю — перевірити, чи не запустив хтось туди лапу. Я ж бо вчора ввечері глянув у той бік — а там якийсь вогник мерехтить...

— Ясно, — сказав Десмонд. — То що — у сараї все на місці?

— Так, мілорде.

— А що в мішку, Гемфрі? — перевів він погляд на джутовий лантух у руці шофера.

— Це? Та... нічого особливого, мілорде. Просто... теє... надумав для місіс Марден картоплі накопати, якщо надібаю.

— Картоплі?

— Так, мілорде. Біля підніжжя пагорба росте дика картопля.

— Що ж, Гемфрі, не смію вас довше затримувати.

— Добраніч, міс Льюїс, — мовив шофер і попрямував до будинку.

Обернувшись до мене, Десмонд прошепотів:

— Не подобається він мені. І ніколи не подобався.

— У нього — добрі наміри.

— А я все-таки йому не довіряю, — підвівся хлопець і поглянув на під'їзну доріжку. — Машина. Хто це може бути?

З автомобіля на доріжку ступив лорд Лівінгстон.

— Мабуть, твій батько сів на той поїзд, що раніше, — мовила я. — Містер Бердслі казав, що він приїде завтра. Дуже сподіваюся, що все гаразд.

Підвівшись, я попрямувала була до будинку. Та Десмонд узяв мене за руку й сказав:

— Ні, ще не час. Я не готовий з ним зустрітись.

— І що ти робитимеш? Цього разу не вийде тебе *сховати* — діти ж уже знають, що ти повернувся.

— Саме про це я й хочу тебе попросити. Сховай мене — хоча б до завтра. Нині діти вже сплять, а батько — коли добре виспитьсь, матиме набагато кращий настрій, ніж тепер. Подумай: зараз — пізній вечір, батько втомлений з дороги. І в Лондоні бозна-який жах пережив.

— Ти маєш рацію.

— Проведи мене через цокольний поверх. Я ж не можу лишатися на другому поверсі — є великий ризик наштовхнутися на батька в коридорі. Повір мені — краще не стикатися з ним, коли він розлючений.

— Стривай-но. Є ідея! Ходімо зі мною.

Скориставшись чорним ходом, ми навшпиньки дісталися цокольного поверху — проходячи повз кімнату містера Бердслі, боялися його розбудити. А хрпів він так, що аж штукатурка в коридорі трусилася. Повільно відчинивши двері комори з постільною білизною, я здригнулася, коли вони таки заскрипіли.

— Ось, тримай, — прошепотіла я, простягаючи Десмондові ковдру й подушку. — Підійматимемося сходами для слуг.

Ними користувалася переважно Сейді — щоб переносити брудну й чисту білизну до цокольного поверху та назад. І ось ми дісталися

третього поверху. Перш ніж вийти до коридору, я полохливо роззирнулася.

— Куди це ти мене ведеш? — прошепотів Десмонд.

— Зараз побачиш, — осміхнулася я.

Опустившись навколішки біля дверей оранжереї, я витягла з-під килима ключ, і ми зайшли.

— Що це? — почувся в мене за спиною голос Десмонда.

— А ти хіба тут не бував?

— Ні. Ці двері завжди були замкнені. Я гадав, що вони ведуть до горища.

Пройшовши в глиб оранжереї, він замилювався рожевими квітами бугенвілеї, що вкривали арку.

— Тут порядкувала моя мама, чи не так? — спитав хлопець, вдихнувши аромат цитрусових дерев.

— Саме так.

— Хоч би де вона опинилася — усюди залишала після себе щось прекрасне. — Він підійшов до столу з орхідеями. — Дивно, що батько не знищив цієї оранжереї.

— Це завдяки місіс Ділловей. Вона зберегла тут усе точнісінько таким, як тоді, коли твоя мама була жива. І я їй допомагаю — поливаю тут рослини й доглядаю їх. Кетрін я теж приводила сюди, і їй дуже сподобалося. — Зірвавши сухий листок з орхідеї «дендробіум», я глянула Десмондові у вічі. — Залишайся тут на ніч. Он там, біля вікна — кілька лантухів із торф'яним мохом. З них вийде непоганий матрац. А схід сонця тут — либонь, казкове видовище.

Десмонд постелив собі на джутовому мішку з мохом і проказав:

— Певен, що так воно і є.

Хлопець немовби всотував у себе атмосферу оранжереї, що зберігала пам'ять про леді Анну.

Коли він відчиняв вікно, петлі заскрипіли. І я прошепотіла:

— Ш-ш-ш... Твій батько може почути.

— Послухай-но — музика! — прошепотів він у відповідь.

І справді — крізь відчинене вікно до нас долинала спокійна мелодія.

— «Побачимось у моїх снах», — мовив Десмонд.

— Що-що? — перепитала я, всміхнувшись.

— Я впізнав пісню й виконавця. Це Джанго Рейнгардт. — Підійшовши впритул, він узяв мене за обидві руки. — Потанцюємо?

Музика, певно, грала в кімнаті лорда Лівінгстона, що містилася просто під нами. Та мені було все одно: я закружляла з Десмондом у танці — легко, невимушено. Ми так добре відчували одне одного. Я танцювала, притулившись щочкою до його щоки. А коли пісня скінчилася — він обійняв мене міцніше, ніж будь-коли до того, і притулився вустами до моїх вуст.

Прокинувшись наступного ранку, я рвучко сіла, не в змозі збагнути, де перебуваю. Мені-бо наснилося, що я — у саду з камеліями. І там була леді Анна, яка попрохала мене допомогти їй урятувати улюблену камелію — «міддлберійську рожеву». До дерева наближався безголовий чоловік зі смолоскипом у руці, на грудях у нього сидів величезний чорний павук. І ми побігли до дерева, поки він його не підпалив... Анна в цьому сні була вродливішою, ніж будь-коли уявлялося мені, і в її присутності я відчувала себе сіренькою, непоказною.

Швиденько привівши себе до ладу, я попрямувала до кімнати Ебботта, усе ще занурена в думки про леді Анну.

— Це міс Льюїс, — постукавши в його двері, озвалася я. — Як ти почуваєшся?

— Заходьте, — відгукнувся він.

Я поставила тацю з тостами й чаєм на приставний столик.

— Мені вже краще, — сівши й потягнувшись, мовив хлопчик.

— Лихоманка минулася, — з величезним полегшенням вимовила я, поклавши руку йому на чоло.

— Десмонд іще довго тут буде?

— Ну... гадаю, що так довго, як йому захочеться. Це і його дім теж, Ебботте.

Хлопчик мовчки втупився поглядом у стіну.

— Чому ж ти такий ображений на Десмонда? — спитала я.

— Не хочу про це говорити! — вереснув він.

І, знову пірнувши під ковдру, Ебботт сховав голову під подушку.

— Ну, гаразд, — проказала я. — Сьогодні відпочивай, але май на увазі, що ви з ним повинні помиритися. Він же твій брат, урешті-решт.

Коли я спустилася на перший поверх, Сейді жестом покликкала мене до кухні.

— Містер Бердслі тебе шукає, — мовила вона, коли я підійшла. — Сказав, щоб усі ми зібралися в залі для слуг.

— А що таке?

— Гадаю, він хоче сказати нам щось важливе. Хоча точно не знаю.

Мені не терпілося навідати Десмонда. Тож я сподівалася, що дворецький швиденько розкаже нам новини (і вони не будуть поганими) і я зможу, прихопивши тацю з чаєм і булочками, піти до оранжереї.

— Як думаєш, що він скаже? — прошепотіла Сейді.

— Уявлення не маю.

— А як там Ебботт?

— На щастя, уже краще.

— Я його навідаю після сніданку, коли ти будеш у дитячій.

— Дякую тобі.

До залу для слуг увійшли містер Бердслі й місіс Марден. І, перезирнувшись, всілися за стіл: дворецький — на чільне місце, куховарка — поряд із ним.

— Мені стало відомо, — заговорив містер Бердслі, дивлячись просто перед собою, — що зникло дещо зі столового срібла й кришталю.

Сейді аж дух перехопило.

— Це родинні коштовності Лівінгстонів, — вів далі дворецький, зупиняючи погляд на кожному з нас по черзі. — І я ні перед чим не зупинюся, аби їх повернути. Усім зрозуміло?

Ми закивали.

Після сніданку я та Сейді зайшли слідом за місіс Марден до кухні.

— Дивно все це... — протягла покоївка. — Як гадаєте — куди воно все поділося? Невже в цьому домі завівся справдішній живий злодій?

Я молила Бога, щоб на моєму обличчі не було винуватого виразу. Мені ж бо й на думку не спадало красти в Лівінгстонів, але моє завдання було не таким уже й далеким від цього.

— Яка ганьба, — кивнула місіс Марден. — Один Бог знає, у кого тут рильце в пуху.

— Тільки не в мене! — скривилася Сейді.

— Є один підозрілий молочник, — притишеним голосом заговорила куховарка, — який навідується сюди щосереди і щонеділі. Так от, він не дуже-то й спішить повертатися до містечка — так і тягне його в нас на кухні понишпорити. А такий уже ввічливий та люб'язний — хоч до болячки клади. Я збігала одного разу до комори на якусь хвильку, а він уже спокійнісінько наминає на кухні наш хліб із нашим маслом!

— Не думала я, що молочники — отакий підступний народ, — усміхнулась я.

— Пройдисвіти і є, — закивала місіс Марден.

— До речі, хотіла вас запитати: ви добре тямите в картоплі?

— Чи добре я тямлю в картоплі? — перепитала вона. — Це все одно, що питати лікаря, чи тямить він у ліках! Дівчинко моя, картоплю я вмю смажити, запікати, варити. І готувати картоплю по-селянськи. І збивати, і м'яти, і робити пюре. Чи тямлю я в картоплі? Тю!

— Ні-ні, я маю на увазі не приготування, — пояснила я. — Мені цікаво, як вона *росте*. Її треба вирощувати з насіння?

— Ох, дитя... — розсміялася куховарка. — Ти гадаєш, картопля сама виростає — мов за помахом чарівної палички?

— Значить, дикої картоплі не буває?

— Аж ніяк. Принаймні в цих краях, де ґрунт надто вже щільний і твердий. Я взагалі дивуюся: і як її світлість могла тут бодай щось виростити? Крім того, картопля — вередлива рослина: посадиш цих бісенят — і, як не доглядай, усе одно вродять мізерні, скрючені бульбочки. — Вона помішала суп у каstrулі. — А чого це ти, власне, питаєш?

— Та, просто так. Цікаво, і все.

— Американці... — пробурмотіла вона собі під ніс.

А я, запхнувши до кишені перепічку, подалася до сходів для слуг.

— Десмонде? — прошепотіла я, прослизнувши до оранжереї.

Хлопець сів, іще напівсонний, і мовив, позіхнувши:

— З добрим ранком тебе.

Я всміхнулася своїм думкам: а може, колись оці його слова будитимуть мене щоранку?.. Принаймні хочеться в це вірити.

Потягнувшись, Десмонд підвів погляд на скляний дах і побачив, що надворі ще як слід не розвиднилося, а тоді спитав:

— Котра це зараз година?

— Пів на восьму. Як спалося?

— Чудово, — протер він очі. — Знаєш... якби я мав ділову жилку — відкрив би власний бізнес: виробництво матраців із торф'яного моху. Гадаю, що цієї ночі я спав краще, ніж будь-якої з багатьох минулих ночей.

— Рада це чути, — мовила я, простягаючи йому перепічку. — Довелося поцупити оце для тебе. Хотіла ще й чаю тобі принести, та побоялася: хто б мені повірив, якби я сказала, що несу це дітям?

— Надзвичайно люб'язно з твого боку. — Він відкусив шматок перепічки. — Що тут вдієш: наче й у власному домі перебуваю, а немов пасажир без квитка.

Я сіла біля нього і, згадавши вчорашній вечір, злегка зашарілася. А тоді, зібравшись із думками, проказала:

— До речі, про дітей: хотіла запитати про Ебботта.

— Слухаю тебе.

— Що таке могло статися, щоб він на тебе отаким важким духом дихав?

— Та я гадаю, не варто через це перейматися. Він іще подобрішає. Це все через оті перепади настрою, що бувають у всіх дванадцятирічних підлітків.

— Зазвичай він не такий, — похитала я головою. — Це твоє повернення спричинило таку реакцію. Знати б лише, чому...

Підвівшись і струсивши крихти з військової форми, Десмонд розправився з рештою перепічки й проказав:

— Чи має виснажений солдат якийсь шанс поснідати гарячою стравою?

— Містер Бердслі завжди подає сніданок рівно о восьмій.

— Старий добрий Бердслі... — усміхнувся хлопець. — Дні минають, а він не змінюється. А ти б не хотіла, щоб він хоч іноді ставився до всього легше?

— Ну, я...

— Розпорядки і традиції. Традиції і розпорядки... — Він похитав головою. — Ні, це не для мене.

— Ти — не така людина, як усі вони. — Я пильно подивилася йому в обличчя. — Правда ж?

— Правда.

Крізь відчинене вікно до наших вух донісся якийсь шум. Я напружено Perezирнула з Десмондом.

— Мабуть, твій батько вийшов на терасу. Інколи він читає там газету перед сніданком. — Я витримала невеличку паузу. — Ти готовий з ним зустрітись?

— Готовий. Як ніколи.

Ми підійшли до дверей. Та перш ніж відчинити їх, я озирнула й мовила:

— Щодо Ебботта: ти ж спробуєш із ним поговорити?

— Обов'язково. Та спершу треба інший лід ламати. А це буде, я гадаю, не так уже й легко.

— Я піду з тобою.

РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ П'ЯТИЙ

Еддісон

Хтось ходить вестибюлем? Шон?.. Я обійшла весь перший поверх, а тоді, навшпиньки ступивши до вхідних дверей, визирнула в бокове вікно. І зітхнула з полегшенням, не побачивши на під'їзній доріжці жодного авто.

Нікого тут немає — мені просто почулося. Тільки-но відійшовши на крок од вікна, я зачула звук машини, що під'їжджала до будинку. Це було таксі.

З машини вийшов чоловік років шістдесяти — шістдесяти п'яти. І я нарешті згадала про візит Ніколаса Лівінгстона.

— Здрастуйте, — мовила я, вийшовши надвір.

Як чудово, що він приїхав!

— Радий бачити вас, Еддісон, — відповів чоловік. — Я Ніколас Лівінгстон.

Він мовчки обвів поглядом старовинний будинок — немовби це видовище на якийсь час відібрало в нього мову, а тоді проказав:

— Усе — точнісінько так, як і було.

Мабуть, цей масток завжди залишатиметься непідвладним часові. Можуть минати роки. Може кришитися цемент. Можуть з'являтися на кам'яних стінах криві тріщини. Але все залишатиметься більш-менш без змін.

Ніколас кинув погляд на двох диких голубів, які щось клювали на одному з карнизів, і мовив:

— Скільки років минуло... Не думав, що цей старий будинок справить на мене таке враження. Пташині крики сповнені такої самої самотності, як і тоді.

— Мабуть, вам буде цікаво дізнатися, що невдовзі це місце зміниться: батьки мого чоловіка планують дещо тут переробити...

Затнувшись, я обвела поглядом сади. І як усе-таки Рекс міг дати дозвіл на винищення саду з камеліями, щоб там обладнали поле для гольфа?

— ...принаймні в будинку.

За спиною Ніколаса стояв, роздивляючись кам'яних левів біля входу, водій таксі. У нього на обличчі було написано: «Не ступлю далі ні кроку». Чи вважає він, як ота жінка з містечка, цей маєток проклятим?

— Дякую вам, — сказав Ніколас, простягаючи йому банкноту.

І таксист, радий-радісінкий, умить натиснув на газ, і — тільки його й бачили.

— Розмову я до вас маю ось яку... — Ніколас роззирнувся навколо — наче дерева мали вуха. — Чи є тут таке місце, де ми зможемо поговорити... віч-на-віч?

Кивнувши, я провела його до будинку.

— Востаннє я був у цих стінах тринадцятирічним хлопчиком, — зайшовши до вестибюля, мовив він. — Як закінчив школу — одразу поступив до університету.

— Не розумію... Чому ви так довго сюди не навідувалися?

Його волосся вже було посріблене сивиною. Круглі щічки, що залишилися тепер тільки на фотознімках, стали запалими. І все ж таки він не був схожий на лорда Лівінгстона, чиї світлини я бачила: риси Ніколасового обличчя були ніжнішими, м'якшими, ніж у батька.

Я провела його до вітальні, і ми сіли на диван — біля вікон, які виходили на сад із камеліями.

— Це місце навіювало надто багато сумних спогадів, — відповів Ніколас. — Ну а коли Кетрін вийшла заміж, а стан здоров'я Ебботта погіршився... гадаю, мені тут уже не було чого робити. Усе змінилося.

— А через що погіршився стан здоров'я вашого брата?

— 1940 року Ебботт перехворів на менінгіт — так сказали лікарі. — Він із сумом похилив голову. — Хвороба почалася з лихоманки, що, як потім виявилось, спричинила ускладнення на серце. Тому мій брат хоч і повністю, здавалося б, видужав, але... Він уже ніколи не став таким, як раніше. З віком йому ставало дедалі гірше. Коли я поступив до університету — Ебботт був прикутий до ліжка.

— Жакливо. То його доглядав ваш батько?

— Ні. Батька не стало 1963 року. І місіс Ділловей після цього й далі дбала про Ебботта — до самої його смерті. Він помер торік.

— Мені так шкода. Я цього не знала.

— Я дуже багато разів намагався навідати Ебботта. Проте місіс Ділловей казала, мовляв, присутність когось із рідних розтривожить його слабкі нерви.

— Не розумію...

— І я не розумів. Тож якось — це було наприкінці сімдесятих, коли моїй доньці вже виповнилося десять, — ми з нею та моєю дружиною приїхали сюди. Вважали-бо, що Ебботтові давно вже час познайомитися з небогою і нічого поганого з ним від цього не станеться. Коли ми навідалися, місіс Ділловей тут не було, а мій брат сидів на терасі в інвалідному візку. Вигляд він мав просто жакливий — наче якась карикатура на себе. Такий старий і виснажений, а обличчя — бліде й худоще. — Ніколас дістав носову хустинку з кишені сорочки. — Спершу він мене не впізнав. Але потім на його обличчі з'явилася усмішка, і він...

Ніколас на якусь хвилю замовк, витираючи очі хустинкою. Потім знову заговорив:

— Я ніколи цього не забуду — він озвався: «Брате?» Ми трошки поговорили. І він сказав мені дещо таке, що я потім так і не зміг

викинути з голови. Звісно, я не знаю, наскільки ті слова були плодом його хворої уяви, але...

— А що він сказав?

— Що маму вбили, — озирнувшись, відповів Ніколас.

— Але ж Ебботт був тоді ще хлопчиком. Як він міг це знати?

— Чесно кажучи, я подумав, що хвороба вплинула й на його розум. Та все ж він дуже наполегливо стверджував, що хтось її вбив і мусить за це поплатитися. Повторював це знову і знову.

— Хто ж був цей «хтось»?

— Ну... я не знаю напевне. Однак свого часу відчув потребу копнути глибше і найняв юриста. Хотів-бо, щоб знову почалося розслідування і щоб результати розтину маминого тіла проаналізував спеціаліст. Але місіс Ділловей подбала про те, щоб документ було засекречено.

— Я знаю — сама перевіряла. А ви, бува, не маєте здогадок, чому економка так вчинила?

— У її клопотанні сказано, що вона прагнула захистити честь моєї матері: мовляв, чужі чоловіки без усілякої потреби дивилися на фотознімки її оголеного тіла після розтину. — Ніколас аж здригнувся. — Але я не думаю, що це справжня причина її старань. І єдиною очевидною причиною, я вважаю, є прагнення економки щось приховати. А коли Кетрін розповіла мені про її почуття до нашого батька — я став думати, що в цій історії є багато такого, про що жоден із нас і близько не знає.

— То місіс Ділловей... кохала вашого батька? — промимрила я.

— Саме так, — зітхнув Ніколас. — Ми, звісно, не знали цього на той момент. Але Кетрін стверджує, що економка була закохана в нього ще за життя мами.

— Що ж, можете думати про неї що завгодно. Але її вчора ввечері поклали до лікарні. Інсульт.

— Ох, — дещо приголомшено вимовив він. — Дуже прикро це чути.

Піднявшись, Ніколас підійшов до вікна і, провівши долонею по підвіконню, мовив:

— Я хотів приїхати сюди ще раз, щоб переконатися, чи нічого, бува, не прогавив. Це заради мами... Як ви вже казали, ваші родичі планують дещо переробити, тож я хотів побувати тут до цього.

— Я певна, що батьки мого чоловіка не матимуть нічого проти вашого візиту.

— Дякую вам. Я не знав, чи зрадіють вони моєму невеличкому розслідуванню. І тому найняв двох приватних детективів.

— Приватних детективів?

— Сподіваюся, ви мені пробачите — вони тоді не за вами стежили. Я просто хотів дізнатися, що нові господарі планують робити з маєтком. І ще — обшукати сад із камеліями. Ану ж раптом у сараї знайдеться щось варте уваги.

— То он хто був того дня в сараї, — пробурмотіла я, теж підійшовши до вікон, що виходили в сад. — Тоді про поле для гольфа вам казати нема потреби — ви ж і так це знаєте.

Ніколас кинув на мене спантеличений погляд, а тоді вгледів краєвид, що відкривався з вікна.

— Сад! — вигукнув він. — Мама була б щаслива побачити його ось таким. Точнісінько як за її життя... Щоправда, трошки занедбаний, але все одно прекрасний і величний.

— Авжеж. Містере Лівінгстон, я хотіла б дещо вам показати. Ходімо до вітальні.

Там я простягла йому теку з газетними вирізками, де містилась інформація про жінок, які зникли безвісти. І показала план садів, куди нещодавно приклеїла стікери.

— Що це? — спитав він.

Узявши альбом леді Анни, я розгорнула його на сторінці з камелією «петело» і спитала:

— Ви раніше це бачили?

— Так, — із затуманеним поглядом відповів Ніколас. — Я пам'ятаю той день, коли Флора знайшла цей альбом.

— Флора? Ваша няня?

Він перевів погляд на газетні вирізки.

— Еге ж. Коли вона зникла — ми боялися, що сталося найгірше. Її мов вітром здуло з лица землі. Навіть не попрощалася з нами. — Захнувшись у свої думки, він узявся проглядати сторінку в альбомі. — Мама дуже любила свої камелії. От заплющую очі — і бачу її там, у саду. Вона ходить серед камелій, мугикаючи якісь пісеньки. Цей сад нагадував мамі її рідний Чарлстон.

— Містере Лівінгстон, я гадаю, ваша мати незадовго до смерті намагалася розгадати одну таємницю, — показала я на цифри в правому верхньому кутку сторінки. — Мені вдалося встановити, що ось такі ряди чисел збігаються з датами зникнення тих жінок. Можливо, леді Анна відчувала, що в маєтку відбувається щось жахливе. А ви нічого такого не пам'ятаєте? Може, згадаєте хоч якусь маленьку деталь, що допоможе пролити світло на ті події?

— Ну, мої детективи знайшли-таки дещо в саду з камеліями.

Вийшовши надвір, ми побачили на під'їзній доріжці синій автомобіль. Біля нього стояла жінка із зібраним у вузол світлим волоссям, яка всміхнулася нам, знявши темні окуляри. А поряд із нею — уже знайомий мені чоловік.

— Це ж ви... ви врятували мене у сквері! — вигукнула я.

— Так, — мовив чоловік. — Я Джеймс, а це — Майра. Ми працюємо на містера Лівінгстона. Ну а ота зустріч із вами в містечку — просто збіг обставин. Ми впізнали вас — бо бачили того дня, коли ви приходили до сараю. Прошу пробачення — ми зовсім не хотіли вас налякати.

— Нічого страшного. Я рада, що це були ви, а не...

— Так от, я запам'ятав ваше обличчя. І, коли помітив отого суб'єкта, який ішов за вами у сквері, — ми з Майрою вирішили за ним простежити.

— На щастя для мене.

— А його вже спіймали?

— Ні, але спіймають. Неодмінно.

Я вказала на синій кабріолет, припаркований на під'їзній доріжці. Пригадала-бо таємничу жінку, яка розмовляла з Рексом того дня, коли ми сюди прибули.

— А я вас тут уже бачила, — з цікавістю глянула я на неї. — Ви балакали з моїм чоловіком. Він потім сказав, що ви кур'єрка.

— Так-так, — тільки й вимовила Майра.

— Ми зараз усе вам пояснимо, — сказав Ніколас, показуючи на сад із камеліями.

— Гаразд. — Кивнувши, я теж поглянула в той бік. — Тоді ходімо, поки дощ не пустився.

— Сад вашої матері — просто дивовижний, — мовила я до Ніколаса. — Я працюю ландшафтним дизайнером. І можу вас запевнити, що ніколи не бачила нічого подібного.

— Так, мама дуже пишалася садом. Тут ростуть деякі рідкісні сорти камелій... принаймні росли.

— Такі, як оця? — Я витягла з кишені сторінку, вирвану з альбома. — Вона зветься «міддлберійською рожевою». Ви про неї щось знаєте?

Ніколас узяв у мене аркуш.

— Так, пригадую її. Цвіла вона лише один раз — уже після маминої смерті, — похитав він головою. — Їй так і не довелося побачити цих квіток.

— А куди ж поділося дерево? — Я вказала на місце, де, згідно з числовим кодом, мала рости ця камелія.

Там не лишилося нічого, крім неглибокої ямки.

В очах Ніколаса раптом сяйнула здогадка.

— Сюди, — мовив він, киваючи на сарай. — Якщо я правильно запам'ятав — батько розпорядився, щоб цю камелію пересадили. Він-бо після маминої смерті дізнався, що це дерево хочуть украсти квіткові злодії. Тому його й пересадили он туди — за сарай.

Ми обійшли стару будівлю. Однак замість дерева знайшли там лише старий пеньок.

— Ось тобі й маєш... — Сповнена розчарування, я сіла просто на вкриту мохом землю.

— Хочете подивитись, що ми знайшли? — зазирнувши за сарай, покликав нас Джеймс.

І ми підійшли до дверей.

— Замкнені... — Я посмикала іржавий замок.

— Це — справа якраз для мене, — усміхнувся Джеймс. — Один момент.

Швиденько впоравшись із замком, він відчинив двері.

— Звичайний садовий сарай, — мовила я, коли ми з Майрою зайшли всередину слідом за чоловіками.

Джеймс презирнувся з напарницею.

— Бачите оті дверцята? — спитав він.

Я кивнула. І Джеймс відчинив їх. Дверцята вели, як виявилось, до комори, де зберігалися лопати й граблі. На стіні було виведено чимось схожим на темне чорнило кострубаті літери. Ступивши ближче, я прочитала слова: «Нехай буяють красою квіти, окроплені її кров'ю».

— Що це таке? — запитала я.

— Місіс Сінклер, — знову презирнувшись із Джеймсом, поглянула на мене Майра, — ми вважаємо, що цей напис зроблено кров'ю.

— Ми повідомимо про все це поліцію, — мовив Джеймс, коли ми повернулися до під'їзної доріжки. У руках він тримав теку з газетними вирізками та план саду з моїми стікерами. — Гадаю, інформації тут достатньо, щоб заново порушити кримінальну справу щодо смерті леді Анни Лівінгстон. А з вашою допомогою, Еддісон, ми зможемо, я гадаю, докопатися до чогось путнього.

— Тримайте мене в курсі, — проказала я, коли Майра сідала в машину.

— Обов'язково, — відповіла вона.

І синій кабриолет поїхав.

— Що ж, — мовив Ніколас. — Мені вже теж час додому повертатися — моїй дружині не подобається, коли я сюди навіднуюсь. Мовляв, від самої думки про цей старий маєток їй робиться моторошно.

— Її можна зрозуміти, — усміхнулась я.

Витягнувши мобільний з кишені піджака, він викликав таксі.

— А як склалася доля вашої сестри? — спитала я після цього. — Вона теж не захотіла тут лишатися?

— Після смерті батька мої сестри, Кетрін і Джейні, поїхали звідси назавжди — можливо, з тих самих причин, що і я. У Кетрін з'явилася власна родина — вона вийшла заміж за лондонського банкіра. Ну, а Джейні поїхала жити до Швейцарії.

— То вас усього було четверо?

Ніколас поглянув кудись удалину, а тоді знову подивився мені в очі й мовив:

— Був іще один — Десмонд.

— Десмонд?

— Наш найстарший брат. Він, на превеликий жаль, зник безвісти на війні.

— Мені дуже шкода.

— Що ж, місіс Сінклер, — сказав Ніколас, коли до будинку під'їхало таксі, — дякую за гостинність. Я розповідатиму вам про перебіг розслідування. Сюди, найімовірніше, ще навідається поліція — узяти у вас свідчення та оглянути маєток.

— Добре, я повідомлю чоловікових батьків.

Провівши поглядом таксі, що поїхало, я зупинилася на доріжці біля клумби з півоніями, які буяли пишною красою. Їхні квітки були такими великими й важкими, що схилилися низенько-низенько — немовби хотіли поцілувати гравій на доріжці. Я опустила навколішки, щоб випрямити їх, і мовила:

— Бідолашні. Вас же треба до кілочків поприв'язувати. Зараз піду до будинку — пошукаю товсту нитку.

Підвівшись і кинувши погляд на сходи, я спочатку не помітила його — він зливався із сірою кам'яною стіною. Але ось, нарешті, угледіла. І моє серце завмерло.

— От ми й зустрілися знов, Амандо, — проказав він.

РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ШОСТИЙ

Флора

Десмонд залишився чекати у вестибюлі. А я, тихенько зайшовши до їдальні, зайняла звичне місце за столом — поруч із Джейні. Лорд Лівінгстон одразу ж підвівся, поклавши серветку на стіл.

— Міс Льюїс, — радісно всміхнувся він, — вельми радий знову вас бачити.

— Навзаєм, — відповіла я.

Його не було вдома два місяці, та в мене виникло таке враження, що насправді проминули роки. Лорд помітно схуд, і сивого волосся в нього побільшало.

— Ми всі надзвичайно раді, що ви знову вдома — живий-здоровий, — додала я.

— Дякую, — відповів він.

Містер Бердслі, знову наповнивши водою склянки дітей, кинув нервовий погляд у напрямі вестибюля. І місіс Ділловей кивнула Десмондові — мовляв, час заходити.

— Даруйте, що перериваю, ваша світлосте, — дещо нерішучим тоном проказав дворецький, — але до вас дехто прийшов.

— Справді? — Лорд знову поклав серветку на стіл. — А я ж не чув, щоб хтось заходив.

Містер Бердслі, ще раз обернувшись до дверей, кивнув Десмондові, який неквапно ступав до ідальні.

— Здрастуй, батьку, — мовив він, зупинившись біля чільного місця столу.

— Уявляєш, тату? — Кетрін заплескала в долоні. — Десмонд повернувся!

— Бачу... — дивлячись у протилежний бік, пробурмотів лорд Лівінгстон.

У ідальні запанувало крижане мовчання. На щастя, Джейні дзельенькнула виделкою об тарілку й весело заверещала.

— Хіба ти не радий, тату? — напружено вимовила Кетрін.

Лорд, підвівшись, глянув Десмондові в обличчя й проказав:

— Ходімо — нам треба поговорити віч-на-віч.

Коли вони вийшли до вестибюля, містер Бердслі зачинив за ними двері.

Я намагалася відвернути дітей від криків, що доносилися звідти. А за кілька хвилин Десмонд, прожогом вибігши з будинку, грюкнув вхідними дверима. Його батько повернувся до ідальні та провів долонею по своєму скуйовдженому тепер волоссю — через це він виглядав незвично. Глибоко зітхнувши, звернувся до нас:

— Я сказав йому, щоб зараз же спакував речі й забрався звідси.

— Але ж, тату... — протяг явно приголомшений Ніколас.

Кетрін заплакала.

— Він тут не залишиться, — крижаним тоном вимовив лорд, ніби говорив про когось чужого, а не про свою рідну плоть і кров.

— Але чому, тату? — вигукнула Кетрін. — Чому ти маєш отак жорстоко чинити?

— Таке моє рішення. — Він перевів погляд на містера Бердслі.

— Ваша світлосте, — хоробро втрутилася місіс Ділловей, — дуже прошу вас подумати ще раз... Заради її світлості.

Останні слова економка вимовила пошепки.

— Так-так, — підтримав її дворецький. — Десмонд — один із ваших рідних. Не можна виганяти з дому рідну людину.

Лорд Лівінгстон, жбурнувши свою серветку на стіл, підвівся.

— Ще й як можна, друже. — Він обвів поглядом усіх нас. — Може, хтось із вас іще щось хоче мені сказати?

— Гадаю, вам потрібно знати, — невпевнено заговорила місіс Ділловей, — що Ебботт захворів. У нього дуже підскочила температура, і лікарі сказали, що це напад менінгіту. Та зараз йому вже набагато краще.

Очі лорда вмить сповнилися тривоги.

— Можна мені до нього? — спитав він.

— Ебботт уже спить, — відповіла економка. — Може, вам краще поговорити з *іншим* вашим сином?

— Тату! — заволатала Кетрін. — Будь ласка, дозволь Десмондові залишитись! Хіба ти не можеш... зробити виняток? В Англії ж іде війна!

Лорд грюкнув кулаком об стіл — аж склянки забряжчали. І гарикнув:

— Я й без тебе знаю про війну!

Тепер уже обидві його доньки плакали. Що ж до Ніколаса — він зблід мов крейда.

Підвівшись, я взяла Джейні на руки. І, легенько погладжуючи її спинку, прошепотіла:

— Ш-ш-ш, не плач...

Мовчати я більше не могла. І тому, відчуваючи калатання свого серця, обернулася до лорда Лівінгстона. Мене більше не хвилювали ні їхні делікатні сімейні проблеми, ані «міддлберійська рожева». Тепер я переймалася лише через дітей.

— Може, ви й знаєте, що є найкраще для маєтку, — мовила я до господаря дому. — Проте аж ніяк не знаєте, що є найкраще для ваших дітей.

І, обернувшись до них, я простягла руку й покликала:

— Кетрін, Ніколасе! Ходімо звідси.

Тільки коли діти пішли на уроки, я зупинилася, щоб подумати над тим, наскільки ж я своєю промовою до лорда збільшила ризик бути

витуреною звідси. Глянувши у вікно, я відвернулася — не змогла навіть дивитися на власне відображення у склі.

За вікном моєї спальні в сонячних промінчиках, що пробивалися крізь хмари, поблискували смарагдово-зелені листки камелій. Відчинивши шафу, я дістала мольберт, подарований лордом Лівінгстоном. А тоді видобула з-під ліжка коробку з фарбами й пензлями.

Розмістивши тюбики на палітрі, я вибрала невеличке полотно. Потім видавила на палітру потрошку фарби з потрібних мені тюбиків. І замружилася, пригадуючи пагорби з вересом — оті, що під час поїздки до містечка бачили ми з лордом Лівінгстоном. А він же тоді — коли збирався вирушати до Лондона — поведився геть інакше. Може, саме із цього боку його спочатку знала леді Анна і тому закохалася в нього? Занутивши пензель у чорну фарбу, я додала до неї трошки білої — щоб отримати потрібний мені відтінок сірого. І стала малювати. Обоюдно відчувати пензель для малювання у своїх пальцях. Так, лорд вручив мені прекрасний подарунок. Але ж я не забула, як він сьогодні поведився. Та й не тільки сьогодні. *Ну як він може бути таким жорстоким, таким товстошкірим?*

Намалювавши хмари, я перейшла до пагорбів. Спочатку — змішала зелену фарбу із сірою, щоб отримати шавлієвий відтінок для трави. Тоді намалювала на передньому плані трохи лілових цяточок, щоб зобразити квітки вересу. Відступивши трохи назад, я спохмурніла: чогось не вистачає... Але чого саме? І я поглянула у вікно — на сад із камеліями.

«Міддлберійська рожева». *Хто вирвав і забрав сторінку з альбома леді Анни? Лорд Лівінгстон?* Умочивши пензель у коричневу фарбу, я намалювала стовбур і гілки дерева. Далі домалювала листки у формі серця й великі — завбільшки як блюдце — білі з рожевим кантом квітки. І знову відступила назад, щоб глянути на свою роботу.

— Ви просто чудово все вловили.

Злякавшись від несподіванки, я озирнулася й побачила біля дверей лорда Лівінгстона.

— Це була улюблена камелія моєї дружини — «міддлберійська рожева». Мені довелося витратити купу часу й сил, щоб її відшукати. Анна одного разу побачила цю рослину в книжці про камелії та запалала бажанням посадити таку у своєму саду. Камелія цього сорту, між іншим, колись росла в Букінгемському палаці, — занурений у свої думки, розповідав він. — Отака вже вона була, моя Анна — могла всім своїм єством чимось захоплюватися. І ніщо не зачарувало її так, як камелії. Я найняв спеціаліста, щоб він шукав це дерево по всій країні. Коли минув рік безрезультатних пошуків — ми майже зневірилися. Існування цієї камелії, здавалося, було не чим іншим, як міфом: ботаніки, які присвятили життя вивченню рідкісних квітів, прочесали всю країну в її пошуках, та все було марно. Але ж я не міг розчарувати Анну! І ось один із мешканців містечка сказав мені, що «міддлберійська рожева», найпевніше, росте на території мого маєтку. Звісно, я йому спершу не повірив. Однак потім дерево знайшлося-таки — біля каретного сараю. Спеціаліст-ботанік підтвердив, що це — саме «міддлберійська рожева». Хоча визначити сорт камелії, коли вона не цвіте, дуже складно.

Похитавши головою, лорд розповідав далі:

— Протягом останнього століття ця камелія росла просто в нас під носом. А ми про це й не підозрювали. Спочатку я не казав дружині про своє відкриття — потім зробив їй сюрприз на Різдво. — Він потер чоло. — Та це кляте дерево так і не розцвіло за життя Анни. Вона казала, що «міддлберійська рожева» зацвіте, коли відчує спокій та справедливість навколо себе.

Досі розглядаючи моє полотно, лорд усміхнувся й мовив:

— Так, ви чудово все вловили, міс Льюїс, — змахнув він сльозу. — Це просто диво, що ви так цікавитесь рослинами.

Сівши на моє ліжко, господар маєтку поглянув у вікно — на сад. І додав:

— Багато чого в житті я зробив такого, про що шкодую тепер. І найбільше це стосується Анни.

— Не треба так... Ми всі припускаємося помилок. І ви не повинні себе картати.

Похитавши головою, лорд відповів:

— Повинен. І тепер я мушу за все розплатитися. — Опанувавши себе, він підвівся й підійшов до дверей. — Вибачте, що потурбував.

— Зачекайте! А що з Десмондом? Я певна, що ніякі суперечки не варті того, щоб назавжди втрачати рідного сина.

— Не можу обіцяти, що помирюся з ним, — зітхнувши, розпливчасто заговорив лорд, — але я попросив його залишитись.

— І що він відповів?

— Що подумає над цим.

— От і добре. Він скоро вирушить воювати, і я певна, що ви будете раді провести з ним деякий час.

— Гадаю, ми всі будемо цьому раді, — зазирнув він мені в очі.

Наступного ранку, коли ми снідали в залі для слуг, містер Бердслі відклав убік свій блокнот і, різко підвівшись, проказав:

— Міс Льюїс, можна вас на кілька слів?

— Так, сер, — відповіла я.

— Сідайте, — мовив він, коли ми зайшли до буфетної. — Я оце проглядав свої записи й наштотхнувся на дещо — може, це простий збіг обставин. Пробачте вже мені, але я мушу вас запитати: ким вам доводиться джентльмен, який нещодавно до вас приходив?

У мене аж долоні спітніли. *Містер Прайс!*

— А я й не знала, що ви... — забелькотіла я.

— Про його візит мене повідомила місіс Ділловей, — вів далі дворецький. — Ми вносимо нотатки про всіх візитерів. Така традиція нашого маєтку.

— Ясно, — приголомшено вимовила я.

Значить, економка його сюди і впустила.

— Міс Льюїс, я збагнув це тільки сьогодні вранці: столове срібло й кристаль зникли саме того дня, коли до вас приходив той чоловік. Звісно ж, ви розумієте моє занепокоєння.

Я лишень кивнула.

— То хто це був, міс Льюїс? Скажіть, прошу вас.

Я мовчки потерла чоло.

— Міс Льюїс, ви потрапили в якусь біду? Якщо так — дозвольте допомогти вам.

Підвівши погляд на його широке, добре обличчя, я збагнула, що ошукати таких людей — це соромно! Просто жахливо соромно.

— Так, я втрапила в халепу, — заговорила я. — Але впораюся з усім сама. Я й думки не допущу про те, щоб когось із вас цим обтяжувати. Пробачте за те, що той чоловік сюди вдерся. Якщо він справді вкрав ті родинні коштовності — я особисто за це відповідатиму.

— Але ж ви не зможете відшкодувати такі збитки, міс Льюїс. Ті речі коштують щонайменше вашого заробітку за чотири роки.

— Нехай так. Якщо через мене сюди вдерся злодій — я все відшкодную.

— Дуже шляхетно з вашого боку. Але я хочу, щоб ви знали: ніхто в цьому домі не називає вас злодійкою.

Повернувшись до залу, я сіла за стіл і всипала у свою вівсянку одну ложечку тростинного цукру замість двох. Куховарка-бо наказала нам економно витрачати продукти — мовляв, через війну вони тепер у дефіциті, і нам пощастило, що ми взагалі маємо цукор.

— Що він тобі сказав? — прошепотіла до мене Сейді. — Злодія, бува, не спіймав?

Я мовчки похитала головою.

— Гадаю, старий Бердслі міг сам кудись запроторити оте столове срібло, — вела далі вона. — Минулого місяця він увесь будинок догори дригом перевернув, щоб знайти ріжок для взуття, що «пропав». А він, отой ріжок, спокійнісінько собі лежав у нього на письмовому столі.

— Сумніваюся, що містер Бердслі міг зі сріблом таке утнути — він же кожен ополоник у кухні знає.

— Навіть думати бридко, що серед нас ховається злодій. — Покоївка капнула ще вершків у свою вівсянку.

— І що ти оце робиш, місі? — втрутилася місіс Марден. — Я ж вам казала: економте продукти. А містер Бердслі, між іншим, іще кави не пив. Ти ж знаєш, що йому кава з вершками подобається.

— Так, мем. — Сейді поставила глечик на місце.

— Нам усім треба звикнути обходитися без оцих маленьких радощів життя, — обізвалася місіс Ділловей. — Війна розгоряється.

— Повністю згодна, — сказала місіс Марден. — Я оце вчора в містечку балакала з однією куховаркою. Так вона каже, що навіть борошна в магазинах — катма. Ну, а про мелясу — і казати годі. Нам вельми пощастило, що його світлість має постачальника в Лондоні. Хоча я чула, що й він скоро свою лавку прикриє. Продукти тепер — на вагу золота, хоч би ким ти був і хоч би з ким водився. Запаси швидко тануть.

— Не дивно, що хтось у нас краде, — прошепотіла, нахилившись до мене, Сейді.

Я згадала, як побачила містера Гемфрі позавчора ввечері з отим лантухом. Дивно все-таки. Та й місіс Марден казала, що дикої картоплі тут не буває.

— Слухай-но, Сейді, — прошепотіла я, — а містер Гемфрі має якісь обов'язки в саду?

— У саду? — Вона почухала маківку. — А що йому там робити? Він же шофер.

— Так отож.

РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ СЬОМИЙ

Eggison

*Ш*он, вишкірившись так, що в мене аж волосся дибки стало, підступив на крок ближче й вимовив:

— А ти гадала, я про тебе забув?

Треба тікати.

— Язика проковтнула, чи що? — далі кривлячи губи в посмішку, спитав він.

Я мовчки позадкувала.

— От і добре, — проказав Шон. — Мовчи. А я говоритиму. Розумієш — коли сидиш у в'язниці, то маєш час над усім подумати...

Він уже надто близько.

— ...і я думав над тим, що тобі скажу, якщо ми знов зустрінемося. І над тим, що я зроблю, — вів далі хлопець, схопивши мене за зап'ясток. — А ти ж — красунечка... Я за тобою спостерігав, коли ти вранці вдягалася. Чорт забирай, дівка хоч куди! Десять балів, Амандо. Ні, одинадцять. Тобі не завадило б купити цупкі штори для спальні — ніколи-бо не знаєш, хто може за тобою спостерігати.

Я відвела погляд від його мерзеної пики з кривою посмішкою.

— То ти вже розповіла йому? — усе ще міцно тримаючи мене за зап'ясток, спитав він. — Розказала про те, що колись накоїла?

І я знову перетворилася на п'ятнадцятирічне дівча. Налякане. Загнане в пастку. Як огидно, що він зміг довести мене до такого стану!

— Я поставив запитання, Амандо, — люто зиркнув на мене Шон. Обличчя його перекошилося від злості.

Аж тут я зачула звук автомобіля, що проїжджав дорогою. Хоч би він звернув до воріт маєтку! *Прошу тебе, Боже, нехай це буде Рекс.* Він телефонував сьогодні вранці й казав, що повернеться в другій половині дня. Але звук автомобіля, зробившись спочатку гучнішим, знову стих — машина проїхала повз. Моя душа провалилася в п'ятки.

Та в мене ж у кишені — ключі! Ті, що залишив мені Рекс: один — від вхідних дверей, другий — від машини. Якщо я спроможуся вирватись із Шонових рук і побіжу достатньо швидко — устигну сісти в старий «роллс-ройс», припаркований на під'їзній доріжці. Машина стоїть зовсім недалечко — перед фонтаном, де доріжка описує коло. Але чи вийде це в мене?

— Амандо! — ще більш наполегливо гарикнув Шон.

Відпустивши мій зап'ясток, він схопив був мене за талію, та не встиг — мені вдалося-таки вирватись.

— Не називай мене так! — вереснула я, прожогом кидаючись до машини.

Ну, ще кілька кроків. Чую, як під його ногами скрипить гравій — враження таке, ніби в уповільненому темпі прокручують кіноплівку. Розчухнувши дверцята, заскакую всередину й зачиняю їх — ті, що з боку керма — якраз тієї миті, коли Шон хапається за ручку. Кидаюся зачиняти дверцята з іншого боку, потім — беруся за ключ. Мої руки тремтять, і він падає на підлогу... Раптовий удар по машині — це Шон вгатив урною по вікно. Склом розлізлися криві тріщини, а посередині утворилася дірка завбільшки з бейсбольний м'яч. Шон — наче хижка тварина, яка відчуває поблизу здобич, — просунув руку в цю дірку та заходився ламати потріскане скло. Потім закапала кров, і він, вилаявши мене, відсмикнув руку.

А я, впоравшись нарешті з ключем, натиснула на газ. Машина рвонула з місця з такою швидкістю, що навіть гравій, немов бризки, здійнявся в повітря.

У дзеркалі заднього виду я побачила Шона, який, біжучи за машиною, щось кричав. І додала газу.

Якби лишень зі мною був мій мобільний, щоб я змогла зв'язатися з Рексом і з поліцією! Ну, гаразд. До містечка — усього десять миль. Я часто-часто забликала, відчувши, як на очі набігають непрохані сльози. І впізнала пісню, що ледь чутно грала в допотопних динаміках машини: «Доброго дня, сонячне світло. Доброго дня, сонячне світло»¹. Навіть радіо знущалося з мене — у цьому-бо дні аж ніяк не було нічого доброго. І бути вже не могло. Через сльози я перестала чітко бачити дорогу. І, намагаючись їх витерти, не впоралася з керуванням — забула про круті повороти в цій частині шляху. Щосили стискаю в руках кермо, та машина вже вильнула вліво. Скрип від трощення металу об метал... Автомобіль, пробивши крихку огорожу, уже несеться схилом пагорба вниз.

Ні, Боже... будь ласка, ні! Ні-ні-ні...

Висока трава й гіллясті дерева зі свистом проносилися повз мене. Потім — сильний удар: машина, врізавшись у схил пагорба, вгрузла в чорний лісовий ґрунт. У мене з носа потекла цівка теплої крові, залишивши в роті гострий металевий присмак. Десь удаліні зацвірінькала пташка — дзвінко й мелодійно. Повна протилежність страху, що охопив мене... *Ні, це не насправді*. Я спробувала підвестися, та не змогла навіть поворушити ногами. Біль проштрикнув усе моє тіло — наче по мені проїхався товарний поїзд. *Ні, я не можу отак померти. Сама-самісінька, так далеко від дому!* Чи знайде мене тут Шон? А Рекс? Я забликала, і перед очима замиготіли картинки з мого життя — от тільки не підряд, а хаотично. Задрипана лялька в рожевій сукенці; плетені гачком дитячі

¹ Йдеться про композицію «Good Day, Sunshine» англійського гурту «Бітлз», яка вперше з'явилася на їхньому альбомі 1966 року «Revolver».

білі рукавички, що на них уже де-не-де порозпускалися нитки; ряд яскраво-червоних тюльпанів; усмішка Рекса; іржавий флюгер, що крутиться на вітрі.

Мої повіки тремтіли, силкуючись залишитися розтуленими. Але стулилися-таки. І я побачила прекрасну картину, що так і вабила мене до себе — там-бо все дихало спокоем і радістю. Тим, чого мені так не вистачало.

Камелії.

Ряди й ряди — здається, кінця-краю їм нема — великих, пишних зелених дерев із гладеньким листям та розкішними квітками, кожна з них завбільшки як блюдо. Рожеві, червоні — усі буяють красою, мов троянди в саду Чирвової Королеви з «Аліси в Країні Чудес».

РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ВОСЬМИЙ

Флора

4 листопада 1940 року

Останній місяць осені почався з невеличкого снігопаду. Діти, звісно, неабияк зраділи. І після вечері вибігли надвір — ліпити сніговика просто на доріжці. На щастя, я вже встигла витягти з комори й почистити їхні зимові пальта.

Десмонд разом із батьком поїхав сьогодні до містечка в якихось справах, і вони ще не повернулися. Мене тішило те, що обидва мали гарний настрій.

— Це чудово, що їхні стосунки нарешті налагоджуються, — говорила місіс Ділловей, прибираючи посуд зі столу.

Діти ніяк не могли натішитися снігом, тож я вирішила дозволити їм погратися перед сном трошки довше. Улізши у своє пальто, я вийшла до них на терасу. Джейні та Кетрін, висолопивши язички, ловили сніжинки. Ну а Ніколас з Ебботтом не на жарт захопилися грою в сніжки. Аж тут здійнявся вітер, і я занепокоїлася: холодне повітря могло зашкодити Ебботтові, який ще не зовсім одужав.

— Ще кілька хвилинок — і підемо пити гарячий чай, — сказала я. — Мені щось не хочеться, щоб ви тут промерзли до кісток.

— А це що таке? — раптом спитав мене Ніколас, показуючи кудись у небо.

Я підвела голову, та не побачила нічого, крім темряви, мовивши:

— А що ти бачив?

— Он там! — показав хлопчик на літак, що низько летів, сяючи бортовими вогнями, вдалині.

— Діти! — вереснула я, відчувши, як закалатало серце. — До будинку, мерщій!

Я провела їх чорним ходом до цокольного поверху.

— Боже милий! — вигукнула місіс Ділловей. — Ви гадаєте, що...

— Не знаю, — обізвався містер Бердслі. — Та світло слід вимкнути — про всяк випадок.

Дворецький клацнув вимикачем, і будинок занурився в темряву.

Джейні притиснулася до мене, і я відчула, що вона тремтить усім тілом.

— Усе гаразд, маленька моя, — прошепотіла я. — Усе буде добре.

— Ми... помремо? — почувся голос Кетрін.

— Ні в якому разі, серденько, — відповіла я, сподіваючись, що дівчинка не почує, як тремтить мій голос.

Аж тут за спиною почулося хлюпання носом. Обернувшись, я змогла сяк-так розгледіти в темряві Ебботта, який витирав сльози.

— Тато й Десмонд — іще там, — сказав він. — А що, як вони...

— Не хвилюйся так, Ебботе, — мовила я. — Твій тато й Десмонд скоро будуть вдома. Я впевнена.

Хлопчик сховав обличчя в долонях, а тоді знову подивився на мене й тремтливим голосом вимовив:

— А Десмонд ще й на війну незабаром вирушить, мабуть.

— Мабуть, що так, — задумливо проказала я.

Упродовж останніх кількох тижнів Ебботтова злість на старшого брата поступово розтанула, і я була цьому дуже рада.

— Мені так соромно, що я накричав на Десмонда... отоді, коли він повернувся додому, — говорив далі хлопчик.

— Але чому ти був на нього такий злий?

— Одного разу — коли мама вже померла, — глибоко зітхнувши, став розказувати він, — тато у своєму кабінеті розмовляв із Бердслі про справи в маєтку, і я підслухав цю розмову. Тато якраз говорив, що Десмонд йому — не рідний син. Але він колись успадкує маєток замість мене — справжнього спадкоємця.

— Не розумію, — протягла я. — Як це «не рідний»? Він же...

— Кхм... — обізвалася місіс Ділловей. — Може, поговоримо про щось інше?

— Авжеж, — квапливо відповіла я.

Перш ніж лягти того вечора спати, я постукала у двері спальні місіс Ділловей.

— Вибачте, — мовила я, зазирнувши до кімнати. — Можна?

Економка вказала мені на стілець, обшитий потертою синьою тканиною. А сама сіла на ліжко.

— Те, що Ебботт сказав про Десмонда — це правда? — спитала я.

В очах місіс Ділловей не з'явилося ні згоди, ані заперечення — вони лишень затуманилися далекими спогадами.

— Лорд Лівінгстон познайомився з її світлістю на балу, — заговорила економка. — Вона приїхала сюди з Америки, і він, лиш угледівши її, одразу закохався. Деякі люди кажуть, нібито його цікавили її гроші, а не вона сама. Та вони помиляються — він-бо справді кохав леді Анну. Шалено, всім серцем. Але він тоді ще не знав про її минуле.

— Її минуле?

— В Америці в неї народився син.

— Десмонд?

— Саме так. Леді Анна, коли народжувала його, мала всього лише п'ятнадцять років — трохи більше, ніж наша Кетрін. Батьком дитини виявився робітник, який працював на її родину в їхньому домі в Чарлстоні. Вона хотіла поїхати геть разом із ним, але батьки

й чути про це не захотіли. Хлопця відправили якнайдалі звідти, а після народження дитинки — посадили дочку на корабель, щоб вона поступила до школи для шляхетних дівчат у Лондоні. Леді Анна так і не пробачила батькам за те, що вони розлучили її з Десмондом.

— А лорд Лівінгстон про все це не знав, коли одружувався з нею?

— Ні. Коли дізнався — це спалювало її образ, що склався в його уяві. Він уже не міг після цього дивитися на неї тими самими очима — а надто коли Десмонд приїхав жити до маєтку. Присутність хлопчика роз'ятрювала й без того надто глибоку рану його світлості, розвиваючи в ньому параною. А леді Анна лишень занурилася ще глибше у свою тугу й стала проводити багато часу в садах. Ну а лорд... у нього одна за одною почали з'являтися коханки.

— А Десмонд?

— Усі ті роки він прожив в Америці. А коли приїхав сюди — йому було років дев'ять, не більше. Леді Анна казала, що полюбила його, тільки-но побачила. Ну а лорд Лівінгстон завжди холодно ставився до хлопця — як не благала його Анна змінити таке ставлення на краще.

— А ви? Як ви знаходили в собі сили тут жити, маючи такі почуття до...

— Сотні разів я була близька до того, щоб звільнитися з цієї роботи. Адже іноді терпіти це ставало просто неможливо, — зітхнула жінка. — Та все ж я вирішила залишитися — щоб присвятити себе леді Анні. Це стало моєю епітимією, моїм покаранням. Я пообіцяла їй, що завжди доглядатиму її сади. І тому це мій обов'язок.

— А вона мала якісь здогадки щодо вас і...

Очі місіс Ділловей сповнилися глибокого суму.

— Не знаю. Але якщо так — я всім серцем сподіваюся, що вона мені пробачила. — З болем на обличчі економка похитала головою. — У містечку стали зникати безвісти молоді жінки, і леді Анна, я гадаю, щось запідозрила.

— І що, на її думку, з ними відбувалося?

— Річ у тім, що кілька дівчат, з якими лорд Лівінгстон... ем-м, *розважався*... словом, вони зникли.

— І леді Анна подумала, що він до цього причетний?

— Вона не знала, що й думати. Як і я.

— А чому ви не повідомили про це поліцію? — насилу вимовила я.

— Ви не розумієте, міс Льюїс, — якось дивно поглянула на мене економка. — Служниця ніколи не викаже господаря — чого б це їй не коштувало.

РОЗДІЛ ДВАДЦЯТЬ ДЕВ'ЯТИЙ

Eddison

Я тонула в темряві — наче в завеликому для мене чорному плащі. Примружилась, щоб розгледіти хоч щось довкола себе... *Де це я?* Удалині співали свою колискову цвіркуни. Хмари розійшлися, і крізь листя дерев проникало місячне світло. Завдяки йому я й змогла розгледіти павутиння тріщин на вітровому склі й місце, де я вдарилася об нього головою. *Аварія!* Торкнувшись обличчя й намацавши свіжу кров, я здригнулася. *Скільки часу я тут пробула? Кілька годин? Чи, може, днів?* Спроба повернути ногами виявилася безрезультатною: я лишень відчула, як запекло у ступнях, а тоді наче штрикнуло в животі. *Боже милий! Мене придавило...*

Ковтнувши, я аж здригнулася — горлянка пересохла. Біля ніг — пляшка з водою. Тягнуся до неї рукою. *Майже дотяглася — ще трішечки...* Ну, не дарма ж моя подруга Емма тягала мене за собою на заняття з пілатесу. *Тягнися, Еддісон!* Урешті-решт, мої тремтячі пальці схопили горлечко пляшки. І мені вдалося підняти її, відкрити кришку та влити до рота кілька крапель води. Аж тут моя рука ослабла. Пляшка впала на підлогу й закотилася під сидіння — туди, де я вже не могла її дістати.

Місяць знову сховався за хмару, а удалині пролунав удар грому. І я, схлипуючи, закричала:

— Боже! Любий Боже, якщо Ти мене чуєш — прошу Тебе: будь ласка, не дай мені отак померти! Будь ласка, зроби так, щоб Рекс був знову поряд... Будь ласка, Боже, подай мені знак, що все буде гаразд!

Коли я розплющила очі, місячне світло осявало гілку дерева, що стирчала крізь розбите вітрове скло. І це була гілка камелії — зі звичайними світло-рожевими квіточками й непоказними жовтенькими тичинками. За своє життя мені довелося побачити сотні отаких квіток. Але тієї ночі це видовище здалося мені найпрекраснішим у світі. Знову грім — цього разу гучніший. Рожева пелюсточка падає мені на коліна. Краплі дощу несміливо забарабанили по даху машини. Згодом ці звуки стають більш лункими й настирливими і поступово перетворюються на безперервний шум. Я замружуюсь, думаючи про Анну і про Флору... А дощ заколисує мене.

РОЗДІЛ ТРИДЦЯТИЙ

Флора

5 листопада 1940 року

— *А* яка вона — Америка? — спитав мене за вечерею Ніколас. Ось я дивлюся на Нью-Йорк у вікно нашої пекарні. Тато стоїть у цей час за прилавком, а мама розкладає на вітрині вечірні булочки. Щойно я пригадала це — і туга за рідним домом переповнила мене.

— Там просто чудово, — зітхнула я.

— А ти нас колись туди повезеш?

— Колись — може... — обійнявши хлопчика, відповіла я. — А зараз — доганяй-но Кетрін. Почекаєте мене трохи в дитячій.

Я понесла їхні тарілки до кухні й мало не налетіла на містера Гемфрі, який саме викидав старий лантух у кошик для сміття.

— Вибачте, — проказала я, зачепивши-таки його пальто.

Аж тут із його кишені випав якийсь конверт.

Містер Гемфрі нахилився, щоб його підібрати. Але я, одразу впізнавши свій почерк, випередила шофера. І ось уже тримала в руках один зі своїх листів до мами й тата. Конверт був надірваний.

— Містере Гемфрі, — вражена, протягла я. — Не розумію. Цього листа ви мали надіслати кілька тижнів тому. Як же ви так...

— Прийміть мої вибачення, міс, — відказав він. — Я не хотів, щоб ви про це дізналися. Але тепер не маю іншого виходу, крім як сказати правду: це лорд Лівінгстон розпорядився, щоб я їх не надсилав.

— Але чому? — розгублено похитала я головою.

— Не знаю, але він мені наказав, щоб жоден із ваших листів не було відправлено, — винувато знизав плечима шофер. — Оцього він прочитав у машині — коли повертався сюди з Лондона.

— Мерзенний вчинок, — люто зиркнула я на нього.

— Звичайно, ви маєте повне право гніватися.

— Що ж, — опанувала я себе, — це добре, що мені відкрилася його справжня сутність.

— Ось телефон, — мовив містер Бердслі, провівши мене до письмового столу в буфетній. Він винувато посміхався — ніби знав про все, що сталося. — Якщо лорд Лівінгстон буде незадоволений — я відшкодую вартість дзвінка за рахунок своєї зарплатні.

— Ви надто люб'язні, — відказала я.

Телефоністка з'єднала мене з хімчисткою, що була розташована поряд із нашою пекарнею. Зараз попрошу Ілая покликати до телефону маму.

— Ілаю! — вигукнула я. — Це Флора. Флора Льюїс!.. Послухай, Ілаю: я телефоную з Англії... Так-так, із Англії... Так-так, зі мною все гаразд... Мені треба поговорити з мамою. Зможеш її покликати?

Я затисла нижній кінець слухавки рукою та прошепотіла:

— Зараз він її приведе! Аж не віриться, що я так довго чекала!

За якусь хвилю в слухавці прозвучав голос мами:

— Флоро?

Це було наче цілющий бальзам на душу. Від радості в мене аж ноги підігнулись, і я сіла на стілець, вчасно присунутий містером Бердслі.

— Мамо! — заводала я. — Яке ж це щастя — тебе чути!

— Ох, Флоро... — почулося мамине зітхання, а разом із ним — тріск, що нагадав мені про безкрайї океан між нами. — Як же ми за тебе хвилювалися...

— Мамо, я маю стільки всього тобі розповісти! Навіть не знаю, з чого почати.

— А ти де? — почувлося її приглушене хлюпання носом. — Ти хоч у безпечному місці?

— Так-так, я в безпеці. Я працюю нянею — наглядаю за дітьми в одному англійському маєтку.

— А чому ти не писала?

— Писала, та листи... — поглянула я на містера Бердслі, — словом, їх так і не вдалося надіслати. Але я хочу, щоб ти знала: думки про вас ані на мить не полишали мене! Я просто гадала, що ви з татом надто зайняті, щоб написати мені відповідь.

— Ох, серденько моє... Коли ти вирушила в ту подорож, я так боялася за тебе! Але сподівалася, що ти впораєшся з усіма труднощами. Тато вірив у це, а я... просто дурепа.

— Як там тато?

— Мені прикро... та він захворів.

— Матусю, що з ним таке?

— Легені. Напевно, не витримали борошна, що його він усі ці роки вдихав. Лікар каже, що він може одужати, якщо відпочине як слід. — Вона заплакала. — Ох, Флоро... я молю Бога, щоб він одужав.

— О, мамо... Я повернуся додому! Зроблю все, що тільки можна.

— Але що ти зробиш, серденько моє? Через війну всі пасажирські рейси скасували.

— Я знайду спосіб. Я мушу.

Наступного ранку я попрохала місіс Ділловей наглянути за дітьми, а сама пішла до кабінету лорда Лівінгстона.

— Флоро, — дещо здивовано протяг він, відірвавши погляд від паперів. — Радий, що навідали мене цього ран...

— Я знаю про листи, — різко урвала я його мову, одразу ж переходячи до справи.

Він втупився поглядом у стіл.

— Як ви могли? — вела я далі. — Мама щойно сказала мені, що тато — хворий. Можливо, смертельно хворий, а я не знала про це аж дотепер!

— Що ж, тоді я змушений відповісти вам ударом на удар: як *ви* могли?

— Ви все знаєте? — гепнулась я на вільний стілець.

— Знаю.

— І... давно?

— Протягом певного часу. Звичайно, я вас запідозрив тільки після того, як ви знайшли альбом Анни. І тоді вже моя людина в Лондоні докопалася до вашого зв'язку зі злодієм на ім'я Філіп Прайс. — Притулившись до спинки стільця, він заусміхався, наче все це було якоюсь веселою грою. — Я хотів подивитись, чи зможете ви таке вчинити. Чи закладено це у вас.

Лорд відкрив шухляду стола й видобув звідти складений вчетверо аркуш паперу. І, поклавши його на стіл, розправив, щоб мені було видно.

— Не оце ви, часом, шукали? — спитав він.

Вирвана сторінка з альбома леді Анни!

— Я вже давно вирішила, — відчуваючи, як тремтить підборіддя, проказала я, — що ніколи не зраджу вас і ваших дітей.

Лорд Лівінгстон холодно посміхнувся.

— Але ви допускали таку думку, правда ж? — Зім'явши аркуш, він викинув його в кошик на сміття, що стояв під столом.

— Ні, неправда. Я полюбила ваших дітей. Полюбила всіх вас... і закохалася в Десмонда.

— І що ж Десмонд подумає про вас тепер? — Він знову відкрив шухляду. — Що скаже, коли дізнається всю огидну правду про вас?

— А як щодо правди про *вас*? — відчуваючи, що серце забилося частіше, теж відповіла я ударом на удар. — Про всіх отих жінок? І про тих із них, які зникли безвісти?

Коли я побачила вираз його обличчя — подумала, що краще було б мені цього не казати.

— Не розумію, про що ви, — похитав лорд головою, витягаючи з шухляди мої листи до мами й тата.

Місяцями я писала їх, і ось вони лежать, перев'язані мотузочкою. Відчуваючи, як полум'яніють щоки, я схопила стосик листів і прозогом кинулася геть із кабінету.

— Флоро, чекайте! — покликав лорд.

Але я вже вибігла до вестибюля.

Я пробігла під'їзною доріжкою до пагорба. Потім спустилася вниз, не розуміючи до ладу, куди, власне, так поспішаю. І ось переді мною вже постали камелії. Знову пішов сніг, та мені було все одно: з кожним-бо кроком я віддалялася від того будинку, наповненого смутком, який лежав на мені нестерпним тягарем. Чи відчувала леді Анна таку саму важкість на душі, коли тікала з дому сюди, до своїх улюблених дерев? Під снігом камелії здалися мені схожими на велетенські солодоші, посипані цукровою пудрою.

Пройшовши крізь сад, я повернула до старого каретного сараю. Підбігла до дверей, потягла за ручку... відчинено! До стін усередині були прибиті гачки, де висіло мотуззя, пилка, садові ножиці та інше знаряддя. Біля дальньої стіни, де я вгледіла внутрішні дверцята, лежав чималий джутовий лантух. Відчинивши ті дверцята й зазирнувши всередину, я залякла з роззявленим ротом: на дошках задньої стіни чимось густо-червоним було виведено кострубаті літери: «Нехай буяють красою квіти, окроплені її кров'ю».

Аж тут надворі почувся такий звук, ніби зламалася гілка. Я стала дихати часто-часто, випускаючи в морозне повітря білі хмаринки пари. *Треба тікати!* Повільно відчинивши двері, я вийшла надвір і помітила на снігу поряд зі своїми слідами ще чийсь — свіжі. І, роззирнувшись навколо, вирішила з'ясувати, чий вони.

— Хто тут є? — вигукнула я.

Звук мого голосу миттю поглинуло наповнене сніжинками повітря.

За південною стіною сараю я помітила камелію, що ніколи досі не потрапляла мені на очі. Під її нижньою гілкою я вздріла щось

рожеве. І, підійшовши ближче, розгледіла тендітний паросток з невеличкою квіткою, що все одно вражала красою. Біла з рожевим кантом... Мені перехопило дух: «міддлберійська рожева»!

— Снігова квітка... — пролунав за спиною глибокий чоловічий голос.

Озираючись, я побачила Десмонда.

— Ось чому моя мама так любила камелії: решта квітів — у зимовій сплячці, а вони цвітуть, — говорив він.

— А що ти тут робиш? — дещо налякана, спитала я.

Скинувши пальто, він одягнув його на мене — як робив це багато разів до того. А тоді розвернув мене обличчям до себе. Я б могла цілісіньке життя дивитися в Десмондові очі: його погляд — погляд хороброї, мужньої людини — вселяв мені впевненість у собі. І все ж таки — чи можу я цілком довіряти йому?

— У тебе пальці геть змерзли. — Хлопець узяв мене за руки, щоб зігріти їх.

Це нагадало мені той вечір, коли він сказав, що кохає мене. Тільки от зараз відчуття були зовсім інші.

— Я повертаюся додому.

— Як це? — прикро вразився Десмонд. — Чому?

— Мій тато захворів, і йому потрібна моя підтримка. Не знаю, чи зможу сісти на корабель через цю війну, але точно спробую щось придумати.

— Ти ж знаєш, що розіб'єш мені серце, якщо поїдеш, — проказав він, відвернувшись від мене. — Розіб'єш на тисячу дрібнесеньких уламків.

— Я цього не хочу.

— Що мені зробити, щоб переконати тебе залишитися? — Він знову розвернувся обличчям до мене.

— Пробач мені, Десмонде. Та я мушу повертатися додому.

Хай би якими глибокими були мої почуття до нього — я була виснажена. Аж надто виснажена, і ще — налякана.

— Ось, візьми, — мовив він, діставши щось зі своєї кишені.

Я підставила долоню, і на неї лягла холодна срібна прикраса.

— Що це?

— Дуже дорогий для мене медальйон. Він належав моїй мамі.

Я підняла його, щоб краще роздивитися. І побачила гравірування у вигляді квітки, дуже схожої на камелію. Без сумніву — це був медальйон, де було сховане, за словами економки, щось надзвичайно цінне.

— Десмонде, — похитала я головою, — де це ти його знайшов? Місіс Ділловей казала, що...

Він усміхнувся у відповідь на власні думки й мовив:

— Мама ніколи не знімала цього медальйона — він колись належав її матері. Це справжній антикваріат. Увесь зі срібла — таких тепер уже не виготовляють.

Я спробувала розчепити застібку, та вона не піддавалася.

— Давай-но я вдягну його на тебе, — запропонував Десмонд. — Мама була б надзвичайно рада, якби ти його носила.

Я здригнулася від дотику його холодних пальців до моєї шиї. Серце закалатало, коли він застібнув срібний ланцюжок. *Як цей медальйон опинився в нього?*

— Зніміть це, — почувся раптом за нашими спинами голос лорда Лівінгстона. — Цей медальйон належав моїй дружині.

— Але ж... мені не... — забелькотіла я.

— Мама зраділа б, побачивши його на Флорі, тату, — мовив Десмонд.

— Та що ти взагалі знаєш про матір? — люто зиркнув на нього лорд. — Ти ж був усього-на-всього зіпсованим хлопчиськом. Ти був для неї тягарем, і нічим більше!

Мені зробилось огидно від таких слів.

— Як ти смієш?! — Стиснувши руку в кулак, Десмонд підступив на крок ближче до батька, чиє обличчя теж запалало гнівом.

Я відвела від них погляд.

— Це ти переконав свою матір, що вона не кохає мене, — мовив тим часом лорд. — Ти посіяв у її серці оте зерно!

— Я його не сіяв — воно й до того там було.

Батько кинувся на сина, і вони обидва повалилися в сніг. А я, стоячи над ними, благала зупинитися. Очі лорда сповнилися такої глибокої туги, що стали схожими на очі безумця. І він, схопившись на ноги, пошкандибав до сараю. Відчинити двері йому не вдалося, і він вибив їх ногою. А тоді зайшов усередину й за якусь мить вишов, тримаючи в руках сокиру.

— Ні! — вереснула я. — Що ви робите?!

Лорд подався в нашому напрямку, та погляд його був прикутий до чогось позаду нас. Мені сперло дух: камелія! «Міддлберійська рожева».

— Я вже давно мав би знищити це дерево, — проказав він.

Я ледве впізнала його голос, що зробився від нападу розпачу схожим на рикання.

— Анна проводила тут надто багато часу. Усе думала про щось своє... і тому віддалилася від мене назавжди. — Лорд підняв сокиру над головою. — Геть з дороги!

Ми з Десмондом послухались, але я все не припиняла просити його зупинитися:

— Ви не тямите, що коїте! Тільки не цю камелію. Це ж рідкісний сорт, ви самі це казали!

Але Лорд, ніяк не реагуючи на ці крики, ввігнав лезо сокири у величний стовбур дерева. Я здригнулася, побачивши, з якою хоробрістю захиталися гілки, намагаючись встояти. Дерево теж благало його зупинитись... але ні — він ударив удруге, з іще більшою силою. Обличчя його перекошилося болем і гнівом: оце зараз він давав волю своєму розпачу від втрати дружини, яка мучилася тут од страшної туги. Змушував дерево розплатитися за все, бо не міг учинити це з кимось іншим. *Саме це* дерево.

— Будь ласка!.. — досі кричала я.

Та все було марно.

Наступний удар повалив дерево. Гілки його пишної верхівки востаннє затремтіли, падаючи на біле покривало снігу. Лорд повалився

на коліна й сховав обличчя в долонях. Я помітила цівку свіжої крові, що стікала на сніг із рани на губі (він здобув її в бійці з Десмондом).

— Батьку, ти поранений! — Хлопець кинувся до нього, щоб краще роздивитись розсічену губу. — Рана глибока... Я побіжу по Бердслі. Ми викличемо лікаря. Флоро, лишайся з ним і чекай на мене.

І Десмонд прожогом став підійматися на пагорб.

Я ступила невпевнений крок назустріч лордові.

— Вам час іти, міс Льюїс, — мовив він.

Я кивнула.

— Не ускладнюйте ситуацію, — вів далі господар маєтку. — Ви знайшли дерево. Але воно вже загинуло і нікому не дістанеться.

Моєю щокою скотилася сльоза.

— Десмондові й дітям я нічого не скажу — це розіб'є їхні серця, — потер він чоло. — Час настав. Будь ласка, йдіть.

Відступивши назад, я стрімко розвернулася до схилу пагорба й побігла до будинку. А там непомітно прослизнула чорним ходом до своєї кімнати й заходилася похапцем пакувати стару шкіряну валізу. Від самої лише думки про дітей моє серце стислося від болю. Але я вибігла з дому на під'їзну доріжку. І побачила містера Гемфрі, який відчищав від снігу вітрове скло машини.

— Відвезете мене до вокзалу? — важко дихаючи, спитала я.

— Так, звичайно, — із цікавістю глянувши на мене, всміхнувся шофер. Очі його якимось дивно заблищали. — З вами все гаразд, міс Льюїс?

— Мені треба їхати звідси, — озирнувшись я через плече. — І негайно.

Я всілася на заднє сидіння, а він — за кермо. У дзеркалі заднього виду я вгледіла Десмонда, який біг за машиною, що вже зрушила з місця.

— Флоро, не їдь! — кричав він. — Будь ласка, зупиніться!

Але містер Гемфрі несподівано різко натиснув на газ. Гравій голосно заскрипів під колесами, і машина, рвонувши вперед, помчала доріжкою. Перші кілька хвилин ми проїхали мовчки. А потім шофер, кілька разів кинувши на мене погляд у дзеркало заднього виду, заговорив:

— А він вам личить.

— Вибачте, не зрозуміла... — похитавши головою, стерла я зі щоки сльозу. — Ви про що?

— Про її медальйон, — відповів він, усе ще розглядаючи мене в дзеркало.

Я побачила, як звузилися його очі — значить, він посміхнувся.

— Звідки ви все... — промимрила я, мимоволі схопившись за медальйон.

— Ну й роззява ж я... — вишкірився шофер. — Мабуть, він у мене з кишені випав десь у будинку, і Десмонд знайшов його раніше за мене. Певна річ, він тоді нічого не запідозрив. Але скоро...

— Містере Гемфрі, — відчуваючи, як приливає кров до обличчя, вимовила я, — про що це ви?

Аж тут я згадала, як побачила одного разу в машині якусь срібну прикрасу. *То медальйон весь цей час був у нього?*

— Ну ж бо, міс Льюїс. Ви дівка розумна і мали б уже здогадатися, що й до чого.

Він демонстративно витяг із кишені пістолет і направив його на мене, спершись тією рукою на спинку сидіння.

Я прикрила рота рукою.

— Отримати будь-яку з тих дівчат для мене було неважко. Вони стелилися мені до ніг, мов ті петунії. А от Анна... Ні, ця мала померти, щоб я зміг добратися до її тіла. Отой вилупок Ебботт, звичайно, хотів отруїти містера Блайта — тільки от чайники з отрутою та звичайним чаєм переплуталися, — захихотів шофер. — І він став убивцею власної матері.

Я спробувала щось сказати, але не змогла вимовити жодного слова.

— Зараз Десмонд, мабуть, уже здогадався, що й до чого. А я ж думав, що мені гаплик — отоді, коли ти мало не підняла медальйон у машині. І тоді, коли наштотхнувся того вечора на вас із Десмондом неподалік від саду. — Він задоволено облизав губи. — Пам'ятаєш Терезу з містечка? Я розважився з нею в сараї, а тоді закопав під останньою камелією в дальньому ряду.

У мене затрусилися руки: чому ж я впродовж усього цього часу нічого не запідозрила? Його брудні черевики... світло від ліхтаря в саду... джутовий лантух. *Боже милий!*

— Якби Десмонд лишень попросив мене показати, що в мішку... він би неабияк здивувався, — похитав головою шофер. — Але ж вони обидва — і Десмонд, і його батько — ніколи не насмілювалися відкрито йти проти мене. Боягузи.

Я не те що говорити була не в змозі — навіть дихати було страшенно важко. Машина мчала дорогою, та для мене час немовби сповільнився — ба навіть зупинився зовсім.

— Не треба мені було брати собі цей медальйон, — говорив далі шофер. — Це був прорахунок з мого боку. Але ж я, коли знайшов Анну мертвою в саду, не міг не зірвати його з її шиї. Повір мені — я від неї набагато більшого хотів...

У дзеркалі заднього виду я знову побачила отой дивний блиск у його очах.

— ...але Десмонд уже біг до мене, і я мусив забрати в неї хоч щось, — захихотів він. — Гадаю, можна буде продати його за десять фунтів. Візьмуся за це, коли розберуся з тобою.

Жах проникав під кожен дюйм моєї шкіри, але я не могла дозволити йому заволодіти мною. Мій погляд зупинився спочатку на сніжинках, що залітали всередину крізь вузьку щілинку у вікні, а тоді — на дверній ручці. Чи зможу я втекти, вистрибнувши з машини?

— Від тебе я отримаю те, чого не отримав від леді Анни, — знову заговорив шофер.

— Боже милий! — вигукнула я. — Будь ласка, містере Гемфрі, ви ж хворий. Поїдьмо до містечка. Там вам допоможуть.

— Деревам потрібна кров, — похитав він головою.

— Кров? — скривилась я.

— Нехай буяють красою квіти, окроплені її кров'ю...

— Це напис на стіні сараю... *То це ви?*

— Авжеж. Хіба не розумієш? Тільки так вони й цвітуть.

— Але ж це неправда: вони цвітуть — їм лише потрібен час. Не можна примусити рослину зацвісти.

— Ще й як можна — ти ж сама бачила. Пам'ятаєш оту квіточку на «міддлберійській рожевій»? А вона ж цілих десять років не цвіла. — Він показав свій перев'язаний зап'ясток. — Я змушений був полити її власною кров'ю. І від цього на ній з'явилася ота квіточка. Ну а ти... завдяки тобі дерево знову вкриється квітами.

— Ви — божевільний.

— А лорд Лівінгстон і не здогадувався ні про що, — посміхнувшись у відповідь на свої думки, вів далі шофер. — Як же він допомагав мені, коли приводив отих дівок просто мені до рук! Оскільки він спав з усіма ними, то й запідозрять, якщо знайдуть їхні тіла в саду, у першу чергу його. Просто геніальний план... якщо можна отак себе хвалити.

Я похитала головою, охоплена жахом.

— Такі, як цей лорд, гадають, що слуги нічого не помічають. Він думав, що я нічого не чую й не бачу. Але я за ним спостерігав. Бачив, як він «непомітно» прослизає з черговою коханкою до своєї кімнати. Знав, де він зустрічається з ними в містечку. А найголовніше — за кілька місяців кожна з них йому набридала. І отоді вже наставала моя черга. — Він покрутив коліщатко радіоли. — І скоро все скінчиться. Знаєш — а мені неабияк сподобався вираз твого обличчя отого першого дня в саду.

— То це ви були тоді в сараї?

— Я — разом із Женев'євою Прейс. Ну й сварлива ж була дівка... — посміхнувся він, а тоді похитав головою. — Сьогодні я розберуся з тобою, а потім настане черга отієї клятої служниці. Якщо тільки таким способом я зможу нарешті позбавитись її дзявкання... І ще я дуже уважно спостерігаю за леді Кетрін — вона вже скоро дозріє.

Він потер чоло і, подивившись у дзеркало заднього виду, зустрівся зі мною поглядом. І знову заговорив:

— Що там сказав отой Томас Джефферсон? Ти ж американка і маєш це знати. О, згадав: «Дерево свободи треба час від часу поливати кров'ю патріотів».

Я тремтячою рукою дістала з кишені носову хустинку, де мама вишила в куточку мої ініціали: «Ф. А. Л.» Витерши цією хусточкою сльози, я відчула, як мама й тато ніби шепочуть мені у вухо: «Не бійся». Ці слова додали мені сил, і я дещо заспокоїлася. Згадалося раптом послання Джорджії на першій сторінці книжки «Роки»: «Запам'ятайте просту істину: ми завжди знаємо, який вчинок є правильним. А от вчинити саме так — це найважче». І цієї миті я добре знала, як мені треба вчинити. Тож, нахилившись уперед, уп'ялася нігтями в очі шофера... Моє нутро наче перевернулося догори дригом, коли я відчула, як лопнуло під моїм нігтем його праве око. Закричавши, він відпустив кермо, щоб прибрати мої руки. Машина вильнула праворуч, потім — ліворуч, а тоді пробила огорожу й понеслася схилом пагорба вниз. І я, клацнувши застібкою медальйона, зняла його із шиї. Мені не дано було знати, чи виживе містер Гемфрі і чи виживу я сама. Та якщо він і житиме, то вже не продасть медальйон за десять фунтів. І не торкнеться й пальцем ні його, ні мене, ні будь-якої іншої жінки. Викинувши прикрасу з вікна, я заплющила очі.

РОЗДІЛ ТРИДЦЯТЬ ПЕРШИЙ

Еддісон

Мої повіки затремтіли, і я розплющила очі. Сонце, яке нещодавно зійшло, посилало крізь розбите вітрове скло свої промені, зігріваючи мене, придавлену до сидіння. Охоплена холодом і вогкістю (мої штани виявилися мокрими), я відчувала вдячність за світло й тепло цього сонячного ранку. Скільки ж я тут отак просиділа? Кілька днів? Чи встигне Рекс мене знайти? А може, до мене добереться Шон?.. Мене пронизував гострий біль у голові й пульсаційний біль у ногах — принаймні в тих місцях, які я ще могла відчувати. Торкнувшись гілки камелії, що пробила вітрове скло, я уважно роздивилася її хитромудру квітку. Кілька пелюсток уже зів'яли й скарлючилися — наче визнали себе переможеними.

— Ні, — прошепотіла я, — ти не можеш померти... принаймні зараз. Ти ж єдина моя надія.

Ніхто не може напевне сказати, що відбувається з людиною протягом останніх моментів її життя. Як це буває? Перед твоїми очима проноситься все твоє життя? Або ж ти поринаєш у чудовий, затишний сон, де тебе оточують хмарки зі збитих вершків і приємна музика? А може, ти чуєш спів ангелів? Може, сам Ісус простягає тобі руку, щоб провести крізь ворота, прикрашені перлинами? А чи справді на цих воротах — перлини? Сидячи в розтрощеній машині,

я замислилася в ті хвилини просвітління свідомості: чи справді переживаю зараз свої останні моменти? І раптом побачила на квітці камелії, що висіла просто наді мною, крапельку роси. Розтуливши рота, я дочекалася, поки ця крапелька впаде на мій язик, що зсохся від спраги.

Машина хитнулася від пориву вітру, і я затремтіла. Квітка наді мною теж захиталася, і одна пелюстка впала на сидіння. *Тримайся, квіточко. Тільки тримайся.*

Проминула, напевно, година. Чи, може, день або ж три дні — я не могла зрозуміти.

— Вона — у машині! — пролунав чийсь далекий крик.

Чоловічий голос. Глибокий. Схвильований. До мене донеслося собаче гавкання і якийсь шум угорі.

— Спокійно, — сказав хтось. — Її придавило — потрібна струбцина. Обережно, помалу...

На якусь мить я розплющила очі, та все було наче в тумані.

— Вона прийшла до тям!

Мої вуста розтулилися. Враз я відчула, як на мої ноги щось тисне.

— Не намагайтеся говорити, мем, — почувся звідкілясь згори чоловічий голос. — Просто тримайтеся — ми вас витягнемо, я обіцяю!

— Еддісон! — пролунав такий знайомий мені голос. — Еддісон, серденько моє!

Я змусила себе розмружити повіки, щоб розгледіти його обличчя. *Рекс.*

Мої очі самі собою заплющилися; усе занурилося в темряву.

Ліворуч від мене настирливо пищав якийсь прилад. Я навіть не здригнулася, коли чийсь холодні пальці взяли мене за руку та встромили під шкіру голку. *Де це я? Що відбувається?* Я спробувала розплющити очі, проте сад із камеліями вабив мене до себе. Доріжка, вимощена цеглою... *усього-на-всього кілька кроків...* І ось уже

я, пройшовши під вкритою трояндами аркою та проминувши кам'яного ангела, побачила сарай зі старим іржавим флюгером. А біля нього, під покривалом туману, — дерево. Її дерево. Я ступила ще крок у цьому уявному просторі, відчуваючи під ногами м'який ґрунт. Ця свіжа земля приховує під собою страждання багатьох душ, які тепер можуть спочивати в мирі. А я — можу?

Я розплющила очі.

— Ми мало вас не втратили, — проказала молода медсестра, заправляючи пасмо волосся собі за вухо. — Ви тепер у безпеці, люба. Це Лондонська меморіальна лікарня № 1. Вас сюди доставили літаком. Ви потрапили в жакливу аварію, а потім аж чотири дні просиділи придавленою в машині. Я просто дивуюся вашій витривалості, от що.

Десь поряд грала знайома пісня. І я, прислухавшись, розчула слова: «Доброго дня, сонячне світло...»

— Ох, ця пісня... — промимрила я.

— Ой, пробачте, — показала молода жінка на телевізор. — Документальний фільм про «Бітлз» показують. Я просто обожаю Пола Маккартні. Зараз вимкну.

Підморгнувши мені, медсестра натиснула кнопку на пульті, а тоді знову глянула на мене й усміхнулася.

Жінка в окулярах із товстими скельцями в черепаховій оправі підійшла до мене й натиснула кнопку, щоб змінити кут мого ліжка і трохи підняти мою голову й спину.

— Здрастуйте. Я доктор Голліс, — зазирнувши в мою медичну картку, впевнено кивнула вона. — Ви отримали сильний удар по голові й останні сорок вісім годин пробули в комі. Ми надзвичайно раді, що ви прийшли до тями.

Лікарка поглянула на чоловіка, який стояв ліворуч від неї, і спитала його:

— Це ж ваша любонька?

— Еддісон... — проказав він глибоким голосом справжнього британця.

Мої повіки поважчали. І навіщо ця медсестра отак нашпигувала мене ліками? Вони ж стирають межу, що розділяє реальність і... те, що поза нею. Якесь *Невідомо-Де*. Може, це Небеса? І я там побувала? Мої неслухняні очі заплющилися самі собою.

— Еддісон...

Тепер він став гучнішим, цей голос. І більш наполегливим.

Моєї щоки торкнулася тепла рука. Повіки знову затремтіли, і я, зібравши останні сили, розплющила очі. Погляд спочатку забігав від одного предмета в палаті до іншого, а потім зупинився на чоловіковому світло-коричневому піджаку. І я поглянула коханому в очі й усміхнулася йому, відчувши, як життя повертається до мене.

— Рексе... — вимовила я, і далі відчуваючи живодайне тепло, що розтікалося по всьому моему холодному тілі.

Раптом я згадала про ту аварію. І захотіла розказати чоловікові одразу про все: і про Шона та про своє минуле, і про камелію, і про вбитих жінок, і про леді Анну. Але, спробувавши щось сказати, змогла видати лишень якийсь нерозбірливий звук — мені-бо сильно перехопило дух.

— Усе гаразд, серденько моє, — сказав Рекс. — Я тут, із тобою. І ніколи тебе не відпущу.

— А як же...

— Через отого суб'єкта більше не переймайся, — квапливо відповів він. — Поки ми оце з тобою балакаємо — він під наглядом поліції долає шлях назад до Штатів. І ніколи вже йому не вдасться тебе скривдити.

На око Рексові набігла сльоза, і він стер її, перш ніж вона скотилася його щокою.

— Якби лишень ти мені раніше все розповіла, — знову заговорив він. — Тоді я зміг би тебе від нього захистити.

Відчувши, як сльоза котиться по моїй щоці, я теж витерла її, а тоді похитала головою та сказала:

— То ти знав. Звісно, ти увесь цей час про все знав, Рексе. Я ж бачила теку у твоїй сумці.

— Теку? — спантеличено перепитав він.

— Оту, де написано «Аманда», — опустивши погляд від сорому, прошепотіла я.

— Аманда? Так це ж ім'я головної героїні мого роману, для якої я оту теку й завів. Я думав, ти знаєш.

Я втупилася поглядом у фіолетовий синець на своєму передпліччі.

— Вона хоробра й сильна, — розповідав Рекс. — Точнісінько як ти.

— Але... ти хіба не злий на мене через те, що я тобі про своє минуле не розказувала? — Я прикусила губу, щоб не заплакати. — Я ж тобі брехала...

— Ти мала на це свої причини, і я їх поважаю. Але я хочу, щоб ти дещо гарненько запам'ятала, — пильно-пильно поглянув він мені в очі. — Ніщо з твого минулого не в змозі вплинути на моє кохання до тебе — ніщо.

Рекс поцілував мій зап'ясток — якраз той, де були шрами. Упродовж довгих років я старанно приховувала їх від усіх. А зараз медсестра, певно, зняла з мене годинник. Та мені вже було все одно — шрами ж бо ці вже не мали наді мною такої влади, як раніше.

— Ох, Рексе... — заплакала я. — Коли мені було п'ятнадцять, я доглядала трирічного малюка. Шон убив його — зіштовхнув із гойдалки. А я намагалася його врятувати. Я так хотіла, щоб він залишився живий.

Мій коханий ліг поряд і став заспокійливо гладити мене.

— Але мені не вдалося, — вела я далі. — Не вдалося прибігти до нього вчасно. Його звали Майлз. Шон примусив мене допомагати заковувати його тільце. І я нікому про це не розповідала — протягом усіх цих років тримала в собі, тому що боялася. Мені так соромно, Рексе...

— Ну, годі. — Він провів долонею по моїй щоці. — Будь ласка. Ти ж була всього-на-всього дитиною, серденько моє.

— Я мушу розповісти про це поліції, — похитала я головою. — Вони мають знати про все, що тоді сталося.

— І я підтримаю тебе в усьому, що ти робитимеш, — кивнув мій чоловік. — Я поговорю з батьками: юрист, який допомагає їм, допоможе й тобі.

— Я просто не хочу більше мучитись, — схлипнула я, притулившись чолом до його плеча.

— А тобі й не доведеться — усе вже скінчилося. — Поцілувавши мене, Рекс витяг з кишені конверт. — Цього листа я знайшов у нас на туалетному столику. Він адресований тобі.

Я надірвала конверт, пригадавши, як місіс Ділловей промимрила щось про лист, перш ніж її забрала швидка.

«Люба Еддісон!

Я дуже хвора. І на той випадок, якщо мені вже недовго залишилося — нехай Ви дізнаєтеся зараз усю правду про леді Анну. Хоч би що там трапилося з іншими жінками — нехай спочивають вони в мирі, — Анна померла зовсім не так, як вони. Розумієте, недалеко від саду з камеліями росте отруйна трава. Леді Анна завжди казала, що ця рослина — занадто прекрасна, щоб її знищувати. Та саме від її отрути її світлість, зрештою, і померла. Ебботт знав про властивості цієї рослини і якось зірвав кілька паростків. Коли він попросив тоді мого дозволу самому заварити чай — я мусила здогадатися про його наміри. Він-бо задумав отруїти містера Блайта, якого ненавидів за те, що леді Анна приділяє йому увагу. Отож, Ебботт заварив чай у двох чайниках: один — з отрутою — для містера Блайта, другий — для матері. Проте все пішло не так: чайники випадково переплуталися, і леді Анна випила отруту. А вона ж любила своїх дітей більше за власне життя. І точно не хотіла б, щоб її син поніс за свій вчинок покарання чи просто жив з отаким почуттям провини. Тож після її смерті, коли він спитав мене, чи подавала я той чай, я відповіла «ні». Знала-бо вже, чому він питає. Я сказала Ебботтові, що помітила в одному з чайників муху й вилила чай з них обох, а тоді заварила новий. Ось так усе й сталося. А коли слідчий забажав відкрити справу леді Анни заново й вивчити акт про її розтин — я влаштувала так, щоб цей

документ засекретили. Заради Ебботта. Не захотіла, щоб син жив, знаючи, що вбив матір.

Щиро Ваша,
місіс Ділловей»

— Рексе... — відклала я аркуш убік. — Як там наша місіс Ділловей?

— Сьогодні вранці мені зателефонували з лікарні, — кивнув він. — Тільки час покаже, що з нею буде — вона ж бо пережила дуже тяжкий інсульт.

— Вибачте, місіс Сінклер, — зазирнула до палати медсестра. — Страшенно не хочеться вам заважати, але до вас прийшов санітар із тієї команди, яка врятувала вам життя. Що йому сказати? Якщо ви ще не маєте сил із ним говорити, я скажу, щоб прийшов пізніше; це не проблема.

— Будь ласка, запросіть його, — кивнула я. — Мені б хотілося йому подякувати.

До кімнати несміливо ступив високий темноволосий чоловік.

— Дуже радий, що ви прийшли до тями. — Він усміхнувся й змінивши гучність ручного радіоприймача, що висів у нього на поясі. — А ми ж не були певні, чи виживете ви... Я — Джон Сіммонс.

— Джоне... — потисла я простягнуту мені руку. — Ви мене врятували. І я не знаю, як вам за це дякувати.

— Якби лише ми змогли швидше знайти вас... Ви — справжній боєць. Не кожен отак чотири дні протримається.

— У нас, американців, це в крові, — усміхнулась я.

— Місіс Сінклер, власне, я сюди ось через що прийшов. — Усміхнувшись у відповідь, Джон дістав щось із кишені. — Біля розбитої машини я знайшов ось цю річ. Напевно, вона ваша.

І він поклав мені на долоню прикрасу: на потьмянілому ланцюжку — овальний срібний медальйон із гравіруванням квітки камелії посередині. *Медальйон леді Анни!* Точнісінько такий зображено на тому портреті в маєтку.

— Не розумію, як... — пробелькотіла я.

— Мабуть, ви його загубили, коли машина падала з пагорба, — підвівся Джон. — Що ж, більше вам не заважатиму. Дуже радий, що ви одужуєте — наші теж зрадіють, коли я їм скажу.

— Але... — промимрила я, не відводячи погляду від медальйона.

Джон попрямував був до дверей, та раптом зупинився й знову обернувся до нас, мовивши:

— Мало не забув сказати: у тому проваллі ми знайшли дещо неймовірне. Уявляєте — неподалік від вашої машини стояв наскрізь проіржавлений «роллс-ройс» десь 1940 року випуску. А в ньому виявилися рештки чийогось тіла.

— Чийогось? — луною промимрила я.

— Еге ж — чоловічого, судячи зі статури. Не думайте, що я вас хотів налякати. Просто вам, я гадаю, було б цікаво дізнатися, що ви для тієї аварії вибрали дуже підхоже місце: привели нас до чиеїсь бідолашної душі, яка пробула там десятки років. Так чи інакше, наша команда бажає вам усього найкращого, місіс Сінклер, — усміхнувшись, кивнув він на Рекса й підморгнув нам. — Гадаю, вам слід доручити керування машиною вашому благовірному, доки ви цілком не видужаєте.

— Так і зроблю, — відповіла я, підвівши погляд на свого чоловіка, який обійняв мене за плечі.

Коли Джон пішов, я показала Рексові на серединку медальйона, де була вигравірувана квітка.

— Це просто неймовірно, — мовила я. — Бачиш? Це ж камелія.

— Схоже, ти впізнала цей медальйон. — Поцілувавши мене в маківку, він узяв прикрасу, щоб краще її роздивитись.

— Упізнала, — відповіла я, немов бачачи перед собою портрет леді Анни та медальйон на її шиї.

Ці зажурені очі. Це обличчя, сповнене таємничої туги.

Рекс підніс медальйон до мого вуха.

— Послухай-но! Гадаю, усередині щось є, — спробувавши відкрити кришку, стеноув він плечима. — Не піддається... Треба буде звернутися до ювеліра.

— Дай-но мені спробувати. — Я знову взяла до рук медальйон, відчуючи, як серце забилося частіше від бентежливого очікування.

Що ж там сховала леді Анна? Застібка відчайдушно опиралася мені. Аж тут — клац! Медальйон відкрився, і на підлогу випало щось дуже маленьке. Рекс, нахилившись, підняв цю річ і простягнув мені розтулену долоню.

— Дивина, — мовив він. — Як гадаєш, що це таке?

— Насінина, — зі сльозами на очах відповіла я. — Це насінина камелії!

— Справді? — отетерів Рекс.

Я кивнула, пригадавши нашу з Ніколасом прогулянку до саду й старого сараю — за ним-бо ми знайшли пеньок улюбленого дерева леді Анни. Звичайно, вона сховала насінину в медальйоні. На той випадок, якщо з тією камелією щось станеться. То це Флора знайшла медальйон і врятувала насінину? І чи їхала вона в отому «роллс-ройсі»? А якщо так — із ким?

— Це — «міддлберійська рожева», — мовила я. — Точно тобі кажу.

— Але... чи зможе вона прорости — після стількох десятиріч у медальйоні?

Упродовж останніх років мені довелося прочитати кілька статей про здатність насіння проростати. Серед них була й історія про пшеничне зернятко, що пролежало в гробниці єгипетського фараона сотні років. А потім, коли садівники посадили його в землю, воно проросло.

— Камелії — витривалі рослини, — сказала я. — Ця насінина проросте.

Піднявши медальйон так, щоб на нього падало світло, я уважно роздивилася внутрішній бік кришки. І побачила вигравірувані там слова: «Мій коханий Едвард — моя Істинна Північ».

— Ти плачеш... — прошепотів чоловік, притулившись щокою до моєї щоки.

— Рексе... — відповіла я. — Схоже на те, що мені дали шанс почати все-все спочатку.

— І мені — теж. Я ж тебе мало не втратив.

— Якби лише ті сади не знищили... — Я міцно стисла в руці медальйон.

— Про що ти? — спантеличено глянув на мене Рекс.

— Про ті копії креслень, — проказала я, пригадавши, як здригнулася, коли побачила план садів. — Я їх продивилася. І знаю, що на місці саду з камеліями планують обладнати поле для гольфа. Рексе, от якби ти не дав на це дозволу...

— Я б *ніколи* не дав дозволу на отаке. — Він поцілував мене в шию. — Ти, *Ватсоне*, знайшла креслення з проекту, у який вклали гроші мої батьки. І розташоване оте все в північній частині Кембріджа.

— Ні. Я впевнена, що зрозуміла все правильно. Там був зображений сад. І маєток теж.

Рекс почухав маківку.

— Власне, «сад» на тому кресленні — це поїдені попелицями дикі яблуні, а «маєток» — старий корівник, — усміхнувся він. — Гадаю, ти не дуже уважно роздивилася той план.

— Але ж... — не доказала я, відчувши, як червоніють щоки.

— Невже ти подумала, що я дозволив би батькам зрівняти із землею сад, що причарував мою дружину? — похитав він головою. — Крім того, саме ці камелії подарували мені ідею нового роману.

— Справді? — усміхнулась я.

— Справді. Ці квіти, і маєток із його загадками... Ця історія ніколи б не народилася в моїй уяві, якби ти не знайшла ключики до розгадки тих таємниць.

Ми обидва підвели голови, коли у двері постукали. До палати зазирнув чоловік поважного віку. Його обличчя заважав розгледіти низько насунутий на чоло кашкет із тканини з візерунком «ялинка». Та коли він поглянув на мене — я досить виразно відчула, що десь уже його бачила... от тільки де саме?

— Кхм... вибачте, — заговорив він. У руці він тримав чашку з кавою. — Я просто шукаю свою стареньку. Вони ж начебто в триста тридцять четверту палату її поклали.

— Ви, певно, заблукали, — відповів Рекс. — Це в іншому кінці коридору, за рогом.

— Дуже вибачаюся, що потурбував, — кинув він погляд на чашку. — От тобі й маєш! Знову забув вершки для Флори... А поки до кав'ярні й назад ходитиму — її кава охолоне.

Почувши «Флора», я широко розплющила очі.

— Ось, — мовив Рекс, простягаючи йому два пакетики сухих вершків, що лежали на таці поряд із ліжком. — Візьміть оці.

— Дякую. Ви, певно, добре знаєтеся на американках та їхніх смаках щодо кави.

— Атож, — усміхнувся мій чоловік. — Я одружений з американкою.

Дідусь підняв кашкет і всміхнувся мені.

— З добрим ранком вас, шановні, — підморгнувши нам, проказав він, перш ніж піти.

Я часто забликала, проганяючи сльози. *Чи можливо take?* Флора... Фотографія хлопця, що стоїть перед сходами маєтку Лівінгстон-Менор... У мене в голові наче туман став розсіюватися.

— З добрим ранком вас... — пробурмотіла я собі під ніс.

— З тобою все гаразд, серденько? — Рекс узяв мене за руку.

Кивнувши, я всміхнулася йому та ще міцніше стиснула в руці медальйон.

— У мене щойно з'явилася ідея... — затнулася я від хвилювання, — щодо того, де посадити цю насінину.

— У маєтку?

— Ні. У теплиці номер чотири Нью-Йоркського ботанічного саду.

Рекс мовчки стиснув мою руку на знак згоди.

І ось я лежу, малюючи в уяві дерево, що виросте з насінини «міддлберійської рожевої». Уявляю квіти, що вкриватимуть його гілки. Його шлях — як і мій — був драматичним і сповненим невизначеності й болю. Але тепер дерево пустить коріння й ростиме. Проживе життя з гідністю та внутрішнім спокоєм. І матиме дар прощення.

Як і я.

ЕПЛОГ

Маєток осявали яскраві промені липневого сонця. З того дня, коли я вперше уздріла цей кам'яний будинок, минуло два роки. А для мене — наче ціле життя. Минулого літа Рексові батьки запрошували сюди нас обох — щоб ми подивилися на оновлений маєток. Але тоді я була ще не готова до цієї подорожі. Та якось отримала листа від Кетрін Лівінгстон. Вона разом із молодшою сестрою, Джейн, планувала приїхати й подивитися на меморіальну дошку, що її Джеймс та Лідія встановили в пам'ять про загиблих тут у тридцятих і сорокових роках жінок. І я зрозуміла, що час і мені повертатися до маєтку.

Вийшовши з таксі, я несміливо глянула на кам'яний фасад старовинного будинку. Коли я вперше приїхала сюди — почувалася не впевненою в собі, заляканою привидами минулого. А зараз, лишень глянувши на Рекса, згадала, як він стояв поруч зі мною, коли я свідчила на суді над Шоном. І свідчення ці допомогли запроторити злочинця за ґрати — цього разу на все життя. Ось чому я почувалася цілком упевнено.

— Еддісон! Рексе! — гукнула зі сходинок парадного входу моя свекруха Лідія.

Спочатку вони із Джеймсом планували зробити цей будинок своєю літньою резиденцією. Та потім провели тут майже всі ці два роки. І я знала цьому причину: Лівінгстон-Менор сповнений властивої лише одному йому загадкової чарівності.

— Ви якраз вчасно, — мовила Лідія. — Лівінгстони ось-ось приїдуть. Ходімо до саду — ви, мабуть, від спраги вмираєте. Зараз скажу місіс Брайтон, щоб принесла вам попити чогось холодненького.

— А хто це — місіс Брайтон?

— Наша нова економка, — відповіла моя свекруха. — Вона працює тут уже півроку, і ми нею дуже задоволені. Це місіс Ділловей вибрала її — незадовго до своєї смерті.

— Ох... а я й не знала, — прошепотіла я.

Мені наче грудочка до горла підкотилася, коли ми спускалися до саду з камеліями; я привезла сюди з Америки мішечок, що був зараз у мене в руці.

— Як вам наші нові меблі? — спитала Лідія, показуючи на розставлені в саду шезлонги та столики з тикового дерева. — Наступного тижня тут ще ліхтарі встановлять. А Джеймс хоче гриль і, може, ще й камін просто неба.

— Гадаю, це просто чудово, — усміхнулась я.

До нас підійшов Рексів батько. У правій руці він тримав книжку.

— Ну, привіт! — з гордістю всміхнувся він. — Гляньте-но, що я знайшов цими днями у книжковому магазині в Гітроу.

Упізнавши квітку на обкладинці, я з усмішкою мовила до Рекса:

— Можна мені примірник з вашим автографом, містере Сінклер?

Узявши книжку, Рекс витяг із кишені ручку й поставив автограф на форзаці — точно так, як під час автограф-сесії на презентації, що відбулася нещодавно в Нью-Йорку. Ніколи не набридне мені дивитися на цю обкладинку з назвою «Остання камелія». І на присвяту на першій сторінці: «Моїй дружині Еддісон, яку я кохаю і завжди кохатиму».

Я мовчки стисла у своїх пальцях чоловікову руку.

— Дивіться! — показала Лідія на схил пагорба, звідки вже підходили до нас троє людей. — Вони приїхали!

Я одразу ж упізнала Ніколаса. За ці два роки він трохи схуд, а волосся його ще більше посивіло. Цікаво — а як роки змінять моє обличчя?

— Еддісон, — мовив він, по-дружньому беручи мене за обидві руки. — Це просто чудово, що ми знову зустрілись. Оце — мої сестри, Кетрін і Джейн.

— Надзвичайно рада з вами познайомитись, — мовила я до них. — У мене таке відчуття, ніби я вас уже знаю.

— Якби не ви, — усміхнулася Джейн, — ми б, напевно, ніколи сюди й не повернулися.

Кетрін, кивнувши, узяла брата за руку й мовила:

— Знову бути тут... Я просто слів не доберу, щоб описати свої почуття.

— Перш ніж ми підемо до меморіальної дошки, — сказала я, показуючи їм мішечок у моїй правій руці, — мені хотілося б зробити вам сюрприз. Я дещо привезла з Нью-Йорка.

Усі закивали, з цікавістю спостерігаючи за тим, як я відкриваю мішечок. І ось я витягла звідти невеличкий теракотовий горщик, що пробув у мене в руках протягом усього перельоту з Америки до Англії. З ґрунту, що був іще вогким від води — це я в літаку його полила, — визирав іще маленький (десь із фут заввишки), але міцний паросток. Я змогла його виростити з насінини «міддлберійської рожевої», що була схована в медальйоні.

— Це улюблена камелія вашої матері, — мовила я, демонструючи Лівінгстонам крихітне поки що деревце.

— Як же ви... — насилу вимовила Кетрін.

— Вона зберегла насінину, — відповіла я.

Ніколас подав старшій сестрі носову хустинку, і вона втерла сльози.

— Мені вдалося виростити деревце з насінини в Нью-Йоркському ботанічному саду, — вела я далі. — Минулої зими воно зацвіло, і нам пощастило виростити цей пагінець. Невдовзі він перетвориться на справжнісіньке дерево, і я вже знаю, де воно ростиме.

Ми підійшли до старого сараю, де лишився пеньок від предка цього паростка.

— Ось тут, — мовила я, опустившись навколішки й поклавши руку на живіт.

— Що таке, серденько? — прошепотів Рекс.

— Усе гаразд, — усміхнулася я. — Він просто вирішив у футбол пограти.

— Спортсменом буде мій онучок, — усміхнувся і Джеймс.

— А може — ландшафтним дизайнером, як і його мама, — обізвалася Лідія.

— Хоч би ким він вирішив стати, — обійняв мене однією рукою Рекс, — його завжди оточуватиме любов.

Свекруха подала мені лопатку, і я викопала ямку. А тоді обережно пересадила паросток із горщика у прохолодний англійський ґрунт. І всі ми замилювалися крихітною камелією, що похитувалася від подиху літнього вітерцю.

— Нехай ваш садівник пильно за нею наглядає, — мовила я. — Коли вона підросте — її треба буде прив'язати до кілочка. І не поливайте її занадто часто — так вона загине.

Лідія кивнула.

— Ось так. — Я ніжно провела рукою по землі біля паростка.

І потім обернулася до Ніколаса, Кетрін і Джейн. На якусь мить наче побачила їх такими, якими вони були колись: трьома дітьми, котрі вийшли погуляти в саду.

— Як гадаєте — що сказала б ваша мама, якби була тут? — спитала я їх.

— Вона б сказала: «Дякую. Дуже-дуже вам дякую». — Кетрін ступила ближче до мене.

— Якби лишень Ебботт дожив до цього моменту... — Джейн поклатала руку сестрі на плече. — Він був би такий щасливий...

Ми мовчки попрямували до меморіальної дошки й довго розглядали імена загиблих жінок. А тоді повернули назад, до будинку, вслухаючись у пташиний хор довкола нас.

І раптом побачили двох людей, які стояли на пагорбі недалечко від будинку.

Моє серце забилося частіше: це були чоловік і жінка поважного віку. Ми з Рексом із розумінням перезирнулися.

Літня пара підійшла ближче до нас.

— Невже це... — Кетрін обернулася до молодшої сестри.

— Очам своїм не вірю! — обізвався Ніколас.

Ми з Рексом і його батьками залишилися стояти трохи віддалік. І спостерігали за дивовижною сценою поєднання близьких людей.

Я всміхнулася, стиснувши в руці медальйон, що носила на шиї. Зернятко спокою, примирення та зцілення було сховане в ньому. Потрібен був лише хтось, хто зміг би виростити з нього пагінець.

ПОДЯКА

Присвячую цю книжку своїй матері Карен Мітчелл. І не лише тому, що вона героїськи витримала мої нескінченні крики від кольок у животі (я, мабуть, цілих три місяці отак кричала) і завжди була для мене взірцем любові й милосердя. Є ще одна причина: коли я була маленькою, мама познайомила мене з усім прекрасним, важливим і особливим, що тільки було в моєму житті. Це і садові квіти, і ячний лікер на Різдво, і важливість віри. І ще хочу додати, що вона пекла пиріг на кожен мій день народження, бо я не люблю торти.

Ця книжка ніколи б не була написана без дивовижної підтримки мого літературного агента — Елізабет Від. Це надзвичайно розумна людина, завдяки якій я й почала писати художні книжки. Вона була поряд зі мною на кожному кроці мого шляху (а якщо врахувати мій графік — це дуже нелегка справа). Я вважаю за надзвичайно велику честь мати такого партнера у своїй кар'єрі. А особливо ціную те, що можу вважати її подругою.

Дуже й дуже дякую дорогій редакторці у видавництві «Плюм», Деніз Рой. Вона була поряд зі мною в багатьох проектах і допомагала мені бачити світло попереду... чи, краще сказати, прекрасний сад. У вас особливий дар, Деніз. І ще хочу висловити величезну подяку Мілені Браун, Елізабет Кінен, Ешлі Паттисон, Кім Сьоррідж, Філові Бадніку, Кейт Наполітано та іншим із «Плюм». Працювати з вами всіма — величезна честь і задоволення.

Сердечна подяка Стефані Сан — чарівній жінці, яка прочитала кожну з моїх книжок, коли вони були ще на стадії чернеток. Вона, зокрема, написала просто чудовий відгук на цей роман.

Величезна подяка дивовижній Дженні Майер, завдяки якій мої книжки дійшли до читачів у сімнадцяти країнах світу. І як вона тільки встигає це все робити... Я дуже-дуже їй вдячна.

Дякую також Дані Боровіц — за віру в мене. І за те, що нагадувала мені: найкращі досягнення приходять не в результаті коротких забігів, а тільки після довгого й неквапного шляху, сповненого випробувань.

Дякую моїм любим подругам: Саллі Кассаб — за нагадування про те, як важливо бути відданою й не заривати в землю свій талант; Венді Парр'єра — за те, що завжди втішала й підтримувала мене; Камілі Ноа Пейган — за те, що підбадьорювала мене. І ще багатьом-багатьом людям, які дарували мені підтримку — кожен по-своєму. Дуже вам дякую.

І насамкінець — людям, які посідають зовсім не останнє місце в моєму серці. А саме — моїй родині: мамі, татові, Джессіці, Джошу, Джосії. Я люблю вас. Ну, і особливе послання моєму чоловікові Джейсону: Вважай, що Я Винна Тобі вечерю зі справжнім стейком (і під «справжнім стейком» тут розуміється не веганське «м'ясо» в морозильнику, що ти завжди їси з вдячністю, бо це я його для тебе готую). Я тебе кохаю.

Літературно-художнє видання
Серія «Художня література»

ДЖІО Сара Остання камелія

Головний редактор *О. С. Кандиба*
Провідний редактор *І. Г. Веремій*
Редактор *І. А. Коломієць*
Технічний редактор *І. В. Бойко*
Дизайнер і верстальник *В. О. Верхолаз*

Підписано до друку 15.01.2019.
Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 18,67.
Наклад 3600 прим. Зам. № 10987.

Термін придатності необмежений

ТОВ «Видавництво «Віват»»,
61037, Україна, м. Харків, вул. Гомоненка, 10.
Свідоцтво ДК 4601 від 20.08.2013.
Видавництво «Віват» входить до складу ГК «Фактор».

Придбати книжки за видавничими цінами
та подивитися детальну інформацію
про інші видання можна на сайті
www.vivat-book.com.ua
тел.: +38 (057) 717-52-17, +38 (073) 344-55-11,
+38 (067) 344-55-11, +38 (050) 344-55-11,
e-mail: ishop@vivat.factor.ua

Щодо гуртових постачань
і співробітництва звертатися:
тел.: +38 (057) 714-93-58,
e-mail: info@vivat.factor.ua

Адреса фірмової книгарні видавництва «Віват»:
м. Харків, вул. Квітки-Основ'яненка, 2,
«Книгарня Vivat»,
тел.: +38 (057) 341-61-90, e-mail: bookstorevivat@gmail.com

Видавництво «Віват» у соціальних мережах:
facebook.com/vivat.book.com.ua
instagram.com/vivat_publishing

Віддруковано згідно з наданим оригінал-макетом
у друкарні «Фактор-Друк»,
61030, Україна, м. Харків, вул. Саратовська, 51,
тел.: +38 (057) 717-53-55

САРА ДЖІО

Ожинова зима

Двом мешканкам Сіеттла, Вірі та Клер, випало побачити незвичне природне явище — снігову хуртовину в травні. Ця аномалія збіглася з періодом бурхливих змін у житті кожної. Віра сама виховує сина і за складних реалій 1930-х заробляє, прибираючи ночами в готелі; Клер — наша сучасниця, що поволі долає трагічні особисті колізії та шукає себе як журналіст. Обидві героїні сповнені ніжної материнської любові — і обидві змушені пізнати горе розставання з рідними дітьми.

Тонкий і зворушливий сюжет роману дозволить поринути в різні епохи, доторкнутися до несподіваних родинних таємниць і пізнати нові грані людських переживань.

Сторінок: 320

Розмір: 143×197

Палітурка: тверда

Мова: українська

1914

AMNS 58011A

© Nina Sulžini

САРА ДЖІО –

американська письменниця, журналістка й радіоведуча, авторка бестселерів за версією «The New York Times». Співпрацювала з виданнями «Glamour» та «O, The Oprah Magazine». Нині веде блог про здоровий спосіб життя, публікує статті в «The New York Times», «Marie Claire» та інших престижних виданнях.

Її твори перекладено понад 25 мовами. Роман «Остання камелія» отримав високу оцінку та був названий найочікуванішою книжкою року.

Англія, 1940 рік. Останній у всьому світі екземпляр камелії сорту «міддлберрійська рожева» росте на території сільського маєтку. Американка Флора напередодні Другої світової війни укладає угоду зі злодієм. Її завдання – проникнути в маєток і відшукати камелію. Шлях до цієї мети виявляється сповненим одночасно радості й страху...

Нью-Йорк, наш час. Еддісон, яка працює ландшафтним дизайнером, разом із чоловіком Рексом приїжджає до того самого маєтку. Тепер цей будинок – власність Рексових батьків. Він, як і його дружина, обоюдно детективні історії, тож подружжя, знайшовши в старовинному будинку альбом із засушеними квітками камелій, вирішує провести розслідування. А що як небезпека, з якою колись зіткнулася Флора, іще не минула? Чи спіткає Еддісон така сама доля, як і ту дівчину?

Перегорнувши останню сторінку, ще довго тримаєш усе прочитане в пам'яті.

Romantic Times

...Історія про радість кохання й біль втрати, в ній є інтрига, що триматиме читача в напрузі до останньої сторінки, а після того ще надовго залишиться в пам'яті.

Бріджит Кіонн, RT Book Reviews

Vivat
ВИДАВНИЦТВО

САРА ДЖІО
Остання камелія

